

SPREMLJAJOČE GRADIVO

7 OKOLJSKE PRESOJE

Na podlagi 128. člena ZUreP-3 in mnenja Zavoda RS za ohranjanje narave št. 3563-0439/2024-2 z dne 10. 10. 2024 v postopku priprave OPPN ni potrebno izvesti celovite presoje vplivov na okolje oziroma presoje sprejemljivosti vplivov plana na varovana območja narave.

Na podlagi 128. člena ZUreP-3 in mnenja Ministrstva za okolje, promet in energijo št. 35409-200/2024-9 z dne 7. 2. 2025 je v postopku priprave OPPN treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Zato je bilo v aprilu 2025 izdelano Okoljsko poročilo za OPPN Adria jug (DA CONSULTING d.o.o.), ki je bilo v avgustu, septembru in oktobru 2025 dopolnjeno in s katerim so rešitve v OPPN usklajene.

Številka: 3563-0439/2024-2
Datum: 10. 10. 2024

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
SEIDLOVA CESTA 1
8000 Novo mesto

ZADEVA: Občinski podrobni prostorski načrta ADRIA-jug

Ocena verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na varovana območja in mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja

Z vlogo št. 350-0002/2024-13 (511), z dne 02.10.2024, prejeto dne 08.10.2024 po elektronski pošti, ste naslovni Zavod zaprosili za mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana na varovana območja in mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja **za Občinski podrobni prostorski načrt Adria-jug, v Mestni občini Novo mesto.**

Mnenje podajamo na podlagi 128. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) skladno s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11; v nadaljevanju: *Pravilnik*).

Vlogi je bilo priloženo naslednje gradivo:

- Idejna rešitev za pripravo OPPN Adia-jug, št. J-3723, ki jo je januarja 2024 izdelalo podjetje ACER Novo mesto d.o.o., Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto;

Namen priprave OPPN

Pobudnik želi razširiti območje za opravljanje svoje dejavnosti na površine južno od obstoječega tovarniškega kompleksa, ki je v veljavnem OPN Novo mesto opredeljeno kot enota urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN. Območje je že opredeljeno kot stavbno zemljišče z namensko rabo IG, namenjeno razvoju gospodarske dejavnosti.

Območje OPPN

Obsega zemljišče s parc. št. 422/7, k.o. Bršljin. Stanje v naravi: območje je reliefno razgibano, poraščeno z gozdom. Severni rob meji na Straško cesto, jugovzhodni pa na Zaloško cesto. Na zahodni strani je območje omejeno s koridorjem visokonapetostnega daljnovoda, vzdolž katerega poteka trasa načrtovane zahodne obvoznice.

Pobudnik želi na predmetnem območju urediti:

- Območje 1: razstavnih salon in servis ter parkirna mesta za avtodome (stavbe skupaj 2.000 m² in 10 PM za avtodome, parkirišča za zaposlene in obiskovalce);
- Območje 2: tovarna (stavbe skupaj 20.000 m² ter parkirišča za gotove izdelke in za zaposlene (cca 350 PM);
- Dostope do obeh območij (dva iz Straške in dva iz Zaloške ceste);
- Smiselno navezavo na območje obstoječe Adrie Mobil;

- Zagotoviti faznost gradnje (območje 1 v prvi fazi, območje 2 po dolgoročno);

Po pregledu predložene dokumentacije in glede na poznavanje tera ugotavljamo, da območje plana in njegov daljinski vpliv leži izven posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000) in zavarovanega območja.

Ocenjujemo, **da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja za OPPN ADRIA-jug ni treba izvesti.**

S spoštovanjem!

Pripravi(a):

Andreja Škedelj Petrič, univ. dipl. inž. geol.
naravovarstvena svetnica

Damjan Vrčec, univ. dipl. biol.
naravovarstveni svetnik
vodja OE Novo mesto

ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Št. dok.: 3563-0439/2024 - 2
Podpisnik: DAMJAN VRČEK
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA 62
Št. potrdila: 00A84DD330000000572BCB4E Veljavnost: 25.07.2029
Datum in ura: 10.10.2024 12:19 Dokument je elektronsko podpisan.

Poslati po elektronski pošti:

- Naslovu
- Arhiv
- Gp.mope@gov.si, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje;

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Številka: 35409-200/2024-9

Datum: 7. 2. 2025

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 38.b člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89//07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23), petega odstavka 128. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP), v povezavi s 77. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) Mestni občini Novo mesto, naslednje

M N E N J E

V postopku priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za OPPN Adria jug, ID 4902, je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

V postopku celovite presoje vplivov na okolje za OPPN Adria jug, ID 4902, ni treba izvesti presoje sprejemljivosti na varovana območja narave.

O b r a z l o ž i t e v :

Mestna občina Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: občina), ki jo zastopa župan Gregor Macedoni, je dne 17.12.2024 z vlogo št. 350-0002/2024 – 34 (511) zaprosila Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) za mnenje o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v postopku Občinskega podrobnega prostorskega načrta Adria jug (v nadaljnjem besedilu: OPPN), na podlagi četrtega odstavka 128. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3). V vlogi navajajo:

1. Informacije o OPPN:

Pripravlja se na pobudo investitorja, gospodarske družbe Adria mobil d.o.o. Novo mesto, ki namerava razširiti območje za opravljanje svoje dejavnosti na površine južno od obstoječega tovarniškega kompleksa. Pobuda se nanaša na zemljišče s parc. št. 422/7, k.o. 1455-Bršljin. Identifikacijska številka prostorskega plana v zbirki prostorskih aktov je 4902. Na navedenem zemljišču s površino okvirno 6,5 ha sta predvideni dve funkcionalni območji in sicer:

- Območje 1 za razstavni salon in servis in PM za avtodome (stavbe skupaj cca 2.000 m² in 10 PM za avtodome ter parkirišča za zaposlene in obiskovalce) in

- Območje 2 za tovarno (stavbe skupaj cca 20.000 m² ter parkirišča za gotove izdelke in za zaposlene (cca 350 PM, ki morajo biti čim bližje oz. dobro dostopna iz obstoječe Adrie Mobil.

Načrtovana je tudi prometna ureditev - dostop do obeh območij (dva s Straške ceste in dva z Zaloške ceste in navezava na območje Adrie Mobil.

Idejno rešitev je januarja 2024 izdelalo podjetje ACER Novo mesto d.o.o.

OPPN se pripravlja za stavbna zemljišča, ki so bila z uveljavitvijo Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 24/22 - UPB1, v nadaljnjem besedilu OPN) namenjena ureditvi gospodarske cone (namenska raba IG). Navedeno zemljišče je na podlagi OPN uvrščeno v enoto urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN za katero je predpisano, da:

- se območje ureja z OPPN,
- da se urejanje gospodarske cone funkcionalno in oblikovno naveže na ureditve v enoti NGZ_01_OPPN (območje obstoječe tovarne Adria Mobil d.o.o.),
- da se umestitev in oblikovanje stavb smiselno uskladi s stavbami na nasprotni strani Straške ceste in sledi novo ustvarjeni gradbeni liniji vzdolž Straške ceste,
- da je dopustna tudi umestitev objektov v gozdno območje, tako da se ob Straški cesti ohrani pas gozda in
- da se pred posegi v tla izvedejo predhodne arheološke raziskave (PAR).

2. Informacija o predhodni celoviti presoji prostorske ureditve pri pripravi OPN

Prostorska ureditev obravnavane gospodarske cone je bila predhodno celovito presojana v postopku priprave OPN. Ministrstvo, pristojno za okolje, je z odločbo št. 35409-350/2021-2550-25 z dne 29.6.2022 ugotovilo, da so vplivi izvedbe OPN sprejemljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov.

3. Informacija o presoji sprejemljivosti posega na varovana območja narave

V postopku priprave so pridobili mnenje Zavoda RS za varstvo narave (v nadaljevanju ZRSVN), št. 3563-0439/2024-2, z dne 10. 10. 2024, iz katerega je razvidno, da OPPN in območje njegovega vpliva ležita izven posebnega varstvenega ali zavarovanega območja, zato ni treba izvesti presoje sprejemljivosti na varovana območja narave po 101. členu Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04-ZON-UPB2, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 - ZDeb, 105/22 - ZZNSPP in 18/23 - ZDU-10).

4. Dosedanje ugotovitve o načrtovanih prostorskih ureditvah, ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje

V dosedanjem postopku so predlog načrtovanih prostorskih ureditev preverili z vidika pogojev 128. člena ZureP-3 o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje. Pri tem so ugotovili, da je bilo umeščanje gospodarske rabe v obravnavano območje presojano že v postopku priprave spreminjanja namenske rabe zemljišč v okviru OPN in da z OPPN niso predvidene dejavnosti, ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Vendar pa so predmet načrtovanja posegi oz. dejavnosti, za katere bo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, treba izvesti predhodni postopek. Po pogojih Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2) in njene pripadajoče priloge 1, bodo z OPPN načrtovane naslednje dejavnosti, za katere je glede na njihove bistvene lastnosti treba izvesti predhodni postopek:

Osnovna dejavnost podjetja bo dejavnost proizvodnje kovin in kovinskih izdelkov, konkretnije bo to poseg v okolje iz navedene priloge 1 (→C.V.11.1 Druge naprave za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij z zmogljivostjo vsaj 20.000 proizvodov na leto). Pri velikosti posega je upoštevana proizvodna kapaciteta vozil na lokaciji obstoječe tovarne Adria mobil d.o.o. in načrtovana razširitev proizvodnje v območju priprave prostorskega akta.

Z vidika velikosti območja priprave prostorskega akta se ob zemljiščih obstoječe tovarne v enoti urejanja prostora z oznako NGZ_01_OPPN (obstoječa površina okvirno 14,6 ha) načrtuje razširitev s posegom na zemljišču okvirne površine 6,5 ha. Navedene površine presegajo površino posega iz navedene priloge 1 (→G.I.1.1 Druge industrijske cone, če presegajo 1ha), zato bo za ta poseg treba izvesti predhodni postopek.

Območje priprave prostorskega plana je na jugovzhodni in jugozahodni strani zaobjeto z načrtovanimi prostorskimi ureditvami za izgradnjo državne zahodne obvozne ceste Novega mesta. Na severu meji na obstoječo občinsko kategorizirano cesto in obstoječo tovarno Adria mobil d.o.o.. Državna cesta je načrtovana z Uredbo o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12 in 70/17), s katero je v območju predvidena gradnja poglobljene ceste glede na obstoječi teren. Platoji gospodarske cone se morajo zaradi zveznosti ureditev sorazmerno poglobiti, zato bo pri urejanju nastalo več kot 250.000 m³ zemeljskega izkopa. Za ravnanje z izkopom je po prilogi uredbe 1 (→E.I.6.3 Vnos odpadkov v tla, če gre za zemeljski izkop, mulj, blato iz čistilnih naprav ali umetno pripravljeno zemljinno najmanj 250.000 m³ na druga območja) predvideno vnašanje zemeljskega izkopa na druga območja izven območja načrtovanega prostorskega akta. Trenutno je predvideno, da se relativno kakovosten zemeljski izkop uporabi na zemljiščih, na katerih je odlaganje takšnega materiala okoljsko že dopuščeno (aktivni sanacijski načrti peskokopov, kamnolomov, deponij komunalnih odpadkov oziroma vodnogospodarskih ureditev). Z OPPN ni predvidena lokacija drugega območja za odlaganje zemeljskega izkopa.

Za ravnanje platojev načrtovane gospodarske cone se bo obstoječi teren poglobil za več kot 2 m na površini večji od 1 ha. Takšna sprememba je poseg, za katerega je treba izvesti predhodni postopek (→G.II.4 Izvajanje zemeljskih del, ki se ne izvajajo pri gradnji drugih objektov iz te uredbe, na površini vsaj 1 ha, če se s tem teren pogloblja ali zvišuje za najmanj 2 m).

Območje OPPN leži v območju varstvenega režima kulturne dediščine: Bršljin - arheološko najdišče laze (EŠD 20421).

Vlogi so bili priloženi:

1. Idejna rešitev za pripravo OPPN Adia-jug, št. J-3723, ACER Novo mesto d.o.o., januar 2024,
2. Odločba ministrstva št. 35409-350/2021-2550-25 z dne 29.6.2022,
3. Mnenje Zavoda za varstvo narave glede CPVO, št. 3563-0439/2024-2, z dne 10. 10. 2024,
4. Poročilo o izvedbi intenzivnega podpovršinskega terenskega pregleda – OPPN Adria jug, parc. št. 422/7, k.o. Bršljin, ARHAT arheološke raziskave Aleš Tiran s.p., Novo mesto, avgust 2024.

II.

Po prvem odstavku 128. člena Zurep-3 se za OPPN celovita presoja vplivov na okolje ne izvede. Ne glede na to določbo v skladu z določili četrtega odstavka 128. člena ZUreP-3 občina v postopku priprave OPPN prosi ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, za mnenje o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje, če presodi, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile celovito presojane že pri pripravi OPN, in gre za take ureditve:

- ki bi bile poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

Ti posegi so določeni z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2).

- za katere je zahtevana presoja sprejemljivosti na varovana območja

Mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja izda občini zavod, pristojen za ohranjanje narave. To mnenje je zavezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPPN objavi v prostorskem informacijskem sistemu.

- ki bi lahko pomembneje vplivale na okolje.

Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS 9/09; Uredba o merilih).

Kot sledi iz 2. člena Uredbe o merilih, mora ministrstvo mora v skladu s predpisi, ki urejajo postopek celovite presoje vplivov na okolje, za vsak plan, s katerim

- se ne določa ali načrtuje posega v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi o varstvu okolja, ali se zanj ne zahteva presoje sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave, ali s katerim
- se določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s predpisi o varstvu okolja, ali se zanj zahteva presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave, kadar določa rabo majhnih območij na lokalni ravni, ali kadar gre za manjše spremembe plana,

oceniti, ali je verjetno, da bo plan pomembneje vplival na okolje, pri čemer mora upoštevati značilnosti plana, značilnosti vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta, ter pomen in ranljivost območij.

Ta uredba določa tudi, da mora ministrstvo v postopku ocenjevanja verjetnosti pomembnejših vplivov planov na okolje od ministrstev in organizacij iz predpisov, ki urejajo postopek celovite presoje vplivov na okolje, pridobiti mnenja o verjetnosti pomembnejših vplivov planov na okolje z vidika njihove pristojnosti.

III.

Ministrstvo je v postopku, skladno z določbami četrtega odstavka 128. člena ZUreP-3, najprej preverilo, ali se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki niso bile celovito presojane že pri pripravi OPN.

OPN sicer za enoto urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN določa namensko rabo prostora (gospodarska cona) in obveznost izvedbe predhodnih arheoloških raziskav ter sprejem OPPN, vendar podrobnejše prostorske ureditve in posegi v okolje, kot izhajajo iz vloge, v fazi priprave OPN še niso bili znani, zato tudi niso bili mogli predmet tedanje celovite presoje vplivov na okolje. Z OPPN se torej načrtujejo prostorske ureditve, ki še niso bile celovito presojane pri pripravi OPN.

Nadalje je ministrstvo preverilo, ali načrtovane prostorske ureditve predstavljajo poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja. Pri tem pritrjuje ugotovitvam občine, da v primeru načrtovanih prostorskih ureditve ne gre za take posege v okolje, za katere bi bila obvezna presoja vplivov na okolje na podlagi predpisa, t.j. Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2; Uredba o posegih), saj je za te posege določena le obveznost predhodnega postopka, pod pogojem, da so že znani podatki o

- Letni zmogljivosti naprave za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij

- Količini in lastnostih nastalega zemeljskega izkopa ter postopkih njegovega odstranjanja ali predelave oz. lokaciji vnosa v tla;
- Dimenzijah (globini in površini) poglobljenega terena
- Kapaciteti območij za kampiranje in postavljanje počitniških prikolic in parkirišč za tovorna vozila
- Dimenzijah stavb (bruto tlorisna površina, nadzemna višina, podzemna globina).

Kot sledi iz 89. člena ZVO-2, za določene vrste posegov v okolje, pri katerih se zaradi značilnosti nameravanega posega ali njegove lokacije lahko pričakujejo pomembni škodljivi vplivi na okolje, ministrstvo izvede predhodni postopek iz 90. člena tega zakona, v katerem ugotovi, ali je presoja vplivov obvezna tudi za te posege.

Zgoraj navedena ugotovitev občine pa ne velja, ko gre za posege, namenjene industrijskim dejavnostim. Po določilu 3.a člena Uredbe o posegih je presoja vplivov na okolje obvezna tudi za poseg v okolje, ki sam po sebi ne dosega višine pragu, ki je za to vrsto posega določen v prilogi 1 te uredbe, če skupaj z drugimi že izvedenimi ali nameravanimi posegi v okolje, za katere presoja vplivov na okolje še ni bila izvedena, tvori kumulativni poseg, ki ustreza posegu v okolje iz prvega odstavka 2. člena te uredbe (za katerega je presoja vplivov na okolje obvezna). Kumulativni poseg v okolje je definiran kot poseg v okolje, ki je sestavljen iz dveh ali več posegov v okolje iste vrste, ki so med seboj funkcionalno in ekonomsko povezani; posegi v okolje so funkcionalno povezani, če se meje posegov v okolje dotikajo, prekrivajo ali so v neposredni bližini, zlasti če so del iste industrijske, obrtne, trgovske, poslovne cone, logističnega centra ali drugega zaokroženega urbanističnega projekta ali če eden od posegov v okolje omogoča dejavnost, ki je vzrok ali pogoj oziroma podpora izvedbi ali obratovanju drugega posega v okolje, ali so posegi v okolje povezani s skupnimi tehnološkimi procesi; posegi v okolje so ekonomsko povezani, če je njihov nosilec ista oseba ali več oseb, ki so medsebojno povezane kot povezane družbe v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe.

Ministrstvo ugotavlja, da se z OPPN načrtuje poseg (gospodarska cona površine 6,5 ha), ki je funkcionalno in ekonomsko povezan z obstoječim posegom (gospodarsko cono površine 14,6 ha):

- Obe coni sta v neposredni bližini (ločuje ju le lokalna cesta), dejavnosti se med seboj podpirajo in so povezane,
- Nosilec posega in pobudnik priprave OPPN je ista gospodarska družba.

Z OPPN načrtovana gospodarska cona zato tvori kumulativni poseg, ki se uvršča med posege, ki so namenjeni industrijskim dejavnostim iz poglavja C te priloge (G.l.1) - (industrijske cone), za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, če presegajo 5 ha in če za obstoječo industrijsko cono presoja vplivov na okolje še ni bila izvedena.

Ministrstvo tako ugotavlja, da se z OPPN načrtujejo prostorske ureditve, ki predstavljajo poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Novo mesto, št. 3563-0439/2024-2 z dne 10. 10. 2024, območje OPPN in njegov daljinski vpliv leži izven posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) in zavarovanih območij narave, zato presoje sprejemljivosti na varovana območja narave po predpisih o ohranjanju narave ni treba izvesti.

Ministrstvo je v skladu s 3. členom Uredbe o merilih v postopku ocenjevanja verjetnosti pomembnejših vplivov plana in ugotavljanja razlogov za uvedbo postopka celovite presoje vplivov na okolje, za mnenje dne 16. 1. 2025 zaprosilo naslednja ministrstva in organizacija:

- Direkcija RS za vode, Sektorja območja spodnje Save,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za zdravje,
- Zavod za gozdove Slovenije, OE Novo mesto.

Direkcija RS za vode se pozivu ministrstva v zaprošenem roku 14 dni ni odzvala, ostali pa verjetno pomembnih vplivov izvedbe OPPN z vidika svoje pristojnosti ne ugotavljajo.

Ministrstvo za zdravje na podlagi strokovnega mnenja Nacionalnega inštituta za javno zdravje, št. 354-5/2025-2 (256) z dne 28. 1. 2025 opozarja na:

- ranljivost vodnega telesa podzemnih voda DOLENJSKI KRAS (SIVTPODV1011), ki je zaradi kraških in skraselih značilnosti prvih dveh vodonosnikov in razpoklinskih značilnosti prvega in tretjega vodonosnika zelo ranljiv za posledice različnih virov onesnaženja, zaradi česar so lahko ogroženi vodni viri za oskrbo s pitno vodo, tudi v več deset km oddaljenih predelih;
- prisotnost nizkonapetostnega distribucijskega omrežja v podzemni izvedbi, in visokonapetostnega prenosnega omrežja z nazivno napetostjo 110 kV v nadzemni izvedbi, ki je pomemben vir elektromagnetnega sevanja, katerega vpliv zajema zahodni del območja OPPN;
- dodatne obremenitve okolja s hrupom (cestni promet, indust.dejavnost).

Ministrstvo za kulturo v svojem mnenju navaja, da se območje OPPN nahaja na registriranem arheološkem najdišču Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421), da so bile predhodne arheološke raziskave na že izvedene, skladno z varstvenim režimom in rezultati predhodnih arheoloških raziskav pa bo treba upoštevati varstvo arheološke dediščine in zagotoviti ukrepe za varstvo arheoloških ostalin.

Ministrstvo je po proučitvi vloži in izdanih mnenj ter ob upoštevanju meril iz Uredbe o merilih ocenilo, da bi OPPN lahko pomembneje vplival na okolje, pri čemer je upoštevalo:

- Da je OPPN prostorski akt, s katerim se podrobneje načrtujejo prostorske ureditve v območjih kompleksne poslovne gradnje in predstavlja neposredno podlago za izdelavo projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja;
- Da bodo vplivi izvedbe načrtovanih del (krčitev gozda, fizično preoblikovanje površja, sprememba rabe zemljišč, izguba plodnih tal, vidne spremembe krajine) trajni in ireverzibilni;
- Da bodo verjetni pogosti moteči vplivi novih dejavnosti (povečan promet in obremenitev cest);
- Da bodo nastopili kumulativni vplivi ob upoštevanju obstoječe dejavnosti in z njo povezanega prometa, kot tudi prometa z nove državne ceste;
- Da bo treba z OPPN izkazati ustrezen in za okolje sprejemljiv način ravnanja z veliko količino nastalih gradbenih odpadkov;
- Da bo zaradi izvajanja zahtevnih gradbenih del, vključno s krčitvijo gozda, izvedba OPPN dolgotrajna, obremenjenost lokalnih cest pa v tem času močno povečana;
- Da bo treba uskladiti z OPPN načrtovane ureditve z Državnim prostorskim načrtom za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline, katerega ureditveno območje obdaja območje OPPN z JZ, J in JV strani.;
- Da bo treba uskladiti z OPPN načrtovane ureditve tudi z daljnovodnim omrežjem;
- Da bi lahko načrtovane lokacije za kampiranje bile obremenjene z elektromagnetnim sevanjem.

Na podlagi zgoraj navedenih ugotovitev in ocen ministrstvo meni da je treba v postopku priprave OPPN izvesti celovito presojo vplivov na okolje, s katero se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v OPPN.

Ministrstvo je v postopku tudi ugotovilo, da se OPPN načrtuje izven neposrednega in daljinskega vpliva na posebna varstvenega območja (Natura 2000) in zavarovana območja narave, zato ni treba izvesti presoje sprejemljivosti na varovana območja po predpisih o ohranjanju narave.

S tem je mnenje utemeljeno.

Nadaljnji postopek:

Skladno z določili petega odstavka 128. člena ZUreP-3 je to mnenje zavezujoče in se skupaj s sklepom o pripravi OPPN objavi v prostorskem informacijskem sistemu.

Občina mora kot pripravljavec OPPN za izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotoviti okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe OPPN na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se OPPN nanaša.

Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za celovito presojo vplivov OPPN na okolje, pri njegovi pripravi pa se praviloma uporabljajo obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost OPPN.

Izdelovalec okoljskega poročila lahko pred začetkom postopka celovite presoje vplivov na okolje izvede vsebinjenje, s katerim podrobneje določi obseg informacij, podatkov in vsebine okoljskega poročila ter okoljske cilje in kazalce. Pri tem upošteva tudi to mnenje ministrstva, v kateri so opredeljeni bistveni vplivi OPPN. Občina lahko predlog vsebinjenja posreduje ministrstvu in ga zaprosi za mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila.

Pripravila:

Katarina Celič

sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović

vodja Sektorja za okoljske presoje

Mestna občina Novo mesto

Številka: 35409-200/2024-11

Datum: 7. maj 2025

Zadeva: Celovita presoja vplivov OPPN ADRIA–JUG (ID 4902) na okolje – ugotavljanje ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti izvedbe OPPN – poziv na dopolnitev vloge

Prejeli smo vašo vlogo št. 350-0002/2024-72 (511) z dne 30. 4. 2025, s katero nas na podlagi drugega in tretjega odstavka 122. člena ZureP-3 pozivate k izdaji mnenja o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN ADRIA – JUG (ID 4902) na okolje.

122. člen ZureP-3, ki se uporablja tudi za OPPN, v drugem in tretjem odstavku določa, da nosilci urejanja prostora v 30 dneh po objavi osnutka OPN in osnutka okoljskega poročila dajo mnenje oz. občini predložijo usmeritve za odpravo nepravilnosti, ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, in tisti državni nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, pa v istem roku predložijo tudi mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPN na okolje s stališča svoje pristojnosti.

Ugotavljamo in vas opozarjamo na določbo četrtega odstavka 19. člena ZureP-3, da se celovita presoja vplivov na okolje izvede v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, če ta zakon ne določa drugače. Ko gre za ugotavljanje ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti izvedbe planov, programov, načrtov ali drugih splošnih aktov in njihovih sprememb, ZVO-2 v 80., 81. in 84. členu tako določa:

- Da v postopku celovite presoje vplivov na okolje sodelujejo ministrstva in druge organizacije, ki so glede na vsebino plana pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, narave, podnebnih sprememb, za varstvo ali rabo naravnih dobrin, krajine, za varstvo zdravja ljudi ali varstvo kulturne dediščine;
- Da ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, svoje mnenje o okoljskem poročilu izda na podlagi lastnih ugotovitev in mnenj zgoraj navedenih ministrstev in drugih organizacij;
- Da ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, obvesti pripravljavca plana o tem, ali je okoljsko poročilo ustrezno, šele po pridobitvi pisnih mnenj ali sporočil iz prejšnjega odstavka (ali zahteva dopolnitev okoljskega poročila z dodatnimi ali s podrobnejšimi informacijami);
- Če zgoraj navedena ministrstva in druge organizacije ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, v roku ne sporočijo, da okoljsko poročilo ne omogoča presoje vplivov izvedbe

plana na okolje in ga je zato treba dopolniti z dodatnimi ali podrobnejšimi informacijami, se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno.

- Če ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, najkasneje v 30 dneh od prejema vloge pripravljavca plana ne zahteva dopolnitev okoljskega poročila z dodatnimi ali s podrobnejšimi informacijami, se šteje, da je okoljsko poročilo ustrezno;
- Da ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje izda šele, ko je okoljsko poročilo ustrezno dopolnjeno;
- Da se lahko plan in okoljsko poročilo javno razgrneta šele, ko je ustreznost okoljskega poročila ugotovljena na zgoraj opisan način;
- Da ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, na podlagi vloge pripravljavca plana in pred sprejemom plana potrdi njegovo okoljsko sprejemljivost z odločbo, če presodi, da se je plan po javni razgrnitvi na podlagi prejetih mnenj in pripomb bistveno spremenil.

Zato vas obveščamo, da mnenja o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN ADRIA – JUG (ID 4902) na okolje, ki ga potrebujete zaradi nadaljevanja postopka priprave predmetnega OPPN, še ne moremo izdati, in vas pozivamo, da svojo vlogo po izteku 30 dnevnega roka dopolnite najmanj s prejetimi mnenji nosilcev urejanja prostora, ki so doslej sodelovali v našem postopku, in sicer :

- Ministrstva za zdravje,
- Ministrstva za kulturo in
- Zavoda za gozdove.

Če navedeni nosilci urejanja prostora svojega mnenja v zaprošenem roku ne bodo izdali, nas prosimo tudi o tem obvestite.

S spoštovanjem,

Katarina Celič, sekretarka
Sektor za okoljske presoje

Mestna občina Novo mesto

Številka: 35409-200/2024-15

Datum: 7. julij 2025

Zadeva: OPPN Adria jug, ID 4902 - obvestilo o neustreznosti okoljskega poročila

Spoštovani,

Kot pripravljavec občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Adria jug, ID 4902 ste nas dne 6. 5. 2025 na podlagi drugega in tretjega odstavka 122. člena in v zvezi z 129. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS št. 199/21, 18/23-ZDU-10 in 78/23-ZUNPEOVE, 95/23-ZIUOPZP, 23/24 in 109/24) pozvali k izdaji mnenja o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN ADRIA – JUG (ID 4902) na okolje. Dne 20. 6. 2025 ste svojo vlogo dopolnili z mnenji nosilcev urejanja prostora, ki so doslej sodelovali v postopku¹, in sicer:

- Mnenje Ministrstva za zdravje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje z vidika varovanja zdravja ljudi z dne 354-7/2025-2711-11 z dne 3. 6. 2025, s priloženim mnenjem NIJZ, št. 354-5/2025-4 (256) z dne 3. 6. 2025,
- Mnenje Ministrstva za kulturo o ustreznosti okoljskega poročila z mnenjem o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino, št. 35012-5/2025-3340-10 z dne 9. 6. 2025 in
- Mnenje Zavoda za gozdove o upoštevanju smernic ter mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje – področja gozdarstva in lovstva, št. 3407-154/2025-6 z dne 20. 5. 2025.

Gradivo osnutka OPPN, ki ga je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o. v aprilu 2025, ste nam posredovali prek SOVD. Okoljsko poročilo, ki ga je izdelalo podjetje DA CONSULTING d.o.o., se skupaj z našim mnenjem št. 35409-200/2024-9 z dne 7. 2. 2025 nahaja v mapi Spremljajoče gradivo.

Proučili smo prejeta mnenja ter preverili ustreznost okoljskega poročila z vidika pristojnosti Direktorata za okolje in skladnosti s predpisi o celoviti presoji vplivov na okolje, zlasti z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju: Uredba o OP). V nadaljevanju podajamo svoje ugotovitve:

1. Na naslovnici dokumenta je oznaka (logotip) podjetja, ki je izdelalo okoljsko poročilo, ne pa logotip in naziv pripravljavca – Mestne občine Novo mesto. Ker je dokument namenjen posvetovanju z drugimi ministrstvi in tudi širši javnosti na javni razgrnitvi, taka naslovnica

¹ Direkcija RS za vode, Sektor območja spodnje Save, v postopku ocenjevanja verjetnosti pomembnejših vplivov plana in ugotavljanja razlogov za uvedbo postopka celovite presoje vplivov na okolje v januarju in februarju 2025 svojega mnenja ni izdala

ni primerna. Dokument je torej treba ustrezno označiti z nazivom pripravljavca OPPN in točnim nazivom plana, na katerega se to okoljsko poročilo nanaša, vključno s fazo postopka njegove priprave.²

Opomba na drugi strani, da »Kopiranje vsebin ali delov poročila brez pisnega soglasja ni dovoljeno«, je netočna in jo je treba brisati. Po Zakonu o varstvu okolja mora okoljsko poročilo zagotoviti pripravljavec plana, ki je oseba javnega prava, v njem pa morajo biti zbrane obstoječe informacije iz javno dostopnih virov. Taka omejitev bi bila v nasprotju z namenom, zaradi katerega se izdeluje ta dokument (sodelovanje javnosti v postopku). Poudarjamo, da je okoljsko poročilo informacija javnega značaja, da mora imeti pripravljavec plana ustrezne materialne pravice, da z njim prosto razpolaga in da tudi odgovarja za njegovo vsebino³. Predpisi o varstvu okolja namreč ne definirajo izdelovalcev okoljskih poročil kot oseb, ki so nosilci pravic in odgovornosti v postopkih celovite presoje vplivov na okolje. Delujejo lahko le v imenu pripravljavca plana. Tudi predpisi o urejanju prostora določajo le občinam naloge in pristojnosti glede priprave OPPN. Dodatno opozarjamo na določila 100. člena ZASP⁴, ki opredeljuje t.i. kolektivno avtorsko delo, ki je ustvarjeno na pobudo in v organizaciji fizične ali pravne osebe (naročnik), ob sodelovanju velikega števila soavtorjev in se objavi ter uporablja pod imenom naročnika. Šteje se, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorjev na kolektivnem delu izključno in neomejeno prenesene na naročnika, če ni s pogodbo drugače določeno. Ob smiselni uporabi teh določb velja, da se okoljsko poročilo, ki ga je izdelala skupina soavtorjev (t.i. projektna skupina), objavlja in uporablja pod imenom Mestne občine Novo mesto.

2. Glede opisa OPPN je okoljsko poročilo nejasno. V poglavju 3.2.2.2 *Vrste dopustnih objektov* so navedeni razni objekti, ki niso prikazani niti opisani nikjer v drugih delih dokumenta, med drugim tudi 22232 Čistilne naprave, 23021 Elektrarne in drugi energetski objekti, 12112 Gostilne, restavracije in točilnice, 12301 Trgovske stavbe, 12620 Muzeji, arhivi in knjižnice, 12630 Stavbe za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo, 24110 Športna igrišča. Slika 1 prikazuje le
 - a. Proizvodno-skladiščni objekt
 - b. Prodajno-izkustveni center, servis s skladiščem
 - c. Parkirišča.

Poglavje 3.2.2.3 *Velikost in oblikovanje objektov* vsebuje splošen opis in usmeritve, ki ne sodijo v ta dokument. Če je bilo uporabljeno besedilo izdelovalcev OPPN, ga je treba kot takega citirati. Podatkov o velikosti objektov ni.

Navesti je treba natančno klasifikacijo vrste objekta za vsakega od objektov, ki se načrtuje z OPPN, ter dejavnosti, katerim je namenjen, zlasti v proizvodno-skladiščnem objektu. Navesti je treba tudi podatke o dimenzijah vseh načrtovanih objektov.

3. Okoljsko poročilo glede načrtovanih posegov v okolje ne upošteva ugotovitev iz našega mnenja z dne 7. 2. 2025, na podlagi katerega se za OPPN izvaja celovita presoja vplivov na okolje.

Ugotovljeno je bilo, da

- a. se z OPPN načrtujejo naslednji posegi v okolje:
 - gospodarska/industrijska cona,
 - naprava za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij,
 - zemeljski izkop ter postopki njegovega odstranjevanja ali predelave,
 - poglobljanje terena,

² Člen 5(2) SEA direktive: glede na to, na kateri stopnji odločanja je načrt ali program...

³ Iz istih razlogov mora pripravljavec plana zagotoviti tudi ustrezen format takega dokumenta, ki ga je možno urejati (word.doc).

⁴ Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP), Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13, 56/15, 63/16 – ZKUASP, 59/19 in 130/22

- območja za kampiranje in postavljanje počitniških prikolic in parkirišč za tovorna vozila,
 - gradnja stavb.
- b. se z OPPN načrtuje poseg (gospodarska cona površine 6,5 ha), ki je funkcionalno in ekonomsko povezan z obstoječim posegom (gospodarsko cono površine 14,6 ha), torej gre za kumulativni poseg, za katerega je na podlagi določil 3.a člena Uredbe o posegih izvedba presoje vplivov na okolje obvezna.

V nasprotju s temi ugotovitvami okoljsko poročilo v poglavju 3.5 *Podatki o morebitno načrtovanih posegih z vplivi na okolje*:

- Podaja pavšalno razlago nekaterih določb Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20, 44/22 – ZVO-2),
- Ugotavlja, da se s predmetnim OPPN ne načrtuje posegov, ki bi glede na kriterije predstavljali neposredno posege z vplivi na okolje za katere bi bilo obvezno izvesti presojo vplivov na okolje,
- Kot dokaz navaja izjavo podjetja Adria Mobil, da »se z načrtovanim OPPN ne vpliva na spremembo kapacitete proizvodnje v obstoječi napravi«.

Poglavje je zato treba dopolniti s podatki o prostorskem obsegu vseh načrtovanih posegov z vplivi na okolje, velikostjo in drugimi osnovnimi podatki o vseh načrtovanih posegih z vplivi na okolje, kot to določa Uredba o OP v prilogi 1, točki 1d, 1e.

4. Okoljsko poročilo tudi glede vplivov izvedbe OPPN ne upošteva ugotovitev iz našega mnenja z dne 7. 2. 2025.

Ugotovljeno je bilo, da bodo vplivi izvedbe načrtovanih del (krčitev gozda, fizično preoblikovanje površja, sprememba rabe zemljišč, izguba plodnih tal, vidne spremembe krajine) trajni in ireverzibilni; da bodo verjetni pogosti moteči vplivi novih dejavnosti (povečan promet in obremenitev cest); da bodo nastopili kumulativni vplivi ob upoštevanju obstoječe dejavnosti in z njo povezanega prometa, kot tudi prometa z nove državne ceste; da bo treba z OPPN izkazati ustrezen in za okolje sprejemljiv način ravnanja z veliko količino nastalih gradbenih odpadkov; da bo zaradi izvajanja zahtevnih gradbenih del, vključno s krčitvijo gozda, izvedba OPPN dolgotrajna, obremenjenost lokalnih cest pa v tem času močno povečana; da bi lahko načrtovane lokacije za kampiranje bile obremenjene z elektromagnetnim sevanjem itd.

Okoljsko poročilo v poglavju 8 glede opredelitve vplivov zelo splošno opisuje nekatere vplive na tla in rabo zemljišč, kakovost zraka, stanje voda in arheološke ostaline.

Okoljsko poročilo je zato nepopolno, saj ne ugotavlja in ne ovrednoti vseh že ugotovljenih pomembnih vplivov izvedbe OPPN.

5. Samostojni poglavji 3.7 *Potrebe po naravnih virih* in 3.8.1 *Predvidene emisije* sta odveč, kadar OPPN ne predstavlja načrta za rabo (izkoriščanje) naravnih virov ali načrta za dejavnosti, ki uporabljajo naravne vire, z OPPN predvidene dejavnosti po predpisih o varstvu okolja pa ne sodijo med dejavnosti z emisijami snovi ali toplote v okolje. Izraz »predvidene emisije« iz Uredbe o OP pomeni, da se na tem mestu opišejo znane kakovostno in količinsko predvidene emisije, ki bodo nastajale zaradi izvedbe OPPN. Če teh podatkov v tej fazi načrtovanja ni, se jih v okoljskem poročilu torej ne navaja.

Emisije hrupa so sicer verjetne in bi morale biti opredeljene kot verjeten posreden vpliv izvedbe OPPN (ne kot opis plana) ter ustrezno ovrednotene, vendar v nadaljevanju dokumenta niso več obravnavane.

6. Poglavje 3.8.2 *Odpadki in načini ravnanja z odpadki* opisuje rabo tal ter stanje oz. obremenjenost okolja in način ravnanja z odpadki, kot je ali bo predpisan za območje

OPPN, kar ne sodi med podatke o OPPN⁵. Nastajanje komunalnih odpadkov in odpadnih voda niso bistvene informacije o OPPN. Če menite, da so pomembne, potem bi bilo treba navesti vsaj:

- za koliko se bo zaradi izvedbe OPPN povečala količina komunalne odpadne vode in padavinske odpadne vode,
 - kakšno je predvideno povečano število povzročiteljev komunalnih odpadkov,
 - kakšna je ocena nastanka komunalnih in drugih odpadkov (po vrsti in količini).
7. Nejasen je namen poglavja o podnebnih spremembah (4.1.2.2), katerega se ne nanaša niti na območje OPPN niti na načrtovane ureditve ali dejavnosti. Podatek o razdalji do najbližje meteorološke postaje ni naveden. Zakaj naj bi bili ti podatki relevantni za OPPN, ni pojasnjeno. Projekcije podnebnih sprememb za tal Slovenije niso navedene. Glede na površino ureditvenega območja bi bilo smiselno obravnavati mikroklimatske razmere (ki se bodo s krčitvijo gozda in preoblikovanjem terena nedvomno spremenile) in prilagoditev na podnebne spremembe.
8. V poglavju 6 Vsebinjenje je navedeno, da ste » izvedli pregled potencialnih pričakovanih bistvenih vplivov in izbrali tematike za presojanje potencialnih bistvenih negativnih vplivov na dele okolja (v nadaljevanju: vsebinjene)«, »izvedli pregled identificiranja potencialnih pomembnih dejavnikov«, in izločili » tiste dejavnike, za katere smatramo, da ni pričakovati pojavljanja bistvenih vplivov zaradi izvedbe plana.« Katera področja bodo predmet presoje vplivov OPPN oz. okoljskega poročila, so torej določili kar izdelovalci okoljskega poročila sami. Izločili so obravnavo podnebnih dejavnikov, narave, rabe naravnih virov, naravnih in drugih nesreč. Glede krajine se niso opredelili. S takim pristopom se ne strinjamo, kar podrobneje utemeljujemo:
- a. Uredba o OP določa v 6. členu (in neposredno na podlagi Direktive 2001/42/ES o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje⁶), da mora okoljsko poročilo vsebovati informacije o pomembnih vplivih plana na okolje, (neposrednih, daljinskih, kumulativnih in sinergijskih, kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih, trajnih in začasnih, pozitivnih in negativnih), ki se nanašajo na biotsko raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo, tla, vodo, zrak, podnebne dejavnike, materialne dobrine, kulturno dediščino skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino, krajino, prebivalstvo in zdravje ljudi ter njihova medsebojna razmerja;
 - b. Skladno s citirano direktivo in določbami Zurep-3 se »načrti in programi, ki opredeljujejo rabo majhnih območij na lokalni ravni«, kamor sodi tudi predmetni OPPN, presojujejo le, kadar »države članice ugotovijo, da bodo verjetno znatno vplivali na okolje«. Tovrstna ugotovitev je zapisana v našem mnenju (glej točko 4 spodaj), ki pri izdelavi tega okoljskega poročila ni bilo upoštevano.
 - c. Vsebinjenje je postopek, v katerem se odloči »o obsegu in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo«. Avtorji tega okoljskega poročila nimajo pravice sami odločati o tem. Skladno s citirano direktivo se je treba o tem »posvetovati z organi... ki jih bodo verjetno zadevali okoljski vplivi izvajanja načrtov in programov zaradi njihovih posebnih okoljskih nalog.« Skladno s predpisi o CPVO, ki veljajo v RS, bi Mestna občina Novo mesto v procesu »vsebinjenja« kot pripravljavec OPPN lahko:
 - Zaprosila za mnenje o ustreznosti izhodišč za izdelavo okoljskega poročila na podlagi 5. člena Uredbe o OP,
 - Posredovala predlog vsebinjenja tukajšnjemu ministrstvu na podlagi 79. člena ZVO-2 in zaprosila za mnenje o ustreznosti izhodišč za pripravo okoljskega poročila,

⁵ Med podatki o stanju okolja se navede opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja in obstoječe obremenjenosti okolja

⁶ Ta govori o verjetnih znatnih vplivih

- Zaprošila ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, oziroma tiste državne nosilce urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, za mnenje o obsegu in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo, na podlagi 121. člena Zurep-3.

Ker nobeno od zgoraj omenjenih mnenj ni bilo izdano niti nismo bili zanj zaproseni, ugotavljamo, da vsebinjenje (še) ni bilo izvedeno in so vsebine poglavja 6 zavajajoče in jih je treba črtati. Uredba o OP tudi sicer ne predvideva poglavja s tako vsebino ali naslovom.

Glede obsega in natančnosti informacij, ki morajo biti vključene v okoljsko poročilo, je treba upoštevati to mnenje, naše mnenje z dne 7. 2. 2025 in v postopku celovite presoje vplivov na okolje izdana mnenja ministrstev in organizacij, pristojnih za posamezne zadeve varstva okolja, narave ali za varstvo ali rabo naravnih dobrin, podnebnih sprememb, varstvo kulturne dediščine ali krajine ali varstvo zdravja ljudi.

9. Okoljsko poročilo ne ovrednoti vplivov izvedbe OPPN, ki bodo nastali zaradi velike količine izkopenega materiala, »zemlje in kamenja«, zlasti obremenitve s hrupom, prah ter povečan promet v času gradnje, ter način ravnanja s tem materialom. Opisane določbe OPPN, ki povzemajo določbe predpisov o odpadkih, sicer opisujejo OPPN glede odpadkov in ravnanja z njimi, vendar ti vplivi v nadaljevanju dokumenta niso več obravnavani. Okoljsko poročilo naj se dopolni z utemeljitvijo ocenjene količine »izkopenega materiala« (natančen izračun) in njegovo sestavo, podatki o matični podlagi, globini tal itd. Okoljsko poročilo naj poda informacijo, kakšni so predvideni (ne le s predpisi dovoljeni) načini ravnanja s tem materialom, glede na njegovo sestavo in količino. Upošteva naj tudi predpise o varstvu kmetijskih zemljišč glede agromelioracij, določbe Uredbe o posegih glede vnosa odpadkov v tla, če gre za zemeljski izkop, ter obstoječa območja okoljske infrastrukture v občini, ki so namenjena ravnanju z odpadki.
10. Vrednotenje vplivov na tla je pomanjkljivo. Vsi v poglavju 8.1.2 opisani vplivi morajo biti tudi ovrednoteni. Npr. kolikšen del tal bo uničen ali spremenjen in ali bo kakšen del tudi ohranjen. Stanje in posege v tla je treba prikazati trodimenzionalno - na karti in z vertikalnimi prerezi območja. Ne strinjamo se z ugotovitvijo na strani 64, da »ne moremo govoriti o bistvenih negativnih vplivih z vidika spremembe dejanske rabe tal«, ker je bila sprememba namenske rabe načrtovana z občinskim prostorskim aktom. Sprememba namenske rabe iz G v Ig ne pomeni 100% odstranitve vsega gozda, pozidave celotnega območja ureditvene enote niti tako obsežne spremembe reliefa, kot se načrtuje z OPPN. Ne strinjamo se niti s ciljem, ki ni utemeljen (gl. točko 12 spodaj) niti s predlaganim kazalcem. Merilo vrednotenja ni navedeno (besedilo v preglednici 7 ne navaja merila). Po Uredbi o OP so »ustrezna merila vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino .. stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana«. Kazalec stanja okolja ni predlagan. Kazalec na strani 63 se nanaša na spremljanje izvajanja OPPN, kar se določi v ločenem poglavju okoljskega poročila, saj ni povezano z vrednotenjem vplivov. Tudi če bo spremljanje izvajanja OPPN potrebno, ga je treba v okoljskem poročilu natančneje utemeljiti (gl. 23. člen Uredbe o OP):
 - Z obsegom spremljanja izvajanja OPPN;
 - S kazalci stanja okolja ali drugimi merili vrednotenja, na podlagi katerih se ugotavljajo kratkoročni ali začasni vplivi na okolje v času izvajanja plana in srednjeročni in dolgoročni ter trajni vplivi po izvedbi plana;
 - Z nosilci spremljanja izvajanja OPPN;
 - Z načini ter roki poročanja o rezultatih spremljanja izvajanja OPPN.

Predlagano spremljanje načina ravnanja z rodovitnim delom tal (8.1.4) je

- Vsebinsko neustrezno, saj so predmet presoje tla v celoti, ne le njihov rodoviten del,

- Nepopolno, saj niso predlagani obseg⁷, nosilec⁸, način itd. , in zato
 - Neprepričljivo in neizvedljivo.
11. V okoljskem poročilu se večkrat napačno uporablja izraz »poseg« (območje posega, izvedba posega itd), čeprav je predmet te presoje in okoljskega poročila OPPN in ne poseg v okolje. Tudi izrazu plan bi morali izogibati, kadar se ta nanaša na predmetni OPPN. Plan je okrajšava za daljšo besedno zvezo in se nanaša le na besedilo Uredbe o OP.
12. Okoljsko poročilo ne opredeljuje okoljskih ciljev OPPN skladno s citirano Uredbo:
- a. *okoljski cilji so prevzete obveznosti, določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah ali predpisih Evropske unije, ki se nanašajo zlasti na povzročanje čezmejnih vplivov na okolje ter globalno onesnaževanje, in varstveni cilji na območjih s posebnim pravnim režimom, ki vključujejo usmeritve, izhodišča, omejitve in prepovedi zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine. Okoljski cilji so tudi drugi cilji, opredeljeni v okoljskih izhodiščih, programih in načrtih s področja varstva okolja, dokumentih s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in v drugih pravnih aktih zaradi uresničevanja načel varstva okolja ali trajnostnega razvoja*
 - b. *okoljski cilji plana so okoljski cilji, ki se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju oziroma področju plana*
- Vsak okoljski cilj OPPN, uporabljen v okoljskem poročilu za *presojo ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana*, je treba obrazložiti – utemeljiti z navedbo predpisa, programa, pravnega akta ipd., s katerim je bil ta cilj določen.
13. Okoljsko poročilo ne opredeljuje okoljskih ciljev, ki se nanašajo na OPPN in so določeni
- a. z Zakonom o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21, 189/21, 121/22 – ZUOKPOE in 102/24), po katerih morajo državni organi in organi občin pri pripravi in sprejemanju prostorskih aktov, ki se nanašajo na industrijska območja, spodbujati vključevanje in uvajanje energije iz obnovljivih virov vključno s samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov in skupnostni na področju energije iz obnovljivih virov ter uporabo odvečne toplote in odvečnega hladu, pri čemer morajo upoštevati tudi pozitivno učinkovanje naprav, ki izrabljajo obnovljive vire energije, na okoljske in podnebne cilje;
 - b. Z Zakonom o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 78/23 in 95/24), po katerem se v postopkih priprave prostorskih izvedbenih aktov, s katerimi se načrtujejo lokalne ureditve prometne infrastrukture in z njo neposredno povezane ureditve, se ob upoštevanju potenciala za proizvodnjo električne energije iz OVE, ekonomske vzdržnosti, ciljev na področju deleža energije iz obnovljivih virov in omejitev hkrati s temi prostorskimi ureditvami obvezno načrtujejo tudi fotonapetostne naprave; je obvezna postavitev fotonapetostnih naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah v primeru novogradnje utrjenega parkirišča, katerega tlorisna površina znaša 1.000 m² ali več; novozgrajenih objektov, katerih tlorisna površina strehe znaša 1.000 m² ali več.
14. Krajina v okoljskem poročilu (poglavje 4.1.7.2) ni zadovoljivo obravnavana. Poleg Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12,

⁷ Koliko zemljine bo odpeljane iz območja OPPN in kam? Koliko kamionov, kdo jih bo nadziral?

⁸ Obveznosti investitorja niso predmet OPPN, ki je le podlaga za izdelavo projektne dokumentacije in izdajo GD.

⁹ ...v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan).določena vprašanja postopka celovite presoje vplivov izvedbe planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov (v nadaljnjem besedilu: plan)

111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE), ki obravnava le kulturno krajino, so določbe glede varstva krajine zajete tudi v predpisih in dokumentih s področij urejanja prostora, ohranjanja narave ter gozdnogospodarskega načrtovanja. Citirana SPRS iz 2004 je zastarela. Proučiti je treba vsaj [SPRS 2050](#), [tipologijo](#) slovenskih krajin in [prenovljeno](#) razdelitev krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter določbe GGN GGO Novo mesto 2021-2030 glede estetske funkcije gozda na območju OPPN. Za potrebe vrednotenja vpliva na krajino je treba izdelati vsaj analizo vidnosti v prostoru (vizualizacijo). Smiselno naj se uporabi [Priročnik za presojo vplivov na krajino v okviru postopkov PVO](#) ali druga podobna literatura.

15. Obremenitve s hrupom v poglavju 8 niso obravnavane, čeprav je v poglavju 6, na stran 58 navedeno glede nadaljevanja presoje »da, v sklopu izbranega okoljskega cilja«.
16. V poglavju 4.2 je navedeno, da na območju velja varstveni režim za »Bršljin-Arheološko najdišče Laze«, v nadaljevanju (4.2.1.1) pa ni povzet ali opisan ta režim, temveč splošne določbe Zakona o varstvu kulturne dediščine. Med dodatnimi pravnimi režimi so izpostavljene prepovedi glede poglobljanja morskega dna, ribarjenja itd., ki se ne morejo nanašati na to arheološko najdišče. Poglavje 4.2.1 ima eno samo podpoglavje 4.2.1.1. Besedilo 4.2 je treba preurediti, skrajšati, navajati le za OPPN relevantne informacije.
17. Omilitvene ukrepe je treba opisati le, kadar predvideni z OPPN in kadar so »ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi plana ali s planom načrtovanega posega v okolje«. V nadaljevanju je treba pojasniti, ali se z njimi prepreči, omili ali odpravlja posledice izvedbe OPPN. Utemeljiti je treba njihovo ustreznost in verjetnost uspešnosti ter oceniti izvedljivost. (glej 12. člen Uredbe o OP). V okoljskem poročilu opisani t.i. omilitveni ukrepi v poglavju 8 tem zahtevam ne ustrezajo.
18. Okoljsko poročilo ne vsebuje opisa razlogov za izbiro obravnavanih možnih alternativ, kot se zahteva v 6. členu citirane uredbe. Navedbe okoljskega poročila v poglavju 9 so napačne in nepopolne. Nerazumljiv je sklic na 13. člen Uredbe o OP, ki določa vsebino revizije okoljskih poročil, utemeljevanje z omilitvenimi ukrepi pa neprepričljivo. Ugotavljamo, da so proučene alternativne rešitve prikazane v dokumentu *Idejna rešitev za pripravo OPPN Adria-jug*, št. J-3723, ACER Novo mesto d.o.o., januar 2024, in da je bil za pripravo idejne rešitve izveden celo natečaj, pri katerem so bili v ožji izbir uvrščeni trije predlogi. Tudi merila za vrednotenje natečajnih rešitev in razlogi za izbor »zmagovalke« sodijo med obravnavane možne alternative. Te informacije pri pripravi okoljskega poročila niso bile uporabljene.
19. Glede povezav s sprejetim DPN za državno cesto (zahodno obvoznico) in predvidenim obdobjem izvajanja OPPN okoljsko poročilo ne daje dovolj jasnih informacij. Razbite so v ločene dele okoljskega poročila –
 - 3.2.2.5 *Posegi na območju DPN*, kjer je zelo na kratko, v 2 odstavkih, opisano preoblikovanje terena na stiku z območjem DPN za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline,
 - 3.2.2.6 *Cestno omrežje*, kjer so opisane prometne povezave pred in po izvedbi DPN,
 - 3.2.3 *Opredelitev odnosa do drugih planov*, kjer je navedeno le: *Opredelitev do morebitne povezave na območju DPN je podana v poglavju 3.2.2.5.*
 - 3.6 *Predvideno obdobje izvajanja plana*, kjer so povzeta le določila odloka o OPPN¹⁰ glede etapnosti in faznosti izvedbe, po katerih naj bi se izvedbi DPN prilagodilo le navezovanje območja OPPN na okoliško cestno omrežje.Ni jasno, ali se tudi ureditve cestnega omrežja (K1, K2, K3) načrtujejo z OPPN, saj so prikazi na slikah (premajhnih) nerazločni.
Območje DPN glede na območje OPPN ni prikazano na nobeni od slik v okoljskem poročilu.

¹⁰ Odlok še ni sprejet, zato je tako sklicevanje neprimerno

Opozarjamo na določbo 89. člena Zurep3, po kateri lahko občina v območju državnega prostorskega izvedbenega akta pripravi občinski prostorski izvedbeni akt le, če s tem nista onemogočeni izvedba in uporaba prostorskih ureditev, načrtovanih v državnih prostorskih izvedbenih aktih, in če s tem soglaša vlada. Okoljsko poročilo bi moralo dati jasno informacijo, ali OPPN posega v območje DPN in ali je v postopek priprave OPPN vključen tudi investitor/upravljavac z DPN načrtovane državne ceste ter kako njegove morebitne zahteve ali omejitve vplivajo na pripravo OPPN .

20. Okoljskemu poročilu ni priložen poljuden povzetek niti ni ta izdelan kot njegov sestavni del. Vsebina poglavja 1 zahtevam četrtega odstavka 6. člena Uredbe o OP ne ustreza.
21. Uredba v prilogi 1 zahteva navedbo o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih okoljskega poročila, pri čemer samo ime in priimek ne zadostujeta. V poglavju 12 zato tudi za člane projektne ekipe navedite relevantno stopnjo in smer izobrazbe.

Dopoljnjeni osnutek okoljskega poročila nam ponovno predložite v mnenje. Izdelovalcem okoljskega poročila smo na voljo za dodatna pojasnila (katarina.celic@gov.si, 070 538 559).

Lep pozdrav,

Tanja Pucelj Vidović
vodja sektorja za okoljske presoje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA OKOLJE

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

Mestna občina Novo mesto

Številka: 35409-200/2024/19

Datum: 15. december 2025

Zadeva: OPPN Adria jug, ID 4902 – celovita presoja vplivov na okolje - mnenje o ustreznosti okoljskega poročila

Spoštovani,

Dne 28. 10. 2025 smo prejeli vaš poziv za podajo mnenja o ustreznosti dopoljenega okoljskega poročila na podlagi tretjega odstavka 122. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25, v nadaljevanju: ZUreP-3). Priložili ste tudi mnenja, ki so jih izdali posamezni nosilci urejanja prostora, in sicer:

- Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, št. 350-76/2025/21 z dne 23. 10. 2025;
- Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto, št. 3563-0439/2024-10 z dne 10. 9. 2025;
- Zavod za gozdove, OE Novo mesto, št. 3407-154/2025-9 z dne 29. 8. 2025;
- Ministrstvo za kulturo, št. 35012-5/2025-3340-14 z dne 19. 9. 2025
- Ministrstvo za zdravje, št. 354-7/2025-2711-15 z dne 9. 9. 2025 s priloženim strokovnim mnenjem NIJZ, št. 354-5/2025-6 (256) z dne 8. 9. 2025.

Okoljsko poročilo za OPPN, ki je bilo večkrat dopolnjeno, zadnjič v oktobru 2025, je izdelalo podjetje DA CONSULTING d.o.o., Maistrova ulica 16, 1241 Kamnik.

129. člen v povezavi s 122. členom ZUreP-3 določa, da ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, in tisti državni nosilci urejanja prostora, ki sodelujejo pri celoviti presoji vplivov na okolje, v 30 dneh predložijo tudi mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe OPPN na okolje s stališča svoje pristojnosti. Na podlagi teh mnenj se dopolnita osnutek OPPN in okoljsko poročilo. Občina objavi dopolnjen osnutek OPPN in dopolnjeno okoljsko poročilo v prostorskem informacijskem sistemu.

Ker ZUreP-3 ne določa podrobneje postopka in vsebine mnenja o ustreznosti okoljskega poročila, ministrstvo pri izdaji tega mnenja smiselno uporablja predpise s področja varstva okolja, ki podrobneje urejajo celovito presojo vplivov na okolje.

Kot sledi iz določb 80. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ, ZVO-2), je okoljsko poročilo ustrezno, kadar druga ministrstva in organizacije, ki so zahtevale dopolnitev okoljskega poročila, ne zahtevajo dopolnitev okoljskega poročila z dodatnimi ali s podrobnejšimi informacijami. Na podlagi njihovih mnenj in lastnih ugotovitev ministrstvo pripravi mnenje o ustreznosti dopoljenega okoljskega poročila in sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na okolje.

Ministrstvo je preučilo pojasnila v vlogi, okoljsko poročilo in priložena mnenja ter ocenilo, da je okoljsko poročilo izdelano skladno s predpisi in ob uporabi ustreznih strokovnih podlag ter da je ugotovilo in ustrezno ovrednotilo vse pomembne vplive OPPN. **Zato meni, da je okoljsko poročilo ustrezno in se lahko skladno z 81. členom ZVO-2 javno razgrne.**

Ministrstvo ugotavlja, da je sprejemljivost OPPN pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, kot so opisani v okoljskem poročilu. To navaja, da se bo upoštevanje predlaganih ukrepov preverilo v postopku pridobivanja mnenja pred sprejemom OPPN.

Zato opozarja na določbe:

- 123. člena ZUreP-3, po katerih mora Mestna občina Novo mesto po javni razgrnitvi osnutka OPPN in okoljskega poročila ponovno pozvati ministrstvo, pristojno za celovito presojo vplivov na okolje, naj v 45 dneh ugotovi, ali so vplivi izvedbe predloga OPPN na okolje sprejemljivi;
- 84. člena ZVO-2, po katerih mora Mestna občina Novo mesto v čim večji meri smiselno upoštevati pisna mnenja in pripombe javnosti ter ministrstev in organizacij, OPPN in okoljsko poročilo ustrezno spremeniti ali dopolniti ter ju poslati ministrstvu.

O sprejemljivosti OPPN se bomo izrekli, ko bodo vanj vključeni predlagani omilitveni ukrepi, na podlagi dopolnjenega okoljskega poročila, ki mora preveriti, ali so bili ti pri pripravi predloga OPPN upoštevani.

Lep pozdrav!

dr. Tanja Pucelj Vidović
vodja Sektorja za okoljske presoje

Pripravljavec OPPN:

Mestna občina
Novo mesto

Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto

OKOLJSKO POROČILO

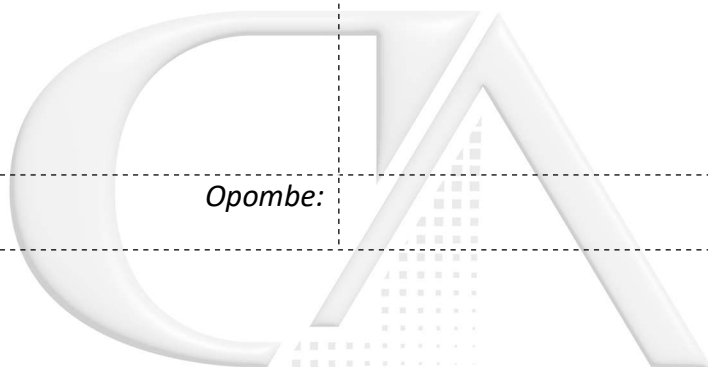
za

Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območje Adria-jug

»OP v fazi osnutka OPPN«

Oktober 2025-dopolnitev 3

<i>Projekt:</i>	Okoljsko poročilo za občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območje Adria-jug
<i>Investitor:</i>	Adria Mobil, d.o.o. Straška cesta 50 8000 Novo mesto
<i>Pripravljalavec OPPN:</i>	Mestna občina Novo mesto Seidlova cesta 1 8000 Novo mesto
<i>Izdelovalec OPPN:</i>	ACER Novo mesto d.o.o. Šentjernejska cesta 43 8000 Novo mesto
<i>Izdelovalec OP:</i>	DA CONSULTING d.o.o. Maistrova ulica 16 1241 Kamnik
<i>Oznaka dokumenta:</i>	466-2024
<i>Datum priprave:</i>	April 2025 Avgust 2025-dopolnitev 1 September 2025-dopolnitev 2 Oktober 2025-dopolnitev 3
<i>Opombe:</i>	Okoljsko poročilo v fazi osnutka OPPN.

KAZALO VSEBINE

1	Poljudni povzetek okoljskega poročila.....	6
2	Uvodna pojasnila	13
2.1	Uvod z ozadjem za pripravo poročila	13
2.2	Namen poročila.....	14
2.3	Metodološki pristop.....	14
3	Podatki o planu – OPPN Adria-jug	17
3.1	Ime plana	17
3.2	Cilji in kratek opis plana vključno z opredelitvijo odnosa do drugih ustreznih planov.....	17
3.2.1	<i>Cilji plana</i>	17
3.2.2	<i>Kratek opis plana /1/</i>	17
3.2.3	<i>Opredelitev odnosa do drugih planov</i>	25
3.3	Območje, ki ga zajema plan.....	27
3.4	Podatki o namenski rabi prostora	29
3.5	Podatki o morebitno načrtovanih posegih z vplivi na okolje.....	30
3.6	Predvideno obdobje izvajanja plana	31
4	Podatki o stanju okolja	33
4.1	Opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja in obstoječe obremenjenosti okolja	33
4.1.1	<i>Tla</i>	33
4.1.2	<i>Klimatske razmere in kakovost zraka</i>	49
4.1.3	<i>Hrup</i>	51
4.1.4	<i>Vode</i>	53
4.1.5	<i>Narava</i>	58
4.1.6	<i>Raba naravnih virov</i>	62
4.1.7	<i>Kulturna dediščina in krajina</i>	64
4.1.8	<i>Varovanje zdravja ljudi</i>	67
4.2	Podatki o varstvenih, varovanih, degradiranih in drugih območjih	69
4.2.1	<i>Pravni režimi za enote kulturne dediščine</i>	69
5	Verjeten razvoj stanja okolja v kolikor se plan ne izvede	70
6	Podatki o izbranih okoljskih ciljnih plana in izbranih kazalcih.....	71
7	Ugotavljanje in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana, omilitveni ukrepi in spremljanje stanja	72
7.1	Okoljski cilj: Dobro stanje tal.....	72
7.1.1	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	72
7.1.2	<i>Opredelitev vplivov</i>	73
7.1.3	<i>Omilitveni ukrepi</i>	77
7.1.4	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	79
7.2	Okoljski cilj: Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	80
7.2.1	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	80
7.2.2	<i>Opredelitev vplivov</i>	81
7.2.3	<i>Omilitveni ukrepi</i>	87
7.2.4	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	88
7.3	Okoljski cilj: Ohranjena ali zmanjšana vrednost kazalcev hrupa v okolju	89
7.3.1	<i>Okoljski cilji in kazalci</i>	89
7.3.2	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	89
7.3.3	<i>Opredelitev vplivov</i>	90
7.3.4	<i>Omilitveni ukrepi</i>	96
7.3.5	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	96
7.4	Okoljski cilj: Dobro stanje voda	97
7.4.1	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	97
7.4.2	<i>Opredelitev vplivov</i>	98
7.4.3	<i>Omilitveni ukrepi</i>	102
7.4.4	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	103
7.5	Okoljski cilj: Dobro stanje arheoloških ostalin.....	104
7.5.1	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	104
7.5.2	<i>Opredelitev vplivov</i>	105
7.5.3	<i>Omilitveni ukrepi</i>	106
7.5.4	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	107
7.6	Okoljski cilj: Ustrezno ravnanje z odpadki	108
7.6.1	<i>Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov</i>	108
7.6.2	<i>Opredelitev vplivov</i>	109
7.6.3	<i>Omilitveni ukrepi</i>	113
7.6.4	<i>Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana</i>	113
8	Podatki o preverjenih alternativah in razlogi za izbor predlagane alternative	114

8.1	Preučene alternative v fazi izbora rešitve	114
8.2	Alternative glede ukrepov in v primeru ugotovljenih uničujoč vplivov plana.....	116
9	Ločen prikaz ugotovitev okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja.....	117
10	Zaključek s sklepno oceno	118
11	Navedbe o izdelovalcih okoljskega poročila	119
12	Viri informacij	120

Kazalo slik

Slika 1:	Prikaz ureditev na območju OPPN pred izvedbo rešitev DPN	18
Slika 2:	Prikaz ureditev na območju OPPN po izvedbi rešitev DPN.....	19
Slika 3:	načrt prometne ureditve pred izvedbo rešitev DPN (ACER Novo mesto d.o.o., 2025)	22
Slika 4:	načrt prometne ureditve po izvedbi rešitev DPN (ACER Novo mesto d.o.o., 2025).....	23
Slika 5:	EUP v okolici OPPN (PISO, 2025)	25
Slika 6:	Območje plana v širšem merilu.....	27
Slika 7:	Območje plana v ožjem merilu s prikazom na B-DOF	28
Slika 8:	Prikaz veljavne namenske rabe prostora na območju OPPN in okolici	29
Slika 9:	zasnovana faznost izvajanja ureditev na območju OPPN - situacija.....	31
Slika 10:	zasnovana faznost izvajanja ureditev na območju OPPN – v prerezu	32
Slika 11:	Prikaz dejanske rabe tal na območju OPPN in v okolici območja obravnave	33
Slika 12:	Izsek iz Osnovne geološke karte (list Novo mesto), z označeno lokacijo OPPN	34
Slika 13:	Prikaz opozorilne karte erozije na območju OPPN in okolici.....	36
Slika 14:	pedološka karta tal.....	37
Slika 15:	Lokaciji izkopa, opisa in vzorčenja tal v profilu tal (dr. T. Kralj, oktober 2025)	38
Slika 16:	Reprezentativen profil rjavih tal, evtričnih na pleistocenskih in pliocenskih sedimentih (dr. T. Kralj).....	40
Slika 17:	Reprezentativen profil rjavih pokarbonatnih tal (dr. T. Kralj).	43
Slika 18:	Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal Slovenije po javno dostopni evidenci (ATLAS OKOLJA, oktober 2025)	47
Slika 19:	Vetrna roža na klimatološki postaji Novo mesto za obdobje 2001 – 2019	49
Slika 20:	Hidrografija v okolici obravnavane lokacije.....	53
Slika 21:	Kategorizacija urejanja vodotokov	54
Slika 22:	Prikaz vodovarstvenih območij v okolici obravnavnega območja OPPN.....	56
Slika 23:	Poplavna območja v okolici OPPN.....	57
Slika 24:	Prikaz zavarovanih območij narave v širši okolici OPPN.....	58
Slika 25:	Prikaz območij Natura 2000 v okolici OPPN	59
Slika 26:	Prikaz naravnih vrednost v okolici OPPN.....	60
Slika 27:	Prikaz EPO v okolici OPPN	61
Slika 28:	kmetijska zemljišča v okolici območja OPPN.....	62
Slika 29:	varovalni gozdovi in gozdni rezervati v okolici območja OPPN	63
Slika 30:	Enote kulturne dediščine na območju OPPN in v okolici območja OPPN.....	64
Slika 31:	prikaz enot kulturne dediščine-podrobno.....	65
Slika 32:	Prikaz objektov, glede na tip v okoli območja OPPN.....	68
Slika 33:	Prikaz izbranih mest ocenjevanja hrupa na območju.....	92
Slika 34:	Prikaz hrupa gradnje in prometa po Zaloški cesti Ldan.....	94
Slika 35:	Prikaz hrupa gradnje in prometa po Straški cesti Ldan	95
Slika 36:	Prikaz izbrane natečajne rešitve (Ark Arhitektura Krušec d.o.o.).....	114
Slika 37:	Prikaz drugo uvrščene natečajne rešitve (Ofis arhitekti, projektivni biro, d.o.o.)	115
Slika 38:	Prikaz tretje uvrščene natečajne rešitve (Jereb in Budja arhitekti d.o.o.).....	115

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje.....	15
Preglednica 2: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev	15
Preglednica 3: dejanska raba tal na območju OPPN.....	34
Preglednica 4: Opis lastnosti lokacije opisa profila tal št. 1 (dr. T. Kralj, oktober 2025).....	38
Preglednica 5: Podatki terenskega opisa morfoloških lastnosti tal profila tal št. 1 (dr. T. Kralj, oktober 2025)	39
Preglednica 6: Opis lastnosti lokacije opisa profila tal št. 2 (dr. T. Kralj, oktober 2025).....	41
Preglednica 7: Podatki terenskega opisa morfoloških lastnosti tal profila tal št. 2 (dr. T. Kralj, oktober 2025)	42
Preglednica 8: izračun točk BESTIa (dr. Tomaž Kralj, 2025).....	48
Preglednica 9: Vrednotenje hrupa glede na mejne vrednosti (vse v dBA)	51
Preglednica 10: Varovana območja in območja s posebnimi režimi ravnanja na območju prostorskega akta	69
Preglednica 11: Oris možnega razvoja stanje okolja v kolikor se plan ne izvede	70
Preglednica 12: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj – Dobro stanje tal.....	72
Preglednica 13: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj - Ohranjena ali izboljšana kakovost zunanjega zraka	80
Preglednica 14: Parametri upoštevani v informativni oceni emisij delcev	85
Preglednica 15: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj - Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju	89
Preglednica 16: Izbrana mesta ocenjevanja hrupa za namen informativne ocene	92
Preglednica 17: Ocenjene vrednosti hrupa cone na mestih ocenjevanja v dBA.....	93
Preglednica 18: Ocenjene vrednosti hrupa cone na mestih ocenjevanja v dBA.....	94
Preglednica 19: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj "Ohranjeno dobro stanje voda"	97
Preglednica 20: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj Dobro stanje arheoloških ostalin	104
Preglednica 21: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	108

1 Poljudni povzetek okoljskega poročila

Osnovni podatki o OPPN

Mestna občina Novo mesto¹ je pričela s postopkom priprave in sprejemanja Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za območje Adria - jug. Območje, ki je predmet OPPN ima površino 6,454 ha in zajema zemljišče s parcelno številko 422/7 v k.o. 1455-Bršljin.

Z OPPN se načrtuje prostorska ureditev gospodarske cone, ki je skladna s pogoji OPN Novo mesto za območje načrtovanja. Ureditev se funkcionalno in oblikovno naveže na ureditve v enoti NGZ_01_OPPN. Na območju se uredijo trije vsebinsko ločeni sklopi in sicer parkirne površine ob Straški cesti, prodajno izkustveni center s servisom in skladišče ter proizvodno-skladiščni objekti. Znotraj območja OPPN se uredijo notranje ceste in poti, manipulacijske površine, površine za mirujoči promet in pešpoti ter površine za zadrževanje voda in druge zelene površine. Delež zelenih površin na območju urejanja s prikazanimi ureditvami znaša približno 35%, kar je precej več kot od zahtev OPN MONM, ki za namensko rabo IG predpisuje minimalni delež zelenih površin 10% in več od priporočil Državnega prostorskega reda, ki predpisuje minimalni delež zelenih površin 15%.

V postopku priprave OPPN je s strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE) bilo izdano mnenje (MOPE, št. 35409-200/2024-9 z dne 7. 2. 2025) iz katerega izhaja, da je v postopku priprave in sprejemanja OPPN za območje Adria-jug v MO Novo mesto potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). V postopku priprave in sprejemanja Odloka o OPPN, ni treba izvesti presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja narave (ZRSVN, OE NM, št. 3563-0439/2024-2 z dne 10.10.2024).

Podatki o ugotovljenih vplivih

V okoljskem poročilu so opredeljeni ter presojani verjetni vplivi izvedbe osnutka OPPN za območje Adria-jug v Novem mestu na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine.

V okviru priprave okoljskega poročila je bil na podlagi dostopnih podatkov, posredovane dokumentacije, razpoložljivih informacij in terenskega ogleda pripravljen pregled stanja okolja. Opredeljene so bile ključne značilnosti prostora in okoljski problemi, ki izhajajo iz tega (obstoječe obremenitve). Pripravljen je bil tudi pregled pravnih režimov na obravnavanem območju.

Na podlagi ugotovitev iz analize stanja, preučitve predmeta in obsega OPPN so za namen presoje bili izbrani sledeči okoljski cilji in kazalci:

Del okolja	Okoljski cilj	Kazalec
Tla	1. Dobro stanje tal	<ul style="list-style-type: none"> Ocena ekosistemskih storitev tal. Način ravnanja z rodovitnim delom tal.
Kakovost zraka	2. Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	<ul style="list-style-type: none"> Umeščanje naprav in virov emisij v zrak. Način ogrevanja predvidenih objektov. Emisije prašnih delcev pri izvedbi plana.

¹ V nadaljevanju: MO Novo mesto.

Del okolja	Okoljski cilj	Kazalec
Hrup v povezavi z »Prebivalstvom in zdravjem ljudi«	3. Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.	<ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju. • Stiki območja s potencialnimi območji II. stopnje varstva pred hrupom (II. SVPH). • Vrednost kazalcev hrupa pri okoliških objektih.
Vode v povezavi z varstvom tal	4. Ohranjeno dobro stanje voda	<ul style="list-style-type: none"> • Kemijsko stanje podzemnih voda. • Način urejanja in odvajanja odpadnih voda • Obseg posegov in tveganja za potencialno onesnaženje tal in podzemnih voda
Kulturna dediščina	5. Dobro stanje arheoloških ostalin.	<ul style="list-style-type: none"> • Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve.
Odpadki	6. Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	<ul style="list-style-type: none"> • Potencialni viški izkopnih materialov in ravnanje z njimi

Vplive izvedbe plana na opredeljene okoljske cilje smo vrednotili na podlagi sprememb meril (kazalnikov), ki so bili opredeljeni za namen ocenjevanja vplivov na okoljske cilje.

Opredelili smo naslednje ocene za postavljene okoljske cilje:

Okoljski cilji za namen CPVO	Ocena vpliva
Dobro stanje tal	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjeno dobro stanje voda	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Dobro stanje arheoloških ostalin.	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

Pri vrednotenju smo ugotovili, da se bistvene vplive lahko z ustreznimi omilitvenimi ukrepi zmanjša oziroma omili na sprejemljivo raven nebistvenega vpliva. Zato smo v fazi presoje določili in opredelili izvedljive omilitvene ukrepe. Z upoštevanjem omilitvenih ukrepov pa smo ocenili te vplive za nebistvene. Ob izhodišču, da bodo opredeljeni omilitveni ukrepi upoštevanji, nobena ocena za opredeljene okoljske cilje ni dosegla velikostnega razreda D ali E. Omilitveni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev so navedeni pri posameznem obravnavanem okoljskem cilju.

Pri opredelitvi in vrednotenju potencialnih vplivov nismo prepoznali vplivov, ki bi imeli značaj čezmejnega vpliva.

Podatki o povezavah z drugimi plani

Območje OPPN se funkcionalno navezuje na območje enote NGZ_01_OPPN. Gre za območje obstoječih objektov in dejavnosti podjetja Adria Mobil. Umestitev in oblikovanje stavb se smiselno uskladi s stavbami kompleksa Adria Mobil na severni strani Straške ceste. Del obstoječega programa v sklopu dejavnosti podjetja Adria Mobil se po izvedbi OPPN prestavi na območje OPPN in sicer v prostore predvidenega proizvodno skladiščnega objekta (2). Predvidena parkirišča, ki so načrtovana na območju OPPN se izrabijo za prerazporeditev in premik parkirnih mest, ki jih podjetje Adria Mobil ima v najemu izven obstoječega kompleksa Adria Mobil na severni strani Straške ceste (v delu enote EUP NGZ_02_OPPN). Ureditve, ki so predvidene v sklopu območja OPPN bodo dopolnile osnovno dejavnost podjetja, vendar glede na vrsto objektov in predvideni namen objektov to ne bo vplivalo na povečanje kapacitet proizvodnje podjetja Adria Mobil. Namen izvedbe plana je prerazporeditev in optimizacija procesov z namenom doseganja višjega standarda kakovosti proizvodnje in odziva na servisne potrebe v panogi.

Območje OPPN se na zahodnem in vzhodnem robu stika z območjem DPN za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline. Z namenom zagotavljanja racionalne rabe prostora in optimiziranja ureditev v prostoru se območje OPPN ne razširi, se pa z ureditvami (priključki na omrežja GJI, funkcionalne povezave na javno cestno omrežje, oblikovanje reliefa in stičnih površin) poseže na površine, na katerih velja DPN. Preoblikovanje reliefa bi za potrebe ureditev v OPPN na predvideni višinski koti in za zagotavljanje racionalne prostorske rešitve moralo posegati na območje DPN tako, da bi bila izvedena sorazmerna izravnava terena (povezava med platoji v gospodarski coni in niveleto berme na vkopni brežini načrtovane zahodne obvoznice). V primeru, če bi se območje posegov končalo ob meji DPN, bi bili potrebni vkopi tako za potrebe izvedbe DPN in kot tudi za potrebe oblikovanja platojev v gospodarski coni. V tem primeru bi se ohranjal neizrabljen pas zemljišča med platoji in cesto po DPN, ureditve na območju OPPN pa bi morale biti zaradi konfiguracije terena še bolj odmaknjene od meje DPN, kar ne bi omogočalo racionalne izrabe površin.

Okoljska izhodišča in druge obvezne podlage

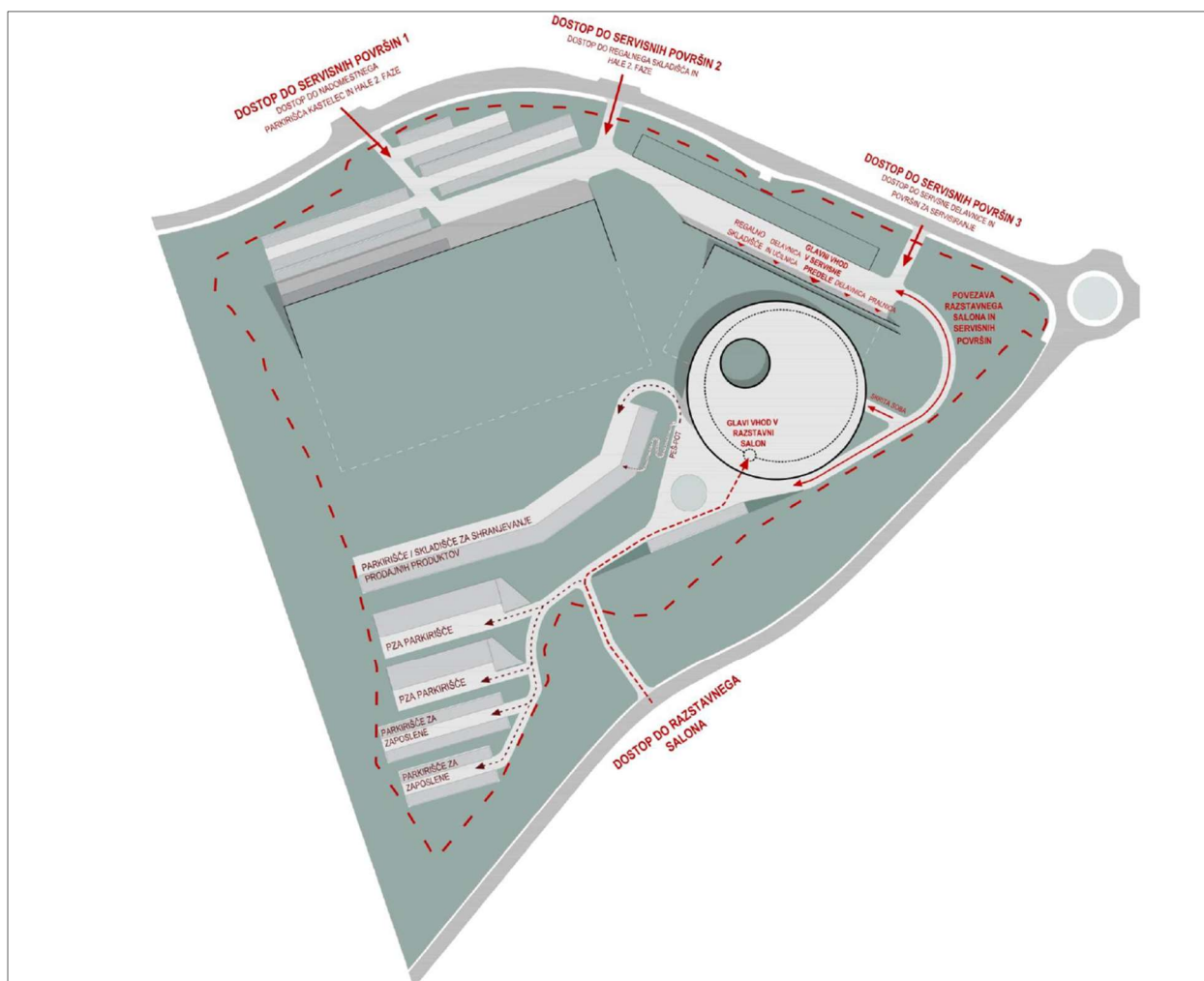
Pri pripravi okoljskega poročila smo izhajali iz sledečih informacij:

- javno dostopnih podatkov o stanju okolja,
- strokovnih podlag za OPPN,
- ugotovitev na podlagi opravljenega terenskega ogleda.

Na podlagi javno dostopnih podatkov, posredovane dokumentacije in pregleda dostopnih strokovnih podlag in elaboratov je bil pripravljen pregled stanja okolja, opredeljene so bile ključne značilnosti prostora in problemi, ki izhajajo iz tega (obstoječe obremenitve). Pripravljen je bil pregled pravnih režimov na varovanih območjih na obravnavanem območju in pregled posredovanih prvih mnenj nosilcev urejanja prostora. Pri izdelavi poročila smo vključili usmeritve in pridobljenih mnenj nosilcev urejanja prostora.

Podatki o preverjenih alternativah

Pobudnik priprave OPPN in investitor je za potrebe priprave idejne rešitve organiziral interni natečaj, kamor je k sodelovanju povabil več projektivnih birojev. V ožji izbor so se uvrstili trije predlagatelji, ki so bili povabljeni v podrobnejšo obdelavo predlogov. Izmed teh je bil po preučitvi izbran zmagovalni predlog, ki je služil kot podloga za izdelavo rešitev, predstavljenih v osnutku OPPN. Za nadaljnjo obravnavo je bila izbrana natečajna rešitev biroja Ark Arhitektura Krušec d.o.o.. Predlog zasnova izbrane rešitve je prikazan na spodnji sliki.

V postopku priprave osnutka OPPN je rešitev bila privzeta in na osnovi usmeritev izdelana zasnova, ki je bila podlaga za pripravo gradiva OPPN.

V pričujočem okoljskem poročilu smo podali omilitvene ukrepe, ki vplive plana na izbrane okoljske cilje zmanjšajo na sprejemljivo raven. Upoštevaajoč navedeno nismo opredeljevali alternativne rešitev kot to določa 13. člen (2. odstavek, 5 alineja) *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*.

Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki so rezultat presoje za posamezni okoljski cilj so:

Okoljski cilj	Opredeljeni omilitveni ukrepi
1. Dobro stanje tal	<ul style="list-style-type: none"> Posebno skrb je treba nameniti preprečevanju poškodb tal. Poškodbe lahko nastanejo že pred odzivom, ko se po območju odvzema nekontrolirano prevažna gradbena in transportna mehanizacija. Zatorej je tovrstne poškodbe treba preprečiti in odrive načrtovati na način, da se tla ne zbijajo ali kako drugače poškodujejo. Na območju OPPN se zagotovi gospodarno ravnanje s tlemi, tako da bo obseg uničenja in poškodb tal čim manjši, da se prepreči onesnaženje z gorivom, motornimi olji in drugimi škodljivimi snovmi. Pri odstranjevanju rodovitnega dela tal je pred odstranjevanjem rodovitnega dela tal treba odstraniti vse olesene ostanke (drevesne panje, večje korenine (debelejše od 5 cm), grmovno vegetacijo). Ves odstranjeni rodovitni del tal se uporabi za urejanje na območju plana.

Okoljski cilj	Opredeljeni omilitveni ukrepi
	<ul style="list-style-type: none"> • Rodovitni del tal se odstrani in odloži tako, da se ohranita njegova rodovitnost in količina. Odstranjeni rodovitni del tal se začasno skladišči na območju urejanja v kupih, ki naj ne višine do 2 m, kar ne bo preseženo tudi ob časovno krajšem začasnem skladiščenju. Z organizacijskimi ukrepi naj bo zagotovljeno, da gradbena in transportna mehanizacija ne tlači rodovitnega dela, ki je začasno skladiščen. • Ves rodovitni del tal, ki se odstrani na območju OPPN, se nameni za rekultivacijo, predvsem pa ponovni vgradnji v kmetijske površine in za izboljšavo manj kakovostnih kmetijskih zemljišč v okolici načrtovanih ureditev. Zagotovita se ločeno odstranjevanje in odlaganje rodovitnih in nerodovitnih slojev tal. • Pri izvedbi ureditev v okolici objektov je treba čim manj površin prekrivati z nepropustnimi materiali za tla. • Odstranjeni sloj tal, do matične kamninske podlage, je potrebno primarno uporabiti na območju urejanja. V kolikor to ni mogoče, je potrebno tla uporabi za ekološko izboljšanje stanja tal na drugih sorodnih območjih kjer bo omogočena nadaljnja uporaba tal in ohranjanje ekosistemskih funkcij tal. • Pri izvajanju uredite je potrebno odstranjevati tla v slojih, do prehoda v matično podlago. Odstranjen tla ni dopustno mešati z izkopom v sloju matične podlage. Odstranjena tla se ločeno shranjuje tako da se ohranjajo ključne lastnosti tal in koristno uporabi za izvedbo ureditev kjer bo omogočena nadaljnja uporaba tal in ohranjanje ekosistemskih funkcij tal (agromelioracije). Pri izvajanju zemeljskih del se zagotovi občasna prisotnost in nadzor s strani pedologa.
2. Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	<ul style="list-style-type: none"> • V vsebino odloka je potrebno dodati sledeče zapise: • Med izvajanjem gradenj na območju OPPN je treba preprečevati prašenje z odkritih delov gradbišča in sicer z rednim vlaženjem odkritih površin ob suhem in vetrovnem vremenu. Prah je treba vezati na površinah z vzdrževanjem vlažnosti materiala, na primer z ročnim vodnim škropljenjem. • Med izvajanjem del je treba zagotoviti, da se sipki gradbeni material, gradbeni odpadki in drug gradbeni material, ki povzročajo prašenje, dovažajo na gradbišče ali odvažajo z gradbišča v transportnih sredstvih, ki so pokrita ali zaprta, ali na kakšen drug način, ki onemogoča prašenje. • Med izvajanjem gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje prašnih delcev v zrak, tako da se uredi čim krajše poti za prevoze za potrebe gradbišča, izvaja sprotno rekultiviranje območij večjih posegov. • V času gradnje je treba upoštevati predpise o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč. • Dostopne ceste na gradbišče je potrebno redno čistiti z vlažnimi ali mokrimi postopki ali z učinkovitimi pometalnimi stroji z mokrim čiščenjem, ki ne povzročajo prašenja. • Za zunanje prometne površine na območju, vključno z zunanjimi parkirišči, je obvezno zagotoviti redno strojno (mokro) čiščenje v primeru dolgotrajnejšega suhega vremena, s čimer se bodo zmanjšale emisije prahu (delcev) v okolico. • V fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja je za posamezno fazo izvedbe obvezno izdelati Oceno obremenitve z analizo količinskega prispevka posega k onesnaženosti zraka v okolici zaradi izvedbe izkopov in odvoza viškov zemeljskih materialov. Skladno z rezultati ocene je potrebno izdelati Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz območja gradbišča in določiti organizacijske ukrepe, s katerimi se zmanjšujejo tovrstni negativnih vplivi. • V zvezi z ogrevanjem objektov je v odlok potrebno dodati sledeče ukrepe: • Ob izvajanju plana se zagotovi učinkovita raba energije in uporaba sistemov, ki vsebujejo manj ogljika (toplotne črpalke, biomasa) ali uporaba alternativnih virov energije.

Okoljski cilj	Opredeljeni omilitveni ukrepi
	<ul style="list-style-type: none"> • Novi objekti naj se načrtujejo kot energetske učinkoviti, v največji meri se za ogrevanje in elektriko uporabijo obnovljivi viri energije.
<p>3. Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.</p>	<p>Za zmanjšanje emisij hrupa med gradnjo se izvajajo naslednji ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporablja se gradbena mehanizacija, katere zvočna moč ne presega zakonsko predpisanih vrednosti, • gradbena dela se izvajajo samo v dnevnem času in v času delovnih dni v skladu s predpisi, ki urejajo področje hrupa, • zagotovi se ustrezna organizacija gradbišča (omejitev zvočnih signalov, omejitev obratovanja motorjev strojev v prostem teku, po potrebi časovna omejitev delovanja gradbene mehanizacije). <p>Pred začetkom urejanja območja OPPN je treba izdelati načrt izvajanja del, ki mora biti pripravljen tako, da je ob njegovem izvajanju začasna obremenitev s hrupom na dovoljeni ravni.</p> <p>V vsebino odloka je potrebno dodati sledeče ukrepe, ki jih je obvezno upoštevati pri izvedbi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V obravnavano območje se lahko umeščajo le tiste dejavnosti, ki ne povzročajo stalnega impulznega hrupa nizkih frekvenc. • Tehnološke naprave, ki predstavljajo vir hrupa se namestijo v notranjost objektov ali v ohišja, ki zagotavljajo visoko raven hrupne zaščite.
<p>4. Ohranjeno dobro stanje voda</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vse zunanje površine, namenjene prevozu in manipulaciji s tovorom ki se lahko razlije in onesnaži tla, je treba utrditi tako, da zagotavlja neprepustnost in so površine obrobene z robniki, padavinsko vodo s teh površin pa odvajati preko lovilnika olj. Lovilniki olj morajo biti izvedeni v skladu s standardom SIST EN 858 in jih je treba v primeru poškodb takoj sanirati. • Tla prostorov, kjer se pojavlja ravnanje z nevarnimi snovmi je treba izvesti v nepropustni izvedbi, redno pregledovati in v primeru poškodb takoj le-te sanirati. Tovrstni prostori morajo biti vodotesni in odporni na lastnosti snovi, ki se skladiščijo. • Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih in komunalnih odpadnih voda mora biti usklajena z določili predpisov, ki urejajo izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. • Vsi kanali in jaški kanalizacijskega omrežja morajo biti grajeni vodotesno. • V času izvajanja ureditev na območju OPPN je treba zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo gradbišča, da bo preprečeno onesnaževanje voda, izlitje nevarnih tekočin prosto v zemljo. • Viške materialov ni dovoljeno nekontrolirano odlagati na okoliški teren izven območja OPPN. Gradbeni material se lahko začasno odlaga znotraj območja OPPN. V projektu za gradbeno dovoljenje je potrebno prikazati oziroma opisati mesto za vnos viška zemeljskega materiala.
<p>5. Dobro stanje arheoloških ostalin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi zagotavljanja varstva arheoloških ostalin in oblikovanja ustreznega arhiva arheološkega najdišča je potrebno ob zemeljskih delih opraviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, t.i. arheološke raziskave ob gradnji. Natančna vsebina arheološke raziskave naj bo določena s kulturnovarstvenimi pogoji v fazi pridobivanja dovoljenja za gradnjo. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri izvedbi gradnje. • Investitor mora za izvedbo predpisanih arheoloških raziskav v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ali pred predvidenimi zemeljskimi posegi, pridobiti izvajalca arheoloških del in kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda pristojno ministrstvo.

Okoljski cilj	Opredeljeni omilitveni ukrepi
6. Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	<ul style="list-style-type: none"> • Pred pričetkom izvajanja del na območju posamezne faze (etape) investitor zagotovi oceno kakovosti izkopnega materiala, ki vključuje pregled osnovnih pedoloških parametrov, fizikalno-kemijskih parametrov, organskih parametrov in anorganskih parametrov v skladu z Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2) ter vrednotenje parametrov potencialnih nevarnih anorganskih in organskih nevarnih snovi v skladu z Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS št. 68/96, 41/04-ZVO-1, 44/2-ZVO-2). • Investitor mora zagotoviti ravnanje z viški izkopnih materialov v skladu z rezultati izdelane ocene kakovosti izkopnega materiala, s čimer se prednostno material uporabi za vnos po postopku R10 na območje spodnjih plasti kmetijskih zemljišč z namenom ekološkega izboljšanja stanja tal v skladu z določili Uredbe o obremenjevanju tal z vnosom odpadkov ob ustreznih laksnostih izkopnega materiala. • Investitor mora zagotoviti lokacije za trajni vnos pred pričetkom izvajanja del.

Načini spremljanja stanja okolja med izvajanjem plana

Niso posebej predvideni.

Sklepna ugotovitev

Na podlagi ugotovitev tega okoljskega poročila ocenjujemo, da je osnutek OPPN iz vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine sprejemljiv ob upoštevanju podanih omilitvenih ukrepov, ki izhajajo iz tega poročila, že navedenih ukrepov v odloku o OPPN ter priporočil in usmeritev nosilcev urejanja prostora.

Za sprejemljivost OPPN je ključno upoštevanje podanih omilitvenih ukrepov, ki izhajajo iz tega poročila. V fazi izdelave okoljskega poročila je bilo podanih nekaj predlogov za zapis dodatnih ukrepov in je pripravljavec plana to že sprejel in zapisal v vsebino odloka. Preverjanje ustreznosti vključitve omilitvenih ukrepov iz tega okoljskega poročila bomo izvedli ob pripravi predloga OPPN in pred postopkom pridobivanja sklepa o sprejemljivosti.

2 Uvodna pojasnila

2.1 Uvod z ozadjem za pripravo poročila

Mestna občina Novo mesto² je pričela s postopkom priprave in sprejemanja Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za območje Adria - jug. Območje, ki je predmet OPPN³ je velikosti 6,454 ha in zajema zemljišče s parcelno številko 422/7 v k.o. 1455-Bršljin. Območje se po krovnem prostorskem aktu MO Novo mesto (OPN MO Novo mesto) nahaja v enoti urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN za katero je predvidena izdelava OPPN.

Z OPPN se načrtuje prostorska ureditev gospodarske cone, ki je skladna s pogoji OPN Novo mesto za območje načrtovanja. Ureditev se funkcionalno in oblikovno naveže na ureditve v enoti NGZ_01_OPPN.

Na območju se uredijo trije vsebinsko ločeni sklopi in sicer parkirne površine ob Straški cesti, prodajno izkustveni center s servisom in skladišče ter proizvodno-skladiščni objekti. Znotraj območja OPPN se uredijo notranje ceste in poti, manipulacijske površine, površine za mirujoči promet in pešpoti ter površine za zadrževanje voda in druge zelene površine.

V postopku priprave OPPN je s strani Ministrstva za okolje, podnebje in energijo bilo izdano mnenje (MOPE, št. 35409-200/2024-9 z dne 7. 2. 2025) iz katerega izhaja, da je v postopku priprave in sprejemanja OPPN za območje Adria-jug v MO Novo mesto potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). V postopku priprave in sprejemanja Odloka o OPPN, ni treba izvesti presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja narave (ZRSVN, OE NM, št. 3563-0439/2024-2 z dne 10.10.2024).

Za izvedbo postopka CPVO je tako potrebno izdelati okoljsko poročilo v skladu z določili Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05, 44/22 – ZVO-2), ki je strokovna podlaga v postopku CPVO.

² V nadaljevanju: MO Novo mesto.

³ V tem dokumentu se izraz plan« nanaša predvsem na predmetni OPPN.

2.2 Namen poročila

Celovita presoja vplivov na okolje (CPVO) je po Zakonu o varstvu okolja (ZVO-2) postopek, ki se ga izvede v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive. S celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje se ugotovijo in ocenijo vplivi na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja, podnebnih ciljev in odpornosti na podnebne spremembe, krajine in kulturne dediščine v plan, ter pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje.

Pripravljaivec plana, za katerega se izvede celovita presoja vplivov na okolje, mora pred izvedbo celovite presoje vplivov na okolje zagotoviti okoljsko poročilo, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo vplivi izvedbe plana na okolje in možne alternative, ob upoštevanju ciljev in geografskih značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Osnovni namen okoljskega poročila je izvedba postopka CPVO na podlagi informacij, ki jih le-ta vsebuje in podaja. Okoljsko poročilo je dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana (v tem primeru OPPN) na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za celovito presojo vplivov plana na okolje, pri njegovi pripravi pa se praviloma uporabljajo obstoječe znanje in postopki vrednotenja ter upošteva vsebina in natančnost plana. Okoljsko poročilo mora biti pripravljeno ob upoštevanju vsebine in natančnosti plana. Okoljsko poročilo mora imeti tekstualni in kartografski del, ki mora biti prilagojen merilu izdelave plana, na katerega se nanaša.

2.3 Metodološki pristop

Vsebina okoljskega poročila je predpisana z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)*.

Pri pripravi okoljskega poročila smo izhajali iz sledečih dejstev in informacij:

- javno dostopnih podatkov o stanju okolja,
- strokovnih podlag za OPPN,
- ugotovitev na podlagi opravljenega terenskega ogleda.

Na podlagi javno dostopnih podatkov, posredovane dokumentacije in pregleda dostopnih strokovnih podlag in elaboratov je bil pripravljen pregled stanja okolja, opredeljene so bile ključne značilnosti prostora in problemi, ki izhajajo iz tega (obstoječe obremenitve). Pripravljen je bil pregled pravnih režimov na varovanih območjih na obravnavanem območju in pregled posredovanih prvih mnenj nosilcev urejanja prostora.

Opis plana je bil pripravljen glede na posredovan osnutek OPPN, kjer so opredeljene glavne značilnosti predvidenega plana in odnos do drugih ustreznih planov v bližini obravnavanega območja. Pri opisu plana smo glede na značilnosti območja izhajali predvsem iz strokovnih podlag in idejne rešitve za območje predmetnega OPPN.

Na podlagi pregleda stanja so bili opredeljeni možni vplivi izvedbe OPPN na posamezen segment okolja in opisane ureditve, ki lahko povzročijo vplive ter katere obremenitve lahko pričakujemo, kakšne posledice lahko nastopijo in kako so vplivi povezani z značilnostmi območja OPPN.

Ugotovljeni vplivi so bili natančneje opredeljeni tako, da jim je bila določena vrsta oz. značaj vpliva v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*.

Preglednica 1: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje

Vrsta oz. značaj vpliva	Opis
Neposredni vpliv	Se ugotavlja, če se z OPPN načrtuje poseg v okolje, ki na območju OPPN neposredno vpliva na okolje in s tem na kazalce ter doseganje okoljskih ciljev. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
Daljinski vpliv	Se ugotavlja, če se z OPPN načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so posledica izvedbe OPPN in se zgodijo oddaljeno od posega v okolje.
Kumulativni vpliv	Se ugotavlja, če se z OPPN načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na okolje in doseganje okoljskih ciljev, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi.
Sinergijski vpliv	Se ugotavlja, če se z OPPN načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov.
Trajanje vpliva	Začasni vpliv: predstavlja vpliv začasne narave. <ul style="list-style-type: none"> Kratkoročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja. Srednjeročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja. Dolgoročni vpliv: je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja. Trajni vpliv: predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.

Vir: Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list št. 73/05).

Na podlagi *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* so določeni velikostni razredi vplivov OPPN na doseganje okoljskih ciljev, ki imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Lestvica velikostnih razredov je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 2: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A	ni vpliva oz. je lahko vpliv pozitiven
B	nebistven vpliv
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov
D	bistven vpliv
E	uničujoč vpliv
X	ugotavljanje vpliva ni možno

Vplivi so bili ocenjeni na podlagi obsega sprememb po posameznih izbranih kazalcih, stopnje upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, ki so podrobneje podana v nadaljevanju pri posamezni vsebini. Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe akta uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi OPPN sprejemljivi. Če se ocene za katerikoli posledico izvedbe akta uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. Podani omilitveni ukrepi so bili obrazloženi, časovno in krajevno določeni. Določen je bil tudi izvajalec omilitvenega ukrepa. V primeru ne-upoštevanja oz. ne-izvedbe podanih omilitvenih ukrepov se smatra, da je vpliv bistven in zanj velja ocena D.

Opređeljeno je spremljanje stanja in vplivov izvedbe plana na okolje. Za spremljanje stanja je predlagano spremljanje stanja kazalcev za katere je predlagan nosilec spremljanja, način spremljanja, obdobje in pogostost ter vir podatkov o kazalcu.

3 Podatki o planu – OPPN Adria-jug

3.1 Ime plana

Ime plana, ki je predmet presoje v sklopu tega okoljskega poročila je:

- Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območje Adria-jug (ACER Novo mesto d.o.o, št. naloge I-2/24, april 2025, dopolnitev 1 – julij 2025) – osnutek.

3.2 Cilji in kratek opis plana vključno z opredelitvijo odnosa do drugih ustreznih planov

3.2.1 Cilji plana

Pri obravnavanem prostorskem aktu gre za OPPN, ki je izvedbeni prostorski akt in je namenjen določitvi podrobnih izvedbenih pogojev in rešitev za ureditev območja enote urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN. Načrtuje se prostorska ureditev gospodarske cone, ki se nameni razstavnim, prodajnim, servisnim in proizvodnim funkcijam. Konkretno gre za območje Adria-jug. Cilj plana je pridobitev podrobnih izvedbenih pogojev in rešitev za prostorsko ureditev gospodarske cone območja Adria-jug.

3.2.2 *Kratek opis plana /1/*

3.2.2.1 Območje urejanja in predvidene ureditve

Območje OPPN se nahaja v Mestni občini Novo mesto, obsega 64.540 m² površine in zajema zemljišče s parcelno številko 422/7 k.o. 1455-Bršljin.

Celotno območje urejanja se klasificira in razvršča kot gradbeno inženirski objekt - funkcionalni (industrijski) kompleks (23040-Objekti industrije, ki niso uvrščeni drugje), ki je sestavljen iz več posameznih objektov (stavb in gradbeno inženirskih objektov) na funkcionalno zaokroženem območju s skupnim namenom uporabe.

Na območju OPPN je predvidena gradnja naslednjih vsebinskih sklopov, katerih gradnja se bo izvajala fazno:

1. **Prodajno-izkustveni center s servisom in skladiščem** se zgradi na severovzhodnem delu območja in se oblikujejo kot reprezentančni objekt, ki sooblikujejo veduto na kompleks celotne gospodarske cone. Objekt je delno vkopan, dostop do servisnih prostorov se uredi na severni strani v nivoju Straške ceste. Prodajno izkustveni del z razstavnim salonom v najvišji etaži se odpira na vse strani na koti najvišjega terena na osrednjem delu. Kota pritličja se nahaja na +193,00 m nad morjem, zaradi prilagoditve terenu so dopustna odstopanja $\pm 1,00$ m. Največja višina objekta ne sme presegati +213,50 m nad morjem.
2. **Proizvodno skladiščni objekti** se zgradijo na severozahodnem delu območja. Objekti se lahko stikajo ali pa so samostojni. Dopustna je etapnost izvedbe. Kota pritličja se nahaja na +194,00 m nad morjem, zaradi prilagoditve terenu so dopustna odstopanja $\pm 1,00$ m. Največja višina objekta ne sme presegati +208,00 m nad morjem.
3. **Parkirišča** na severovzhodnem delu območja se zgradijo vzporedno s Straško cesto. S strani Straške ceste so delno zasuta in ozelenjena, s čimer tvorijo zeleno ločnico med servisnim območjem in javnimi cestnimi površinami. Objekt se v naslednji etapi nadkrije.

Parkirišča na severozahodnem delu območja se zgradijo za potrebe parkiranja gotovih izdelkov, zaposlenih in obiskovalcev na območju med Straško cesto in proizvodno skladiščnimi objekti. Pred izgradnjo proizvodno skladiščnih objektov se lahko parkirišča izvedejo tudi na območju namenjenem gradnji stavb.

Parkirišča na jugozahodnem delu območja se zgradijo za potrebe parkiranja gotovih izdelkov, zaposlenih in obiskovalcev in so zaradi prilagajanja končnemu stanju terena in ureditvam zahodne obvoznice urejena v platojih z različnimi višinskimi kotami.

Zaradi gradnje novih navezav na omrežja GJI in ureditve prometnih površin so za realizacijo OPPN potrebni tudi posegi zunaj območja urejanja na zemljiščih in delih zemljišč.

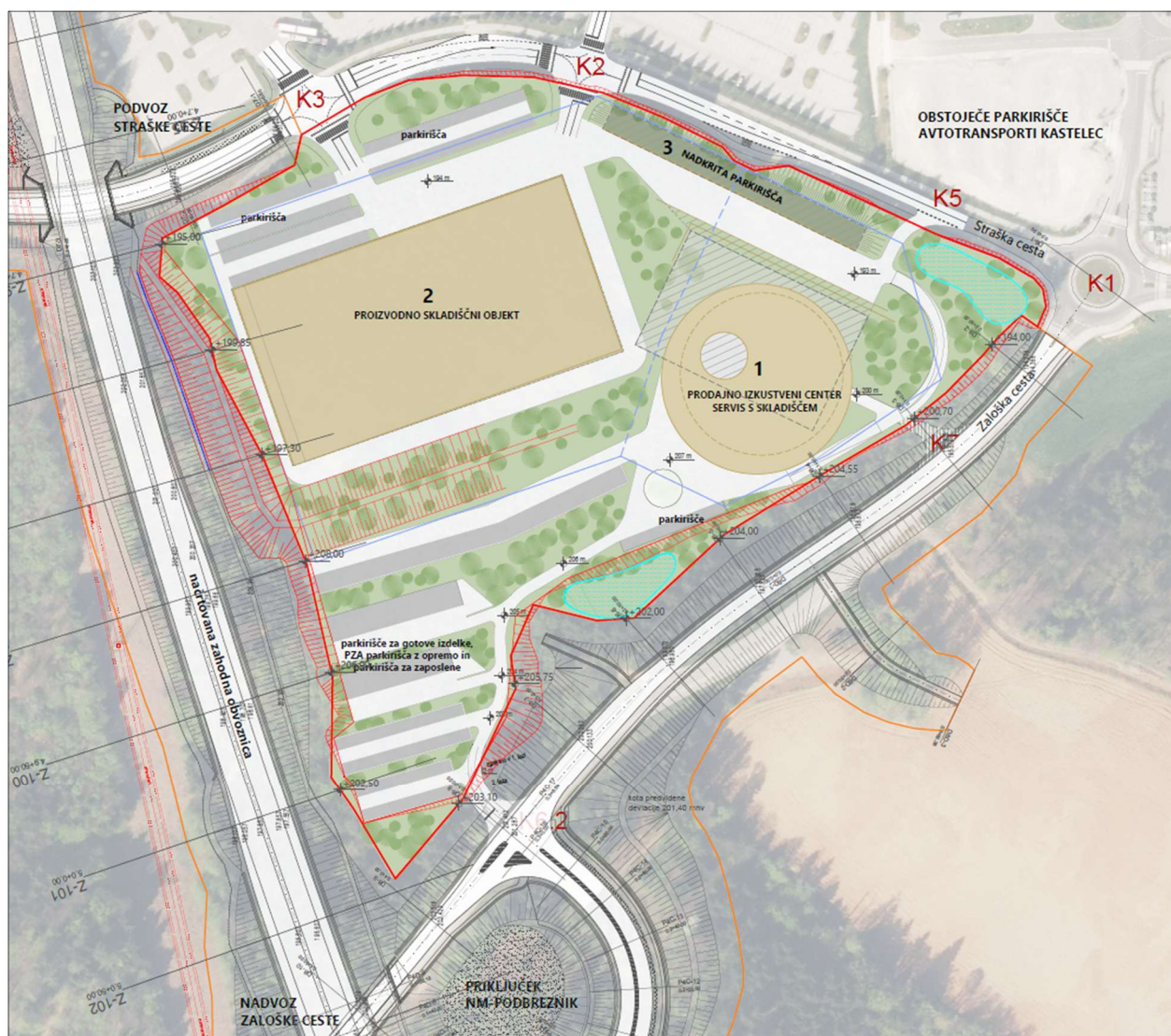
Znotraj območja OPPN se uredijo notranje ceste in poti, manipulacijske površine, površine za mirujoči promet in pešpoti ter površine za zadrževanje voda in druge zelene površine. Na spodnji sliki je razvidna zasnova ureditev na območju OPPN.

Slika 1: Prikaz ureditev na območju OPPN pred izvedbo rešitev DPN

Območje OPPN se na zahodnem in vzhodnem robu stika z območjem *Državnega prostorskega načrta (DPN) za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Ur. l. RS, št. 102/12, 70/17)*. V nadaljevanju tudi »Načrtovana zahodna obvoznica Novega mesta«.

Preoblikovanje reliefa se izvede tako, da se površine na obrobju obravnavanega območja uredijo z zveznimi navezavami tako na obstoječe cestišče Straške ceste in Zaloške ceste kot na ureditve cest, načrtovane z DPN, to je preureditve Straške ceste in Zaloške ceste ter novogradnjo Zahodne obvoznice Novega mesta. Z vsebino osnutka OPPN je dopustna izvedba prostorskih ureditev gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanje. Z namenom smotrne izrabe prostora ter ureditve funkcionalno zaokrožene in oblikovno skladne celote se brežine uredijo na način, da se v DPN načrtovane brežine in postavitve varovanih ograj vzdolž zahodne obvoznice, Straške ceste in Zaloške ceste smiselno preuredijo, upoštevajoč predvidene višinske kote na območju OPPN, pri čemer se razmere za izvedbo ureditev, načrtovanih z DPN, v ničemer ne poslabšajo. Na spodnji sliki je razvidna zasnova ureditev na območju OPPN po izvedbi DPN.

Slika 2: Prikaz ureditev na območju OPPN po izvedbi rešitev DPN

Delež zelenih površin na območju urejanja s prikazanimi ureditvami znaša približno 35%, kar je precej več kot od zahtev OPN MONM, ki za namensko rabo IG predpisuje minimalni delež zelenih površin 10% in več od priporočil Državnega prostorskega reda, ki predpisuje minimalni delež zelenih površin 15%.

Prodajno izkustveni center

Center s salonom bi vključeval:

- Razstavni prostor za celotno linijo izdelkov Adria, z izboljšanim pregledom s pomočjo novih tehnologij (VR/AR).
- Izkustveni center (sprehod čez zgodovino Adrie in njenih dosežkov, razna tematska predavanja in dogodki, prikaz novih tehnologij, inovacij, trajnostnih ukrepov, otroški kotiček..).
- Trgovino z ljubiteljskimi izdelki Adria Mobil.
- Raziskovalni laboratorij z namenskim prostorom za fotografiranje novih produktov (diskretnost).
- Izobraževalni center za našo mrežo trgovcev in za zaposlene.
- Manjše parkirišče za obiskovalce, ki želijo doživeti znamko Adria Mobil.

Ključno je, da bodo vsi ti objekti zasnovani in delovali s poudarkom na trajnosti, kar bo odražalo našo vizijo, da postanemo najbolj trajnostna blagovna znamka avtomobov.

Dejavnost v sklopu objekta bo:

- Prodaja avtomobov in prikolic ter tudi pripadajoče dodatne opreme. Produkti bodo razstavljeni v salonu ter parkirani na zunanjih površinah. Stranke si bodo lahko produkte lahko ogledale in jih tudi testirale.
- Najem avtomobov in prikolic, kar pomeni, da bodo stranke lahko najele produkte za določen čas. Ob prihodu bodo stranke prevzele produkte in se seznanile z delovanjem naprav. Po vrnitvi se produkte očisti in pripravi za naslednje najemjemalce.
- Poprodaja, oziroma servis izvaja montažo dodatne opreme po naročilu strank, preglede produktov, izvaja teste vodotesnosti, menjavo posameznih elementov nadgradnje avtomoda ali prikolic. Izvaja se tudi večja popravila, kot so menjave sten, streh, izvaja garancijska popravila. Glede na to, da nismo pooblaščen serviserji za bazna vozila, posegov na baznih vozilih ne izvajamo, torej izključno na nadgradnji, oziroma na prikolicah, ki so v celoti proizvedene v tovarni. Za potrebe dela servisa je predvideno skladišče, kjer se skladiščijo materiali in dodatna oprema v minimalnih potrebnih količinah. Glede na sestavo avtomobov in prikolic gre za operacije demontaž in montaž, ki vključujejo vijačenje, rezanje, lepljenje, spajanje vodnikov in podobno.

Proizvodno skladiščni objekti

Objekt bo namenjen za razvoj linije za proizvodnjo določenega tipa produktov. V sklopu objekta je predvideno umeščanje naprave, ki jo lahko potencialno razvrstimo v kategorijo »Naprava za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij«. V del objekta je namera, da se s prestrukturiranjem del obstoječega proizvodnega programa prestavi v predvideni objekt. Zmogljivost proizvodnje v napravi, ki bo predvidoma umeščena v novi objekt je ocenjena na največ 10.000 proizvodov na leto.

Namen umestitve nove linije je razbremenitev obstoječe proizvodnje in prestrukturiranje z namenom uvedbe novih programov visokokakovostne proizvodnje (sestavljanja) počitniških prikolic oz. avtomobov.

Dejavnost v sklopu objekta bo:

- Sestavljanje avtomobov/prikolic kjer gre za montažna dela, ki vključujejo vijačenje, rezanje, lepljenje, spajanje vodnikov in podobno.

3.2.2.2 Dopustne dejavnosti

Na območju OPPN so na podlagi predpisa o standardni klasifikaciji dejavnosti in v skladu z namensko rabo prostora dopustne naslednje dejavnosti:

- Osnovna dejavnost: sekundarne dejavnosti, terciarne dejavnosti: promet in skladiščenje, poslovne dejavnosti,
- Dopustne spremljajoče dejavnosti: terciarne in kvartarne dejavnosti za potrebe osnovnih dejavnosti.

3.2.2.3 Vrste dopustnih objektov

Na območju je dopustna gradnja objektov, ki se razvrščajo kot funkcionalni kompleks na funkcionalno zaokroženem območju in imajo skupni pomen, gradnja gospodarske javne infrastrukture in drugih omrežij ter objektov v javni rabi, namenjenih izvajanju s tem OPPN načrtovanih dejavnosti. Dopustna je postavitev začasnih objektov v skladu z veljavnimi predpisi.

3.2.2.4 Velikost in oblikovanje objektov

Pri oblikovanju objektov se upoštevata izpostavljena lega ob mestnih vpadnicah in načrtovani zahodni obvoznici Novega mesta ter neposredna bližina obstoječih tovarniških objektov in ureditev gospodarske cone na severni strani Straške ceste. Gabariti in oblikovanje spremljajočih in pomožnih objektov morajo smiselno povzemati značilnosti glavnih objektov ter biti z njimi in medsebojno oblikovno usklajeni. Tlorisni gabariti objektov niso enotno predpisani. Glavni objekti so objekti srednjega in velikega merila. Objekti morajo biti funkcionalno in oblikovno usklajeni na celotnem območju urejanja, pri čemer se uveljavljajo sodobni, trajnostni in energetske učinkoviti arhitekturni pristopi.

Celotno območje urejanja se klasificira in razvršča kot gradbeno inženirski objekt - funkcionalni (industrijski) kompleks (23040-Objekti industrije, ki niso uvrščeni drugje), ki je sestavljen iz več posameznih objektov (stavb in gradbeno inženirskih objektov) na funkcionalno zaokroženem območju s skupnim namenom uporabe. Če gre za funkcionalni kompleks, se ta razvršča kot celota, pri čemer se razvrščajo tudi vsi objekti znotraj funkcionalnega kompleksa.

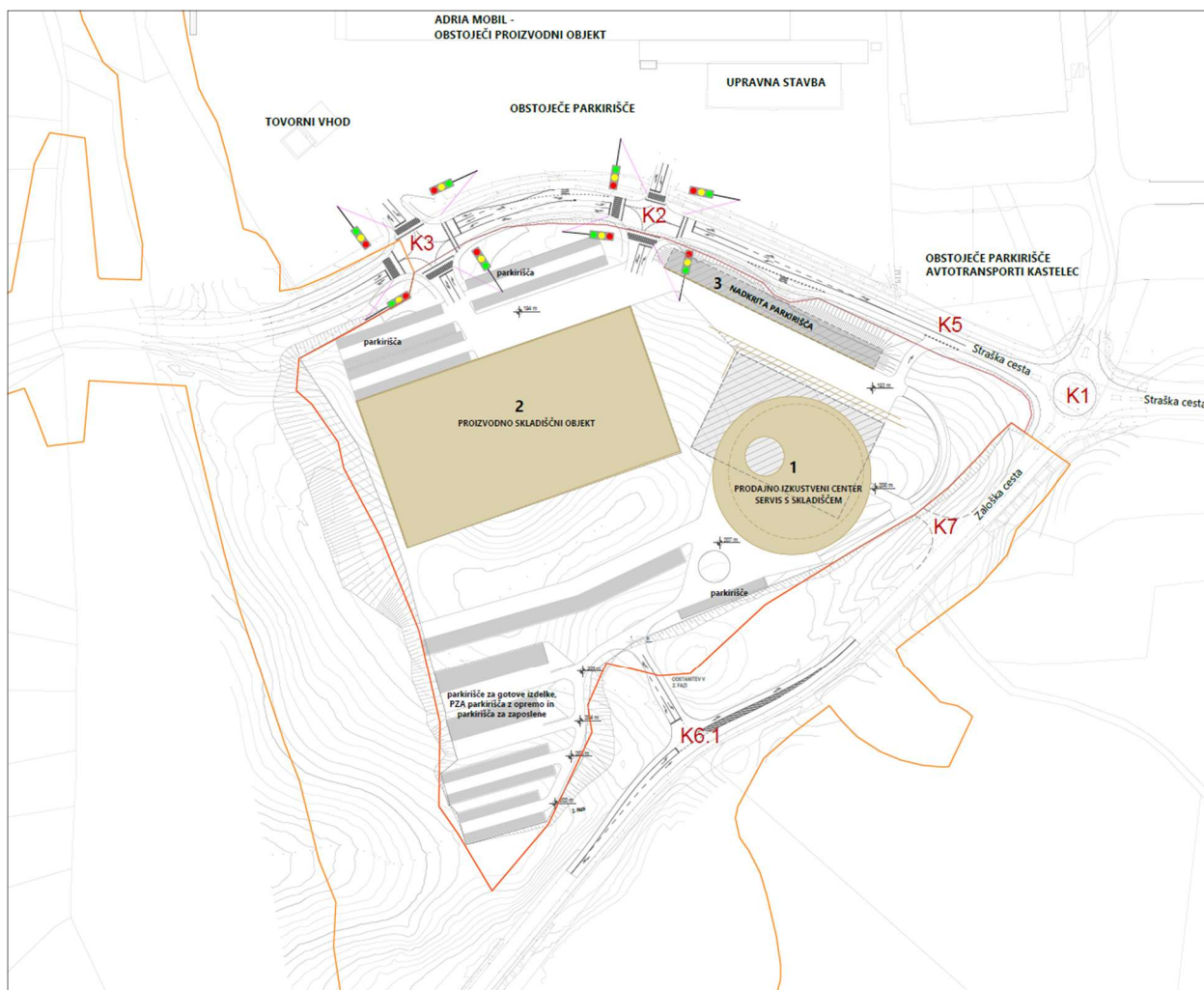
Okvirni podatki o predvidenih objektih so sledeči (ADRIA MOBIL d.o.o., julij 2025):

Objekt	Podatki
1. Prodajno izkustveni center s servisom in skladiščem	<ul style="list-style-type: none"> • Bruto tlorisna površina (BTP): 10.500 m² • Pritličje: 4.650 m² <ul style="list-style-type: none"> ○ 12520 Rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe (regalno skladišče): 2.650 m² oziroma 25% ○ 12304 Stavbe za storitvene dejavnosti (servis): 2.000 m² oziroma 19% • Medetaža: 2.000 m² <ul style="list-style-type: none"> ○ 12203 Druge poslovne stavbe (pisarne): 2.000 m² oziroma 19% • Nadstropje: 3.850 m² <ul style="list-style-type: none"> ○ 12301 Trgovske stavbe in/ali 12302 Sejemske dvorane, razstavišča (salon): 3.850 m² oziroma 37% • Nadzemna višina 20,5 m (14,0 + 6,5 m), podzemna višina 0,0 m

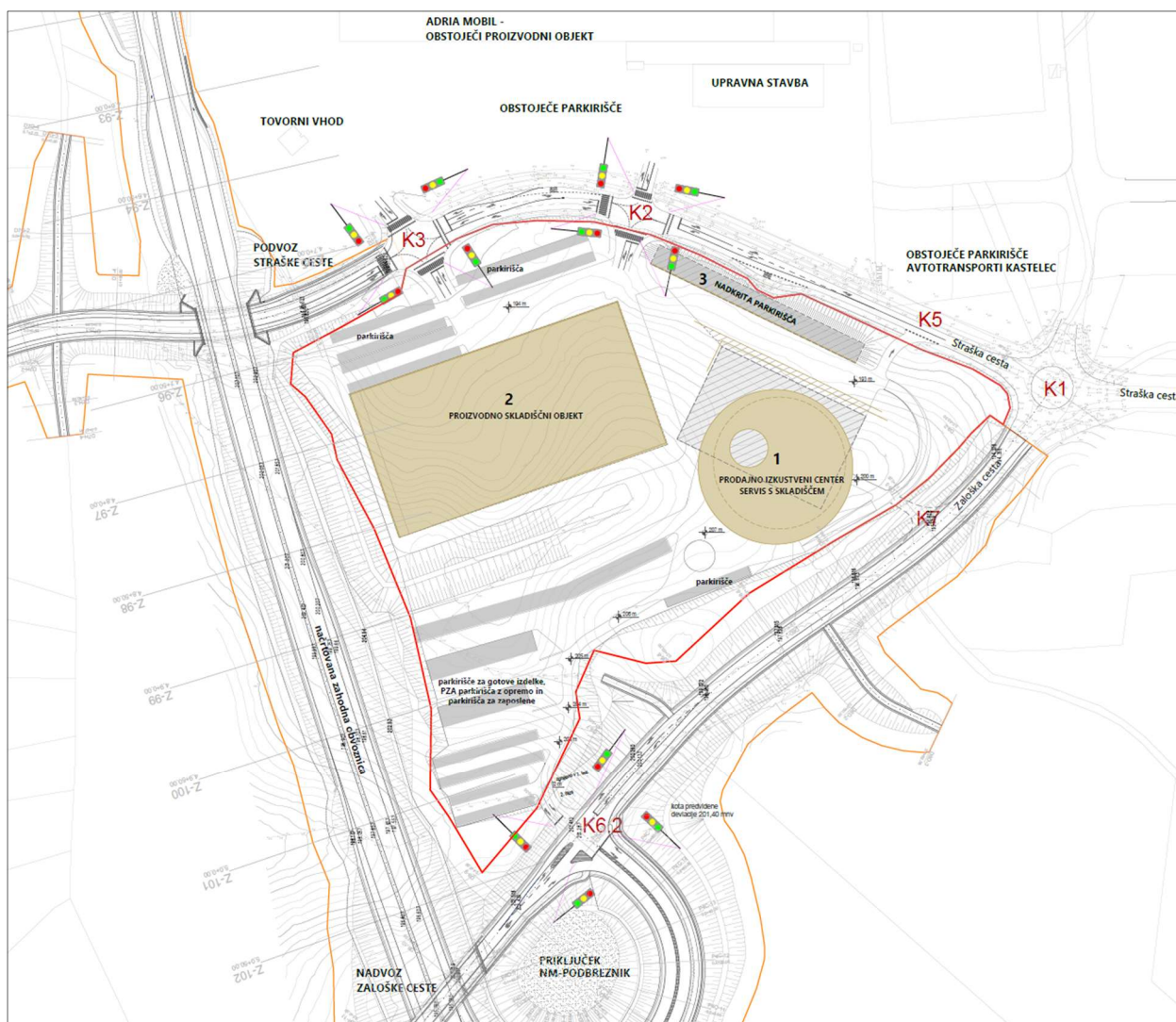
Objekt	Podatki
2. Proizvodno skladišni objekt (ali več objektov)	<ul style="list-style-type: none"> • Bruto tlorisna površina (BTP): 15.000 m² <ul style="list-style-type: none"> ○ 12510 Industrijske stavbe: vsaj 51% (prevladujoči delež) ○ 12520 Rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe: največ 49% • Nadzemna višina 12,0 m, podzemna višina 0,0 m (delno vkopan objekt z zeleno streho)
3. Pokrita parkirišča ob Straški cesti	<ul style="list-style-type: none"> • Bruto tlorisna površina (BTP): 1.400 m² <ul style="list-style-type: none"> ○ 12420 Garažne stavbe: 1.400 m² oziroma 100% • Nadzemna višina 5,0 m, podzemna višina 0,0 m

3.2.2.5 Cestno omrežje

Prometne navezave obravnavanega območja OPPN na Straško cesto (LC 295042) in na Zaloško cesto (LC 295052) so predvidene v dveh variantah (pred in po izvedbi zahodne obvozne ceste s pripadajočimi deviacijami v sklopu 3. razvojne osi v skladu s sprejetim DPN).

Slika 3: načrt prometne ureditve pred izvedbo rešitev DPN (ACER Novo mesto d.o.o., 2025)

Slika 4: načrt prometne ureditve po izvedbi rešitev DPN (ACER Novo mesto d.o.o., 2025)

Za zagotavljanje dostopa do posameznih vsebin znotraj območja, se uredijo nove dostopne ceste, manipulacijske in parkirne površine za gotove izdelke, obiskovalce in zaposlene. V sklopu predvidenih cest se uredijo površine za pešce in kolesarje, odvodnjavanje prometnih površin ter gospodarska javna infrastruktura (ureditev nove in zaščita/ prestavitve obstoječe).

Pred izgradnjo zahodne obvozne ceste se izvede preureditev Straške ceste od obstoječega krožnega križišča K1 do obstoječega križišča K3 (tovorni vhod Adria Mobil). V sklopu preureditve je med drugim predvidena semaforizacija križišč K2 in K3, vključno z ureditvijo dodatnih priključkov na južni strani obeh križišč. Na območju obeh križišč se dodajo pasovi za leve zavijalce, v križišču K3 se ohrani obstoječ pas za desne zavijalce proti tovornemu vhodu Adria Mobil. Predvidena je ureditev dodatnega priključka K5 (enosmeren izvoz), ki omogoča samo desno izvažanje proti obstoječemu krožnemu križišču K1. Ohranja se obstoječi severni rob Straške ceste in vse ureditve na severni strani ceste (drevored, površine za pešce in kolesarje). Na Zaloški cesti se predvidi ureditev novega priključka oz. nesemaforiziranega križišča K6 (oz. K6.1). Opcijsko se predvidi tudi ureditev internega servisnega priključka K7 za dostop do razstavnega salona.

Po izgradnji zahodne obvozne ceste se na Straški cesti preuredi zahodni priključni krak v križišče K3, ki se poglobi v predviden podvoz pod zahodno obvozno cesto. Na Zaloški cesti se predviden priključek v križišče K6 (oz. K6.1) prestavi v predviden priključek Podbreznik, ki se preuredi v štirikrako semaforizirano križišče K6.2. Priključek K6.1 s pripadajočo interno dostopno cesto se po rekonstrukciji Zaloške ceste ukine.

Območje na južnem delu preči planinska pot Cegelnica-Prečna, katere trase se po izvedbi vseh ureditev prestavi.

3.2.2.6 Vodovodno omrežje

Oskrba s pitno in požarno vodo se zagotavlja iz obstoječega javnega vodovodnega omrežja, ki se ga po potrebi dogradi in rekonstruira. Če zahtevane količine vode za gašenje v skladu s tehnično smernico za požarno varnost v stavbah ni možno zagotoviti iz javnega vodovodnega omrežja se voda za gašenje zagotovi iz drugih virov.

Vse stavbe morajo imeti vodomerne jaške izven objekta in na začetku parcele na stalno dostopnem mestu. Izvedba na parkirnih in prometnih površinah ni dovoljena, razen pod posebnimi pogoji upravljavca vodovoda.

3.2.2.7 Odvajanje komunalnih in padavinskih odpadnih voda

Odvajanje komunalnih in padavinskih odpadnih vod se ureja v ločenem sistemu. Komunalna in padavinska kanalizacija se izvajata fazno glede na potek gradnje ostalih ureditev na območju urejanja.

Komunalne odpadne vode se odvede v javno komunalno kanalizacijo, ki poteka v Straški cesti. Odpadne tehnološke vode se pred izpustom v čistilno napravo v objektu predčiščenja odpadnih voda delno predčistijo do stopnje, ki jo zahteva delovanje čistilne naprave.

Padavinske odpadne vode se z omejitvijo pretoka in postopno glede na možno dodatno hidravlično obremenitev odvede v javno padavinsko kanalizacijo, ki poteka v Straški cesti. Hipni padavinski odtok se na območju urejanja zadrži v obliki površinskih ali podzemnih zadrževalnikov. V skladu s tehničnimi možnostmi se lahko padavinsko vodo tudi ponika.

3.2.2.8 Elektroenergetsko omrežje

Oskrba z električno energijo se zagotavlja preko obstoječega elektroenergetskega omrežja, ki se ga glede na potrebe dogradi in rekonstruira. Na območju urejanja se glede na potrebe izvede transformatorska postaja.

Na celotnem območju urejanja je dopustno postaviti sisteme za izrabo sončne energije za proizvodnjo elektrike ali toplote skladno z varstvenimi režimi. Dopustna je uporaba vseh obnovljivih virov energije v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

3.2.2.9 Cestna razsvetljava

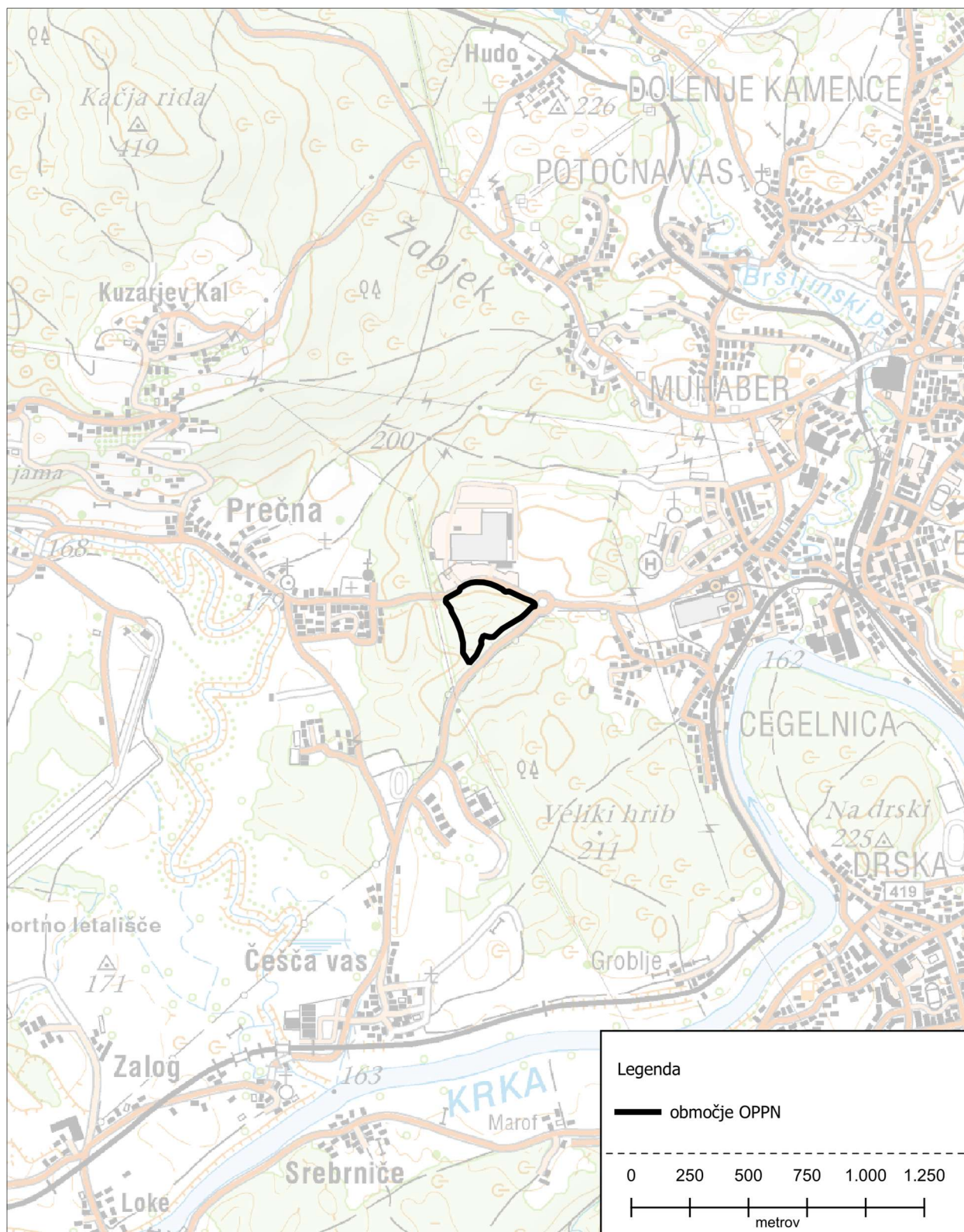
Ob internih cestah se uredi cestna razsvetljava. Svetilke so tipizirane, enostavnih oblik in skladne s predpisi, tudi o svetlobnem onesnaženju. Svetilke morajo omogočati večstopenjsko regulacijo jakosti svetlobnega toka. Razsvetljava fasad in objektov za oglaševanje mora izpolnjevati vse zahteve v skladu s predpisi o svetlobnem onesnaženju.

Glede na vrsto in namen prostorskega akta se območje funkcionalno navezuje na območje enote NGZ_01_OPPN. Gre za območje obstoječih objektov in dejavnosti podjetja Adria Mobil. Umestitev in oblikovanje stavb se smiselno uskladi s stavbami kompleksa Adria Mobil na severni strani Straške ceste. Del obstoječega programa v sklopu dejavnosti podjetja Adria Mobil se po izvedbi OPPN prestavi na območje OPPN in sicer v prostore predvidenega proizvodno skladiščnega objekta (2). Predvidena parkirišča, ki so načrtovana na območju OPPN se izrabijo za prerazporeditev in premik parkirnih mest, ki jih podjetje Adria Mobil ima v najemu izven obstoječega kompleksa Adria Mobil na severni strani Straške ceste (v delu enote EUP NGZ_02_OPPN). Ureditve, ki so predvidene v sklopu območja OPPN bodo dopolnile osnovno dejavnost podjetja, vendar glede na vrsto objektov in predvideni namen objektov to ne bo vplivalo na povečanje kapacitet proizvodnje podjetja Adria Mobil. Namen izvedbe plana je prerazporeditev in optimizacija procesov z namenom doseganja višjega standarda kakovosti proizvodnje in odziva na servisne potrebe v panogi.

Območje OPPN se na zahodnem in vzhodnem robu stika z območjem DPN za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline. Z namenom zagotavljanja racionalne rabe prostora in optimiziranja ureditev v prostoru se območje OPPN ne razširi, se pa z ureditvami (priključki na omrežja GJI, funkcionalne povezave na javno cestno omrežje, oblikovanje reliefa in stičnih površin) poseže na površine, na katerih velja DPN. Preoblikovanje reliefa bi za potrebe ureditev v OPPN na predvideni višinski koti in za zagotavljanje racionalne prostorske rešitve moralo posegati na območje DPN tako, da bi bila izvedena sorazmerna izravnava terena (povezava med platoji v gospodarski coni in niveleto berme na vkopni brežini načrtovane zahodne obvoznice). V primeru, če bi se območje posegov končalo ob meji DPN, bi bili potrebni vkopi tako za potrebe izvedbe DPN in kot tudi za potrebe oblikovanja platojev v gospodarski coni. V tem primeru bi se ohranjal neizrabljen pas zemljišča med platoji in cesto po DPN, ureditve na območju OPPN pa bi morale biti zaradi konfiguracije terena še bolj odmaknjene od meje DPN, kar ne bi omogočalo racionalne izrabe površin.

3.3 Območje, ki ga zajema plan

Območje OPPN se nahaja v Mestni občini Novo mesto. Območje OPPN v širšem merilu je prikazano na spodnji sliki.

Slika 6: Območje plana v širšem merilu

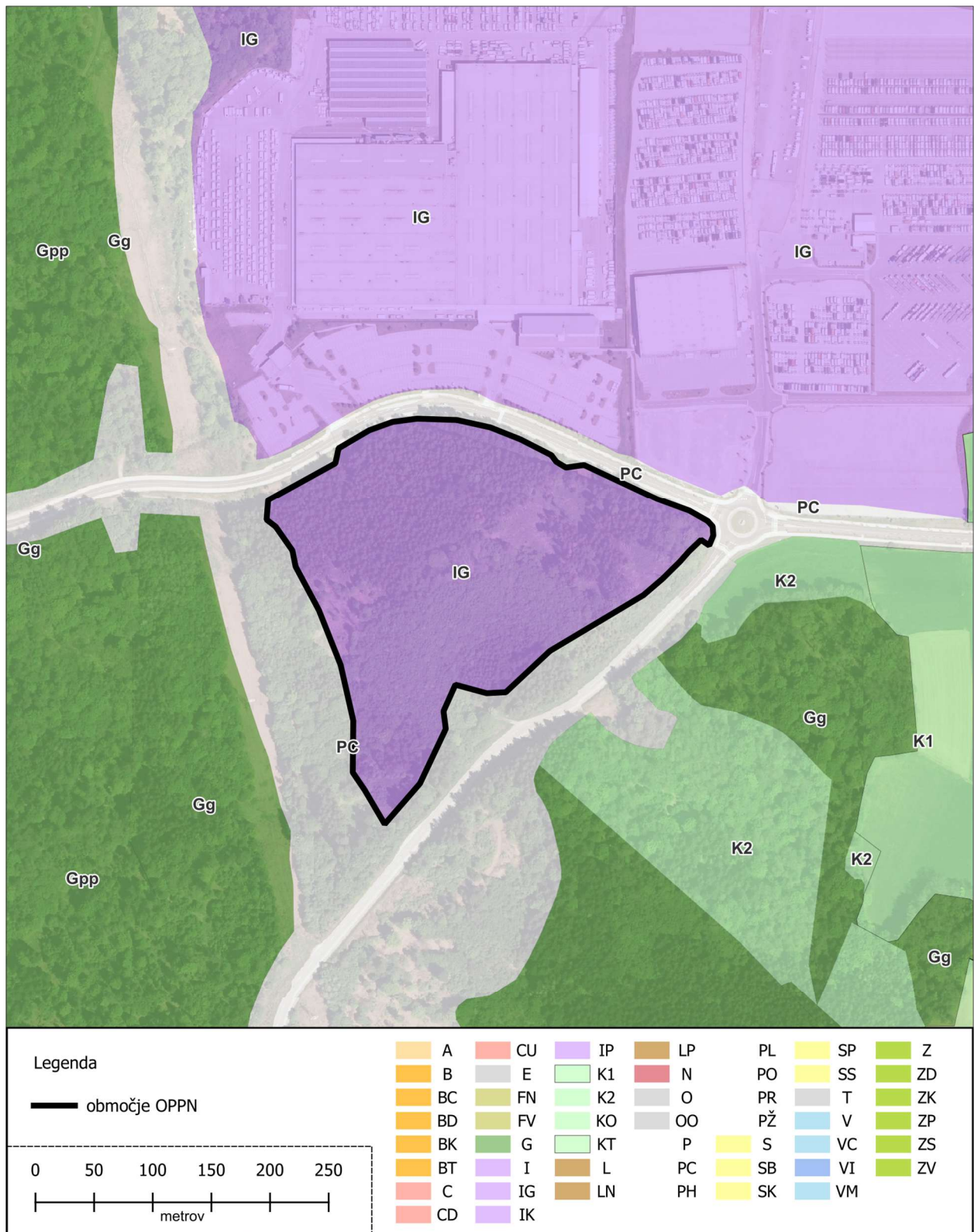
Območje, ki je predmet OPPN zajema zemljišče s parcelno številko 422/7 v k.o. 1455-Bršljin. Območje ima površino 6,454 ha. Obravnavano območje je reliefno precej razgibano in je po dejanski rabi gozd. Severni rob meji na Straško cesto, jugovzhodni pa na Zaloško cesto. Na zahodni strani je območje trenutno omejeno s koridorjem visokonapetostnega daljnovoda, vzdolž katerega poteka trasa načrtovane zahodne obvoznice Novega mesta. /1/.

Slika 7: Območje plana v ožjem merilu s prikazom na B-DOF

3.4 Podatki o namenski rabi prostora

V skladu določili Odloka o Občinskem prostorskem načrtu (OPN) Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 24/22 - UPB1) je območje predmetnega OPPN opredeljeno s podrobnejšo namensko rabo prostora IG-gospodarske cone. Veljavna namenska raba prostora je prikazana na spodnji sliki.

Slika 8: Prikaz veljavne namenske rabe prostora na območju OPPN in okolici

3.5 Podatki o morebitno načrtovanih posegih z vplivi na okolje

S predmetnim OPPN se načrtuje ki je prostorska ureditev gospodarske cone, ki se nameni razstavnim, prodajnim, servisnim in proizvodnim funkcijam. Velikost območje je ca. 6,45 ha. Območje OPPN se funkcionalno in oblikovno naveže na ureditve v enoti NGZ_01_OPPN, to je območje gospodarske cone na severni strani Straške ceste kjer so urejeni objekti v sklopu kompleksa Adria Mobil. Velikost tega dela območja cone je ca. 14,6 ha. Kumulativno gledano lahko predvideno ureditev opredelimo kot potencialni poseg iz točke G.I.1- Posegi, ki so namenjeni industrijskim dejavnostim iz poglavja C te priloge (industrijske cone), če presegajo 5 ha (*Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20, 44/22 – ZVO-2), Priloga 1*).

Glede na zasnovo predvidenih ureditev po osnutku OPPN so na območju predvideni sledeči posegi:

- **Izvedba izkopov in preoblikovanje terena.** Skupno je predvidena izravnava terena kjer bo po oceni nastalo ca. 460.000 m³ izkopnega materiala. Izravnava terena na območju je predvidena v 3 fazah oz. etapah, ki si bodo časovno zaporedno sledile skladno z razvojem območja. Izvedba del bo prinesla tudi potencialne začasne prometne obremenitve (podatki so v poglavju 3.6).
- **Gradnja objektov na območju.** Skupna bruto tlorisna površina objektov je ocenjena na ca. 26.900 m². Največja nadzemna višina stavbe je predvidena pri objektu 1. Prodajno izkustveni center s servisom in skladiščem in sicer do 20,5 m. Predvideni objekti so planirani za izvedbo fazno (predvidena izvedba v 3 fazah).
- **Gradnja parkirišč.** Po zasnovi je predvidena izvedba parkirišč:
 - Severni del (ocenjena kapaciteta): parkirišča za zaposlene 155 PM, parkirišča za izposojno avtomobov v bližini servisa 30 PM.
 - Južni del (ocenjena kapaciteta): parkirišča za gotove izdelke 40 PM, parkirišča za zaposlene 140 PM, parkirišča za avtodome 40 PM, parkirišča za obiskovalce pred salonom 15 PM.
- **Ureditev prostora za začasno parkiranje avtomobov (PZA⁴).** Glede na predvideno zasnovo je predvidena ureditev območja za začasno parkiranje avtomobov v kapaciteti 2 x 20 PM (skupaj 40 PM) s PZA opremo (oprema za postajališča za avtodome).
- **Dejavnosti v sklopu proizvodnega objekta.** V sklopu objekta je predvideno umeščanje naprave, ki jo lahko potencialno razvrstimo v kategorijo »Naprava za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij«. V del objekta je namera, da se s prestrukturiranjem del obstoječega proizvodnega programa prestavi v predvideni objekt. Zmogljivost proizvodnje v napravi, ki bo predvidoma umeščena v novi objekt je ocenjena na največ 10.000 proizvodov na leto. Kapaciteta obstoječe naprave v sklopu obstoječega kompleksa Adria Mobil je 26.500 proizvodov. Namen umestitve nove linije je razbremenitev obstoječe proizvodnje in prestrukturiranje z namenom uvedbe novih programov visokokakovostne proizvodnje (sestavljanja) počitniških prikolic oz. avtomobov. Z načrtovanim OPPN se kumulativno gledano ne predvideva povečanja kapacitete proizvodnje (naprava iz razdelka C.V.11.1). V sklopu nove naprave ni predvideno umeščanje elementov, ki bi zapadli pod kategorijo »Naprava za površinsko obdelavo kovin ali plastičnih materialov z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov (lakirnica, kataforeza, galvana...)«, ni predvideno umeščanje »Skladišča nevarnih snovi in kemikalij ter kemičnih izdelkov«.

⁴ PZA - urejen prostor, namenjen krajšemu postanku z avtomodom, za krajši postanek ali počitek na poti. V tem primeru ne gre za urejanje območij območja za kampiranje in postavljanje počitniških prikolic, temveč bodo postori namenjeni krajšim postankom za avtodome in razširitev koncepta uslug, ki jih lahko Adria Mobil ponudi svojim potencialnim kupcem.

3.6 Predvideno obdobje izvajanja plana

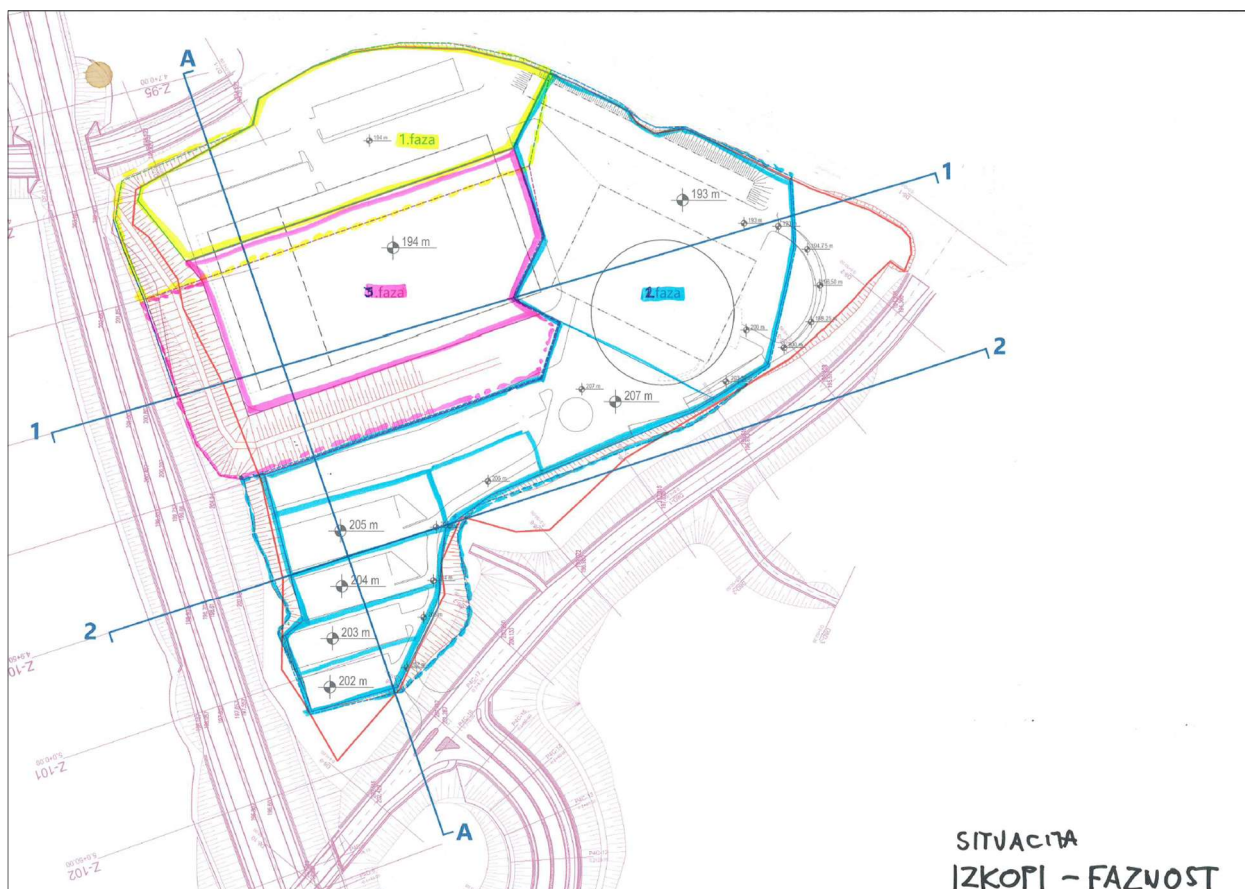
Obdobje izvajanja plana ni posebej določeno. OPPN je izvedbeni prostorski dokument, katerega veljavnost je predvidena za daljše obdobje. V konkretnem primeru gre za razvoj območja gospodarske cone in je OPPN akt, katerega veljavnost je predvidena za daljše obdobje (vsaj 15 do 20 let).

V osnutku odloka o OPPN je predvidena etapnost in faznost izvedbe:

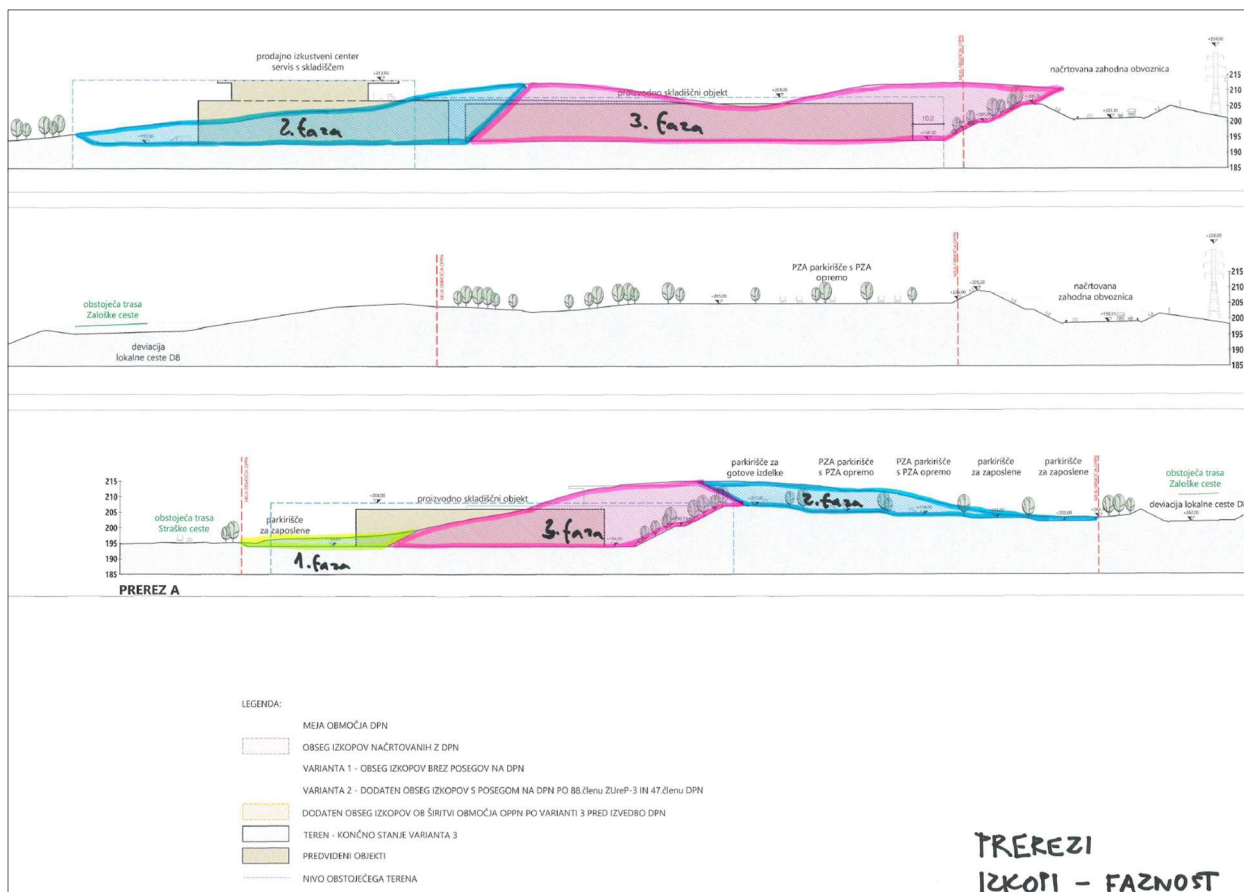
- Načrtovane ureditve se izvedejo v smiselno zaključenih etapah, na način, da se smiselno upošteva celota in ne ovira izvedba komunalnega opremljanja preostalih delov območja.
- Etape prostorskih ureditev se lahko izvajajo posamezno ali skupaj, vedno pa morajo predstavljati posamezne zaključene funkcionalne celote, ki lahko služijo svojemu namenu.
- Izvedba načrtovanih ureditev navezovanja na okoliško cestno omrežje (zahodna obvoznica, Straška cesta, Zaloška cesta) se časovno prilagodi izvajanju ureditev, ki so načrtovane z DPN. Glede na to se v prvi fazi izvedejo priključki na obstoječe cestno omrežje, po izgradnji cest, načrtovanih z DPN, pa se priključi prilagodijo novim ureditvam cest.

Glede na zasnovani plan izvajanja ureditev na območju OPPN je predvidena izvedba v 3. ločenih fazah. Predvideni plan izvedbe je (prikazano tudi na spodnji sliki):

1. Prva faza: parkirišča na severozahodu.
2. Druga faza: prodajno izkustveni center s servisom in skladiščem in pripadajoča parkirišča na jugu.
3. Tretja faza: proizvodno-skladiščni del.

Slika 9: zasnovana faznost izvajanja ureditev na območju OPPN - situacija

Slika 10: zasnovana faznost izvajanja ureditev na območju OPPN – v prerezu

Podatki o značilnostih izvedbe posamezne faze so⁵:

Predmet	1. faza	2. faza	3. faza
Ocenjen čas izvedbe	250 dni	400 dni	550 dni
Ocenjena količina rodovitnega dela tal	4.500 m ³	10.000 m ³	5.500 m ³
Ocenjena količina izkopa (ZI)	55.000 m ³	180.000 m ³	225.000 m ³
Ocenjen obseg tovornih vozil za odvoz viškov ZI	6.800	21.480	30.550
Ocenjen obseg prevozov za odvoz viškov ZI (scenarij odvoza celotne količine)	50-60 TV/dan 5-6 TV/h	90-100 TV/dan 9-10 TV/h	100-110 TV/dan 10-11 TV/h

⁵ Informativna preliminarina ocena na podlagi prognoze obsega potrebnih zahtevnih zemeljsko-ureditvenih del pri preoblikovanju reliefa (intenzivna gradbena faza).

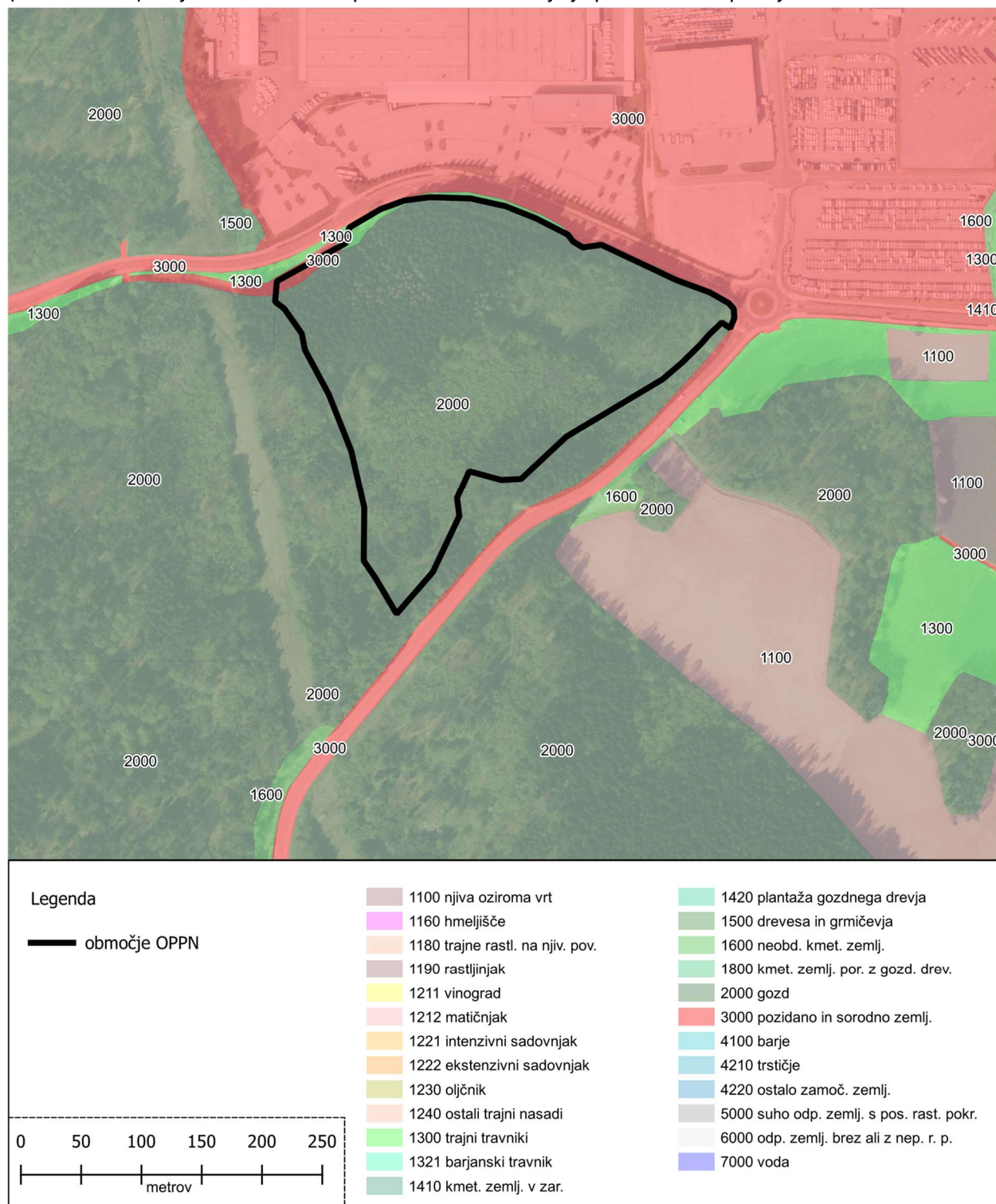
4 Podatki o stanju okolja

4.1 Opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja in obstoječe obremenjenosti okolja

4.1.1 Tla

4.1.1.1 Dejanska raba tal

Upoštevajoč podatke o dejanski rabi tal je območje predmetnega OPPN opredeljeno kot površine gozda (raba ID 2000). Dejanska raba tal na predmetnem območju je prikazana na spodnji sliki.

Slika 11: Prikaz dejanske rabe tal na območju OPPN in v okolici območja obravnave

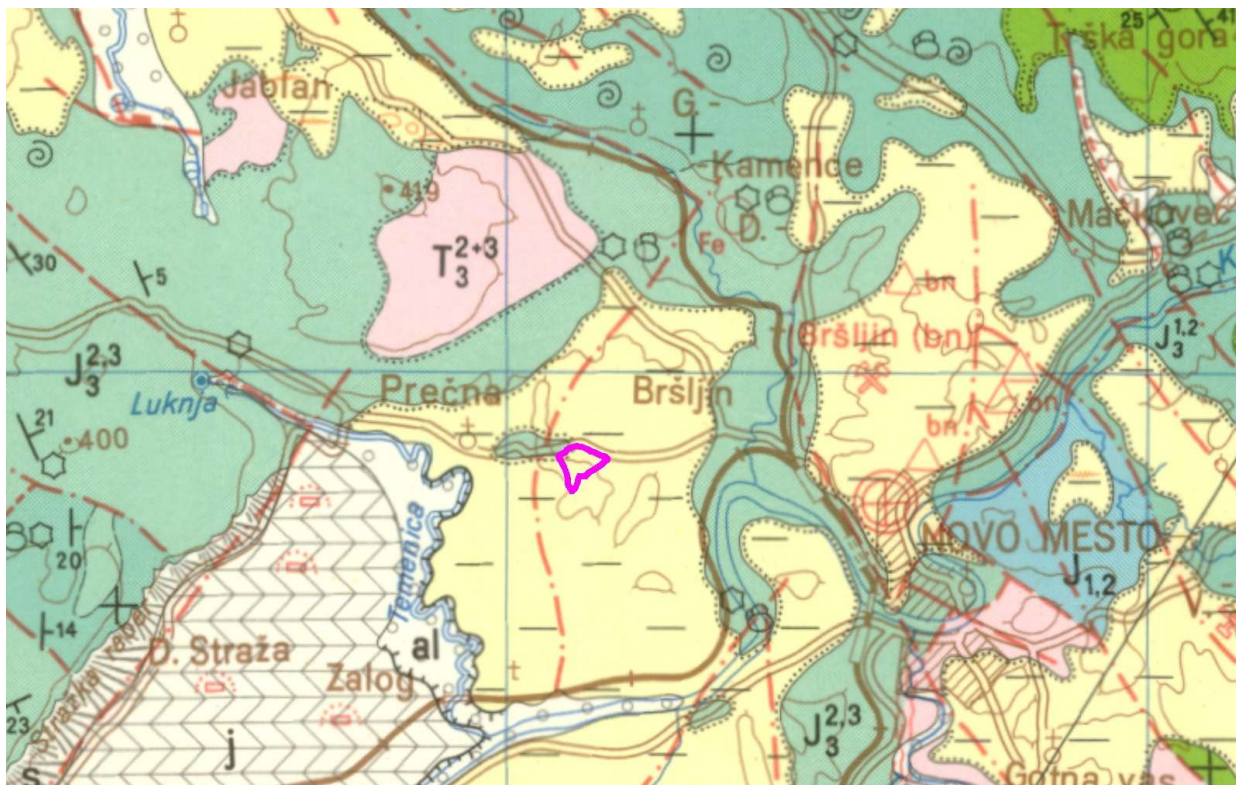
Preglednica 3: dejanska raba tal na območju OPPN

Raba ID	Dejanska raba tal	Površina (m ²)
1300	Trajni travniki	674
2000	Gozd	63.164
3000	Pozidana in druga sorodna zemljišča	578

Analiza bonitete zemljišč za obravnavano območje (GURS, 2025) pokaže, da gre v zadevnem primeru za zemljišča z boniteto med 54-58 bonitetnih točk. S tem se izkazuje podatek o proizvodni sposobnosti, ki se ga vodi v obliki bonitetnih točk za zemljišča, ki jih po dejanski rabi ali namenski rabi uvrščamo med kmetijska ali gozdna. V obravnavanem primeru gre za gozdna zemljišča po dejanski rabi tal.

4.1.1.2 Geološke značilnosti tal⁶

Območje predvidenega posega v podlagi gradijo jurske karbonatne kamnine (na karti zeleno – J₃^{2,3}), predvsem apnenec v menjavanju z dolomitom. Nastopa siv do temnosiv plastovit in oolitni apnenec z vložki in plastmi dolomita ter dolomitiziranega apnenca. Kamnina je večinoma prekrita s slojem pliokvartarne gline in melja (rumeno – Pl,Q), ki lahko dosega debeline od nekaj m do preko 10 m. Gre za rdečkastorjavo, rumenorjavo in sivorjavo glinasto – meljno zemljino, ki je nastala deloma na mestu, deloma s transportom kot netopni ostanek preperevanja apnencev in vsebuje primesi železovih oksidov in aluminijevih hidroksidov. Prevladuje mastna visoko plastična glina, deloma melj. Mestoma se pojavlja delež kremenovega peska ter proda in grušča.

Slika 12: Izsek iz Osnovne geološke karte (list Novo mesto), z označeno lokacijo OPPN.

⁶ Povzeto po vsebini elaborata: Geološko-geomehansko poročilo OPPN Adria-jug (GEOINŽENIRING d.o.o., št. 82887, september 2024).

Kamnina je zakrasela, površje tvorijo blaga do zmerno strma valovita pobočja z vrtačastimi depresijami. Teren je razmeroma stabilen, tudi v območju debelejšje plasti gline in melja ni opaziti znakov pobočnih nestabilnosti ali večjih erozijskih žarišč. Stabilnostna problematika je vezana predvsem na človeške posege v smislu globokih vkopov ali visokih nasipov oz. posedanja površja zaradi obremenitve s težjimi objekti. Jurski apneneci, predvsem grebenski, so v splošnem trdnejši in kompaktnjši od dolomita ter lokalno močnejše zakrasevajo. Pogosteje se tvorijo okrogle vrtačaste kot podolgovate depresijske oblike, ki so bolj značilne za dolomit. V apnencu predvsem vzdolž prelomnih con nastopajo bolj odprte razpoke, zapolnjene z glino in oksidacijskimi prevlekami. Lokalno nastopajo tudi večje kaverne, zapolnjene z glino in gruščem. Krovna plast je slabo prepustna, medtem ko je kamninska podlaga različno prepustna, predvsem v odvisnosti od stopnje razpokanosti in zaglinjenosti razpok. Zvezni nivo podzemne vode v kraško – razpoklinskem vodonosniku se nahaja na koti cca. 165 m in se drenira proti jugu do jugovzhodu v smeri proti strugi Krke.

Litološke razmere

Na večjem delu območja OPPN podlago apnenca prekriva med 5 in 10 m debel sloj visoko do zelo visoko plastične gline in melja trdne konsistence. Debelina tega sloja je generalno nekoliko večja na severnem robu, kjer se približuje ali presega 10 m, nekoliko nižja pa na južnem delu območja. Lokalno kontakt med glino in podlago ni povsem jasen, saj nastopa močnejše razpokana kamnina, deloma razpadla v zaglinjen grušč ali z debelejšimi vložki gline (vrtini V-2 in V-3, deloma V-5). Možno je tudi nastopanje samic apnenca med slojem gline, zaradi česar se je preiskava DP-1 zaključila že na globini 1,5 m. Najtanjši sloj gline smo sicer zabeležili v vrtini V-1, kar sovpada z vznožjem bolj strmega pobočja, kjer predvidevamo tanjšo lego apnenca.

Glina je v vrhnjih slojih trdne konsistence, globlje pa je ob večji vlažnosti mestoma tudi težkognetne konsistence, predvsem v manjših žepih gline v apnencu ali med gruščem pa tudi še v slabšem konsistenčnem stanju.

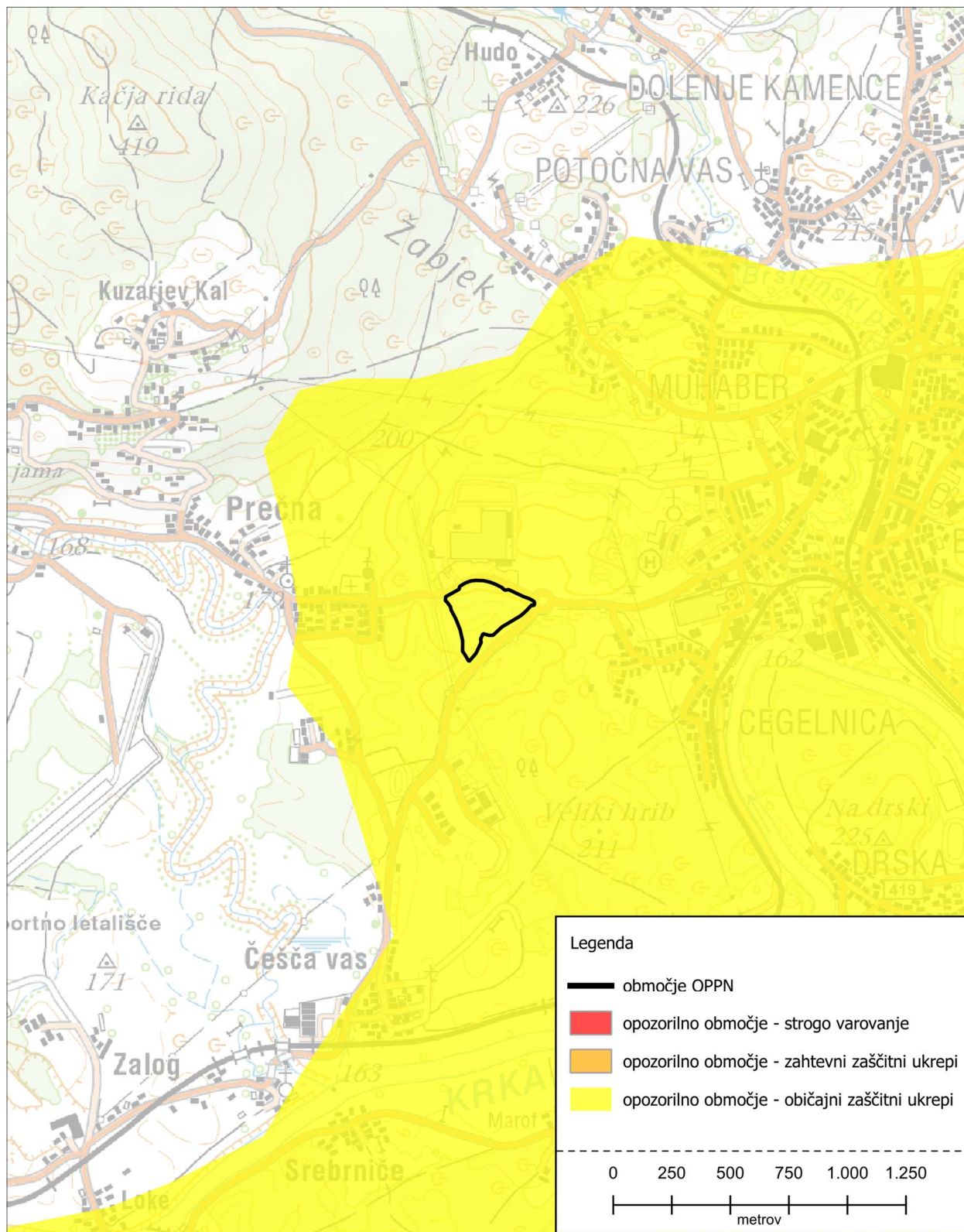
4.1.1.3 Onesnaženost tal

Na območju OPPN z ožjo okolico niso bile izvedene meritve onesnaženosti tal. Javni podatki kažejo, da območje še ni bilo zajeto v mrežo merilnih mest Agencije RS za okolje za merjenje onesnaženosti tal Slovenije (ROTS). Lokaciji OPPN najbližje vzorčevalno mesto v okviru projekta »ROTS« je oddaljeno več kot 2 km. Glede na oddaljenost, čas vzorčenja in druge dejavnike na podlagi podatkov iz ne moremo podati zaključka za obravnavano lokacijo. Pri tem velja izpostaviti, da na podlagi podatkov o onesnaženosti tal, ki so bili dobljeni na redkih in med seboj tudi zelo oddaljenih merilnih mestih, je izredno težko delati zaključke o stanju tal na širšem območju.

Glede na vrsto dejanske rabe in odsotnost potencialnih povzročiteljev obremenitve tal privzamemo, da tla na območju niso onesnažena.

4.1.1.4 Erozija

Upoštevajoč razpoložljive podatke je območje OPPN v celoti na opozorilnem območju erozije z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Več informacij je razvidno iz spodnje slike.

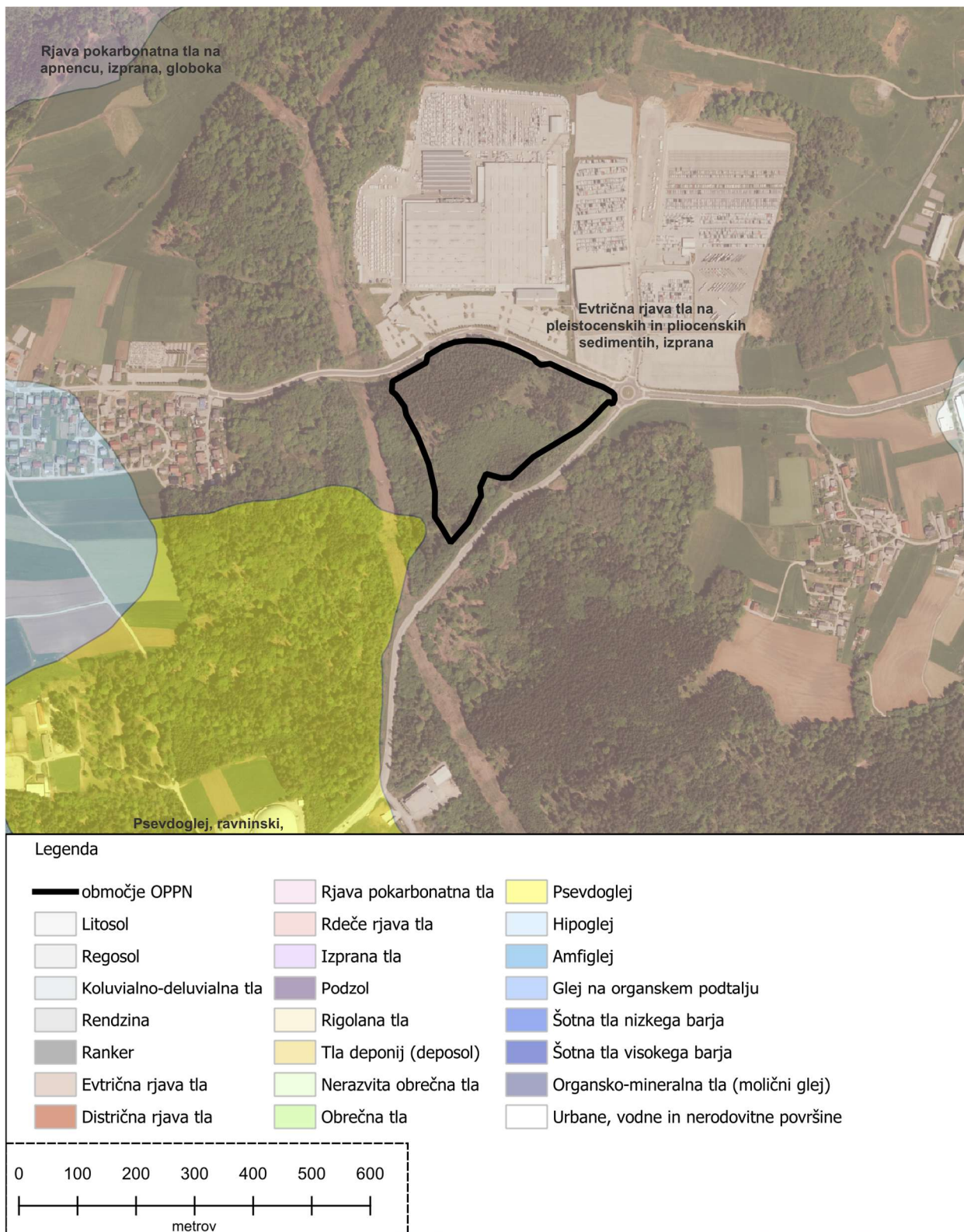

Slika 13: Prikaz opozorilne karte erozije na območju OPPN in okolici

Tekom terenskega ogleda se je spremljalo tudi prisotnost pojavljanja erozije tal. Erozijska žarišča niso bila opažena.

4.1.1.5 Pedološke lastnosti tal

Iz vidika pedoloških lastnosti tal na obočju prevladujejo tla tipa Evtrična rjava tla na pleistocenskih in pliocenskih sedimentih, izprana. Povzeto po podatkih Pedološke karte tal Slovenije merila 1:25.000. Prikaz je na spodnji sliki. Površina je v gozdni rabi. Po podatkih geološke karte Slovenije so za območje značilne rjave ilovnate preperine in jerine iz obdobja pleistocena in kvartarja.

Slika 14: pedološka karta tal

Območje lokacije je bilo terensko pregledano dne 16.10.2025. Narejenih je bilo več sond z namenom identifikacije talnih tipov, ki se na območju pojavljajo. Na podlagi sondiranja sta bila izkopana 2 profila tal reprezentativnih tal na območju (spodnja slika).

Slika 15: Lokaciji izkopa, opisa in vzorčenja tal v profilu tal (dr. T. Kralj, oktober 2025)

Profil tal 1

V nadaljevanju so podani osnovni podatki o lokaciji profila tal št. 1.

Preglednica 4: Opis lastnosti lokacije opisa profila tal št. 1 (dr. T. Kralj, oktober 2025)

BLIŽINA PROMETNIC	MAKRORELIEF	POVRŠINSKA ORG. SNOV	RABA TAL	OPOMBA VZORČNEGA MESTA
01 AC: /_____m 02 Regionalna cesta 60 m 03 Lokalna cesta: /_____m 04 Kolovoz: /_____m 05 Železnice: /_____m	01 ravnina 02 dolina 03 kotlina 04 planota 05 rečna terasa 06 gričevje 07 hribovje 08 gorat 09 kraško polje 10 kraška planota	1 surovi humus 2 prhnina 3 prhninasta sprstenina 4 sprstenina	01 njiva 02 travnik 03 pašnik 04 travnik/pašnik 05 ekst.sadovnjak 06 int.sadovnjak 07 vinograd 08 hmeljišče 09 _____ 10 gozdni nasad 11 gozd	Naravna tla.
POTENCIALNI VIRI ONESNAŽENJA 01 tovarna 02 deponija 03 (divje) smetišče 04 cesta/promet 05 privatna kurišča 06 kmetijski obrat 07 gnojišče 08 poplavne vode 09 urbano, mesto 10 NI prepoznano	MIKRORELIEF 1 ravnina 2 greben 3 sredina pobočja 4 vznožje pobočja 5 plato 6 dno doline 7 vrtača 8 terasa	SKALOVITOST (%) 7 dominantna > 80 6 pretežna 40-80 5 pogosta 15-40 4 zmerna 5-15 3 redka 2-5 2 neznatna <2 1 nekalovito	12 park 13 grmišče 14 trstičje 15 deponija 16 mestna zelenica 17 _____ 18 nerodovitno	Naklon v %: / Expozicija: / Koordinate D96/TM (E,N): 510319, 74805
VREME OB VZORČENJU 1 sončno 2 oblačno 3 po nevihti 4 po kratk. dežju 5 po deževju 6 vetrovno 9 _____	OBLIKA MIKRORELIEFA 1 ni pobočja 2 enakomerna 3 konkavna 4 konveksna 5 terasasta 9 nepravilna	KAMNITOST (%) 7 dominantna > 80 6 pretežna 40-80 5 pogosta 15-40 4 zmerna 5-15 3 redka 2-5 2 neznatna <2 1 nekamnito	DRENIRANOST MIKROLOKACIJE 7 zelo hitra 6 hitra 5 dobra 4 zmerna 3 nepopolna 2 slaba 1 zelo slaba	Nadmorska višina: 202 m

V nadaljevanju so podani podatki opisa lastnosti tal v profilu tal.

Preglednica 5: Podatki terenskega opisa morfoloških lastnosti tal profila tal št. 1 (dr. T. Kralj, oktober 2025)

HORIZONT OZNAKA	GLOBINA OD-DO V CM	Označi sloj vzorčenja	STRUKTURA	izraženost	KONZISTENCA	stopnja	BARVA	ORGANSKA SNOV	VLAŽNOST OB OPISU	PREKORE-NINJENOST	TEKST-URA	SKELET	max velikost	oblika	DRUGI MATERIALI vrsta vol. % velikost
Ol	3-0	x	O	4	/	/	/	7	4	1	/	0	/	/	/
A1	0-5	x	O	4	D	L	10yr3/3	3	4	4	I	0	/	/	/
AB	5-20	X	O	4	D	L	10yr4/4	2	4	2	I	0	/	/	/
B1	20-60	delno	O	4	D	S	10yr4/4	1	4	1	MI	0	/	/	/
B2	60-150+		P	4	D	S	10yr4/6	1	4	1	MGI	0			
			Nestrukturen Brezstrukturen Mrvčast Grudčast Oreškast Poljednčen gRizmatičen Slebrčast Lističast	4 dobra 3 srednja 2 slaba 1 ni strukture	Sipek Rahelel Drobljiv Gost zbit Trd Mazav gNetljiv Lepljiv Plastičen	Lahko Nekoliko Srednje Težko Zelo tež.	Koda barve Munsell Soil Colour Chart	7 organski 6 zelo močno 5 močno hum. 4 humozen 3 srednje hum. 2 slabo hum. 1 mineralen 8 po rovih	1 suh 2 suh/svež 3 svež 4 svež/vlažen 5 vlažen 6 moker	6 zelo goste 5 goste 4 srednjegoste 3 redke 2 posamezne 1 neprekoreninj en	MI I MGI M P PI CI G	vol. %	cm	1 ostrorob 2 zaobljen 3 ploščat 4 mešan	navedemo prisotnost gradbenega materiala (opeka, beton itd.), kovinskih, steklenih, plastičnih in/ali drugih nenaravnih materialov v horizontih ali slojih tal; ocenimo volumski delež v vzorčenem sloju in velikost v cm

Slika 16: Reprezentativen profil rjavih tal, evtričnih na pleistocenskih in pliocenskih sedimentih (dr. T. Kralj)

Na podlagi opisa na terenu predmetna tla razvrstimo med: rjava tla, evtrična (zelo globoka, ilovnata, neskeletna, plitvo humozna, prhlinasto-sprsteninasta) na pleistocenskih in pliocenskih sedimentih.

Profil tal 2

V nadaljevanju so podani osnovni podatki o lokaciji profila tal št. 2.

Preglednica 6: Opis lastnosti lokacije opisa profila tal št. 2 (dr. T. Kralj, oktober 2025)

BLIŽINA PROMETNIC	MAKRORELIEF	POVRŠINSKA ORG. SNOV	RABA TAL	OPOMBA VZORČNEGA MESTA
01 AC: /_____m 02 Regionalna cesta _____60 m 03 Lokalna cesta: _____/_____m 04 Kolovoz: _____/_____m 05 Železnice: _____/_____m	01 ravnina 02 dolina 03 kotlina 04 planota 05 rečna terasa 06 gričevje 07 hribovje 08 gorat 09 kraško polje 10 kraška planota	1 surovi humus 2 prhnina 3 prhninasta sprstenina 4 sprstenina	01 njiva 02 travnik 03 pašnik 04 travnik/pašnik 05 ekst.sadovnjak 06 int.sadovnjak 07 vinograd 08 hmeljišče 09 _____	Naravna tla.
POTENCIALNI VIRI ONESNAŽENJA 01 tovarna 02 deponija 03 (divje) smetišče 04 cesta/promet 05 privatna kurišča 06 kmetijski obrat 07 gnojšče 08 poplavne vode 09 urbano, mesto 10 NI prepoznano	MIKRORELIEF 1 ravnina 2 greben 3 sredina pobočja 4 vznožje pobočja 5 plato 6 dno doline 7 vrtača 8 terasa	SKALOVITOST (%) 7 dominantna > 80 6 pretežna 40-80 5 pogosta 15-40 4 zmerna 5-15 3 redka 2-5 2 neznatna <2 1 neskalovito	10 gozdni nasad 11 gozd 12 park 13 grmišče 14 trstičje 15 deponija 16 mestna zelenica 17 _____ 18 nerodovitno	Naklon v %: 10 Ekspozicija: južna Koordinate D96/TM (E,N): 510240, 74625
VREME OB VZORČENJU 1 sončno 2 oblačno 3 po nevihti 4 po kratk. dežju 5 po deževju 6 vetrovno 9 _____	OBLIKA MIKRORELIEFA 1 ni pobočja 2 enakomerna 3 konkavna 4 konveksna 5 terasasta 9 nepravilna	KAMNITOST (%) 7 dominantna > 80 6 pretežna 40-80 5 pogosta 15-40 4 zmerna 5-15 3 redka 2-5 2 neznatna <2 1 nekamito	DRENIRANOST MIKROLOKACIJE 7 zelo hitra 6 hitra 5 dobra 4 zmerna 3 nepopolna 2 slaba 1 zelo slaba	Nadmorska višina: 212 m

V nadaljevanju so podani podatki opisa lastnosti tal v profilu tal.

Preglednica 7: Podatki terenskega opisa morfoloških lastnosti tal profila tal št. 2 (dr. T. Kralj, oktober 2025)

HORIZONT OZNAKA	GLOBINA OD-DO V CM	Označi sloj vzorčenja	STRUKTURA	izraženost	KONZISTENCA	stopnja	BARVA	ORGANSKA SNOV	VLAŽNOST OB OPISU	PREKORE-NINJENOST	TEKST-JURA	SKELET	max velikost	oblika	DRUGI MATERIALI vrsta vol. % velikost
Ol	2-0	x	O	4	/	/	/	7	4	1	/	0	/	/	/
A	0-5	x	O	4	D	S	10yr3/3	3	4	4	I	0	/	/	/
BrzE	5-65	delno	O,P	4	D	T	10yr4/4	1	4	2	MGI	0	/	/	/
Bt	65-160		P	3	gN	/	7,5yr5/6	1	4	1	G	1	20	1	/
BtC	160-180+		P	3	gN	/	7,5yr5/6	1	4	1	G	30	20	1	/
			Nestrukturen Brezstrukturen Mrvčast Grudčast Oreškast Poljedričan gRizmatičen Stebričast Lističast	4 dobra 3 srednja 2 slaba 1 ni strukture	Sipek Rašel Drobljiv Gost Zbit Trd Mazav gNetljiv Lepljiv Plastičen	Lahko Nekoliko Srednje Težko Zelo tež.	Koda barve Munsell Soil Colour Chart	7 organski 6 zelo močno 5 močno hum. 4 humozen 3 srednje hum. 2 slabo hum. 1 mineralen 8 po rovih	1 suh 2 suh/svež 3 svež 4 svež/vlažen 5 vlažen 6 moker	6 zelo goste 5 goste 4 srednjegoste 3 redke 2 posamezne 1 neprekorenin en	MI I MGI M P PI GI G	vol. %	cm	1 ostrorob 2 zaobljen 3 ploščat 4 mešan	navedemo prisotnost gradbenega materiala (opeka, beton itd.), kovinskih, steklenih, plastičnih in/ali drugih nenaravnih materialov v horizontalnih ali slojih tal; ocenimo volumski delež v vzorčenem sloju in velikost v cm

Slika 17: Reprezentativen profil rjavih pokarbonatnih tal (dr. T. Kralj).

Na podlagi opisa na terenu predmetna tla razvrstimo med: rjava pokarbonatna tla, izprana (zelo globoka, ilovnata, neskeletna, plitvo humozna, prhninasto-sprsteninasta) na apnencu.

Na podlagi terenskega sondiranja se na območju obravnave pojavljajo rjava tla, evtrična na pleistocenskih in pliocenskih sedimentih ter rjava pokarbonatna tla, izprana. Ocenjujem, da je delež rjavih pokarbonatnih tal znatno večji in je ocenjen na 80% površine obravnavane lokacije (dr. T. Kralj, oktober 2025).

4.1.1.6 Vrednotenje lastnosti tal in ocena bistvenih ekosistemskih storitev tal BESTla

V predmetni nalogi so ekosistemske storitve tal ovrednotene na podlagi metodologije, ki jo je v letu 2023, pod vodstvom pedologa prof. dr. Boruta Vrščaja, razvil Kmetijski inštitut Slovenije (Sušin in sod., 2023). Na splošno je nabor ekosistemskih storitev tal obširen in brez ustrezne metodologije, za praktično rabo pri presojah vplivov na okolje nepraktičen, zato je uporaba predmetne metodologije smiselna. Omenjena metodologija temelji na empiričnih modelih funkcij bistvenih ekosistemskih storitev tal (BEST), ki različne vrste tal ocenijo glede na sposobnost izvajanja bistvenih ekosistemskih storitev tal in njihov prispevek izrazijo v t. i. BEST točkah. Za potrebe izvedbe omenjene analize so potrebni predpisani vhodni podatki o globini tal, vsebnosti hranil (P2O5 in K2O), pH, talni organski snovi in v kolikor so na razpolago tudi podatki o onesnaženosti tal.

Algoritmi in pedotransferne funkcije tal (PTF) so matematični izrazi, ki na podlagi vhodnih merjenih podatkov tal, in na podlagi povezav med merjenimi parametri in neko lastnostjo tal zračunajo relativno število, ki ponazarja obseg oz. neko sposobnost tal.

V primeru algoritmov BEST algoritmi in PTF povzemajo sposobnost tal izvajanja posameznih ekosistemskih storitev tal v enem številu v razponu od 7 (najslabše) do 93 (najbolje).

Uporaba petih pedotransfernih funkcij BEST:

1. BESTglo= PTFglo (globina tal od površine do C ali R horizonta, določena na podlagi terenskega sondiranja);
2. BESTtos= PTFtos (povprečna vsebnost talne organske snovi v zgornjih 30 cm tal, določena na podlagi vzorčenja tal);
3. BESTflt = PTFflt (ocena filtracijskih sposobnosti tal na podlagi globine od površine do C ali R horizonta, teksture do 30 cm in vsebnosti talne organske snovi do 30 cm, tekstura in talna organska snov sta določeni na podlagi vzorčenja tal);
4. BESThra = PTFhra (ocena povprečne vsebnosti fosforja in kalija ter povprečne kislosti talnih horizontov do globine 30 cm, določeno na podlagi vzorčenja tal);
5. BESTone = PTFone (ovrednotenje prisotnosti oziroma vsebnosti onesnaževal do globine 30 cm v skladu s predpisom, ki ureja onesnaženost tal). Na območju obravnavanega se ne nahaja nobena od 671 lokacij iz evidence potencialno onesnaženih območij.

Za obravnavano območje podrobni predpisani podatki o tleh, ki so predvideni v metodologiji vrednotenja ekosistemskih storitev tal, niso na razpolago, zato je bilo izvedeno vzorčenje tal in izvedena analiza posameznih vzorcev tal. V vzorcih se bo analiziralo: pH (KCl), P₂O₅ (dostopni), K₂O (dostopni), organska snov in tekstura. Onesnažila se v talnih vzorcih ne bo analiziralo. Na obravnavanem območju, na podlagi trenutne in pretekle dejanske rabe tal, bistvenega onesnaženja ne pričakujemo. Na območju obravnavanega se ne nahaja nobena od 671 lokacij iz evidence potencialno onesnaženih območij.

Za potrebe kemijske analize so bili odvzeti vzorci tal iz obeh profilov tal in globine 0-30 cm. V vzorcih se bo analiziralo: pH (KCl), P₂O₅ (dostopni), K₂O (dostopni), organska snov in tekstura. Podatki laboratorijske analize še niso na razpolago, zato je ocena bistvenih ekosistemskih storitev tal BESTla podana na podlagi razpoložljivih javnih podatkov. Zato je v nadaljevanju podana ocena izbranih lastnosti tal na podlagi ekspertne ocene in podatka Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000.

Ovrednotene so naslednje lastnosti tal:

- globina tla,
- vsebnost talne organske snovi (do globine 30 cm),
- vsebnost hranil (do globine 30 cm),
- kislost tal (do globine 30 cm),
- sposobnost filtiranja in čiščenja vode,
- ocena onesnaženosti tal in
- ocena biotske pestrosti tal.

Globina tal

Globina tal je določena na podlagi sondiranja in izkopa profilov tal in znaša preko 1,5 m. Matično podlago mestoma predstavlja apnenca ter pleistocenskih in pliocenskih sedimenti. Gre za zelo globoka tla, na podlagi Klasifikacije tal Slovenije (Vrščaj in sod. 2019).

Vsebnost talne organske snovi

Organska snov v tleh so živi organizmi in odmrli rastlinski in živalski ostanki. Približno 70 do 90 % organskih ostankov se vsako leto razkroji (mineralizira) do osnovnih rastlinskih hranil (nitrat, fosfat, sulfat, ogljikov dioksid, voda,...), 10 do 30 % organskih ostankov v tleh pa ne razpade do osnovnih hranil, ampak se iz njih po delnem razkroju sintetizira humus. Poleg vira rastlinskih hranil (dušik, fosfor, žveplo), kar je zelo opazno na sicer z mineralnimi gnojili negnojenih površinah, ima organska snov v tleh še druge pomembne vplive. Pri mikrobiološki razgradnji organske snovi se tvorijo polisaharidi, ki delujejo v tleh kot cementni materiali in sodelujejo pri tvorbi strukturnih agregatov. Organska snov v tleh s številnimi prostimi skupinami, kot so karboksilne, karbonilne in druge, povečuje kationsko izmenjalno kapaciteto tal, kar pomeni večjo sorpcijsko sposobnost za vezavo rastlinskih hranil pa tudi nekaterih polutantov (Pb, Cd,...) in manjšo možnost izpiranja hranil in polutantov v podtalnico. Organska snov v tleh prav tako povečuje sposobnost tal za zadrževanja vode. Ti pozitivni vplivi so še posebej zaželeni v peščenih tleh, ki imajo sicer majhno kationsko izmenjalno kapaciteto in sposobnost za zadrževanje vode. Produkti razgradnje organske snovi so tudi kelati, ki se lahko z eno ali več vezmi povezujejo z mikroelementi in povečujejo njihovo topnost in mobilnost v tleh ter dostopnost rastlinam. Organska snov v tleh je vir ogljika za številne talne organizme, ki so aktiven in zelo pomemben del tal. Glavni vir organske snovi v predmetnih tleh je uporaba organskih gnojil (gnoja, gnojnice in gnojevke) ter zaoravanja rastlinskih ostankov.

Površina obravnave je v gozdni rabi. Kroženje organske snovi poteka po naravni poti. Vir organske snovi je predvsem rastlinski opad. Organska snov se s strani človeka v tla ne dodaja. Na vrhu tal se nahaja nekaj cm, v povprečju okoli 3 cm, debela plast odmrle organske snovi, ki jo označimo kot rastlinski opad (OI). Upoštevajoč barvo tal (svetlo rjava tla) in dejansko rabo tal ocenjujemo, da je vrednost organske snovi do globine 30 cm med 1 in 2 %. Slednje tla uvrščata med zmerno humozna tla (Blume, 1992). Zaradi ugodnih klimatskih razmer mineralizacija organske snovi v tleh poteka zelo hitro, zato prihaja do minimalnega dolgoročnega kopičenja organske snovi v tleh. Iz leta v leto se po večini vsa organska snov v celoti mineralizira.

Vsebnost hranil

Fosfor in kalij spadata med najpomembnejša rastlinska makrohranila, zato je poznavanje njune dinamike v tleh in fiziološki pomen v rastlinah za agronomsko prakso izredno pomemben. Lahko dostopni fosfor in kalij je tisti del celokupne vsebnosti teh dveh elementov, ki se nahaja v talni raztopini ali pa je kot izmenljivi ion adsorptivno vezan na talnih koloidih in kot tak dostopen za rastline - rastlinam dostopni fosfor in kalij. Zaradi dejanske rabe tal ocenjujemo, da so tla siromašno založena s hranili, saj gre za gozdne površine. Vsebnost kalija je ocenjena na vsebnost 10 mg $K_2O/100g$ tal. Vsebnost fosforja je ocenjena na vsebnost 6 mg $P_2O_5/100 g$ tal. Obe vrednosti za fosfor in kalij tla uvrščata med siromašno preskrbljena s tema dvema hraniloma.

Kislost tal

Reakcija tal je ena bistvenih lastnosti tal, ki vpliva na fizikalno kemične procese v tleh in na fiziološke procese v rastlinah. Reakcijo talne raztopine določa koncentracija disociiranih vodikovih ionov, izražamo pa jo s pH- vrednostjo. Na kisljih kameninah, ki vsebujejo malo bazičnih kationov, nastanejo kislja tla. Na bazičnih in karbonatnih kameninah pa nastanejo tla z nevtralno do bazično reakcijo. Tla spreminjajo reakcijo tal tudi tekom pedogeneze. Starejša, degradirana in sprana tla so navadno bolj kislja. Reakcijo tal spreminjamo tudi z gnojenjem in apnenjem tal. Na podlagi podatka Pedološke karte Slovenije merila 1:25.000 in morfoloških lastnosti ugotovljenih tekom opisa profila tal, imajo tla v večjem delu profila evtrično reakcijo. Zaradi prepoznanih znakov izpiranja so zgornji deli profila tal predvidoma z nižjo reakcijo tal (dsitrična).

Sposobnost filtriranja in čiščenja vode

Sposobnost tal za filtriranje in čiščenje vode je odvisna predvsem od teksture in strukture tal ter prisotnosti organskih snovi in mikroorganizmov. Glavni procesi filtriranja vključujejo fizikalno filtracijo, kemijsko adsorpcijo in biološko razgradnjo. Pesek omogoča hitro filtracijo, vendar zaradi velikega prostora med delci ne zadrži dobro onesnaževal. Čeprav voda hitro pronica skozi pesek, se onesnaževalci lahko hitro premikajo v podtalnico. Melj omogoča boljše filtriranje, ker lahko zadrži vodo dlje časa, medtem ko jo tla filtrirajo in čistijo. Glina zaradi goste strukture počasneje prepušča vodo, kar pomeni, da ima večjo sposobnost zadrževanja onesnažil.

Prisotnost humusa in drugih organskih materialov pomaga izboljšati sposobnost tal za filtriranje, saj veže onesnaževala in omogoča mikroorganizmom, da razgrajujejo onesnažila v tleh. V tleh živi veliko mikroorganizmov, ki prispevajo k naravnemu čiščenju vode s presnovo različnih onesnažil.

Za predmetna tla je značilna visoka vsebnost glin v tleh. Glinasta tla so zelo učinkovita pri filtriranju in čiščenju vode. Glina ima veliko specifično površino (zaradi svojih drobnih delcev) in negativno nabito površino. Ta lastnost omogoča adsorpcijo ionov, kovin, fosfatov, pesticidov, težkih kovin in drugih onesnažil. Na glinaste delce se vežejo: težke kovine (Pb, Cd, Zn), amoniak, nitrat, fosfat, organske molekule (pesticidi, herbicidi). Adsorbirani onesnaževalci ostanejo v tleh in se ne spirajo naprej → manjša nevarnost za podzemne vode. Glinasta tla imajo nizko prepustnost (fizikalno filtriranje). Glinena tla imajo majhne pore → voda zelo počasi pronica skozi. To omogoča dolgotrajnejši stik vode z zemljo → več časa za razgradnjo, adsorpcijo ali mikrobno obdelavo onesnaževal. Voda se fizično zadrži, kar zmanjšuje hitro odtekanje onesnaženih snovi. Zaradi zadrževanja vode in stalne vlage so glinena tla pogosto ugodna za mikrobno aktivnost, ki pomaga pri razgradnji organskih onesnažil (npr. pesticidov, nafte, gnojil). Če pa so tla preveč zbita in anaerobna (brez kisika), lahko to zmanjša mikrobiološko aktivnost.

Onesnaženje tal

Za obravnavano območje ni prepoznanih bistvenih potencialnih virov onesnaženja tal. Na potencialno onesnaženost lahko vpliva lokalni promet ter bližina industrije. Po oceni je možnost onesnaženja iz omenjenih virov zanemarljiva. Podatki o onesnaženosti tal, na podlagi raziskav, so na voljo le za okoli 13 % slovenskega ozemlja. Za predmetno območje podatkov o onesnaženju tal nimamo na razpolago. Najbližja točka raziskave onesnaženosti tal Slovenije (ROTS) je od predmetnega območja oddaljena 1,5 km. Nahaja se znotraj obrtno industrijske cone Bršljin in je zato podatek te točke neuporaben za interpretacijo onesnaženja na obravnavanem območju, ki je po dejanski rabi gozd.

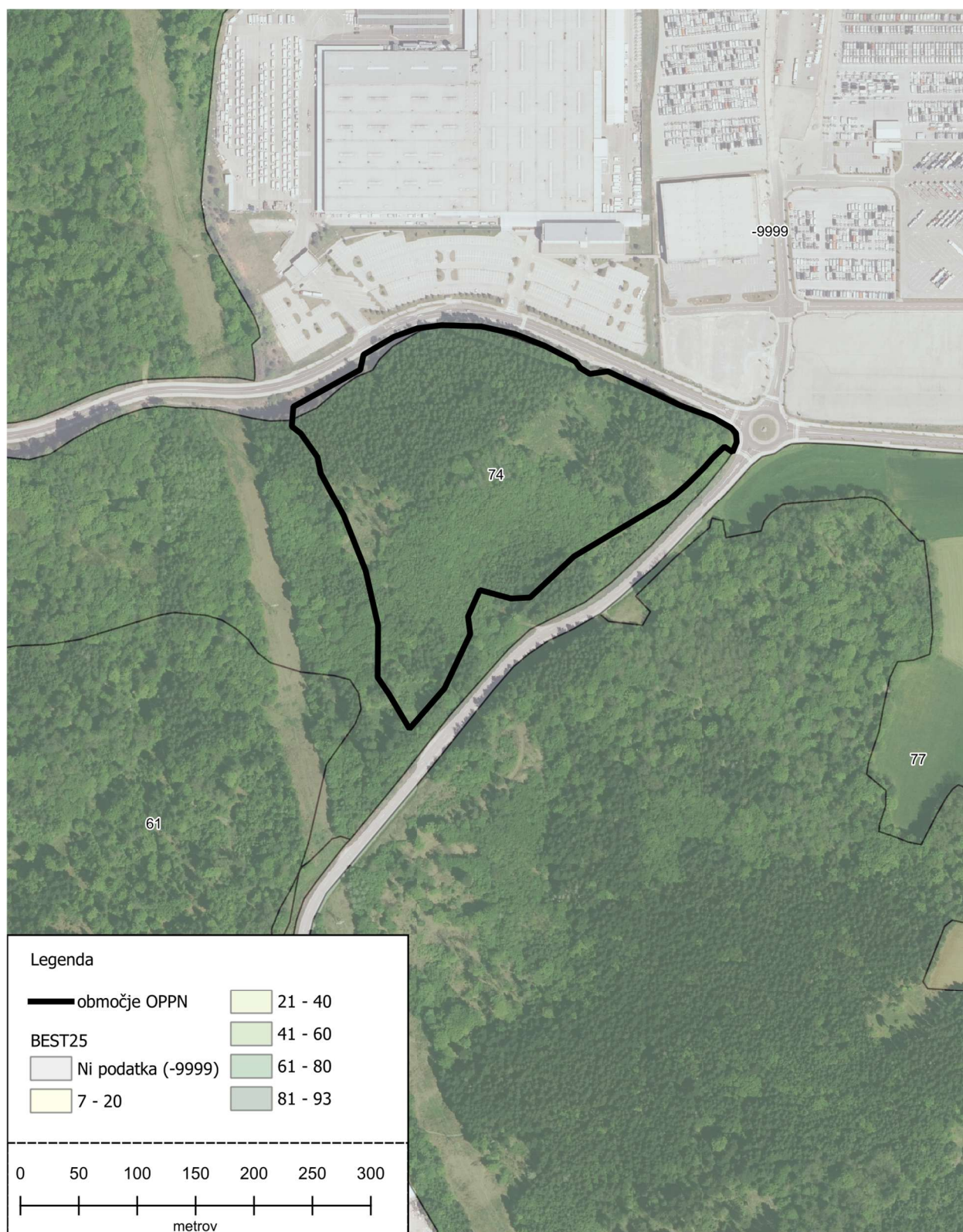
Biotska raznovrstnost v tleh

Biotska raznovrstnost v tleh se nanaša na raznolikost organizmov, ki živijo v tleh. Tla so zelo kompleksen in dinamičen ekosistem, ki podpira življenje nad in pod površjem. Biotska raznovrstnost v tleh igra ključno vlogo v ekosistemih, saj zagotavlja številne ekosistemske storitve, kot so razgradnja organskih snovi, kroženje hranil, izboljšanje strukture tal in čiščenje vode.

Podatkov o biotski raznovrstnosti v konkretnih tleh ni na razpolago. V splošnem velja, da je biotska raznovrstnost v intenzivno obdelanih (njivskih) kmetijskih tleh nižja (majhna) kot je biotska raznovrstnost v ekstenzivnih kmetijskih ali v gozdnih tleh. Tla so živ organizem. Na biotsko raznovrstnost v največji meri vpliva način gospodarjenja s tlemi, vegetacija, vsebnost organske snovi v tleh in klimatske razmere. Konkretna tla so v gozdni rabi in z visokim deležem glin ter z relativno nizko vsebnostjo organske snovi, ki je posledica hitre mineralizacije, ki jo izvajajo organizmi v tleh. Ocenjujemo, da je biotska raznovrstnost v tleh visoka.

Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal

Na podlagi podatka BEST25 - Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal Slovenije, ki je dostopen na Atlasu okolja, je vrednost toč BESTIa 74, kar kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla. Prikazano na spodnji sliki.

Slika 18: Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal Slovenije po javno dostopni evidenci (ATLAS OKOLJA, oktober 2025)

Na podlagi izračuna točk BESTla, na podlagi opisanih lastnosti tal do globine 30 cm, je vrednost BESTla 63. Tudi ta vrednost BESTla kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla.

Preglednica 8: izračun točk BESTla (dr. Tomaž Kralj, 2025)

A	B	C	D	F	G
	Globina tal in vsebnost talne organske snovi			Interpretacija parametra	
3D	Globina tal do C oz. R horizonta ali druge nepropustne podlage v cm	150 cm		99 zelo globoka	
OS	Povprečna vsebnost talne organske snovi do globine 30 cm	2,0 %		41 humozna	
RA	Rodovitnost tal			66 BESThra točke	
	Kislost tal (pH)	pH 5,0		76 kislota	
	Povprečna vsebnost P205 v zgornjih 30 cm tal (mg P205/100 g tal)	6,0 mg/100g tal		48 siromašna s P (A) razred	
	Povprečna vsebnost K2O v zgornjih 30 cm tal (mg K2O/100 g tal)	10,0 mg/100g tal		63 srednje preskrbljena s K (B) razred	
LT	Filtrirnost tal: Preračun lastnosti tal v BESTfit točke			85 BESTfit točke	
	Teksturni razred/zrnatost tal		I	100 ilovnata	
	Globina tal do C oz. R horizonta ali druge nepropustne podlage v cm	150 cm		99 zelo globoka	
	Povprečna vsebnost talne organske snovi do globine 30 cm	2,0 %		41 humozna	
WE	Onesnaženost tal: Preračun vsebnosti onesnaževal v tleh v BESTone točke			100 BESTone točke	
	MV-Majna vrednost; OV-Opasovalna vrednost; KV-Ključna vrednost	Vsebnosti onesnažil v tleh		0 Skupne odbitne točke od BESTone	
	Kadmij (Cd) [MV=1; OV=2; KV=12 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Cink (Zn) [MV=200; OV=300; KV=720 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Krom (Cr) [MV=100; OV=150; KV=380 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Svinec (Pb) [MV=85; OV=100; KV=530 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Nikelj (Ni) [MV=50; OV=70; KV=210 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Molibden (Mo) [MV=10; OV=40; KV=200 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Arzen (As) [MV=20; OV=40; KV=65 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Živa srebra (Hg) [MV=0,8; OV=2; KV=10 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Baker (Cu) [MV=60; OV=100; KV=300 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Kobalt (Co) [MV=20; OV=50; KV=240 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Poliklorirani aromatski ogljikovodiki (PAH) [MV=1; OV=20; KV=40 mg/100g tal]		Ni podatka	Ni podatka o onesnaženosti	
	Insekticidi (DDT/DDD/DDE) [MV=0,1; OV=2; KV=4 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Drini [MV=0,1; OV=2; KV=4 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	HCH spojine [MV=0,1; OV=2; KV=4 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Fluoridi [MV=450; OV=825; KV=1200 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Hlapni fenoli [MV=0,1; OV=20; KV=40 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Benzen [MV=0,05; OV=0,5; KV=1 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Etilbenzen [MV=0,05; OV=25; KV=50 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Toluen [MV=0,05; OV=65; KV=130 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Ksilen [MV=0,05; OV=12,5; KV=25 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Poliklorirani bifenili (PCB) skupno [MV=0,2; OV=0,6; KV=1 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Atrazin [MV=0,01; OV=3; KV=6 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Simazin [MV=0,01; OV=3; KV=6 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	
	Oglikovodiki iz nafte (mineralna olja) [MV=50; OV=2500; KV=5000 mg/100g tal]	0,00 mg/100g tal	Ni odbitka	V okviru naravnega ovarja	

BESTla

Skupna ocena ekosistemske kakovosti tal (BESTla) na podlagi BESTglo, BESTtos, BESTfit, BESThra, BESTone

BESTglo

Točke za globino tal od površine do C ali R horizonta

BESTtos

Točke za povprečno vsebnost talne organske snovi v zgornjih 30 cm tal

BESTfit

Točke za propustnost in filtracijsko sposobnost tal.

BESThra

Točke za vsebnost hranil in povprečna kislost tal do globine 30 cm.

BESTone

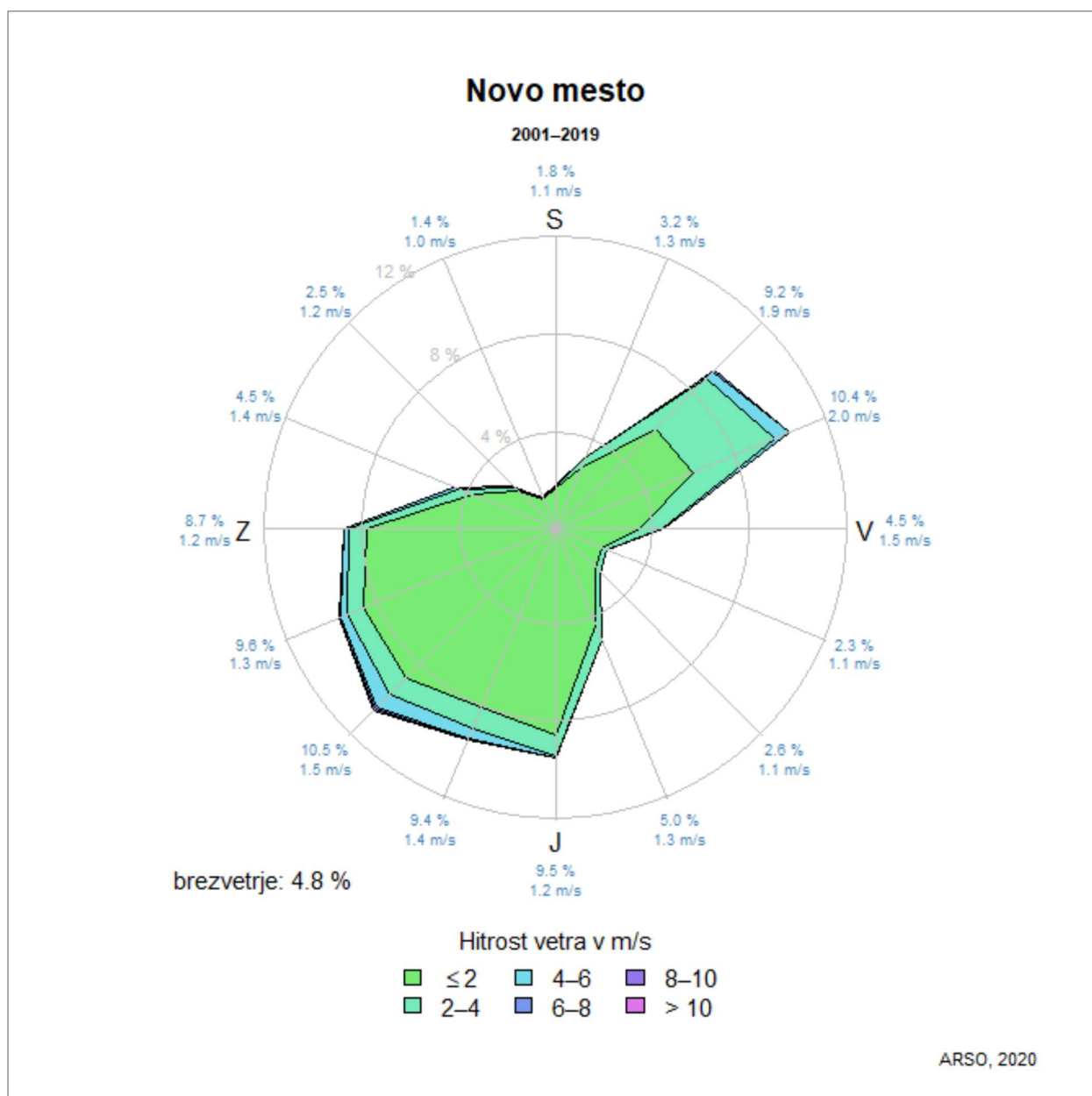
Točke za (ne)onesnaženost v skladu z Uredbo (U.I.RS 69)

4.1.2 Klimatske razmere in kakovost zraka

4.1.2.1 Klimatske razmere

Na območju Mestne občine Novo mesto, kamor spada tudi območje OPPN, kot tudi širše območje je značilno zmerno celinsko podnebje osrednje Slovenije. Najbližja glavna meteorološka postaja se nahaja v Novem mestu.

Povprečna letna količina padavin v znaša okrog 1.171 mm. Na območju Novega mesta v povprečju prevladujejo JZ in SV smeri vetrov. Povprečna hitrost vetra na meteorološki postaji v Novem znaša okrog 1,3 m/s, pri čemer je hitrost nad povprečjem v pomladnih mesecih (marec – junij), pod povprečjem pa predvsem jeseni. Na spodnji sliki je prikazana vetrna roža za meteorološko postajo v Novem mestu, kar predstavlja najbližje razpoložljive podatke o smereh in hitrostih vetra.

Slika 19: Vetrna roža na klimatološki postaji Novo mesto za obdobje 2001 – 2019

4.1.2.2 Kakovost zraka

Kakovost zunanjega zraka na obravnavani lokaciji je splet vremenskih razmer na območju in koncentracije izpustov emisij v ozračje ter specifičnih geomorfoloških značilnosti območja. Območje OPPN se razvršča kot območje aglomeracije z oznako SIC. Skladno s prilogo 1 iz *Odredbe o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 38/17, 3/20, 152/20, 203/21, 44/22 – ZVO-2)* je raven onesnaževal v zunanjem zraku na posameznem območju in aglomeraciji glede na spodnji in zgornji ocenjevalni prag za območje SIC razvrščeno v II. stopnjo onesnaženosti zraka.

Viri onesnaževanja zraka na širšem območju so predvsem cestni promet in kurišča, v manjši meri proizvodni procesi v širši okolici OPPN. Stalna povečana onesnaženost zraka je prisotna ob pomembnejših prometnicah, v času kurilne sezone pa je povečana koncentracija onesnaževal, ki so posledica obratovanja kurilnih naprav. Cestni promet ima pomemben delež pri skupnih emisijah dušikovih oksidov, ogljikovega monoksida in hlapnih organskih spojin. Kurilne naprave za pridobivanje tehnološke in ogrevalne toplote pomembno prispevajo k emisijam dušikovih oksidov.

V okviru državne merilne mreže za spremljanje kakovosti zunanjega zraka (DMKZ) se na območju Novega mesta izvaja kontinuirane meritve koncentracij delcev PM10 (od leta 2010) in ozona (od leta 2020). V letih 2020 in 2021 je srednja letna koncentracija delcev PM10 na območju merilne lokacije v Novem mestu dosegala $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$; mejna dnevna koncentracija je bila v letu 2020 presežena 19-krat, v letu 2021 pa 3-krat.

Mejna letna koncentracija v letih 2020 in 2021 ni bila presežena, prav tako število preseganj mejne dnevne koncentracije ni presegalo dopustnega števila 35-krat na leto. Povprečna letna koncentracija ozona je v letu 2020 dosegala $39 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ciljna 8 urna vrednost ni bila presežena, podatki za leto 2020 pa so zaradi prevelikega izpada podatkov le informativnega značaja. V letu 2021 je povprečna letna koncentracija ozona dosegala 50, ciljna 8-urna koncentracija je bila presežena 35-krat, urna opozorilna vrednost 3-krat.

4.1.3 Hrup

4.1.3.1 Stopnje varstva pred hrupom

V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa (Ur. l. RS, št. 43/2018, 59/19, 44/22-ZVO-2), ter namensko rabo zemljišča območja, se iz vidika stopenj varstva pred hrupom območje OPPN razvršča v območje s IV. stopnjo varstva pred hrupom. Okoliške površine glede na namensko rabo tudi uvrščamo v območja s IV. stopnjo varstva pred hrupom.

Analiza prostorskih podatkov iz vidika namenske rabe je pokazala, da ne prihaja do potencialnih stikov med območji s IV. stopnjo varstva pred hrupom in območji s potencialno II. stopnjo varstva pred hrupom.

4.1.3.2 Obstoječa obremenitev s hrupom

V neposredni bližini območja niso prisotne pomembne prometnice, ki bi bile vir hrupa. Po pregledu strateških kart hrupa za pomembne ceste (DRSI) nismo zasledili, da bi v bližini območja bile prepoznane pomembnejše ceste, ki bi bile vir hrupa po določilih 17. točke, 3. člena Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2).

Severno od območja je prisoten obrat podjetja Adria Mobil d.o.o.. Pridobili smo podatke o preteklih meritvah hrupa v naravnem in življenjskem okolju in sicer smo od investitorja prejeli Poročilo o ocenjevanju in vrednotenju hrupa v okolju za ADRIA MOBIL d.o.o. (NLZOH, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto, Evidenčna oznaka: 2112-21/91173-21/69HADN, 28.4.2021). V nadaljevanju je podan povzetek ključnih informacij.

Ocenjevanje hrupa je bilo izvedeno v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Izvedli so ocenjevanje hrupa z meritvami v okolju za vire hrupa podjetja ADRIA MOBIL d.o.o., na lokaciji Straška cesta 50, 8000 Novo mesto, na treh merilnih mestih, v dnevnem, večernem in nočnem obdobju.

Iz dobljenih rezultatov je razvidno, da so vrednosti kazalcev hrupa in konične ravni pod mejnimi vrednostmi na merilnih mestih in tako podjetje ADRIA MOBIL d.o.o. kot vir hrupa ne povzroča čezmerne obremenitve okolja s hrupom.

Preglednica 9: Vrednotenje hrupa glede na mejne vrednosti (vse v dBA)

Merilno mesto	Kazalec dnevnega hrupa	Konična raven hrupa (dan)	Kazalec večernega hrupa	Konična raven hrupa (večer)	Kazalec nočnega hrupa	Konična raven hrupa (noč)	Kazalec hrupa DVN
	L _{dan}	L _{1,dan}	L _{večer}	L _{1,večer}	L _{noč}	L _{1,noč}	L _{dvN}
MM1	51	67	43	52	37	43	50
MM2	51	65	47	53	45	48	53
MM3	53	59	53	58	55	54	61
<i>Mejne vrednosti (IV. območje)</i>	73	90	68	90	63	90	73

Vir: Poročilo o ocenjevanju in vrednotenju hrupa v okolju za ADRIA MOBIL d.o.o. (NLZOH, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto, Evidenčna oznaka: 2112-21/91173-21/69HADN, 28.4.2021)

Iz poročila izhaja zaključek:

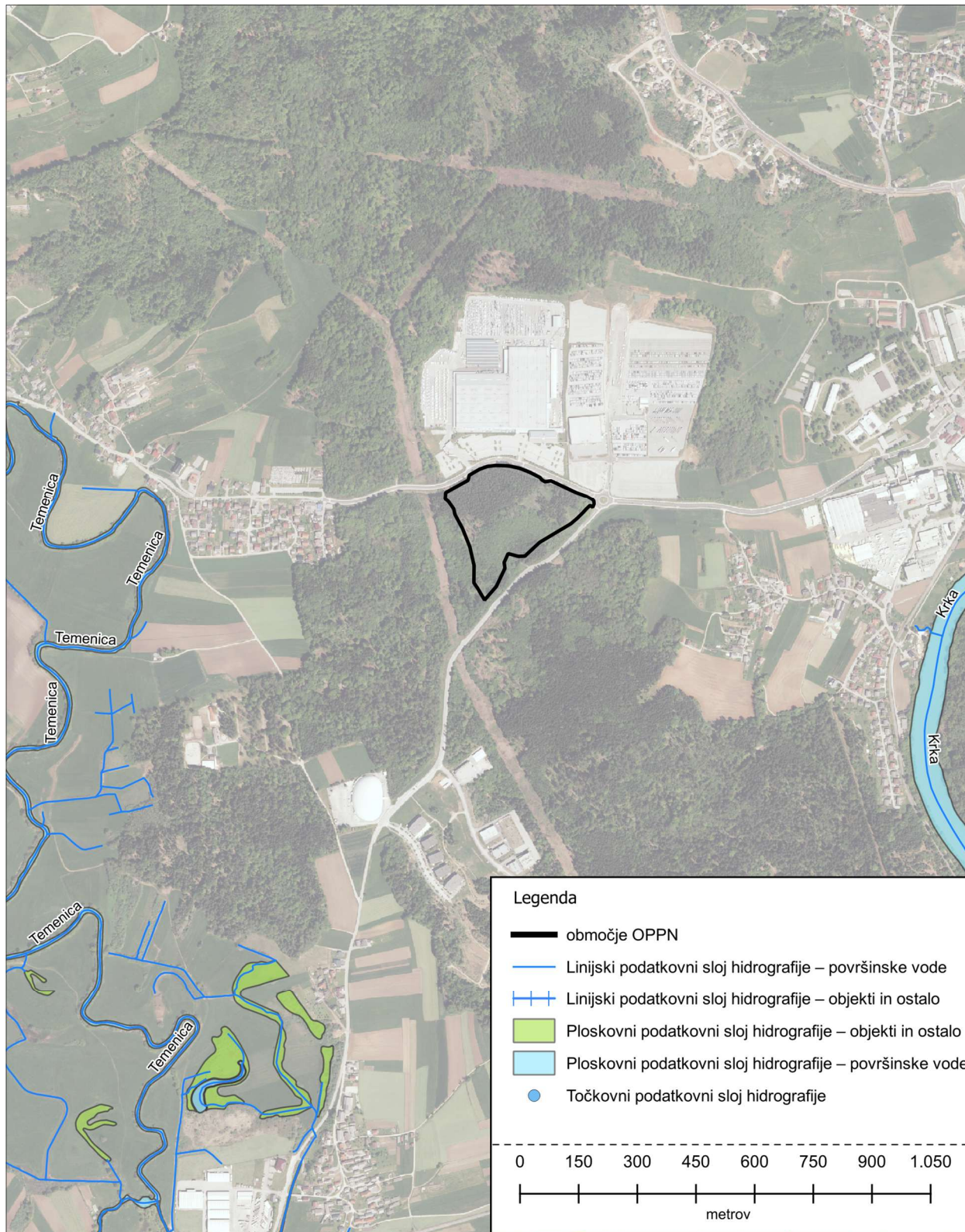
- Podjetje ADRIA MOBIL d.o.o. na lokaciji Straška cesta 50, 8000 Novo mesto kot vir hrupa ne povzroča čezmernih obremenitev okolja s hrupom.
- Glede na 4. člen Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS št. 105/08), ni potrebno zagotoviti obratovalnega monitoringa, ker je iz rezultatov meritev in izračunov razvidno, da vir hrupa povzroča na posameznem merilnem mestu najmanj 6 dB nižje ravni hrupa od vseh mejnih ravni hrupa.
- V kolikor se na lokaciji tega vira hrupa pojavi nek novi vir hrupa ali rekonstruira obstoječi vir hrupa, je potrebno izvesti ocenjevanje hrupa po vzpostavitvi stabilnih obratovalnih razmer oziroma pod dejanskimi obratovalnimi pogoji, vendar ne pozneje kot 15 mesecev po zagonu.
- Sklep se nanaša na rezultate meritev, ki veljajo za pogoje obratovanja in pogoje okolja v času izvajanje meritev.

Upoštevajoč zgoraj navedene podatke privzamemo, da na območju niso presežene mejne vrednosti hrupa v okolju.

4.1.4 Vode

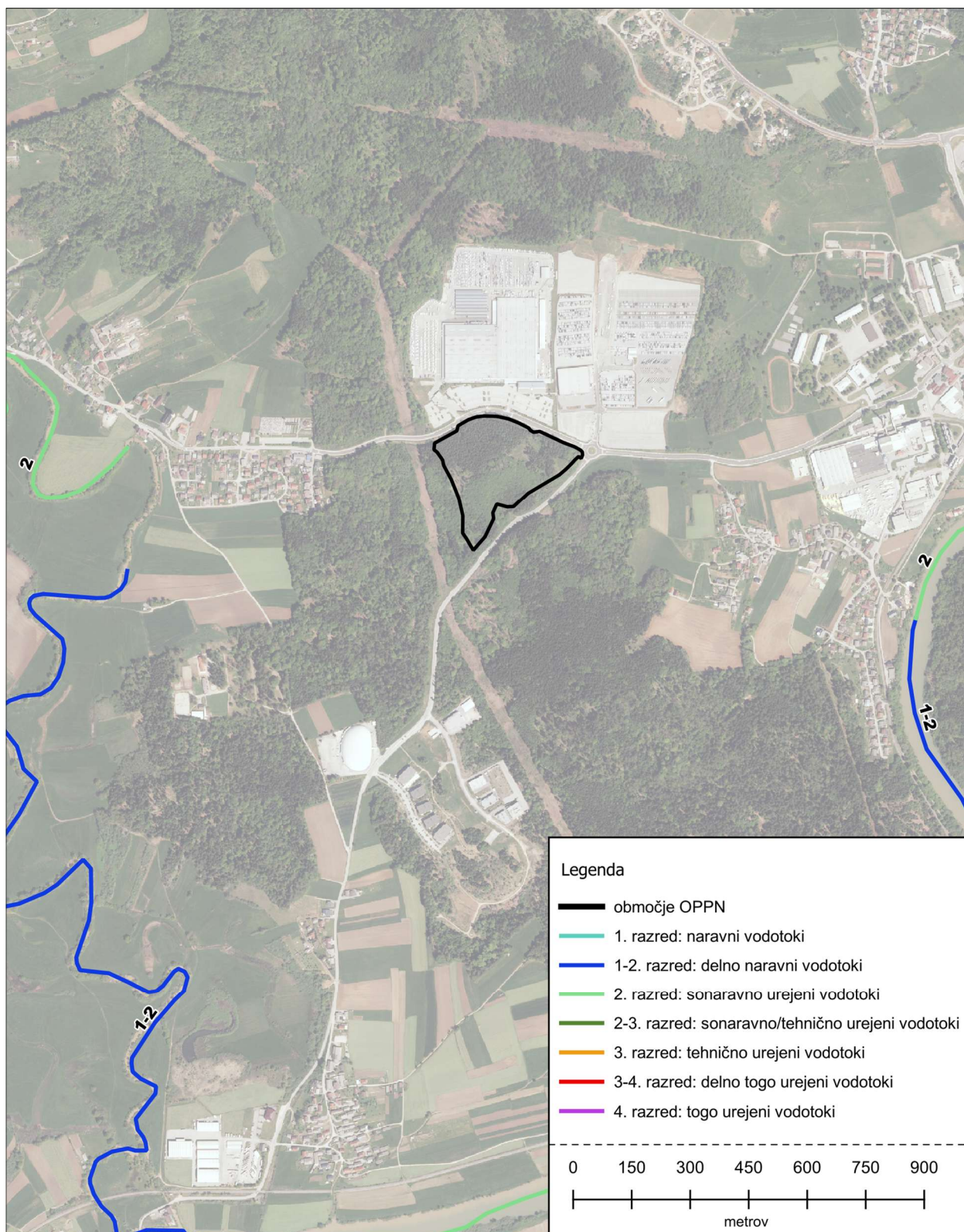
4.1.4.1 Površinske vode

Grafični prikaz hidrografske mreže in vodotokov v okolici območja OPPN je podan na spodnji sliki. Kot je razvidno iz spodnjega prikaza v neposrednih bližini ni prisotnih vodotokov.

Slika 20: Hidrografija v okolici obravnavane lokacije

Kategorizacija urejanja vodotokov po morfološkem značaju v okolici območja OPPN je razvidna iz spodnje slike.

Slika 21: Kategorizacija urejanja vodotokov

Površinska voda se na območju OPPN ne izkorišča (npr: raba v tehnološke namene). S predvidenimi ureditvami v območju OPPN se ne posega v območja površinskih vodotokov.

4.1.4.2 Podzemne vode

Območje OPPN leži na vodnem telesu podzemne vode Dolenjski kras (SIVTPODV1011). Vodno telo Dolenjski kras se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentih na ozemlju porečij Krke in Kolpe, na jugovzhodnem delu Slovenije. Na območju prevladujejo apnenčaste in dolomitne kamnine mezozoiske starosti s kraško poroznostjo, ki so zelo, srednje in malo zakrasele.

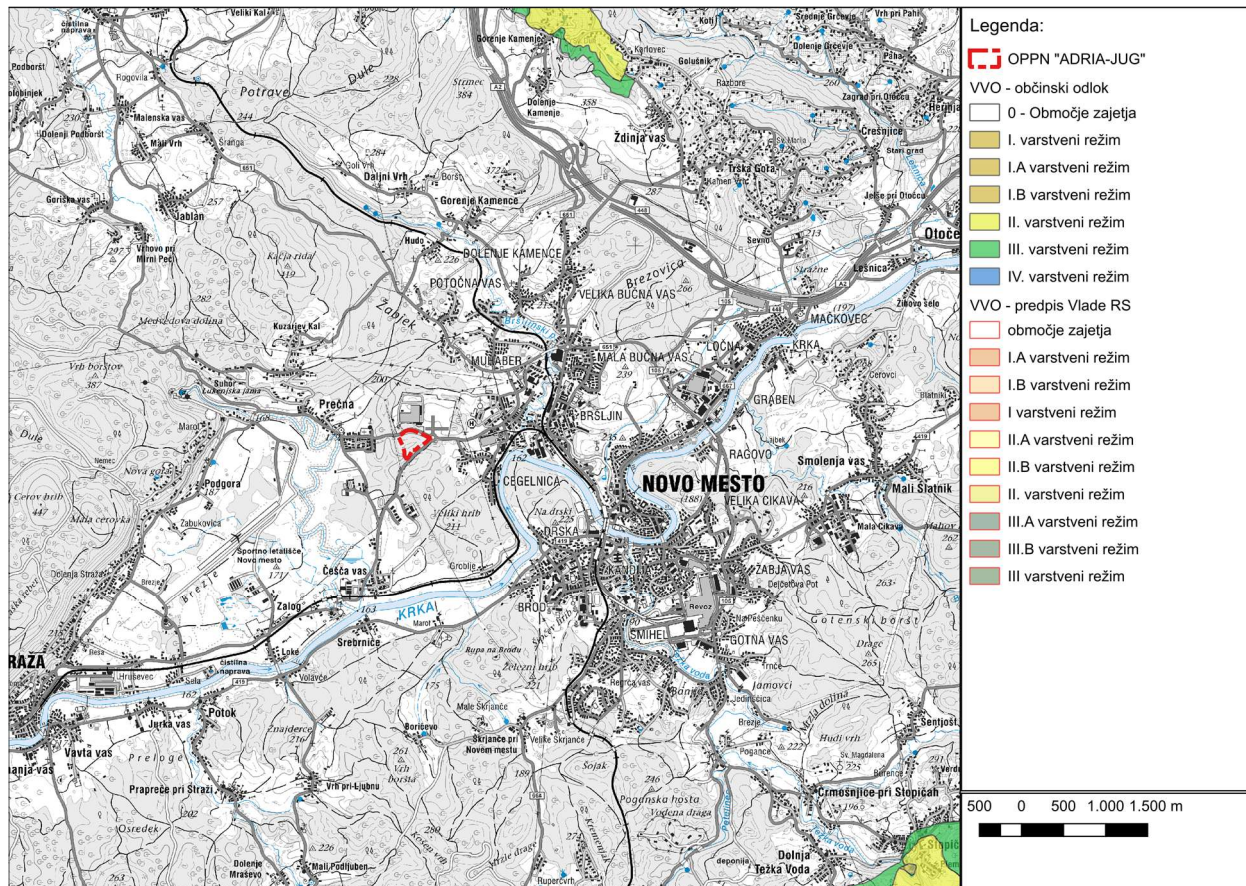
Vodno telo se nahaja v treh tipičnih vodonosnikih:

- Prvi, malo skraseli vodonosnik je mezozoiske starosti. Nastopa v dolomitih in apnencih. Je kraški in razpoklinski, obširen in visoko do srednje izdaten.
- Drugi, kraški, zelo do malo skraseli vodonosnik v apnencih in dolomitih je mezozoiske starosti. Je lokalni ali nezvezno izdaten vodonosnik ali obširen, vendar nizko do srednje izdaten. Hidravlična meja med prvim in drugim vodonosnikom je večinoma litološka, mestoma tektonska.
- Tretji, globoki termalni vodonosnik, je v dolomitu in apnencu mezozoiske starosti. Glede na poroznost je razpoklinski, po izdatnosti pa lokalni ali nezvezno izdaten vodonosnik ali obširen, vendar nizko do srednje izdaten. Globoki vodonosnik s termalno vodo nastopa delno pod debelimi, slabo do zelo slabo prepustnimi vrhnjimi plastmi, delno pa zvezno prehaja v globino iz prvega in drugega vodonosnika. Hidrodinamska meja med prvima dvema vodonosnikoma, ki sta površinska, ter tretjim, globokim vodonosnikom, je večinoma prepustna, tako da obstaja neposredna hidravlična povezava.

V okviru državnega monitoringa se kakovost podzemne vode vodnega telesa Dolenjski kras (SIVTPODV1011) spremlja na več mestih. Po podatkih Agencije RS za okolje je kemijsko stanje tega vodnega telesa ocenjeno kot dobro. Tudi Analiza večletnega opazovanja kemijskega stanja vodnega telesa Dolenjski kras (1011) v obdobju od leta 2007 do leta 2023 kaže, da je trend ocenjevanja na ravni dobro kemijsko stanje.

4.1.4.3 VVO in vodni viri

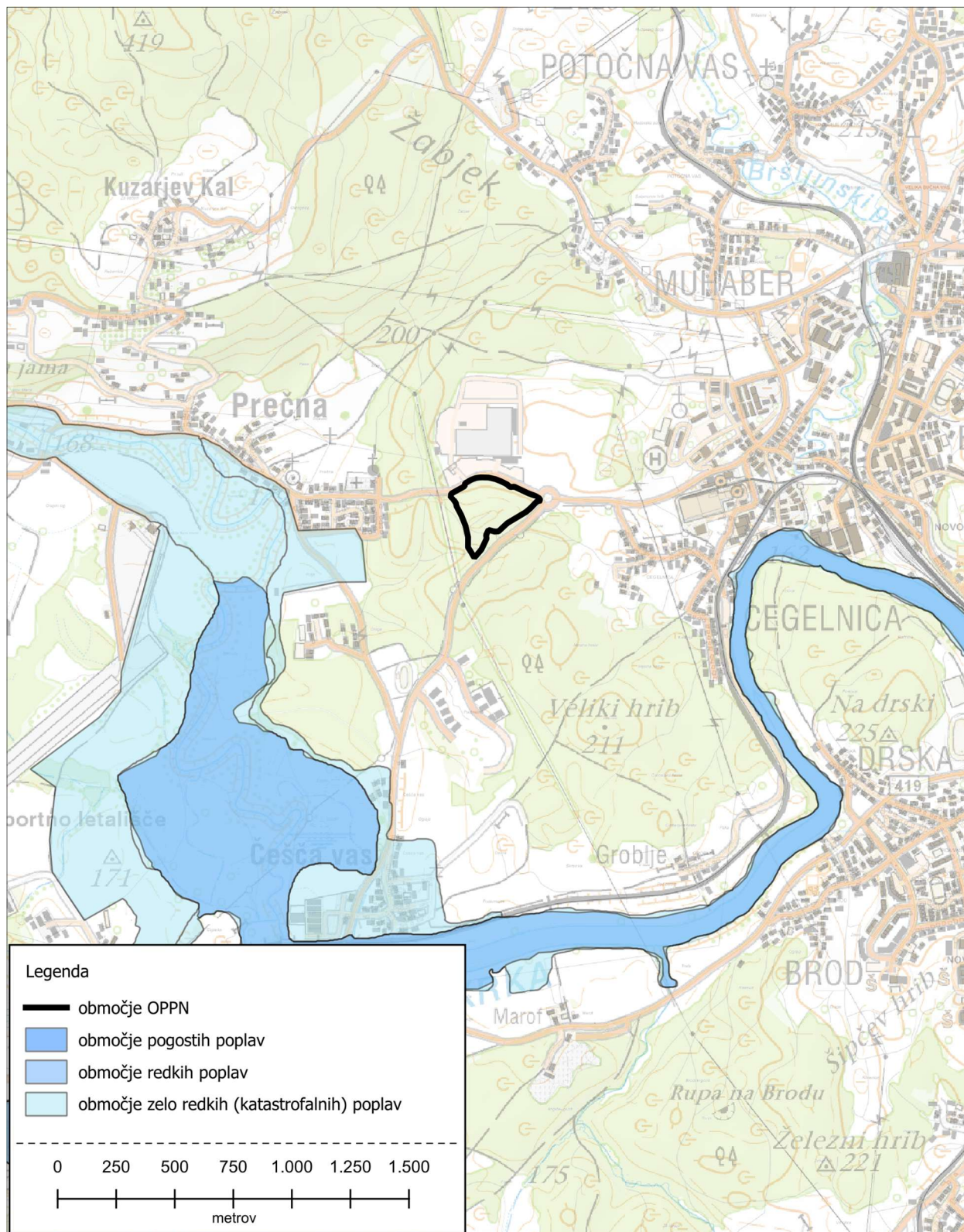
Obravnavano območje OPPN ne leži na varovanem območju virov pitne vode. Vodovarstvena območja v okolici so prikazana na spodnji sliki.

Slika 22: Prikaz vodovarstvenih območij v okolici obravnavnega območja OPPN

4.1.4.4 Poplavna varnost

Območje OPPN ne leži v poplavnem območju glede na opozorilno karto poplav ali na karto razredov poplavne nevarnosti. Območja poplavne nevarnosti v okolici so prikazana na spodnji sliki.

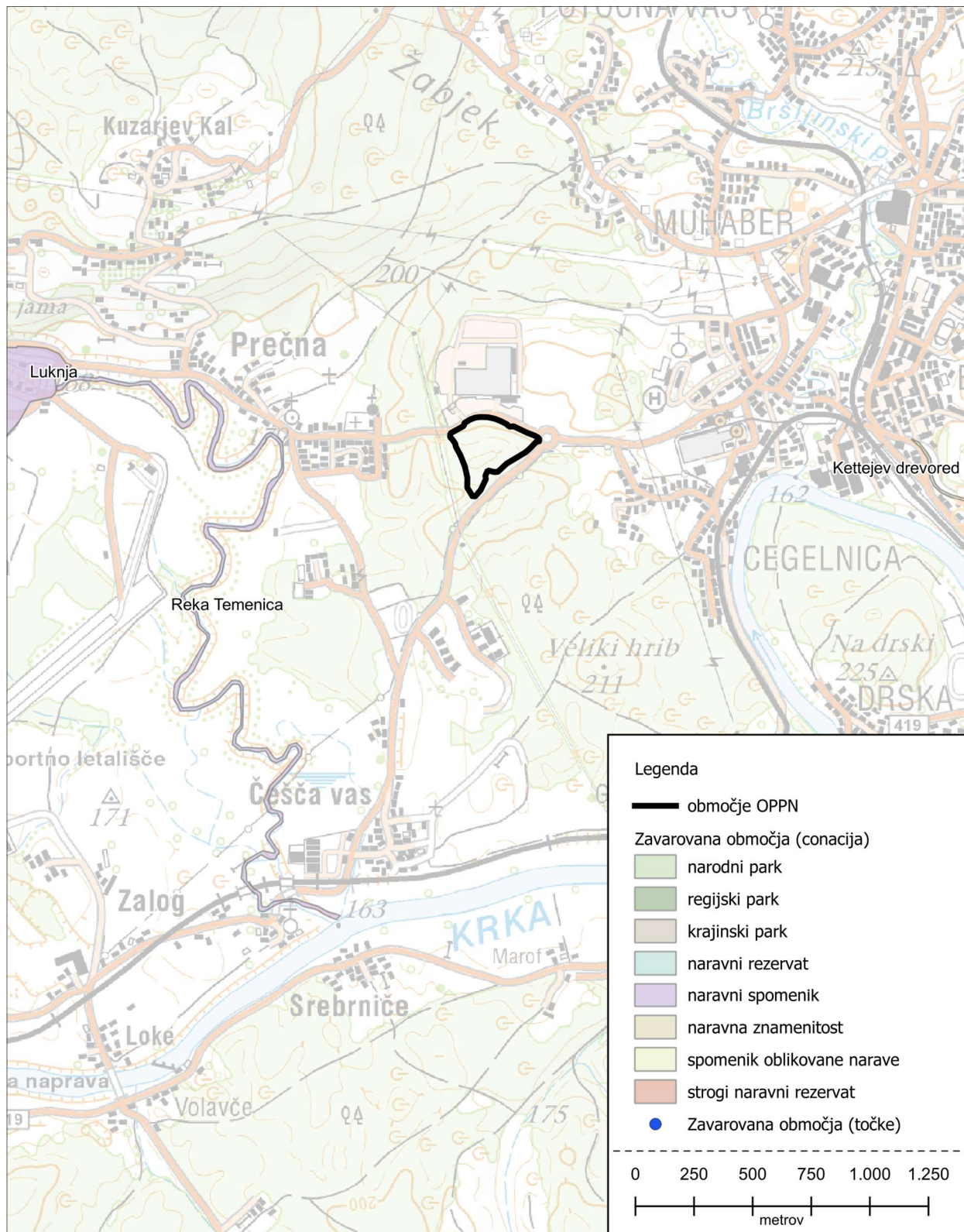

Slika 23: Poplavna območja v okolici OPPN

4.1.5 Narava

4.1.5.1 Zavarovana območja narave

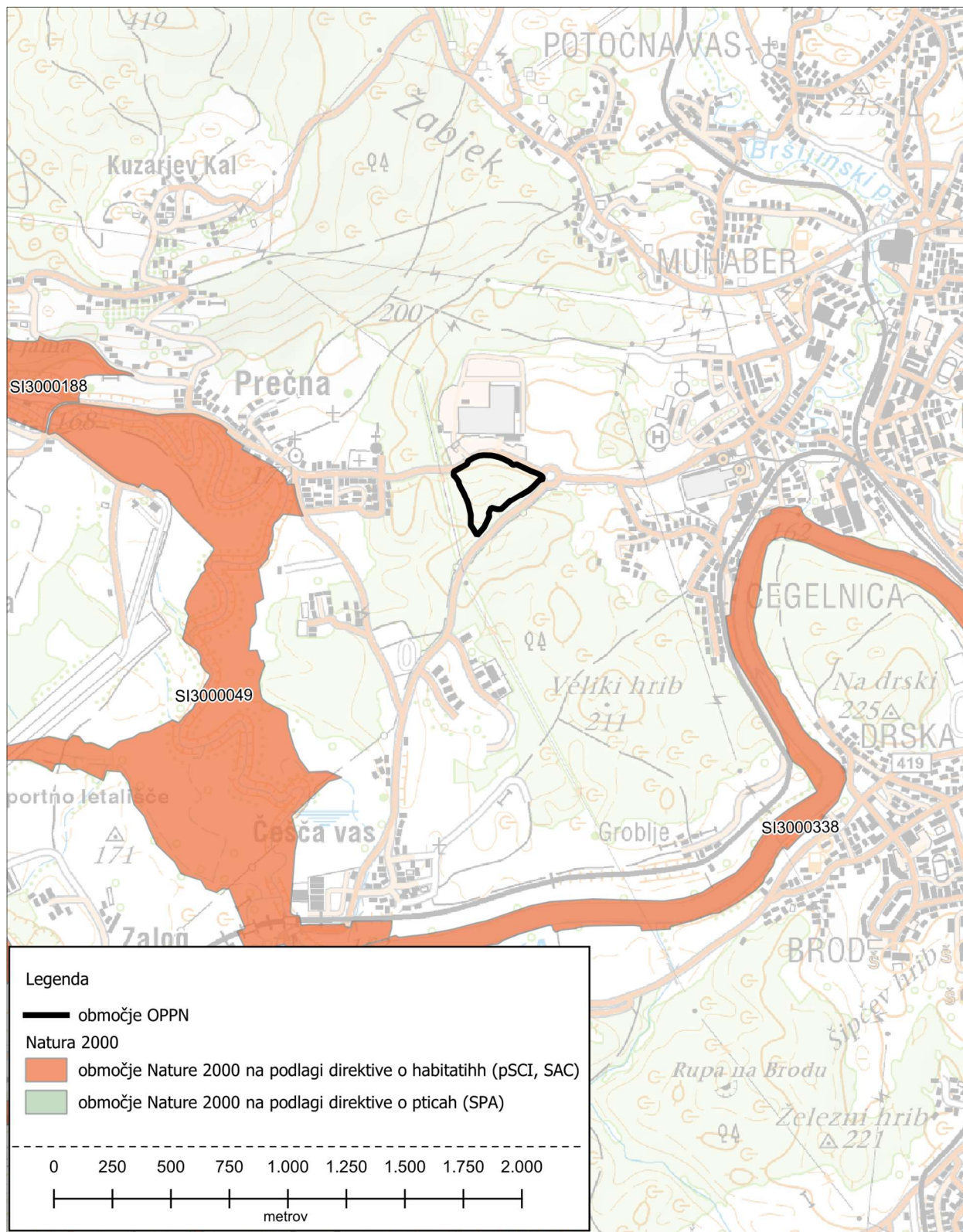
Območje OPPN ne leži znotraj zavarovanega območja narave. Zavarovanih območij ni v radiju več kot 500 m okoli območja OPPN, kar je razvidno iz spodnje slike.

Slika 24: Prikaz zavarovanih območij narave v širši okolici OPPN

4.1.5.2 Območja Natura 2000

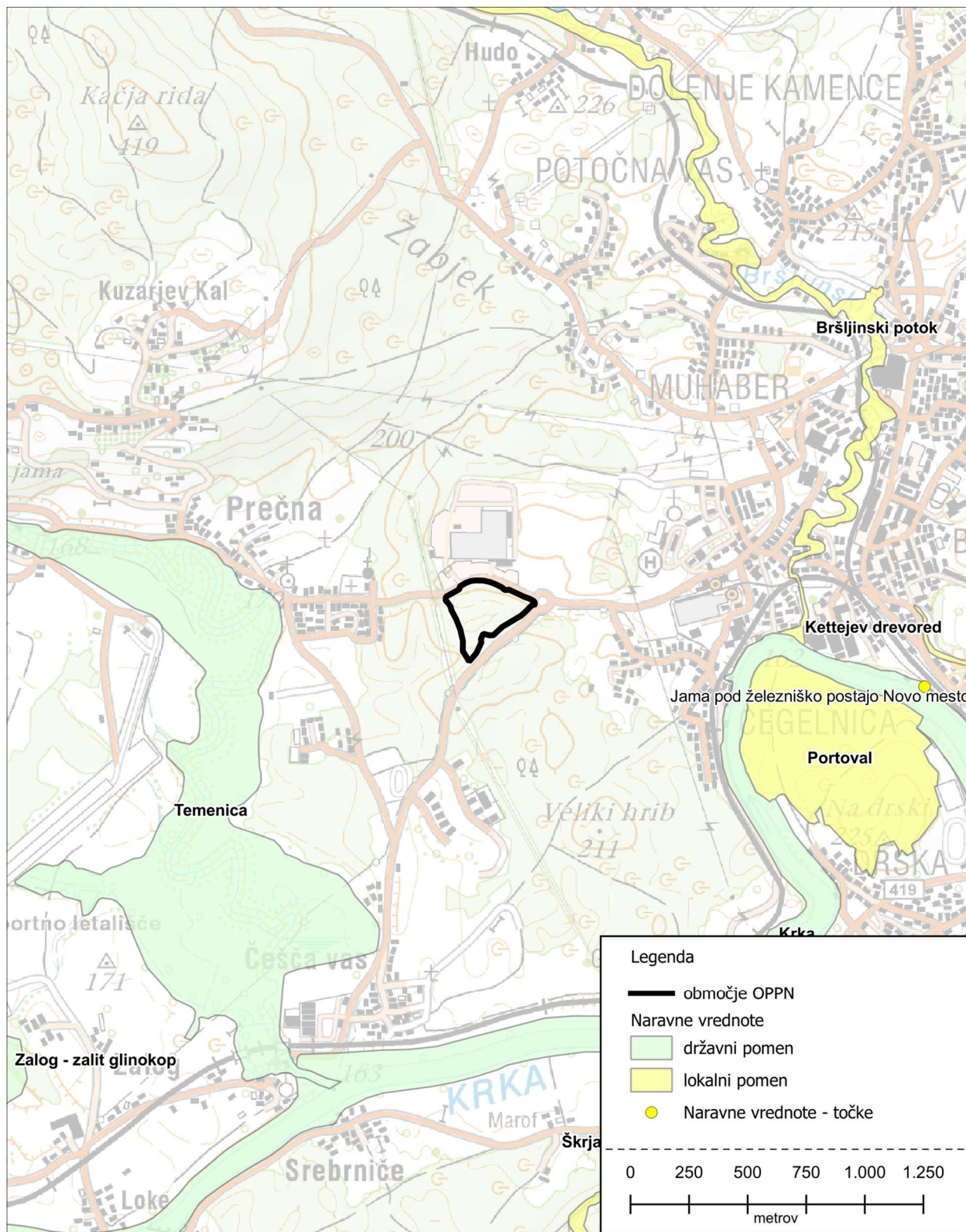
Območje OPPN ni znotraj območja Natura 2000. Teh območij tudi ni prisotnih v radiju 500 m okoli območja OPPN. Prikaz navedenega je razviden iz spodnje slike.

Slika 25: Prikaz območij Natura 2000 v okolici OPPN

4.1.5.3 Naravne vrednote

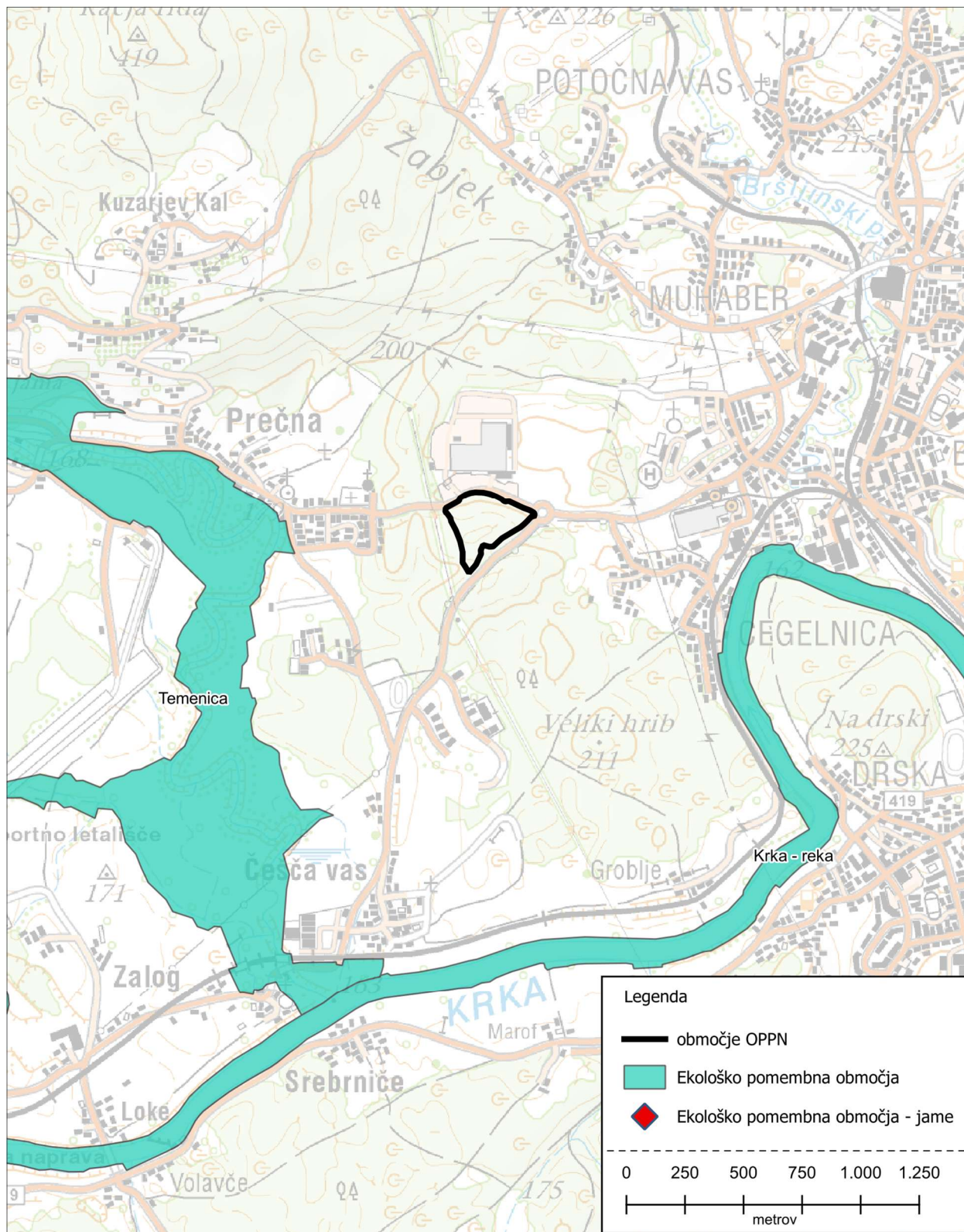
Na območju OPPN ni prisotnih naravnih vrednot. Teh območij tudi ni v radiju 500 m okoli območja OPPN. Prikaz navedenega je razviden iz spodnje slike.

Slika 26: Prikaz naravnih vrednot v okolici OPPN

4.1.5.4 Ekološko pomembna območja

Na območju OPPN ni prisotnih ekološko pomembnih območij (EPO). Teh območij tudi ni v radiju 500 m. Prikaz navedenega je razviden iz spodnje slike.

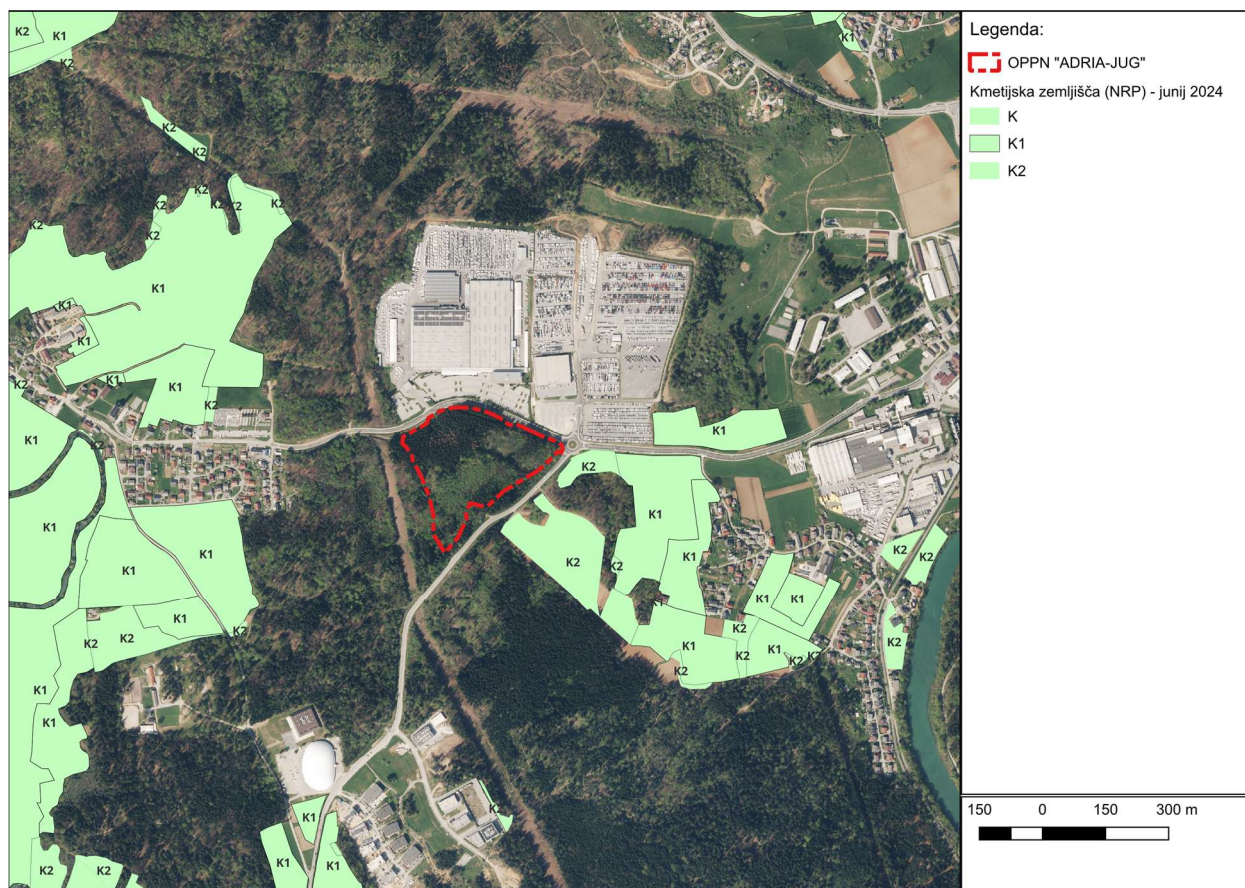

Slika 27: Prikaz EPO v okolici OPPN

4.1.6 Raba naravnih virov

4.1.6.1 Kmetijska zemljišča

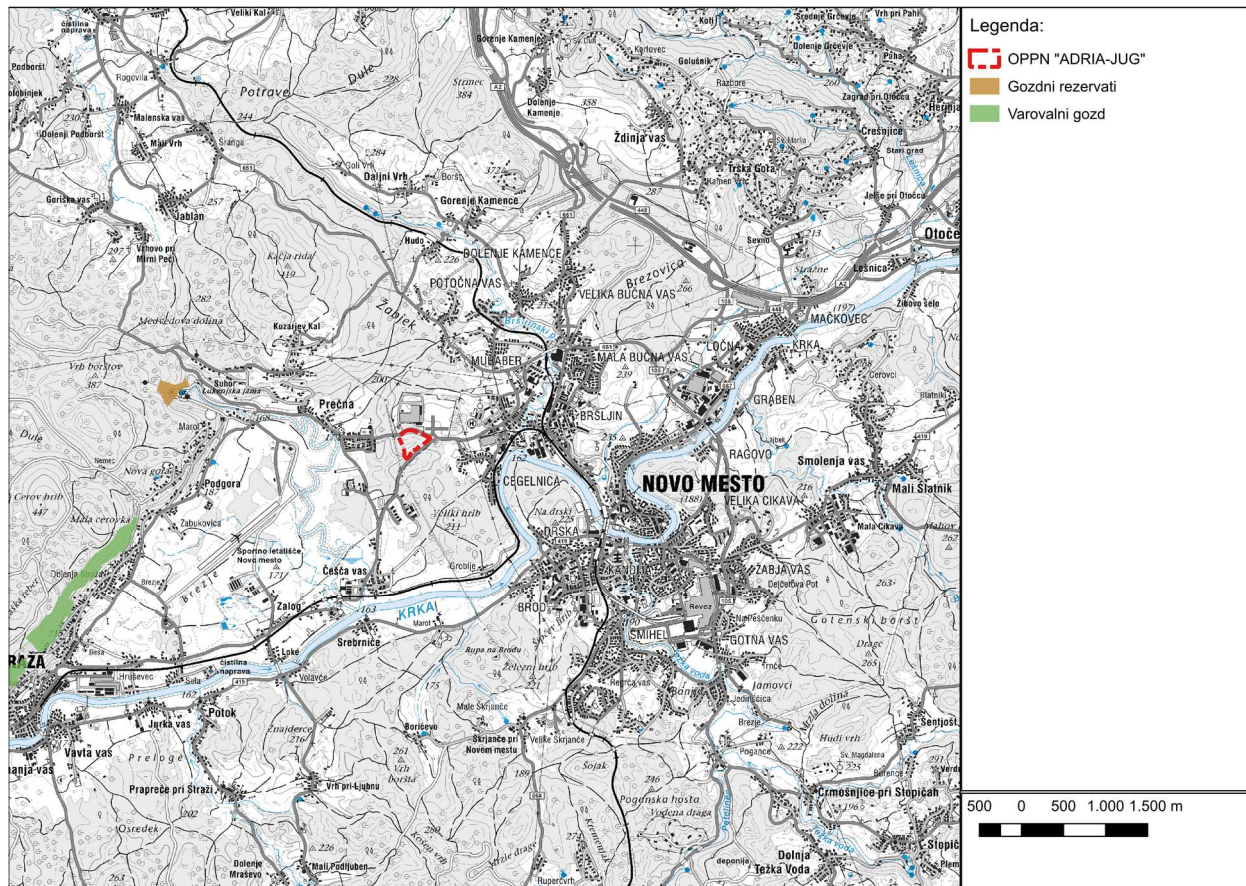
Na območju OPPN niso prisotna zemljišča, ki so po namenski rabi opredeljena kot kmetijska zemljišča, kar je razvidno iz slike s prikazom namenske rabe na območju OPPN iz okolico (glej Slika 8: Prikaz veljavne namenske rabe prostora na območju OPPN in okolici). Glede na izhodiščno stanje lahko privzamemo, da teh površin ni.

Slika 28: kmetijska zemljišča v okolici območja OPPN

4.1.6.2 Gozd in varovalni gozd

Na območju OPPN in v neposredni okolici ni prisotnih varovanih gozdov ali gozdnih rezervatov. To je prikazano na spodnji sliki.

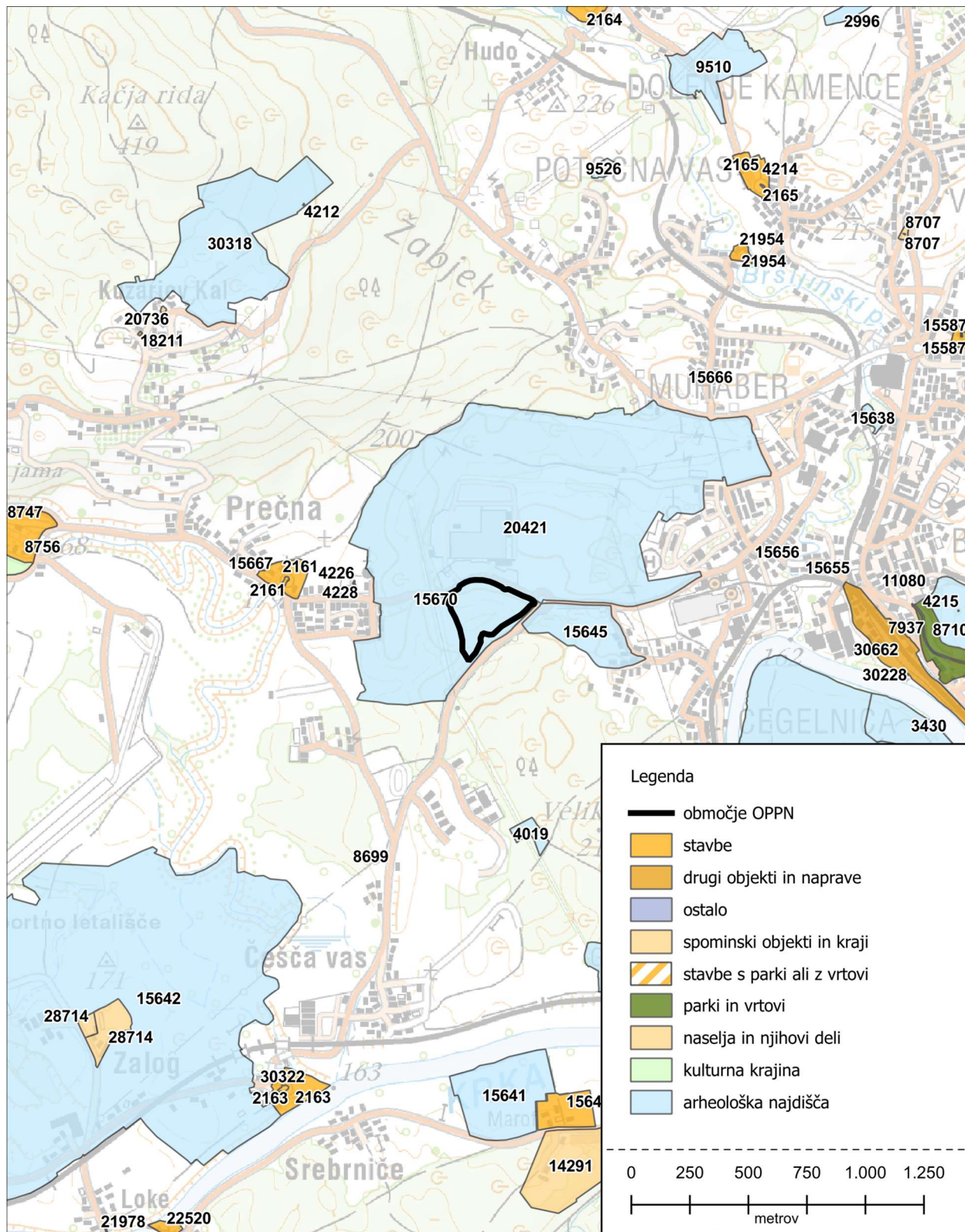

Slika 29: varovalni gozdovi in gozdni rezervati v okolici območja OPPN

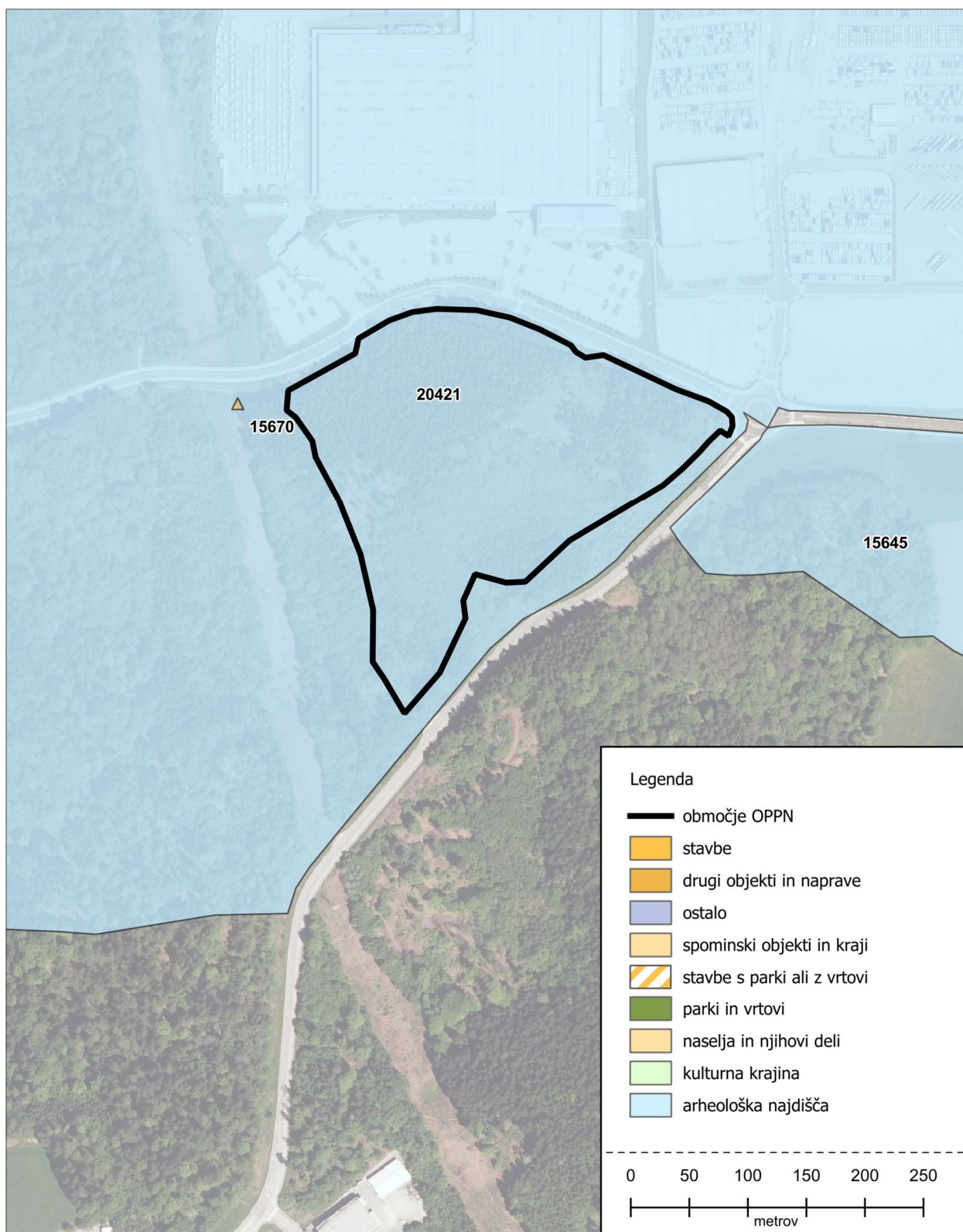
4.1.7 Kulturna dediščina in krajina

4.1.7.1 Kulturna dediščina

Prikaz enot kulturne dediščine v okolici območja OPPN je podan na spodnji sliki. Na celotnem območju je opredeljeno arheološko območje Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421).

Slika 30: Enote kulturne dediščine na območju OPPN in v okolici območja OPPN

Slika 31: prikaz enot kulturne dediščine-podrobno

Med 21. 6. 2024 in 20. 7. 2024 je strokovna ekipa podjetja Arhat izvedla invazivno arheološko raziskavo v obliki podpovršinskega intenzivnega terenskega pregleda na parc. št. 422/7, k. o. Bršljin. Obravnavana parcela leži na območju arheološkega najdišča Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421) in pristojni konservator je v kulturnovarstvenih pogojih št. 35105-0151/2024/4, z dne 11. 4. 2024, predpisal izvedbo raziskave na območju velikem cca. 6,45 ha. /22/

Med arheološkim intenzivnim podpovršinskim terenskim pregledom na parceli št. 422/7, k.o. Bršljin so v dveh zbiralnih enotah (ZE) odkrili sledi človekove dejavnosti v starejših zgodovinskih obdobjih. Ostanek železove žindre nakazuje na uporabo tega območja v prazgodovinskem obdobju in potrjuje obstoj že znane poselitve v neposredni bližini, nekoliko severovzhodneje od obravnavanega zemljišča. Med že opravljenimi arheološkimi raziskavami so bile namreč odkrite sledi poselitve in metalurške dejavnosti v prazgodovinskem obdobju (Olič 2010; Jovanović, Brečić 2014). Najdba sicer majhnega in dokaj neizpovednega fragmenta potencialno rimskodobne keramike nakazuje uporabo prostora naselbinske narave tudi v obdobju rimske dobe. Poudariti velja tudi, da je bil prostor obljuden tudi v novoveškem obdobju, na kar kaže dokumentirana pot, katere obstoj je mogoče potrditi tudi na historičnem katastru. Pot in kataster tudi kažeta na to, da je kakršnakoli metalurška dejavnost na območju starejšega izvora, saj bi bila novoveška dejavnost izpostavljena na katastru, srednjeveška pa najverjetneje izpričana v zgodovinskih virih. V tem kontekstu topografsko dokumentiranje odkrite poti predstavlja dobro dopolnitev rezultatov podpovršinskega intenzivnega terenskega pregleda.

Podobno dopolnitev predstavljajo tudi rezultati izvedbe geomehanskih vrtin pod nadzorom ZVKD OE Novo mesto. Med slednjim sicer niso odkrili arheološko relevantnih plasti, so pa prek vrtin prepoznali osnovno stratigrafsko sekvenco v treh plasteh – gozdna tla (do cca 40 – 60 cm), geološka osnova terena v obliki glinene preperine in jerine (do cca 100 cm) in skalna osnova terena v obliki belega plastnatega apnenca. Med izvedbo nadzora nad geomehanskim vrtanjem niso prepoznali antropogenih ostalin, a je bilo vrtanje izvedeno v premajhnem obsegu, da bi v večji meri vplivalo na pozitivne rezultate intenzivnega podpovršinskega terenskega pregleda. /22/

4.1.7.2 Opis značaja in posebnosti krajine

Po *Zakonu o varstvu kulturne dediščine* je kulturna krajina definirana kot nepremična dediščina, ki predstavlja odprt prostor z naravnimi in ustvarjenimi sestavinami, katerega strukturo, razvoj in uporabo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost. Pri tem se varuje krajinska zgradba (naravne kot kulturne prvine), ekološke procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologija krajinskih prvin ter povezava s stavbno in naselbinsko dediščino. Širši pomen predstavljata izraza integralna dediščina in območja nacionalne prepoznavnosti. Integralno dediščino oblikujejo enote človekovega okolja ali narave, kjer se prepletajo prvine naravne in kulturne dediščine in katerih vrednost povečuje dejstvo, da sta obe zvrsti dediščine genetsko, funkcionalno oziroma vsebinsko povezani in odvisni druga od druge.

Območje predmetnega OPPN se po določilih OPN MO Novo mesto ne uvršča območje enot urejanj prostora z lastnostnimi izjemne krajine in krajine s prepoznavnimi značilnostmi.

Obravnavano območje je reliefno razgibano in je po dejanski rabi gozd. Severni rob meji na Straško cesto, jugovzhodni pa na Zaloško cesto. Na zahodni strani je območje trenutno omejeno s koridorjem visokonapetostnega daljnovoda, vzdolž katerega na vzhodni strani poteka trasa načrtovane zahodne obvoznice. Na obravnavanem območju ni območij varstva narave, prav tako ni gozdnih rezervatov ali varovalnih gozdov. Območje je v izhodiščnem stanju nepozidano in predstavlja gozdni prostor.

4.1.8 Varovanje zdravja ljudi

Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja pod kakovost življenja razume gospodarno ravnanje z vodami in vodnimi viri, omejevanje ter zmanjšanje emisij (onesnaževal) v zrak, smotrno umeščanje dejavnosti glede na območja stopnje varstva pred hrupom ter virov elektromagnetnega sevanja in ravnanje z odpadki.

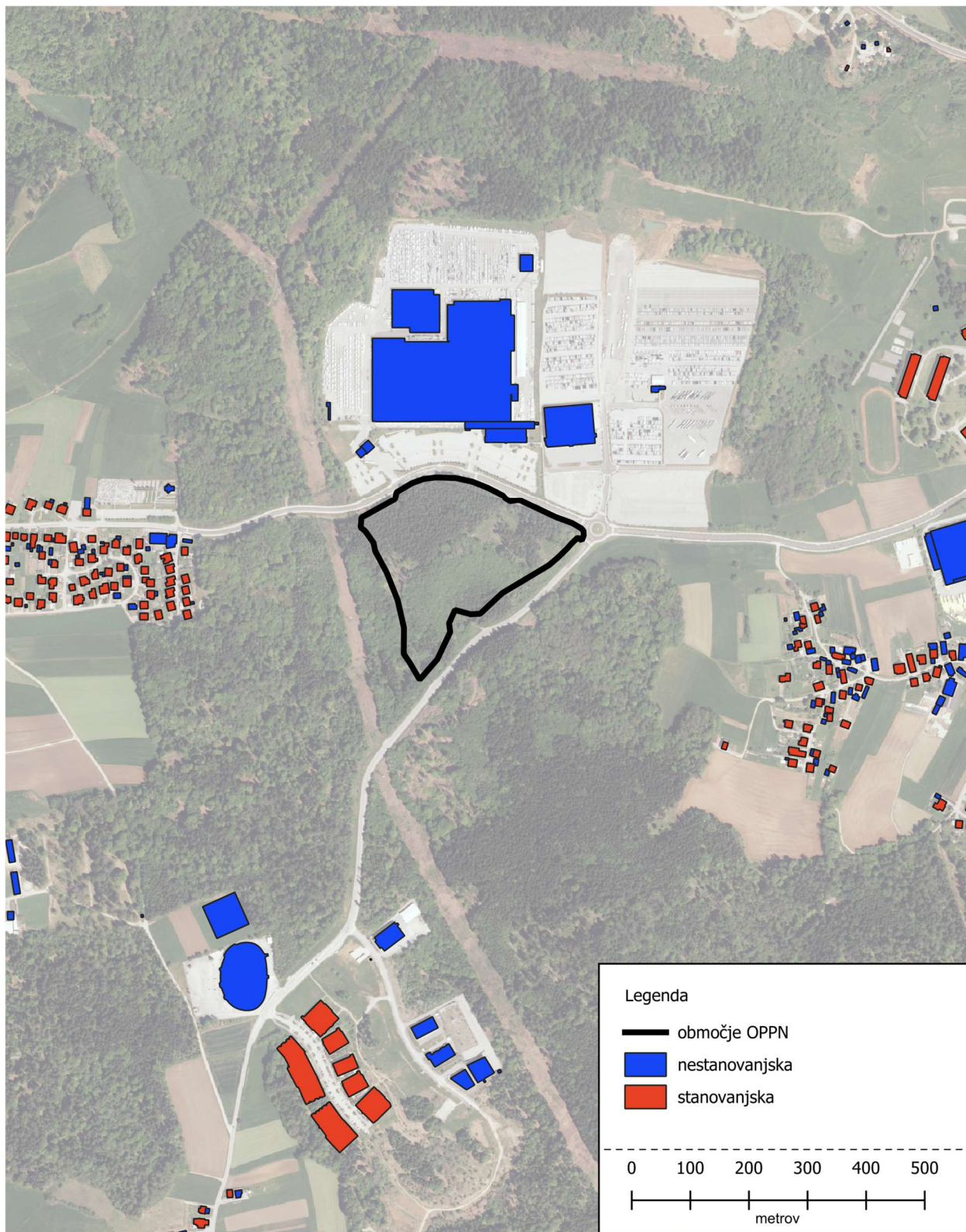
Skladno z definicijo Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) je zdravje stanje popolnega telesnega, duševnega in socialnega blagostanja in ne le odsotnost bolezni ali nezmožnosti za delo. Zdravje je tako po novjših spoznanjih SZO dinamično ravnovesje telesnih, čustvenih, osebnih, duhovnih in ne nazadnje tudi socialnih prvin. Okoljski dejavniki tveganja imajo tako različne škodljive učinke na zdravje ljudi. Med glavne okoljske dejavnike, ki predstavljajo največje breme bolezni, sodijo onesnažen zrak, okoljski hrup, elektromagnetna sevanja, v določeni meri tudi svetlobno onesnaženje ter onesnaženje voda in tal. Vplivi iz okolja so vezani na segmente okolja, kot so emisije snovi v zrak, tla in vode, obremenjevanje okolja s hrupom, elektromagnetnim sevanjem, svetlobnim onesnaženjem, ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami ter oskrba z varno pitno vodo in zdravo prehrano, ki lahko pomembno vplivajo na zdravje ljudi. Na osnovi posamezne ali celokupne izpostavljenosti/vnosa je možno določiti neposredne in posredne vplive OPPN na zdravje (*Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje, MZ, marec 2013*).

Eden od ključnih pogojev za ohranjanje in krepitev zdravja ter preprečevanje bolezni je zdravo okolje. Dejavniki tveganja so vezani na segmente iz širšega okolja, kakršni so: atmosferski zrak, voda in zemlja; na živila, vključno s pitno vodo, in predmete splošne rabe, s katerimi smo v neposrednem stiku oz. predstavljajo pomemben doprinos k ožjemu bivalnemu okolju.

Vsi glavni okoljski dejavniki (zrak, hrup ipd.) so bili predhodno obravnavani v poglavjih vezanih na posamezen segment okolja in so na takšen način obravnavani tudi v nadaljevanju okoljskega poročila.

Viri elektromagnetnega sevanja se sicer pojavljajo v širši okolici, vendar glede na oddaljenost ni pričakovati vpliva na obremenitev zaradi elektromagnetnega sevanja na območju OPPN. Glede na navedeno ocenjujemo, da območje OPPN v obstoječem stanju ni čezmerno obremenjeno z elektromagnetnim sevanjem.

V širši okolici območja OPPN so prisotni tudi stanovanjski objekti. To je razvidno iz spodnje slike.

Slika 32: Prikaz objektov, glede na tip v okoli območja OPPN

4.2 Podatki o varstvenih, varovanih, degradiranih in drugih območjih

V spodnji preglednici so podani podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan poseben pravni režim.

Preglednica 10: Varovana območja in območja s posebnimi režimi ravnanja na območju prostorskega akta

Območje	Vrsta območja in značilnosti
Zavarovana območja narave	Niso prisotna na območju OPPN in v bližnji okolici.
Območja Natura 2000	Niso prisotna na območju OPPN in v bližnji okolici.
Naravne vrednote	Niso prisotne na območju OPPN in v bližnji okolici..
Ekološko pomembna območja	Niso prisotna na območju OPPN in v bližnji okolici.
Vodovarstvena območja	Niso prisotna na območju OPPN in v bližnji okolici.
Poplavna območja	Niso prisotna na območju OPPN in v bližnji okolici.
Varovalni gozdovi in gozdni rezervati	Niso prisotni na območju predmetnega OPPN in bližnji okolici.
Enote kulturne dediščine	Območje OPPN leži na območju arheološkega najdišča Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421). Za območja arheoloških najdišč velja režim varstva za registrirano arheološko najdišče.

4.2.1 Pravni režimi za enote kulturne dediščine

Območje OPPN leži na območju arheološkega najdišča Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421). Za območja arheoloških najdišč velja režim varstva za registrirano arheološko najdišče.

Osnovni varstveni režim za arheološka najdišča podaja Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1A). V skladu z *Zakonom o varstvu kulturne dediščine* pripravljavec plana mora pri pripravi plana upoštevati varstvo in vanj vključevati ukrepe varstva. Upoštevanje varstva je treba zagotoviti v vseh fazah priprave plana, še posebej tistih njegovih delov, ki so neposredna podlaga za izdajanje soglasij za posege v dediščino.

Za območje so bili pridobljeni kulturnovarstveni pogoji (ZVKDS, št. 35105-0151/2024/4, z dne 11. 4. 2024). Na območju je bila že izvedena invazivna arheološka raziskava v obliki podpovršinskega intenzivnega terenskega pregleda (ARHAT arheološke raziskave Aleš Tiran s.p., avgust 2024). Pred pričetkom izvajanja plana je skladno z zahtevanim pravnim režimom potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in morebitno odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda pristojno ministrstvo.

5 Verjeten razvoj stanja okolja v kolikor se plan ne izvede

Na podlagi ugotovitev iz izvedene analize stanja in glede na značilnosti območja ter vrsto predvidenega plana smo v nadaljevanju podali osnovne informacije o orisu verjetnega nadaljnjega razvoja stanja okolja brez izvajanja plana. To so zgolj osnovna predvidevanja o možnih naravnih spremembah glede na izhodiščno stanje. Težko je namreč realistično predvideti, do kakšnega razvoja bi prišlo brez izvedbe predmetnega OPPN. Poleg tega je plan, ki je obravnavan v tem poročilu tudi predviden in planiran v krovnih prostorskih planskih aktih občine. Na temelju tega izhodišča smo v nadaljevanju tudi podali preliminarni komentar po posameznem segmentu za primer brez izvedbe plana.

Preglednica 11: Oris možnega razvoja stanja okolja v kolikor se plan ne izvede

Del okolja	Predvidevanje v primeru ne izvedbe plana
Tla	Ni pričakovati sprememb glede na izhodiščno stanje. V primeru ne izvedbe OPPN bo območje iz vidika dejanske rabe tal opredeljeno kot je podano pri opisu stanja. Brez izvedbe OPPN ni pričakovati sprememb v strukturi, kakovosti in značilnostih tal. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Kakovost zraka	V primeru, da se OPPN ne izvede ni pričakovati sprememb, glede na izhodiščno stanje. V primeru, da se OPPN ne izvede bo število virov emisij v zrak predvidoma ostalo nespremenjeno, saj bodo verjetno dejavnosti na območju obratovali v dosedanjem obsegu. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Podnebni dejavniki	V primeru da se OPPN ne izvede ni pričakovati zaznavnih sprememb. V obravnavnem primeru gre za izvedbeni prostorski akt, ki je lokalno umeščen v območje. OPPN ne bo imel zaznavnih učinkov na podnebne dejavnike. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Obremenjenost območja zaradi hrupa	V primeru brez izvedbe OPPN se ne pričakuje bistvenih sprememb v obremenjenosti območja zaradi hrupa obstoječih virov. Število virov hrupa bo predvidoma ostalo nespremenjeno, saj bodo viri na območju obratovali nekako v dosedanjem obsegu. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Vode	Bistvenih sprememb brez izvedbe OPPN ni pričakovati glede na izhodiščno stanje. Območje OPPN ni na vodovarstvenem območju z opredeljenimi režimi varovanja. Padavinske vode bodo nastajale tudi v primeru, da se plan ne izvede. Tako da bistvenih sprememb v primeru brez izvedbe OPPN ni pričakovati. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Narava – biotska raznovrstnost, rastlinstvo in živalstvo	Bistvenih sprememb brez izvedbe OPPN ni pričakovati glede na izhodiščno stanje. Tako, da bi najverjetneje stanje in nadaljnjih razvoj rastlinstva in živalstva ter biodiverzitet na okoliškem območju nekako ostal enak kot v obstoječem stanju.
Naravni viri in dobrine	Ni pričakovati sprememb, glede na obstoječe stanje. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Kulturna dediščina	Ni pričakovati sprememb, glede na obstoječe stanje. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Značaj in posebnosti krajine	V primeru ne izvedbe ni pričakovati bistvenih sprememb glede na izhodiščno stanje. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.
Zdravje ljudi	Ni pričakovati sprememb, glede na obstoječe stanje. Verjetni razvoj bo najverjetneje ostal na taki ravni kot je v izhodiščnem stanju.

6 Podatki o izbranih okoljskih ciljih plana in izbranih kazalcih

Okoljski cilji se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju plana. Opredeljeni so na podlagi stanja okolja in potencialnih učinkov izvedbe plana na stanje okolja. Z okoljskimi cilji se zasleduje preprečevanje morebitnih negativnih posledic v okolju ali pa ohranjanje dobrega stanja. Z izbranimi kazalci se spremlja doseganje okoljskih ciljev.

Za namen nadaljnje presoje so izbrani sledeči okoljski cilji in kazalci:

Del okolja	Okoljski cilj	Kazalec
Tla	1. Dobro stanje tal	<ul style="list-style-type: none"> Ocena ekosistemskih storitev tal. Način ravnanja z rodovitnim delom tal.
Kakovost zraka	2. Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	<ul style="list-style-type: none"> Umeščanje naprav in virov emisij v zrak. Način ogrevanja predvidenih objektov. Emisije prašnih delcev pri izvedbi plana.
Hrup v povezavi z »Prebivalstvom in zdravjem ljudi«	3. Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.	<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju. Stiki območja s potencialnimi območji II. stopnje varstva pred hrupom (II. SVPH). Vrednost kazalcev hrupa pri okoliških objektih.
Vode v povezavi z varstvom tal	4. Ohranjeno dobro stanje voda	<ul style="list-style-type: none"> Kemijsko stanje podzemnih voda. Način urejanja in odvajanja odpadnih voda Obseg posegov in tveganja za potencialno onesnaženje tal in podzemnih voda
Kulturna dediščina	5. Dobro stanje arheoloških ostalin.	<ul style="list-style-type: none"> Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve.
Odpadki	6. Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	<ul style="list-style-type: none"> Potencialni viški izkopnih materialov in ravnanje z njimi

7 Ugotavljanje in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana, omilitveni ukrepi in spremljanje stanja

7.1 Okoljski cilj: Dobro stanje tal

Izbrani okoljski cilji celovite presoje za segment tla je:

- **Dobro stanje tal.**

Izbran je posredni kazalec za spremljanje doseganja izbranih ciljev:

- **Ocena ekosistemskih storitev tal.**
- **Način ravnanja z rodovitnim delom tal.**

Stanje izbranih kazalcev je sledeče:

Kazalec	Stanje kazalca glede na zadnje dostopne podatke
Ocena bistvenih ekosistemskih storitev tal	Na podlagi izračuna točk BESTla, na podlagi opisanih lastnosti tal do globine 30 cm, je vrednost BESTla 63. Vrednost BESTla kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla.
Način ravnanja z rodovitnim delom tal.	Kazalec je usmerjen v prihodnje stanje. Zato ne podajamo opisa stanja izbranega kazalnika. V izhodiščnem stanju je na območju urejanja gozd in gozdna zemljišča.

7.1.1 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Pri vrednotenju stopnje vpliva na okoljski cilj smo uporabili lestvico, ki jo predpisuje *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*. Vplive izvedbe plana se vrednoti glede na izpolnjevanje okoljskih ciljev, ocene pa se podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 12: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj – Dobro stanje tal

Razred učinka	Opredeleitev razreda učinka
A - Ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	<ul style="list-style-type: none"> • Plan nima vpliva oziroma je vpliv pozitiven, saj se bo z njegovo izvedbo pozitivno vplivalo na ohranjanje rodovitnega dela tal. • Plan nima vpliva oziroma je vpliv pozitiven, saj se bo z njegovo izvedbo pozitivno vplivalo na oceno bistvenih ekosistemskih storitev tal.
B-nebistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> • Izvedba plana ima nebistven vpliv na ohranjanje rodovitnega dela tal. Obseg rodovitnega dela tal se ne spreminja. • Izvedba plana ima nebistven vpliv oceno bistvenih ekosistemskih storitev tal. Ekosistemske storitve tal se nebistveno spremenijo, vendar se ohranja nadaljnje potencialna raba tal.
C- nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> • Izvedba plana ima nebistven vpliv na ohranjanje rodovitnega dela tal. Obseg rodovitnega dela tal se ne spreminja v kolikor se bodo izvedli ustrezni omilitveni ukrepi. Rodovitni del tal ne bo uničen, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. • Izvedba plana ima nebistven vpliv na oceno bistvenih ekosistemskih storitev tal, tako da je omogočena racionalna raba tal kot naravnega vira tudi po izvedbi plana. Ekosistemske storitve tal se nebistveno spremenijo, vendar se ohranja nadaljnje potencialna raba v kolikor se bodo izvedli omilitveni ukrepi.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
D - bistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Izvedba plana bo imela bistven vpliv na ohranjanje rodovitnega dela tal. Obseg rodovitnega dela tal se spreminja. Rodovitni del tal bo uničen, v primeru če se ne izvedejo omilitveni ukrepi. Izvedba plana ima bistven vpliv na oceno bistvenih ekosistemskih storitev tal. V kolikor se ne bodo izvedli ustrezni omilitveni ukrepi bo vpliv plana bistven. Povzročena bo degradacija ekosistemskih storitev tal.
E- uničujoč vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Izvedba plana bo imela uničujoč vpliv na ohranjanje rodovitnega dela tal. Obseg rodovitnega dela tal se zmanjša do take mere da je preprečena ponovna raba. Omilitveni ukrepi niso možni. Izvedba plana ima uničujoč vpliv na oceno bistvenih ekosistemskih storitev tal. V kolikor se ne bodo izvedli ustrezni omilitveni ukrepi bo celotno območje plana in okolica plana uničena do take mere da bodo nastali uničujoči vplivi na tla. Uničene bodo lastnosti ekosistemskih storitev tal ne samo na območju plana, temveč tudi na veliko širšem področju.
X	Ugotavljanje vpliva zaradi izvedbe plana ni možno.

7.1.2 Opredelitev vplivov

7.1.2.1 Ocena bistvenih ekosistemskih storitev tal

Na podlagi podatka BEST25 - Ocene bistvenih ekosistemskih storitev tal Slovenije, ki je dostopen na Atlasu okolja, je vrednost točk BESTla 74, kar kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla. Na podlagi izračuna točk BESTla, na podlagi opisanih lastnosti tal do globine 30 cm, je vrednost BESTla 63. Tudi ta vrednost BESTla kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla. Površina je v gozdni rabi. Po podatkih geološke karte Slovenije so za območje značilne rjave ilovnate preperine in jerine iz obdobja pleistocena in kvartarja.

Namenska raba tal se s predmetnim OPPN v osnovi ne spreminja, saj je bila določena s sprejetim občinskim prostorskih načrtom (OPN MO NM). Predmetni plan se načrtuje na območju zemljišč, ki so namenjena gospodarski coni (IG). Pri umeščanju obravnavane gospodarske cone, ki je tudi predmet OPPN, v prostor so v sklopu priprave Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Novo mesto (OPN MO NM) bile izvedene preveritve, da bi se urbanizacija izvedla čimbolj smotrno in da vplivi ne bodo bistveni. Pri umeščanju predmetnega območja OPPN v prostor pri izdelavi SD OPN MO Novo mesto je bila izvedena tudi analiza vplivov v sklopu katere so zasledovana tudi načela za »Blažitev izkoriščanja zemljišč« v skladu z določili 11. člena Direktive o spremljanju tal (MO Novo Mesto, Izidor Jerala, 2025). Z ozirom na dejstvo, da je lokacija območja OPPN bila izbrana dodatne variante umeščanja območja OPPN v tej fazi postopka niso možne.

Ker je bilo območje OPPN že umeščeno in je namenska raba bila določena v predhodnih postopkih sprejemanja krovnega prostorskega akta se usmerimo na analizo potencialnih sprememb znotraj območja plana.

Zaradi konfiguracije terena in predvidenih izravnav glede na zasnovane rešitve na območju OPPN so posegi v tla neizogibni. Obseg predvidenih izkopov tal, ki bo na območju OPPN segal tudi več metrov globoko, bo spremenil strukturo in lastnosti tal na območju plana. Zato je ključnega pomena, da se na pri izvedbi posegov v tla v čim večji meri ohranja bistvene lastnosti tal, tako da jih bo možno uporabiti za druge sorodne namene in ohranja lastnosti v tistih predelih OPPN kjer ni predvidena pozidava in izvedba infrastrukturnih ureditev.

Pri posegih v tla na območju OPPN bodo nastali tudi degradacijski procesi, ki vplivajo na tla in lahko vodijo v spremembo bistvenih ekosistemskih storitev tal. Glede na potencialne degradacijske procese, ki lahko nastanejo pri izvedbi plana izpostavljamoz pozidavo oziroma prekrivanje z neprepustnimi snovmi, zbijanje tal, zmanjšanje biološke raznovrstnosti ipd.

Konfiguracija terena zahteva tudi izvedbo izkopov in preoblikovanje reliefa, kar tudi predstavlja negativni vpliv na tla. Navedeno je neizbežno saj brez izvedbe posegov na območju OPPN, izvedba plana ni možna. Zaradi izvedbe načrtovanih ureditev so predvideni tudi izkopi terena do kot predvidenih z zasnovo ureditev. Zaradi izvedbe zemeljskih del bodo nastali tudi viški izkopnega materiala v količini do 460.000 m³ v raščnem stanju. Količin izkopnih materialov, ki so ocenjene in predvidene ni možno v celoti uporabi znotraj območja lokacije OPPN. Del odstranjenih tal bo uporabljen za ureditve na območju zelenih površin, preostali del pa bo potencialni višek. Ocenjene količine potencialnih viškov izkazujejo potrebo po zagotovitvi lokacije za trajni vnos izkopnih materialov. Predvideno, da bodo viški izkopnih materialov uporabljeni v postopku zahtevnih agromelioracij na kmetijskih zemljiščih. Pri izvedbi vnosov na razpoložljive lokacije (lokacije, ki bodo ustrezale pogojem za vnos) se upoštevajo določila področne Uredbe o obremenjevanju tal z vnosom odpadkov. Za izvedbo vnosov bo potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za vnos odpadkov po postopku R10 z obveznostjo pridobitve dokazila, da zemeljski izkop ni onesnažen z nevarnimi snovmi. Podrobnejše informacije so v poglavju 7.6.

Z zasnovo območja OPPN se načrtuje prekrivanje tal z neprepustnimi materiali (območje internih cest in gradnja objektov). Načrtovana prostorska ureditev določa pogoje za gradnjo objektov s spremljajočimi ureditvami na območju OPPN. Na območju OPPN se uredijo trije vsebinsko ločeni sklopi (parkirne površine ob Straški cesti, prodajno izkustveni center s servisom in skladišče ter proizvodno-skladiščni objekti). Znotraj območja OPPN se uredijo notranje ceste in poti, manipulacijske površine, površine za mirujoči promet in pešpoti ter površine za zadrževanje voda in druge zelene površine.

S predvideno zasnovo je pričakovati sledeče:

Vrsta površin	Velikost (m ²)
Površine pod stavbami (salon s servisom, pokrita parkirišča, proizvodni objekt...)	19.310
Prometne površine (parkirišča, manipulacijske površine, interne ceste, cestni priključki...)	21.745
Mešane površine (pešpoti, parkirišča za avtodome...)	3.200
Zelene površine	20.285

Na območju OPPN so s predvideno zasnovo načrtovane ureditve, ki izkazujejo sledeče kazalce⁷:

- Faktor zazidanosti (na celotnem območju in ne na posameznih gradbenih parcelah): 0,30 (dopustno po OPN do največ 0,70).
- Delež zelenih površin (na celotnem območju in ne na posameznih gradbenih parcelah): 31% (minimalna zahteva po določilih iz OPN je do 10%).

Izvedba plana glede na podano zasnovo izkazuje potencialni vpliv, da bo na območju izvedeno prekrivanje tal z nepropustnimi materiali. Glede na zgoraj prikazane podatke je predvideno, da bo na območju plana zagotovljenih ca. 31% zelenih površin, ki ne bodo prekrite z nepropustnimi materiali za tla. V preostalem delu bo na območju plana prišlo do spremembe in s tem tudi do onemogočanja uporabe tal. To se lahko tudi v končnem odraža v spremembi kakovosti tal in omejitvah z vidika potencialne rabe.

⁷ Povzeto po informacijah od ACER Novo mesto d.o.o. (l. Črnugelj, junij 2025)

Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bodo vsekakor nastopili negativni vplivi na tla iz vidika prekrivanja tal z nepropustnimi materiali.

Izvedba ureditev in posegov na območju OPPN vključujoč prej navedeno prekrivanje z nepropustnimi materiali bo vplivalo tudi na oceno vrednosti ekosistemskih storitev tal. V obstoječem stanju vrednost BESTla kaže na visoko stopnjo ekosistemskih storitev, ki jih zagotavljajo predmetna tla. Po izvedbi OPPN bo v pretežnem delu območja OPPN prišlo do spremembe. Namreč v kolikor izhajamo iz ocenjenega faktorja zazidanosti in deleža zelenih površin (ca. 30%) lahko zaključimo da bodo tla na območju OPPN zagotovo izgubila na vrednosti po točkovanju BESTla.

Zaradi prestrukturiranja slojev tal, vsled izkopov ter reliefnega preoblikovanja ter odstranitve viškov bo na območju prišlo do sprememb v ekosistemskih storitvah tal. Del površin območja OPPN, bo iz današnje rabe gozd prešel v pozidane površine, kjer je običajno ocena vrednosti BESTla zelo nizka oziroma se ne vrednoti. Preostali del bodo zelene površine na katerih je možno izvesti vrednotenje točk BESTla. Glede na dokaj visoko oceno vrednosti BESTla, ki jih zagotavljajo predmetna tla v obstoječem stanju je vsled izvedbe posegov potencialno možno poslabšanje vrednosti BESTla tudi na zelenih površine znotraj območja OPPN. Kakšno vrednost ocene BESTla bodo imela tla na območju teh površin po izvedbi plana je v tem trenutku dokaj težko napovedati. Pričakovati je, da se bo na zelenih površinah znotraj območja OPPN vrednost BESTla poslabšala za 15% do 20% v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov in ohranjanju ključnih lastnosti tal, ki bodo odstranjena na območju OPPN.

Glede na lastnosti in značilnosti območja ocenjujemo vpliv kot nebistven v primeru upoštevanja omilitvenih ukrepov in zagotavljanja čim večjega obsega zelenih površin na območju, na katerih se v čim večji meri ohranja obstoječe lastnosti tal.

Ob ustreznem ravnanju z odstranjenimi tlemi in izvedbi ukrepov, da ne prihaja do mešanja slojev tal ne pričakujemo nastanka bistvenih negativnih vplivov na ohranjanje ekosistemskih storitev tal. Vpliv ocenimo kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

7.1.2.2 Ravnanje z rodovitnim delom tal

Ureditev na območju OPPN, glede na geotehnične lastnosti, zasnovane ureditev in predvideni program ni možno izvesti brez izkopov in odstranitve viškov izkopenega materiala. To predstavlja posege v tla, kar vodi v potencialne negativne vplive. Z oziroma na dejstvo, da bo z izvedbo plana prišlo do spremembe tal na območju OPPN in do premika izkopanih tal na drugo lokacijo (ravljanje z viški izkopenega materiala) je ključno, da se v čim večji meri ohrani lastnosti tal, predvsem pa ohrani in koristno izrabi »rodovitni del tal«.

Na območju plana so bile izvedene geološko geomehanske raziskave in je bilo izdelano *Geološko-geomehansko poročilo OPPN Adria-jug (GEOINŽENIRING d.o.o., št. 82887, september 2024)*. Na podlagi izvedenih geološko–geomehanskih raziskav so ugotovili, da je površje večinoma prekrito z debelejšim pokrovom gline in melja ter deloma zaglinjenega grušča.

Raziskave in podatki iz geotehničnih profilov izvedenih vrtin kažejo na sledečo strukturo (navajamo samo plasti do pojava apnenca; poenostavljeno):

vrsta	debelina plasti (m)					
	V1	V2	V3	V4	V5	V6
Humus (deloma pomešan z glino, rjave barve, redke korenine)	0,35	0,10	0,45	0,10	0,10	0,15
glina (različnih laksnostih s primesmi)	2,00	6,65	0,75	9,90	9,00	6,65
grušč (različnih laksnostih)	2,45	/	7,65	10,10	9,60	/
Apnenec (preperel in različnih lastnostih)	3,00	12,10	9,70	13,00	15,00	8,10

Na območju OPPN je zelo pestra struktura plasti tal, kar je tudi izkazano z debelino plasti na posameznih vrtinah (glej zgornjo preglednico). Zato smo z namenom preveritve potencialnih vplivov na tla in trajnostno ravnanje s tlemi presojo usmerili predvsem v zagotovitev ustreznega ravnanja in ohranjanja zgornjega površinskega sloja tal, ki je v danem primeru »Humus deloma pomešan z glino, rjave barve« v debelini do 45 cm.

Tla v nižjih sloji so glina pomešana z gruščem, ki v globini prehaja v preperel apnenec. Odstranitev in nadaljnja vgradnja izkopanih tal v spodnjih slojih (glina pomešana z gruščem) je glede na potencialne viške predvidena za uporabo za nasipavanje spodnjih slojev tal pri izvedbi zahtevnih agromelioracij.

Pri odstranjevanju in manipulaciji zgornjega sloja tal je treba nameniti skrb, da se delovne faze izvajajo ob sprejemljivi vlažnosti tal. Premokra tla se lahko hitro poškodujejo, zato se dela lahko odvijajo le, ko so tla primerno suha. Poškodbe strukture tal so lahko ob neprimerni vlažnosti tako velike, da tlem navkljub intenzivni sanaciji-rekultivaciji ne uspemo povrniti prvotnih lastnosti tal. Pri odstranjevanju in ponovni uporabi rodovitnega dela tal je potreben ustrezen nadzor, ki naj ga izvaja pedolog. Preprečiti je treba vsakršno onesnaženje zaradi okvar mehanizacije in imeti pripravljen načrt ukrepanja, če se to vseeno zgodi. Z rodovitno zemljo je treba ravnati po določilih 9. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki določa, da je rodovitna zemlja material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo.

Skupno je ocenjeno, da bo na območju plana izvedena odstranitev površinskega sloja tal v količini med 17.000 in 20.000 m³. Skupna bilanca količin zgornjega dela tal izkazuje, da se vsa količina porabi za urejanje na območju OPPN (območje zelenic). Potencialni višek rodovitnega dela tal se nameni vzpostavitvi kmetijskega profila tal, ki omogoča njivsko rabo ali drugo pomembno rabo.

Ob ustreznem ravnanju z odrinjeno plastjo rodovitnega dela tal ne pričakujemo nastanka bistvenih negativnih vplivov. Vpliv ocenimo kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

7.1.2.3 Ocena vplivov na okoljske cilje

Glede na lastnosti in značilnosti območja ocenjujemo vpliv kot nebitven v primeru upoštevanja omilitvenih ukrepov in zagotavljanja čim večjega obsega zelenih površin na območju, na katerih se v čim večji meri ohranja obstoječe lastnosti tal. Ocenili smo, da je pričakovati nebitven vpliv na tal zaradi podanih omilitvenih ukrepov.

Zaradi zgoraj navedenega ocenjujemo:

- Neposredni vpliv na okoljski cilj kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).
- Daljinskega vpliv na okoljski cilj kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).
- Kumulativni vpliv na okoljski cilj kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Glede na navedeno ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPPN na okoljski cilj nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

7.1.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Posebno skrb je treba nameniti preprečevanju poškodb tal. Poškodbe lahko nastanejo že pred odzivom, ko se po območju odvzema nekontrolirano prevažna gradbena in transportna mehanizacija. Zatorej je tovrstne poškodbe treba preprečiti in odrive načrtovati na način, da se tla ne zbijajo ali kako drugače poškodujejo.	Z navedenim ukrepom se zagotavlja ustrezno ravnanje z rodovitnim delom tal.	V času izvajanja plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede pristojno ministrstvo.
Na območju OPPN se zagotovi gospodarno ravnanje s tlemi, tako da bo obseg uničenja in poškodb tal čim manjši, da se prepreči onesnaženje z gorivom, motornimi olji in drugimi škodljivimi snovmi.	Z navedenim ukrepom se zagotavlja ustrezno ravnanje z rodovitnim delom tal.	V času izvajanja plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.
Pri odstranjevanju rodovitnega dela tal je pred odstranjevanjem rodovitnega dela tal treba odstraniti vse olesene ostanke (drevesne panje, večje korenine (debelejše od 5 cm), grmovno vegetacijo). Ves odstranjeni rodovitni del tal se uporabi za urejanje na območju plana.	Z navedenim ukrepom se zagotavlja ustrezno ravnanje z rodovitnim delom tal.	V času izvajanja plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
<p>Rodovitni del tal se odstrani in odloži tako, da se ohranita njegova rodovitnost in količina. Odstranjeni rodovitni del tal se začasno skladišči na območju urejanja v kupih, ki naj ne višine do 2 m, kar ne bo preseženo tudi ob časovno krajšem začasnem skladiščenju. Z organizacijskimi ukrepi naj bo zagotovljeno, da gradbena in transportna mehanizacija ne tlači rodovitnega dela, ki je začasno skladiščen.</p>	<p>Z navedenim ukrepom se zagotavlja ustrezno ravnanje z rodovitnim delom tal.</p>	<p>V času izvajanja plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.</p>
<p>Ves rodovitni del tal, ki se odstrani na območju OPPN, se nameni za rekultivacijo, predvsem pa ponovni vgradnji v kmetijske površine in za izboljšavo manj kakovostnih kmetijskih zemljišč v okolici načrtovanih ureditev. Zagotovita se ločeno odstranjevanje in odlaganje rodovitnih in nerodovitnih slojev tal.</p>	<p>Z navedenim ukrepom se zagotavlja ustrezno ravnanje z rodovitnim delom tal.</p>	<p>V času izvajanja plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.</p>
<p>Pri izvedbi ureditev v okolici objektov je treba čim manj površin prekrivati z nepropustnimi materiali za tla.</p>	<p>Z navedenim ukrepom se zagotavlja ohranjanje ekosistemskih funkcij tal.</p>	<p>V času izvajanja plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje tal.</p>
<p>Odstranjeni sloj tal, do matične kamninske podlage, je potrebno primarno uporabiti na območju urejanja. V kolikor to ni mogoče, je potrebno tla uporabi za ekološko izboljšanje stanja tal na drugih sorodnih območjih kjer bo omogočena nadaljnja uporaba tal in ohranjanje ekosistemskih funkcij tal.</p>	<p>Z navedenim ukrepom se zagotavlja ohranjanje ekosistemskih funkcij tal.</p>	<p>V času izvajanja plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.</p>

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
<p>Pri izvajanju uredite je potrebno odstranjevati tla v slojih, do prehoda v matično podlago. Odstranjen tla ni dopustno mešati z izkopom v sloju matične podlage. Odstranjena tla se ločeno shranjuje tako da se ohranjajo ključne lastnosti tal in koristno uporabi za izvedbo ureditev kjer bo omogočena nadaljnja uporaba tal in ohranjanje ekosistemskih funkcij tal (agromelioracije). Pri izvajanju zemeljskih del se zagotovi občasna prisotnost in nadzor s strani pedologa.</p>	<p>Na območju OPPN gre za zelo globoka tla. Globina tal je določena na podlagi sondiranja in izkopa profilov tal in znaša preko 1,5 m. Z navedenim ukrepom se zagotavlja ohranjanje ekosistemskih funkcij tal.</p>	<p>V času izvajanja plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje rodovitnega dela tal. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor.</p>

7.1.4 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

Ni posebej predvideno. Gre za prepoznane vplive, ki imajo značaj začasnega vpliva v času izvedbe plana. Analizo faktorja pozidanosti in faktorja zelenih površin ter preveritev skladnosti z določili PIP bo izvajana v fazi pridobivanja gradbenih dovoljenj. To izvede občinska uprava MO NM ob izdaji mnenja v skladu z določili GZ. Zato posebnega spremljanja nismo predvideli.

7.2 Okoljski cilj: Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka

Izbrani okoljski cilji celovite presoje za segment zrak je:

- **Ohranjena ali izboljšana kakovost zunanega zraka.**

Izbrani so posredni kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment zraka:

- **Umeščanje naprav in virov emisij v zrak.**
- **Način ogrevanja predvidenih objektov.**
- **Emisij delcev v zrak v času izvajanja plana.**

Stanje izbranih kazalcev je sledeče:

Kazalec	Stanje kazalca glede na zadnje dostopne podatke
Umeščanje naprav in virov emisij v zrak	Kazalec je usmerjen v prihodnje stanje. Zato ne podajamo opisa stanja izbranega kazalnika. V izhodiščnem stanju je na območju urejanja gozd in gozdna zemljišča.
Način ogrevanja predvidenih objektov	Kazalec je usmerjen na prihodnje stanje, ko bodo na območju postavljeni objekti.
Emisij delcev v zrak v času izvajanja plana.	V obstoječem stanju je na območju OPPN gozd. Emisije prašnih delcev na območju plana v izhodiščnem stanju ne nastajajo.

7.2.1 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 13: Merila vrednotenje vplivov za okoljski cilj - Ohranjena ali izboljšana kakovost zunanega zraka

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A - Ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	<ul style="list-style-type: none"> • OPPN nima vpliva oziroma je vpliv pozitiven, saj se bodo z njegovo izvedbo emisije snovi v zrak zmanjšale. Ni predvideno umeščanje dodatnih virov. • Način ogrevanja objektov je usmerjen v povečanje čistejših tehnologij in izrabe OVE. • OPPN nima vpliva oziroma je vpliv pozitiven, saj se bodo z njegovo izvedbo emisije snovi v zrak ostale nespremenjena oziroma se bodo celo zmanjšale.
B-nebistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> • Izvedba OPPN ima nebistven vpliv. Obseg virov se bo nekoliko povečal, vendar bodo nezaznavni izpusti in obremenitve bodo ostale v okviru sedanjih obremenitev. • Število kurišč se bo glede na obstoječe stanje povečalo, vendar bo to povečanje nebistveno oziroma bodo za ogrevanje uporabljene kombinacije med OVE in fosilnimi gorivi ter bodo zagotovljeni ukrepi učinkovite rabe energije. • Izvedba OPPN ima nebistven vpliv. Z izvedbo plana se bodo emisije snovi nekoliko povečale, vendar bodo ostale v okviru sedanjih obremenitev in ne bo preseženih mejnih vrednostih.
C- nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> • Izvedba OPPN ima nebistven vpliv. Obseg virov se bo nekoliko povečal, vendar bodo nezaznavni izpusti in obremenitve bodo ostale v okviru sedanjih obremenitev v kolikor se bodo izvedli ustrezni omilitveni ukrepi. • Število kurišč se bo glede na obstoječe stanje bistveno povečalo, vendar bo to povečanje nebistveno oziroma bodo za ogrevanje uporabljene kombinacije med OVE in fosilnimi gorivi ter bodo zagotovljeni ukrepi učinkovite rabe energije. • Izvedba OPPN ima nebistven vpliv. Z izvedbo plana se bodo emisije snovi nekoliko povečale, vendar bodo ostale v okviru sedanjih obremenitev in ne bo preseženih mejnih vrednostih zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
D - bistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Izvedba OPPN bo imela bistven vpliv. Obseg virov se bo bistveno povečal in obremenitve bodo bistveno spremenile kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Emisije v zrak zaradi novih virov se bodo ob njegovi izvedbi glede na izhodiščno stanje bistveno povečale, mejne vrednosti bodo presežene. Izvedba OPPN bo vpliva na uporabo slabših tehnologij in zastarelih sistemov za ogrevanje objektov in z izvedbo se zmanjšuje uporaba OVE. Ukrepi učinkovite rabe energije ne bodo zagotovljeni. Izvedba OPPN ima bistven vpliv. Z izvedbo plana se bodo emisije snovi bistveno povečale. Pričakovati je da bodo presežene mejne vrednosti.
E- uničujoč vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Ob izvedbi OPPN se bodo pojavili viri, ki ob njegovi izvedbi bodo stanje spremenili v taki meri, da bi obstajala potencialna možnost za preseganje kritične ravni onesnaženja. Način ogrevanja objektov je usmerjen k uporabi tehnologij in sistemov, ki so povsem neskladne z določili Energetskega zakona in podzakonskih aktov. Močno se bo zmanjšala tudi izraba OVE za ogrevanje objektov. Izvedba OPPN ima uničujoč vpliv. Z izvedbo plana se bodo emisije snovi uničujoče povečale. Pričakovati je da bodo presežene kritične vrednosti. Ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje niso možni.
X	Ugotavljanje vpliva zaradi izvedbe plana ni možno.

7.2.2 Opredelitev vplivov

Zaradi izvedbe OPPN je pričakovati nastanek negativnih vplivov na okoljski cilj. Z izvedbo plana lahko pričakujemo lokalno povečanje emisij onesnaževal v zrak zaradi:

- umestitve novih virov emisij (objekti z napravami, ki lahko predstavljajo emisije v zrak).
- umestitve novih točkovnih virov onesnaževanja pri ogrevanju objektov.
- začasnih emisij v zrak zaradi izvajanj ureditev na območji OPPN in obsežnega preoblikovanja reliefa na območju OPPN.

7.2.2.1 Umeščanje novih virov emisij

Zasnova ureditev na območju OPPN predvideva gradnjo objektov s spremljajočimi ureditvami in sicer:

- (1) Prodajno-izkustveni center s servisom in skladiščem.
- (2) Proizvodno skladiščni objekti.
- (3) Parkirišča.

Dejavnosti, ki bodo izvajanje v objektu Prodajno-izkustveni center s servisom in skladiščem predvidoma ne bodo zapadle pod določila Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Izvedeni bodo prezračevalni sistemi, ki bodo omogočali ustrezne delovne pogoje. Niso predvideni izpusti emisij v zrak, ki bi predstavljali potencialne obremenitve zraka.

Dejavnosti, ki bodo izvajanja v objektu Proizvodno skladiščni objekt predvidoma ne bodo zapadle pod določila Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Namreč v sklopu objekta je predvideno umeščanje naprave, ki jo lahko potencialno razvrstimo v kategorijo »Naprava za izdelavo ali sestavljanje motornih vozil, motorjev za motorna vozila in karoserij«. Vendar predvidena kapaciteta naprave ne doseže kriterija, ki je določen v točki 3.21, Priloge 4, Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Kljub temu pa je pričakovati izvedbo izpustov, ki bi lahko predstavljali potencialno obremenitev zraka z emisijami (predvsem trdi delci). Zato je pri izvedbi potrebno upoštevati določila zahtev iz Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Območje OPPN se funkcionalno navezuje na območje obstoječih objektov in dejavnosti podjetja Adria Mobil, ki so severno od območja OPPN. V povezavi s tem lahko pričakujemo nastanek kumulativnih vplivov iz vidika emisij v zrak. Po prejetih podatkih od podjetja Adria Mobil se zaradi izvedbe OPPN skupna kapaciteta proizvodnje ne bo povečevala. Skupno gledano pa se bo predvidoma število izpustov emisij v zrak povečalo. Zato je pri umeščanju naprav in tehnoloških enot potrebno slediti določilom Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. V tej fazi še ni znana tehnološka rešitev in niso dostopni podatki o vseh predvidenih izpustih. Zato iz načela previdnosti kumulativni vpliv ocenimo kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov.

V območju OPPN so predvidena tudi parkirišča. Skupno je predvideno okoli 310 PM za osebna vozila in okoli 110 PM za avtodome in prikolice. Z oziroma na dejstvo, da se predvidena parkirna mesta urejajo z namenom prestrukturiranja (prestavitev parkirnih mest in obstoječih lokacij) to ne predstavlja bistvene spremembe v potencialnih emisijah v zrak, ki nastajajo zaradi uporabe parkirnih mest in s tem povezanega prometa.

Zaradi izvedbe OPPN, umešanja objektov in naprav, kot potencialnih virov emisij v zrak vpliv ocenjujemo kot nebitven. Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da se bodo z izvedbo OPPN nekoliko povišale emisije snovi v zrak, vendar bo ta sprememba na ravni nebitvenega vpliva.

7.2.2.2 Način ogrevanja predvidenih objektov

Zaradi izvedbe OPPN bo število kurišč predvidoma naraslo, saj je predvideno omejeno število novih objektov. Glede na to, da bodo nova kurišča v sklopu novih objektov, ki morajo biti grajeni skladno s *Pravilnikom o učinkoviti rabi energije v stavbah*, gre za objekte nizkih porab energentov za ogrevanje. V primeru izvedbe OPPN bo število kurišč lahko naraslo in bo vpliv na obremenitev zraka neposreden in kumulativen. Količina emisij in vrsta onesnaževal je odvisna tako od vrste energentov, kot od sistemov za pretvorbo energentov. V primeru večjih sistemov je učinkovitejše tako izogrevanje kot čiščenje odpadnih plinov. V primeru individualnih kurišč se lahko nekoliko povečajo emisije delcev PM₁₀.

V skladu z določili 29. člena Odloka o OPPN (osnutek) je ogrevanje stavb predvideno z uporabo energenta zemeljski plin ali druga ekološko sprejemljiva goriva oz. z izkoriščanjem obnovljivih virov energije.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da se bodo z izvedbo OPPN nekoliko povišale emisije snovi v zrak, vendar bo to povečanje glede na obstoječe stanje nezaznavno. Tako, da bistvenega povečanja emisij zaradi individualnih kurišč ni pričakovati. Prav tako pa morajo novi viri emisij (individualna kurišča, nepremični viri onesnaževanja) obratovati skladno z veljavno zakonodajo, kar pomeni, da ne smejo prekomerno onesnaževati zraka.

Emisij delcev v zrak v času izvajanja plana

V času izvedbe OPPN je pričakovati predvsem začasne vplive. To je predvsem fazi preoblikovanja terena in izvedbi izravnave s spremljajočimi ureditvami. Zaradi načela previdnosti in lokacijskih značilnosti območja to fazo prepoznamo kot pomembno in je nujno izvedbo teh del načrtovati na način, da se minimalizirajo tovrstne potencialne obremenitve.

Skupno je predvidena izravnava terena kjer bo po oceni nastalo ca. 460.000 m³ izkopnega materiala. Izravnava terena na območju je predvidena v 3 fazah oz. etapah, ki si bodo časovno zaporedno sledile skladno z razvojem območja. Izvedba del bo prinesla tudi potencialne prometne obremenitve (podatki so v poglavju 3.6).

Izvajanje ureditev na območju OPPN je predvideno v posameznih zaporednih fazah. Podatki o fazah in značilnostih faz so podanih v poglavju 3.6. Glede na podatke o obsegu potrebnih zemeljskih del in obseg potrebnih prevozov bodo nastali vplivi nastajale emisije plinastih in trdnih snovi v zrak, ki bodo posledica izvajanja gradbenih del.

V času izvajanja posamezne faze se bo povečalo prašenje z območja gradbišča in na območju dovoznih transportnih poti. Dodatno se bodo povečale tudi emisije onesnaževal zaradi same uporabe gradbene mehanizacije in transportnih vozil (motorji z notranjim izgorevanjem).

Vplive na zrak v času gradnje predstavljajo:

- gradbena in pripravljalna dela (izkopi, nasipanje površin, utrjevanje terena in druga intenzivna gradbena predvsem pa zemeljska dela),
- izpušni plini gradbene mehanizacije na lokaciji gradbišča,
- gradbeni transport za dovoz gradbenih materialov.

Ocenjujemo, da predstavlja obravnavan OPPN omejen vpliv v času izvajanja gradbeno- pripravljalnih del. Zmerno, kratkotrajno onesnaževanje zraka je povezano z izkopi, nasipi, utrjevanjem površin. Emisije prahu so največje v sušnem in vetrovnem vremenu. V tem času je potrebno izvajati močenje in utrjevanje odprtih površin in čiščenje lokalnih cest in površin.

Poleg tega, pa glede na lokacijsko umeščenost in oddaljenost objektov za bivanje ni pričakovati, da bi izvedba intenzivnih del povzročila znatne emisije delcev, ki bi lahko povzročile prekomerno onesnaženost zraka z delci PM10 in bi lahko ogrožale zdravje ljudi. Še zlasti ob predpostavki, da se za gradbišča upoštevajo ukrepi iz *Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč*.

Vpliv izvedbe OPPN na obremenjevanje zraka bo začasen (čas, ki bo potreben za izvedbo ureditev). Emisije prahu in izpušnih plinov bodo variirale, odvisno intenzivnosti in vrste del, ki se bodo izvajala.

Vpliv del na kakovost zraka se bo krajevno in časovno nekoliko spreminjal. Prašenje, ki bo omejeno na lokacijo izvajanja del in njegovo neposredno okolico, bo odvisno tudi od vremenskih razmer. Glede na obseg potrebni del v posamezni fazi, in lokacijo OPPN ocenjujemo, da bo vpliv na kakovost zraka na območju bližnjih stanovanjskih objektov in v okolici dovoznih cest nebistven zaradi izvedbe ukrepov. Vpliv na kakovost zraka ne bo bistven, ob upoštevanju zakonskih zahtev ter predvidenih ukrepov.

V neposredni okolici območja OPPN niso prisotni stanovanjski objekti. Najbližje območje poselitve je zahodno od območja. Gre za objekte v sklopu naselja Prečna. Najbližji stanovanjski objekt je od območja OPPN ca. 300 m severozahodno.

Ocena potencialnih emisij v času gradnje

Izvedli smo informativni izračun potencialnega prispevka emisij delcev za območje 1. faze. Za določitev emisije delcev PM10 zaradi predvidenih gradbenih del (obratovanja gradbišča smo izdelali emisijski izračun, kjer so vključene vse dejavnosti na gradbišču, ki so relevantne in povzročajo emisije delcev (izkopi, nalaganje, prevozi).

Emisije iz gradbišča smo določili glede na čas gradnje, efektivno površino gradbišča, ki povzroča emisije delcev in sestavo tal in meteorološke podatke (temperatura, količina padavin).

Relevantna intenzivna gradbena dela zajemajo naslednje:

- Zemeljska dela povezane z izkopom in preoblikovanjem reliefa .
- Čas izvedbe zemeljskih del na območju 1. faze je ocenjen okvirno 10 mesecev.
- Efektivna površina gradbišča (površina na kateri lahko nastajajo emisije delcev PM10) bo največja v času zemeljskih del. Po izvedbi zemeljskih intenzivnih gradbenih del bo efektivna površina bistveno manjša, saj bodo tla utrjena oziroma se bodo začela dela površinskih obdelav in na teh površinah ne bo več prihajalo do interakcij gradbene mehanizacije s sipkimi materiali.

Glede na evropska priporočila (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook — 2019, 2.A.5.b, Construction and demolition), lahko za gradbišča ocenimo emitirane količine delcev PM10 z izračunom:

$$EM_{PM10} = EF_{PM10} \times A_{affected} \times d \times (1 - CE) \times \frac{24}{PE} \times \frac{s}{9}$$

kjer so:

- EM_{PM10} razpršena emitirana količina delcev PM10 (kg)
- EF_{PM10} emisijski faktor za delce PM10 (kg/m²/leto)
- $A_{affected}$ območje posega (m²)
- d trajanje posega (leto=1)
- CE učinkovitost kontrole emisij
- PE Thornthwaitov indeks precipitacij (izhlapevanja)
- s vsebnost mulja v prsti (%)

Emisijski faktor za delce PM10 EF_{PM10} za gradnjo nestanovanjskih objektov znaša 1 kg/ m²/leto.

Učinkovitost kontrole emisij (CE) znaša za gradnjo nestanovanjskih objektov 0,5.

Thornthwaitov indeks izhlapevanja se izračuna na podlagi enačbe:

$$PE = 3,16 \sum_{i=1}^{12} (P_i / 1,8T_i + 22)^{\frac{10}{9}}$$

kjer so:

- i indeks posamičnega meseca
- P_i količina padavin v mm
- T_i povprečna mesečna temperatura v °C

Na strani Agencije RS za okolje smo poiskali podatke za leto 2022 za postajo Novo mesto. Izračun je pokazal, da lahko privzamemo Thornthwaitov indeks izhlapevanja kot vrednost 123.

Za vsebnost mulja v prsti (s) smo izbrali vrednost 29% (Kamnina je večinoma prekrita s slojem pliokvartarne glin in melja (rumeno – Pl,Q), ki lahko dosega debeline od nekaj m do preko 10 m).

Poudarjamo, da izvajanje del ne bo potekalo na celotnem območju istočasno in ves čas gradnje. Oceno razpršenih emisij oz. dodatno obremenitev z delci PM10 smo ocenili za varianto v primeru, da se intenzivna dela izvajajo na območju velikosti 5.000 m². Upoštevani parametri v izračunu so podani v spodnji preglednici.

Preglednica 14: Parametri upoštevani v informativni oceni emisij delcev

	Parameter	Veličina
EF _{PM10}	Emisijski faktor	1 kg PM ₁₀ /[m ² /leto]
A	Efektivna površina gradbišča za sočasno urejanje območja	5.000 m ²
d	Čas trajanja gradbenih del	10/12 mes (255 dni)
s	Vsebnost mulja v tleh*	29 %
PE	PE index**	123
CE	Učinkovitost nadzora za zmanjšanje emisij****	0,5

Z upoštevanjem zgoraj navedenih parametrov je skladno s smernico EMEP ocenjeno, da bi skupna emisija PM₁₀ iz gradbišča v času intenzivnih gradbenih del znašala ca. 1182 kg. Čas gradbenih del je ocenjen na obdobje do 10 mesecev in v obsegu 255 dni. V kolikor upoštevamo celotno obdobje gradnje (povprečne emisije), urne emisije brez izvajanja omilitvenih ukrepov znašajo ca. 0,19 kg/h. Ocenjene so maksimalne emisije za območje gradnje glede na privzeto aktivno površino gradbišča.

Iz informativnega izračuna je razvidno, da so potencialne emisije predvidoma večje kakor 0,1 kg/h. Če je iz ocene letnih emisij razvidno, da gre v času gradnje ali obratovanja naprave za znatne emisije delcev (več kot 0,1 kg/h), ki bi lahko povzročile prekomerno onesnaženost zraka z delci PM10 in bi lahko ogrožale zdravje ljudi, je potrebno določiti še količinski prispevek posega k onesnaženosti zraka (t.i. dodatna obremenitev)⁸.

Z ozirom na obseg predvidenih ureditev in značilnosti območja urejanja je pričakovati nastanek znatnih emisije delcev v zrak. Zato je potrebno v postopkih za pridobivanje gradbena dovoljenja izvesti količinski prispevek posega k onesnaženosti zraka. Oceno prispevka k onesnaženosti zraka v okolici je treba izračunati kot povprečno letno koncentracijo snovi v zraku (v µg/m³) in sicer v času izvajanja OPPN. Rezultate modeliranja se prikaže v numerični in grafični obliki.

Največje emisije nastajajo pri izkopih, manipulaciji z materialom ter pri prevozih. V primeru, da je območje utrjeno ter se izvajajo predpisani protiprašni ukrepi bodo emisije bistveno manjše. Pri tem je potrebno omeniti, da to predstavlja maksimalne možne obremenitve, saj smernica upošteva oziroma predpostavlja, da se v celotnem času izvajanja del izvajajo operacije, ki povzročajo prašenje na celotni upoštevani površini gradbišča.

⁸ <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/CPVO/Priporocila-izdelovalcem-porocil-o-vplivih-na-okolje-delci-PM10.pdf>

Vpliv zaradi prometa v času izvajanja plana

Ureditve na območju OPPN bodo izvajane v posameznih fazah. Najbolj obsežen poseg iz vidika potencialnih prometnih obremenitev predstavlja izravnava terena na območju, ki je predvidena v 3 fazah, ki si bodo časovno zaporedno sledile skladno z razvojem območja. Izvedba del bo prinesla tudi potencialne prometne obremenitve (podrobnejši podatki so v poglavju 3.6).

Zaradi transporta izkopnega in gradbenega materiala v času izvajanja posamezne faze je pričakovati začasne spremembe pri emisijah onesnaževal zraka kot so: NO_x, HOS, PM_{10/2,5}, SO₂, Benzen, CO. Podatkov o dovoznih cestah in cestah po katerih bo izvajan odvoz viškov izkopnega materiala v tej fazi še ni znan. Zato tudi ni možno izvesti ocene onesnaževal zraka zaradi cestnega prometa po predvidenih dovoznih cestah. Za dostop do območja OPPN bo uporabljena bodisi Straška cesta (LC 295042), bodisi Zaloška cesta (LC 295052).

Upoštevajoč podatke iz primerljivih ocen (kot npr: gradnja HC med priključkoma Osredek in Maline; vidik potrebnih prevozov in transportov na posameznih etapah) lahko privzamemo, da se bodo emisije onesnaževal najbolj povečale v okviru izvajanja 2. in 3. faze. Pričakovati je največjo spremembo pri emisijah CO (do 2%) in pri emisijah PM_{10/2,5} (od 3-5%). Povečanje emisije onesnaževal na državnem in lokalnem omrežju bo sorazmerno majhno in ne bo bistveno vplivalo na kakovost zraka na območjih ob cestah. Izjema bodo emisije delcev PM₁₀ zaradi resuspenzije delcev s tal, ki bodo predvsem na območju navezav gradbišča na državno in lokalno cestno omrežje večje kot v obstoječem stanju, zato je na teh območjih treba v času gradnje redno čistiti vozno površino.

Vpliv transporta viškov zemeljskega izkopa na povečanje emisij onesnaževal na dovoznem cestnem omrežju bo nebistven ob upoštevanju in izvedbi omilitvenih ukrepov.

7.2.2.3 Ocena vplivov na okoljske cilje

Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ocenili smo, da je pričakovati nebistven vpliv na kakovost zraka zaradi morebitnih novih virov emisij v zrak in spremembe števila kurišč in rabe obnovljivih virov energije.

Z doslednim upoštevanjem ukrepov ne bodo nastale znatne povprečne emisije delcev PM₁₀, ki bi lahko povzročile prekomerno onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in bi lahko ogrožale zdravje ljudi. Poleg tega, pa glede na lokacijsko umeščenost in oddaljenost objektov za bivanje ni pričakovati, da bi izvedba intenzivnih del povzročila znatne emisije delcev, ki bi lahko povzročile prekomerno onesnaženost zraka z delci PM₁₀ in bi lahko ogrožale zdravje ljudi. Še zlasti ob predpostavki, da se za gradbišča upoštevajo ukrepi iz *Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč*.

Zaradi zgoraj navedenega ocenjujemo:

- Neposredni vpliv na okoljski cilj kot nebistven (B).
- Daljinski vpliv na okoljski cilj kot nebistven (B).
- Kumulativni vpliv na okoljski cilj kot nebistven (B).
- Začasni vpliv kot nebistven v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Pri opredelitvi vplivov lahko ugotovimo, da se bodo pojavili tudi novi viri onesnaževal v zrak zaradi izvedbe plana, ki bodo prispevali k povečevanju koncentracij onesnaževal v zraku. Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo bistveno vplivala na kakovost zraka z dodatnimi omilitvenimi ukrepi in z upoštevanjem zakonskih določil.

Glede na navedeno ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPPN na okoljski cilj *Ohranjena kakovost zunanega zraka* nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

7.2.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
<p>V vsebino odloka je potrebno dodati sledeče zapise:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Med izvajanjem gradenj na območju OPPN je treba preprečevati prašenje z odkritih delov gradbišča in sicer z rednim vlaženjem odkritih površin ob suhem in vetrovnem vremenu. Prah je treba vezati na površinah z vzdrževanjem vlažnosti materiala, na primer z ročnim vodnim škropljenjem. • Med izvajanjem del je treba zagotoviti, da se sipki gradbeni material, gradbeni odpadki in drug gradbeni material, ki povzročata prašenje, dovažajo na gradbišče ali odvažajo z gradbišča v transportnih sredstvih, ki so pokrita ali zaprta, ali na kakšen drug način, ki onemogoča prašenje. • Med izvajanjem gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje prašnih delcev v zrak, tako da se uredi čim krajše poti za prevoze za potrebe gradbišča, izvaja sprotno rekultiviranje območij večjih posegov. • V času gradnje je treba upoštevati predpise o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč. • Dostopne ceste na gradbišče je potrebno redno čistiti z vlažnimi ali mokrimi postopki ali z učinkovitimi pometalnimi stroji z mokrim čiščenjem, ki ne povzročajo prašenja. • Za zunanje prometne površine na območju, vključno z zunanjimi parkirišči, je obvezno zagotoviti redno strojno (mokro) čiščenje v primeru dolgotrajnejšega suhega vremena, s čimer se bodo zmanjšale emisije prahu (delcev) v okolico. 	<p>Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.</p>	<p>V času priprave predloga plana in velja za čas veljavnosti plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje kakovosti zraka. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede pristojno ministrstvo.</p>

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
<p>V fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja je za posamezno fazo izvedbe obvezno izdelati Oceno obremenitve z analizo količinskega prispevka posega k onesnaženosti zraka v okolici zaradi izvedbe izkopov in odvoza viškov zemeljskih materialov. Skladno z rezultati ocene je potrebno izdelati Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz območja gradbišča in določiti organizacijske ukrepe, s katerimi se zmanjšujejo tovrstni negativnih vplivi.</p>	<p>Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.</p>	<p>V času priprave predloga plana in velja za čas veljavnosti plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje kakovosti zraka. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede upravni organ v okviru pridobivanja gradbenega dovoljenja.</p>
<p>V zvezi z ogrevanjem objektov je v odlok potrebno dodati sledeče ukrepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ob izvajanju plana se zagotovi učinkovita raba energije in uporaba sistemov, ki vsebujejo manj ogljika (toplotne črpalke, biomasa) ali uporaba alternativnih virov energije. • Novi objekti naj se načrtujejo kot energetske učinkoviti, v največji meri se za ogrevanje in elektriko uporabijo obnovljivi viri energije. 	<p>Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.</p>	<p>V času priprave predloga plana in velja za čas veljavnosti plana.</p>	<p>Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje kakovosti zraka. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede pristojno ministrstvo.</p>

7.2.4 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

Ni posebej predvideno. Gre za prepoznane vplive, ki imajo značaj začasnega vpliva v času izvedbe plana.

7.3 Okoljski cilj: Ohranjena ali zmanjšana vrednost kazalcev hrupa v okolju

7.3.1 Okoljski cilji in kazalci

Izbrani okoljski cilji celovite presoje za segment hrup je:

- **Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.**

Izbrani so neposredni kazalci za spremljanje doseganja izbranih ciljev za segment hrup so:

- **Stiki območja s potencialnimi območji II. stopnje varstva pred hrupom (II. SVPH).**
- **Vrednost kazalcev hrupa pri okoliških objektih.**

Stanje izbranih kazalcev je:

Kazalec	Stanje kazalca glede na zadnje dostopne podatke
Stiki območja s potencialnimi območji II. stopnje varstva pred hrupom (II. SVPH)	Pri opredelitvi območij stopenj varstva pred hrupom smo izhajali iz obstoječih planskih aktov in upoštevajoč Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Obravnavano območje OPPN spada ob upoštevanju namenske rabe prostora v prostorskih sestavinah planskih aktov v IV. območje varstva pred hrupom.
Vrednost kazalca hrupa L_{dan} in L_{dvn}	Vrednosti dnevnega in kombiniranega kazalca hrupa pri najbližjih stanovanjskih objektih v okolici OPPN so glede na dostopne podatke pod mejnimi vrednostmi za III. SVPH komor se najbližje poselitveno območje uvršča.

7.3.2 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 15: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj - Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A - Ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	<ul style="list-style-type: none"> • Ni stikov med stanovanjskimi in industrijskimi območji in se stanje glede na obstoječe izboljšuje. Z izvedbo plana ni možnosti za stik med stanovanjskimi območji (potencialno II. SVPH) in proizvodnim območjem (IV. SVPH) oziroma se z izvedbo plana stanje izboljšuje (preprečene so možnosti za stike med proizvodnim območjem in potencialnimi območji II. SVPH). • Vrednosti kazalcev hrupa pri okoliških objektih se bodo glede na izhodiščno stanje zmanjšale. Vrednosti kazalcev hrupa na poselitvenem območju bodo pod mejnimi vrednostmi za II. SVPH.
B-nebistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> • Ni stikov med stanovanjskimi in industrijskimi območji in se stanje glede na obstoječe ne spreminja. Z izvedbo plana ni novih možnosti za stik med čistimi stanovanjskimi območji (potencialno II. SVPH) in proizvodnim območjem (IV. SVPH). • Vrednosti kazalcev hrupa pri okoliških objektih kot tudi na celotnem poselitvenem območju bodo ostale pod mejnimi vrednostmi za III. SVPH.
C- nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> • Z izvedbo plana se pojavi možnost za stik med stanovanjskimi območji (potencialno II. SVPH) in proizvodnim območjem (IV. SVPH), vendar je ta možnost preprečena v kolikor se izvedejo omilitveni ukrepi. Ni stikov med stanovanjskimi in industrijskimi območji in se stanje glede na obstoječe ne spreminja v kolikor se izvedejo omilitveni ukrepi. • Vrednosti kazalcev hrupa pri okoliških objektih kot tudi na celotnem poselitvenem območju bodo ostale pod mejnimi vrednostmi za III. SVPH v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov ne bodo v celoti odprte. Vplivi bodo nebistveni zaradi ukrepov.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
D - bistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Z izvedbo plana bo nastal stik med stanovanjskimi območji (potencialno II. SVPH) in proizvodnim območjem (IV. SVPH) tudi v primeru če se izvedejo omilitveni ukrepi. Z izvedbo plana bodo viri hrupa znotraj območja umeščeni v neposredno bližino tudi v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe plana se odkritost objektov glede na obstoječe stanje poslabšuje in bo posledično prihajalo do preseganja dopustnih vrednosti kazalcev hrupa pri najbližjih stanovanjskih objektih.
E- uničujoč vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Nastali bodo novi stiki med proizvodnimi in stanovanjskimi območji, ki bodo povzročili uničujoče vplive. Omilitveni ukrepi niso možni. Bistveno se bo povečalo število objektov z varovanimi prostori, ki bodo izpostavljeni prekomernim obremenitvam s hrupom. Viri hrupa bodo v neposredni bližini stanovanjskih objektov. Omilitveni ukrepi niso možni.
X	Ugotavljanje vpliva zaradi izvedbe plana ni možno.

7.3.3 Opredelitev vplivov

Zaradi izvedbe OPPN je pričakovati nastanek negativnih vplivov na okoljski cilj. Ugotavljamo, da bo obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe OPPN spremenjena. Za koliko se bo lahko spremenila hrupna obremenitev v tej fazi še ne moremo povedati, saj niso podrobneje poznane vse ureditve (ureditve iz vidika virov hrupa), kot tudi ne detajli programskih ureditev v območju OPPN. Območje se bo postopoma razvijalo in prilagajalo potrebam. Prav tako ne moremo podati ocene glede povečanja prometa, saj ni znana podrobnejša opredelitev končne kapacitete.

Tako, smo izbrali sledeče neposredne in posredne kazalce in sicer:

- Stiki območja OPPN s potencialnimi območji II. stopnje varstva pred hrupom (II. SVPH).
- Vrednost kazalcev hrupa pri okoliških objektih (informativna ocena).

7.3.3.1 Stiki območja OPPN s potencialnimi območji II. SVPH

V drugo območje SVPH skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju* sodijo po namenski rabi opredeljene čiste stavbne površine z oznako rabe SS. Območja proizvodnih dejavnosti (oznake namenske rabe IG) pa skladno z *Uredbo* sodijo v območja IV. stopnje varstva pred hrupom. Za območje občine je že sprejet OPN s katerim je opredeljena namenska raba prostora. Pri določitvi smo tako izhajali iz obstoječih planskih aktov.

Obravnavano območje OPPN spada ob upoštevanju namenske rabe prostora v prostorskih sestavinah planskih aktov v IV. območje varstva pred hrupom. Okoliška območja, ki so v okolici pa lahko razvrstimo deloma v območja s IV. stopnjo varstva pred hrupom in območja s III. stopnjo varstva pred hrupom (zahodno od območja). V neposredni okolici ni območij, ki bi bila potencialna območja II. SVPH. Natančneje se območja stopenj varstva pred hrupom opredelijo v sklopu OPN, kjer se bodo določijo tudi potencialna območja II. SVPH. Za zadostitev temu pogoju bodo morala izkazovati ustrezne mejne vrednosti kazalcev hrupa, ki veljajo za območja II. stopnje varstva pred hrupom.

S predvidenim OPPN in opredelitvijo območja se ne umešča nobenega območja, ki bi predstavljal stik. Na podlagi izvedene analize smo ugotovili, da območje OPPN ne bo v neposrednem stiku s potencialnimi območji II. SVPH. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da izvedba OPN na število konfliktnih območij ne bo vplivala.

7.3.3.2 Vrednost kazalcev hrupa pri okoliških objektih (informativna ocena)

Zaradi specifičnosti območja v katerega se umešča objekte in okoliško pozidavo se preveri potencialna obremenitev s hrupom za začasni vpliv v času izvajanja OPPN (okarakteriziramo potencialno obdobje gradnje).

Za informativno preveritev potencialnih vplivov se izvede informativni izračun hrupne obremenitve, ki upošteva gradbišče (privzeto da gre za vir hrupa) in gradbiščni promet po lokalni cesti v privzeti prometni obremenitvi glede na opredeljene značilnosti virov, brez obstoječega stanja (informativna preveritev neposredne obremenitve), Modelni izračun vrednosti kazalcev hrupa v ožji okolici je bil izveden z uporabo z računalniškega modela Lima for Windows ver. 2021. V izračunu je upoštevani standardi:

- standard SIST ISO 9613-2: 'Akustika – zmanjševanje zvoka pri širjenju na prostem, 2. del: Splošni postopek ocenjevanja', za naprave na območju znotraj območja obravnave (na podlagi podanih karakteristik),
- Direktiva 2002/49/ES evropskega parlamenta in sveta (UL L 189/02, 311/08, 168/15, 170/19, 198/19, 67/20,269/21) – Cnossos.

Modelni izračun je bil izveden na višini 4 m v rasterju 2 m z enkratno refleksijo in radiusom 30 m. Na območju objekta se je upoštevala oblika terena povzete iz Lidarja. Model je zajel območje NE 509.000, 73.000 – 513.000, 76.000, ki zajema predviden poseg z okolico in bližnje varovane prostore. Vsi podatki v modelu so v D96 koordinatnem sistemu.

Podatki o viru hrupa (privzet najbolj neugoden scenarij)

V času del nikoli ne obratujejo vsi stroji hkrati, kljub temu smo upoštevali stalno prisotnost vseh virov. Skupni vir na posegu 64.540 m² predstavlja ploskovni vir z zvočno močjo $L_w = 65 \text{ dBA/m}^2$. Pri tem smo upoštevali prisotnost strojev:

Naprava/vir	količina	Lw (dBA)	Lw,n(dBA)	ur na dan	Lw,t(dBA)
buldožer	4	106	112	8	110,3
bager 30t	4	103	109	8	107,3
kamion	4	96	102	8	100,3
ročna orodja	1	100	100	8	98,2

Ocenjeno zvočna moč primerjamo s smernico Good Practice Guide for Strategic Noise Mapping and the Production of Associated Data on Noise Exposure, ki jo je izdalo European Commission Working Group Assessment of Exposure to Noise (WG-AEN). Smernica navaja zvočno moč ploskovnega vira težke industrije z emisijo 65 dBA/m². Kljub temu, da gre za manjše območje dejanskega izvajanja gradbenih del, smo hrup vrednotili za celotno območje.

Pri najbolj intenzivnih delih bo promet z gradbišča predstavljal 11 težkih kamionov na uro (po najbolj neugodni oceni iz poglavja 3.6), kar predstavlja linijski vir z zvočno močjo 67,9 dBA/m. Ker transportne poti še niso določene, smo preverili hrup prometa za dve situaciji in sicer: promet po Straški cesti in promet po Zaloški cesti.

Mesta ocenjevanja hrupa

Ocenjevanje hrupa smo opravili za najbližje stanovanjske objekte v okolici izbrane lokacije in najbližje industrijske objekte. Podatke o objektih smo pridobili iz javno dostopnega portala: <http://prostor3.gov.si>, kjer smo povzeli tudi višino objektov. Obravnavane stavbe z varovanimi prostori (naslov, številka stavbe iz registra nepremičnin) so razvidni iz spodnje slike in podatkov z spodnje preglednice. Zajeli smo objekte, ki so v III. območju varstva pred hrupom.

Slika 33: Prikaz izbranih mest ocenjevanja hrupa na območju

Stavbe so razdeljene v štiri sklope: 1. Najbližje stavbe območju na Z (Prečna 92 in 96), 2. Najbližje stavbe območju na V (Cegelnica 60), 3. Najbližji objekt ob Zaloški cesti (Češča vas 1) in 4. Najbližji objekt ob Straški cesti (Straška cesta 28). Mesta ocenjevanja so pred najbolj obremenjeno fasado objekta.

Preglednica 16: Izbrana mesta ocenjevanja hrupa za namen informativne ocene

SO	MO	n	e	A. h (m)	R. h (m)	naslov	oddaljenost (m)	št. stavbe
1	1-1	73.651	509.901	185,9	2,8	ČEŠČA VAS 1	8	574
1	1-2	73.651	509.901	188,9	5,8	ČEŠČA VAS 1		
2	2-1	75.007	511.421	178,1	2,8	STRAŠKA C. 28	8	1038
2	2-2	75.007	511.421	181,1	5,8	STRAŠKA C. 28		
3	3-1	74.743	509.837	197,4	2,8	PREČNA 92	300	2072
3	3-2	74.743	509.837	200,4	5,8	PREČNA 92		
4	4-1	74.696	509.837	197,2	2,8	PREČNA 96	300	277
4	4-2	74.696	509.837	200,2	5,8	PREČNA 96		
4	4-3	74.696	509.837	203,2	8,8	PREČNA 96		
5	5-1	74.525	510.844	199,8	2,8	CEGELNICA 60	420	10490
5	5-2	74.525	510.844	202,8	5,8	CEGELNICA 60		

7.3.3.2.1 Začasni vpliv v času izvajanja ureditev na območju OPPN

Za preveritev potencialnega vpliva se privzame, da se izvaja ureditev (gradnja; zemeljski izkopi kot najbolj hrupna dela) na območju OPPN. Privzeta je najbolj intenzivna ocena, ki velja za celoto, Ta varianta, predstavlja najbolj neugoden scenarij, glede na razpoložljive informacije v tej fazi izdelave dokumentacije.

Za oceno hrupa gradbišča smo predvideli stalno prisotnost vseh strojev na celotnem gradbišču. Ročna orodja smo visoko ocenili, saj obstaja možnost uporabe orodij z visoko zvočno močjo. Zvočne moči strojev smo ocenili v skladu s Pravilnikom o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1), ki v prilogi določa mejne zvočne moči strojev. Hrup gradbišča vrednotimo v najglasnejši fazi, ko se izvajajo zemeljska dela. Ostale faze bodo manj hrupe. Stroji ne obratujejo v celotnem času obratovanja gradbišča. Podatki o privzetih virih so podani v predhodnem poglavju.

Območje obremenitve se je vrednotilo z vsemi kazalci, območje je prikazano za prisotnost vseh virov – območje določata kazalca Ldan . Viri so ocenjeni med 6.00 h in 18.00 h. Območje je prikazano na naslednji sliki. Območje je določeno za polno delovanje. Izračun je določen za lokacijo vira na območju izbrane lokacije in v širši okolici z objekti v območju III. območja varstva pred hrupom.

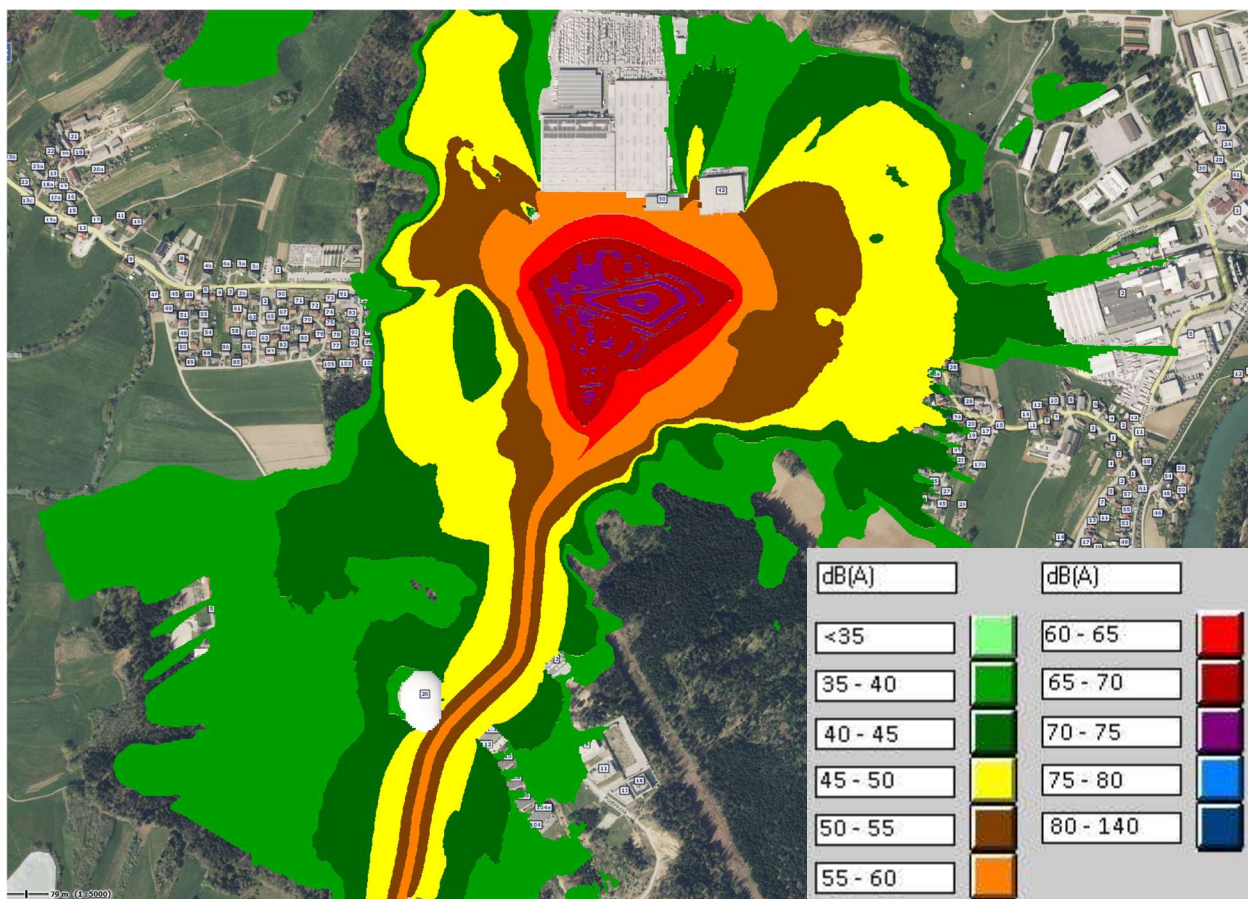
Izvajanja intenzivnih del – varianta prometa po Zaloški cesti

Ocenjevanje je izvedeno za delovanje virov v maksimalnem možnem režimu za dnevni čas. Upoštevala se je stalna prisotnost vseh virov. Privzeto je, da celoten promet poteka po Zaloški cesti. Vrednosti ocenjenega hrupa pri privzetih virih je spodaj.

Preglednica 17: Ocenjene vrednosti hrupa cone na mestih ocenjevanja v dBA

SO	MO	n	e	A.h (m)	R. h(m)	naslov	Vrednost izračuna (ocenjevanje) (dBA)				
							Ldan	Lvečer	Lnoč	Ldvn	
1	1-1	73.651	509.901	185,9	2,8	ČEŠČA VAS 1	55	-	-	52	
1	1-2	73.651	509.901	188,9	5,8	ČEŠČA VAS 1	54	-	-	51	
2	2-1	75.007	511.421	178,1	2,8	STRAŠKA C. 28	19	-	-	16	
2	2-2	75.007	511.421	181,1	5,8	STRAŠKA C. 28	23	-	-	20	
3	3-1	74.743	509.837	197,4	2,8	PREČNA 92	36	-	-	33	
3	3-2	74.743	509.837	200,4	5,8	PREČNA 92	40	-	-	37	
4	4-1	74.696	509.837	197,2	2,8	PREČNA 96	34	-	-	31	
4	4-2	74.696	509.837	200,2	5,8	PREČNA 96	40	-	-	37	
4	4-3	74.696	509.837	203,2	8,8	PREČNA 96	45	-	-	42	
5	5-1	74.525	510.844	199,8	2,8	CEGELNICA 60	45	-	-	42	
5	5-2	74.525	510.844	202,8	5,8	CEGELNICA 60	46	-	-	43	
			MAX				55	0	0	52	
			Mejne vrednosti za gradbišče (dBA)					65	60	55	65
			Celotna obremenitev gradbišče (dBA)							59	69
			Mejne vrednosti za vir (dBA)					58	53	48	58
			Mejne vrednosti območja (dBA)							50	60

Ocenjujemo, da vrednosti za gradnjo ali vir, kot za območje ne presegajo mejnih vrednosti za III. SVPH.

Slika 34: Prikaz hrupa gradnje in prometa po Zaloški cesti Ldan

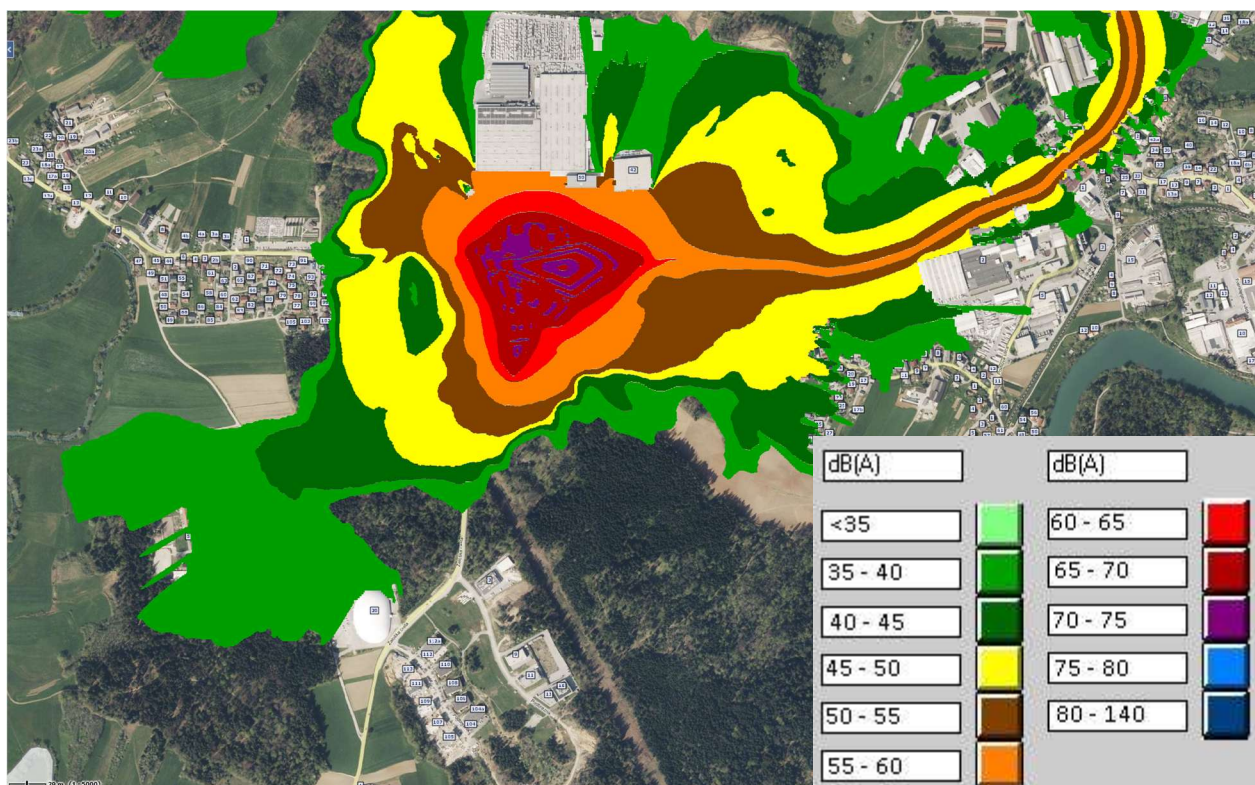
Gradnja – varianta prometa po Straški cesti

Ocenjevanje je izvedeno za delovanje virov v maksimalnem možnem režimu za dnevni čas. Upoštevala se je stalna prisotnost vseh virov. Privzeto je, da celoten promet poteka po Zaloški cesti. Vrednosti ocenjenega hrupa pri privzetih virih je spodaj.

Preglednica 18: Ocenjene vrednosti hrupa cone na mestih ocenjevanja v dBA

SO	MO	n	e	A.h (m)	R.h (m)	naslov	Vrednost izračuna (ocenjevanje) (dBA)			
							Ldan	Lvečer	Lnoč	Ldvn
1	1-1	73.651	509.901	185,9	2,8	ČEŠČA VAS 1	19	-	-	16
1	1-2	73.651	509.901	188,9	5,8	ČEŠČA VAS 1	19	-	-	16
2	2-1	75.007	511.421	178,1	2,8	STRAŠKA C. 28	54	-	-	51
2	2-2	75.007	511.421	181,1	5,8	STRAŠKA C. 28	53	-	-	50
3	3-1	74.743	509.837	197,4	2,8	PREČNA 92	36	-	-	33
3	3-2	74.743	509.837	200,4	5,8	PREČNA 92	40	-	-	37
4	4-1	74.696	509.837	197,2	2,8	PREČNA 96	34	-	-	31
4	4-2	74.696	509.837	200,2	5,8	PREČNA 96	39	-	-	36
4	4-3	74.696	509.837	203,2	8,8	PREČNA 96	44	-	-	41
5	5-1	74.525	510.844	199,8	2,8	CEGELNICA 60	45	-	-	42
5	5-2	74.525	510.844	202,8	5,8	CEGELNICA 60	46	-	-	43
						MAX	54	0	0	51
						Mejne vrednosti za gradbišče (dBA)	65	60	55	65
						Celotna obremenitev gradbišče (dBA)			59	69
						Mejne vrednosti za vir (dBA)	58	53	48	58
						Mejne vrednosti območja (dBA)			50	60

Ocenjujemo, da tako vrednosti za gradnjo ali vir, kot za območje ne presegajo mejnih vrednosti za III. SVPH.

Slika 35: Prikaz hrupa gradnje in prometa po Straški cesti Ldan

Na osnovi izračunov ocenjujemo, da mejne vrednosti kazalcev hrupa za vir hrupa in za območje, ki veljajo za III. območje, ne bodo presežene pri bližnjih in oddaljenih varovanih prostorih.

7.3.3.3 Ocena vplivov na okoljske cilje

Iz zgornje opredelitve potencialne spremembe kazalcev glede na obstoječe stanje je razvidno, da se bodo zaradi izvedbe OPPN pojavili novi viri hrupa na območju, ki bodo lahko prispevali k spremembam obremenjenosti okolja s hrupom.

Zaradi izvedbe OPPN okoliške ceste predvidoma ne bodo postale pomembne ceste skladno z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju*. Na podlagi navedenega ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPPN na prometne obremenitve in s tem povezanim hrupom na območju OPPN nebitven. Pričakovati je začasni vpliv v času izvajanja OPPN.

Glede na obstoječe ureditve in predvidene ureditve bi se lahko kazalci hrupa v okolju spremenili. Izvedba OPPN bi tako skupaj z ostalimi območji lahko imela kumulativni vpliv na kazalec vrednotenja.

Na podlagi vrednotenja pričakovanih vplivov izvedbe plana ocenjujemo:

- Neposredni vpliv na okoljski cilj kot nebitven (B).
- Daljinski vpliv na okoljski cilj kot nebitven v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov (C).
- Kumulativni vpliv na okoljski cilj kot nebitven v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov (C).
- Začasni vpliv kot nebitven v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Pri opredelitvi vplivov lahko ugotovimo, da se bodo pojavili novi viri hrupa zaradi izvedbe OPPN, ki bodo prispevali k povečevanju obremenjenosti okolja s hrupom. OPPN na obremenjenost okolja s hrupom ne vpliva bistveno v primeru, da se zagotovijo navedeni ukrepi v sklopu odloka in predvideni omilitveni ukrepi, s katerimi se obremenjenost okolja s hrupom ne poveča bistveno, kljub novim območjem proizvodnih dejavnosti.

Pri opredelitvi vplivov lahko ugotovimo, da se bodo pojavili novi viri hrupa na območju OPPN, ki bodo prispevali k povečevanju obremenjenosti okolja s hrupom. Obenem pa predvidevamo, da bodo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov vplivi na okoljski cilj »Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju« ne bistven vpliv ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (C).

7.3.4 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
<p>Za zmanjšanje emisij hrupa med gradnjo se izvajajo naslednji ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporablja se gradbena mehanizacija, katere zvočna moč ne presega zakonsko predpisanih vrednosti, • gradbena dela se izvajajo samo v dnevnem času in v času delovnih dni v skladu s predpisi, ki urejajo področje hrupa, • zagotovi se ustrezna organizacija gradbišča (omejitev zvočnih signalov, omejitev obratovanja motorjev strojev v prostem teku, po potrebi časovna omejitev delovanja gradbene mehanizacije). • Pred začetkom urejanja območja OPPN je treba izdelati načrt izvajanja del, ki mora biti pripravljen tako, da je ob njegovem izvajanju začasna obremenitev s hrupom na dovoljeni ravni. 	Z navedenim ukrepi se dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga in velja za čas izvajanja ureditev na območju OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede pristojno ministrstvo.
<p>V vsebino odloka je potrebno dodati sledeče ukrepe, ki jih je obvezno upoštevati pri izvedbi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V obravnavano območje se lahko umeščajo le tiste dejavnosti, ki ne povzročajo stalnega impulznega hrupa nizkih frekvenc. • Tehnološke naprave, ki predstavljajo vir hrupa se namestijo v notranjost objektov ali v ohišja, ki zagotavljajo visoko raven hrupne zaščite. 	Z navedenim ukrepi se dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga in velja za čas veljavnosti OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno vpliva na ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa. Odgovoren za izvedbo ukrepa je investitor. Spremljanje izvedbe ukrepa izvede pristojno ministrstvo.

7.3.5 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

Ni posebej predvideno. Gre za prepoznane vplive, ki imajo značaj začasnega vpliva v času izvedbe plana.

7.4 Okoljski cilj: Dobro stanje voda

Izbrani okoljski cilji celovite presoje za segment vode je:

- **Ohranjeno dobro stanje voda.**

Izbrani kazalec za spremljanje doseganja izbranih ciljev je:

- **Kemijsko stanje podzemnih voda.**
- **Način urejanja in odvajanja odpadnih voda**
- **Obseg posegov in tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda**

Stanje izbranih kazalcev je sledeče:

Kazalec	Stanje kazalca glede na zadnje dostopne podatke
Kemijsko stanje podzemnih voda	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza večletnega opazovanja kemijskega stanja vodnega telesa podzemnih voda Dolenjski kras (SIVTPODV1011) kaže, da je trend ocenjevanja na ravni dobro kemijsko stanje.
Način urejanja in odvajanja odpadnih voda	<ul style="list-style-type: none"> • Kazalec je usmerjen na prihodnje stanje, ko bodo na območju izvedene infrastrukture ureditve in postavljeni objekti.
Obseg posegov in tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda	<ul style="list-style-type: none"> • Kazalec je usmerjen na prihodnje stanje, ko bodo na območju izvedene infrastrukture ureditve in postavljeni objekti.

7.4.1 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Vplive izvedbe plana se vrednoti glede na izpolnjevanje okoljskih ciljev, ocene pa se podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 19: Merila vrednotenje vplivov za okoljski cilj "Ohranjeno dobro stanje voda"

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A - Ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi izvedbe OPPN ne bodo povzročeni negativni vplivi oz. bo prišlo do izboljšanja kemijskega stanja podzemnih voda. • Zaradi izvedbe OPPN ne bo povzročeno poslabšanje načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda (KOV) ali pa se bo način urejanja izboljšal. • Izvedba OPPN ne bo vplivala na spremembo tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda.
B- nebistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi izvedbe OPPN se pojavili vplivi na kemijsko stanje podzemnih voda, toda ti vplivi bodo nebistveni in se bo kemijsko stanje podzemnih voda ohranilo na enaki ravni. • Zaradi izvedbe OPPN se pojavile spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda (KOV) v smislu priklopa dodanih obremenitev, toda ti vplivi bodo nebistveni. • Zaradi izvedbe OPPN se bodo pojavile spremembe tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda, vendar bodo vplivi nebistveni.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
C- nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> Zaradi izvedbe OPPN se pojavili vplivi na kemijsko stanje podzemnih voda, toda ti vplivi bodo nebitveni in se bo kemijsko stanje podzemnih voda ohranilo na enaki ravni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe OPPN se pojavile spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda (KOV) v smislu priklopa dodanih obremenitev, toda ti vplivi bodo nebitveni, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Zaradi izvedbe OPPN se bodo pojavile spremembe tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda, vendar bodo vplivi nebitveni, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
D - bistven vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Zaradi izvedbe OPPN se pojavili bistveni vplivi na kemijsko stanje podzemnih voda in se bo kemijsko stanje podzemnih voda bistveno poslabšalo. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov so neizvedljivi. Zaradi izvedbe OPPN bodo povzročene bistvene spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda (KOV) v smislu porušitve sistema in bodo nastopili bistveni vplivi. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov so neizvedljivi. Izvedba OPPN bo povzročila bistvene vplive tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov so neizvedljivi.
E- uničujoč vpliv	<ul style="list-style-type: none"> Zaradi izvedbe OPPN se pojavili uničujoči vplivi na kemijsko stanje podzemnih voda in se bo kemijsko stanje podzemnih voda uničujoče poslabšalo. Omilitveni ukrepi niso možni. Zaradi izvedbe OPPN bodo povzročene uničujoče spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda (KOV) v smislu nepopravljive porušitve sistema, katerega ne bo možno vzpostaviti. Izvedba OPPN bo povzročila uničujoče vplive za nastanek tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda.
X	<ul style="list-style-type: none"> Ni razpoložljivih podatkov, zaradi česar vrednotenje ni mogoče.

7.4.2 Opredelitev vplivov

7.4.2.1 Vpliv na stanje podzemnih voda

Vpliv na stanje podzemnih voda je potencialno možen zaradi izvedbe posegov in umeščanja objektov na območju izvajanja plana (konkretno OPPN). Zaradi izvedbe plana bo prišlo do povečanja količin odpadnih vod, saj je z OPPN predvideno umeščanje dodatnih objektov in izvedba ostalih manjših ureditev, ki lahko predstavljajo potencial za povečano količino odpadnih voda iz območja.

Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju je urejeno (glej naslednje poglavje). Z obravnavanim OPPN je predvideno tudi nadaljnje urejanje in gradnja kanalizacijskega omrežja skladno s potrebami območja.

Na temelju zgoraj navedenega ugotavljamo, da je predvideno ustrezno odvajanje odpadnih vod za predvidene ureditve. Upoštevajoč navedeno ocenjujemo nebitven vpliv na stanje podzemnih voda kot posledica sprememb količin odpadnih voda.

Glede na dejstvo, da gre v primeru obravnavnega plana za območje, ki se bo predvidoma postopoma dograjevalo in preurejalo skladno z določili OPPN je potrebno posebno pozornost nameniti urejanju odprtih manipulativnih ploščadi in površin, na katerih se lahko pride do onesnaženja tal in podzemne vode. Zato je treba upoštevati ukrep, da morajo biti vse tovrstne površine, na katerih prihaja do manipulacije s snovmi, ki predstavljajo nevarnost za potencialno onesnaženje zaradi nezgod (razlitje ali razsutje) izvedene v vodo-nepropustni podlagi brez možnosti neposrednih iztokov v tla ali vode. Ukrep je podan v poglavju 8.3.3.

Prav tako predvidevamo, da se bo kazalec "Kemijsko stanje podzemnih voda" zaradi izvedbe plana, ki predvideva izvedbo ločenega sistema odvajanja odpadnih voda, dolgoročno ohranilo kot dobro. Na tem mestu je potrebno opozoriti, da je območje vodnega telesa podzemnih voda Dolenjski kras (SIVTPODV1011) veliko bolj obsežno od območja OPPN in same MO Novo mesto, zaradi česar je lahko vpliv na vodno telo izven obsega občine.

Glede na navedeno predvidevamo da se kazalec "Kemijsko stanje podzemnih voda" ne bo poslabšal zaradi izvedbe OPPN v primeru upoštevanja vseh zgoraj navedenih določil in podanih omilitvenih ukrepov.

7.4.2.2 Vpliv na način urejanja in odvajanja odpadnih voda

Na območju je z OPPN predvidena izvedba kanalizacijskega omrežja v ločenem kanalizacijskem sistemu. Komunalna kanalizacija se naveže na obstoječo kanalizacijo, ki se zaključuje s čistilno napravo. Upoštevajoč navedeno, lahko privzamemo, da izvedba plana ne bo bistveno vplivala na stanje voda. Območje (upoštevajoč razvoj na območju OPPN) bo v celoti komunalno opremljeno. Z izvedbo je predviden razvoj ločenega kanalizacijskega sistema za fekalne in meteorne odpadne vode. Vsi na novo predvideni objekti bodo priključeni na kanalizacijsko omrežje, izpust meteorne kanalizacije bo izveden v skladu s zahtevami in predpisi. Komunalne odpadne vode bodo odvajanje preko kanalizacijskega sistema na ČN.

V kolikor privzamemo, da bodo z razvojem območja OPPN nastali dodatni priklopi na območje in da so po podatkih upravljavca zagotovljene ustrezne kapacitete ČN ter bodo doseženi ustrezni zahtevani parametri na iztoku, potem lahko ocenimo, da se z načrtovanimi ureditvami v okviru izvedbe OPPN ne bo povzročilo poslabšanja stanja voda.

Odvajanje komunalne odpadne vode se zagotovi s priključitvijo na javno kanalizacijo DN300, ki poteka ob lokalni cesti severno od območja urejanja.

Zaradi izvedbe OPPN bo iz območja urejanja odstranjen gozd. To bi lahko privedlo do poslabšanja razmer pri odvajanju padavinskih voda. Zato je v sklopu priprave projektnih rešitev izvedena analiza možnih rešitev s katerimi se zagotavlja, da v času padavin ne bo prihajalo do razlivanja padavinske vode na sosednja zemljišča. Padavinske odpadne vode se z omejitvijo pretoka in postopno glede na možno dodatno hidravlično obremenitev odvajajo v javno padavinsko kanalizacijo, ki poteka v Straški cesti. Hipni padavinski odtok se na območju urejanja zadrži v obliki površinskih ali podzemnih zadrževalnikov.

V skladu s tehničnimi možnostmi se lahko padavinsko vodo tudi ponika. V sklopu geoloških raziskav (Geoinženiring d.o.o., št. 82887, september 2024) in je bilo obravnavano tudi odvodnjavanje z možnostjo ponikanja. Iz poročila izhaja, da je zaradi slabe prepustnosti glinastega pokrova potrebno odvodno s ponikanjem zagotoviti v apnenčasti podlagi. Ta je glede na terenske preiskave slabo do srednje prepustna, deloma zaradi kompaktnosti in slabe razpokanosti ali pa večje zaglinjenosti razpok in kavern. Odprte kavernozone cone s preiskavami niso bile zaznane.

Ugotavljamo, da je glede na debelo plast glin in slabo prepustnost apnenčaste podlaga odvodna s ponikanjem manj primerna. Možna bi bila v sistemu zadrževanja in ponikanja preko ponikalnih vrtin v primeru, da bi se naknadno odkrile kaverne, ki bi omogočale bistveno boljšo ponikalno sposobnost podlage.

Glede na trenutno znane podatke o ponikalni sposobnosti tal ocenjujemo, da je primernejši način odvodne padavinskih vod z zadrževanjem in postopnim odvajanjem padavinske vode v javni padavinski kanal, ki poteka v Straški cesti do izpusta v reko Krko. V ta namen je bila izvedena preveritev hidravlične prevodnosti in obstoječe obremenitve obstoječega padavinskega kanala.

V obstoječi padavinski kanal se steka padavinska voda iz prispevnih površin cestnega omrežja in gospodarskih con. Na padavinski kanal so speljane padavinske vode iz vseh prispevnih površin, ki so bile upoštevane v hidravličnem izračunu predmetnega kanala. Rezultati izračuna (ACER Novo mesto d.o.o., 2024) so pokazali, da je padavinsko vodo dopustno odvajati v javni padavinski kanal z zadrževanjem in postopnim odvajanjem padavinske vode. V zasnovi ureditev so predvideni tudi elementi za zadrževanja padavinske vode na območju OPPN.

S planom OPPN je predvideno ustrezno odvajanje odpadnih voda za predvidene ureditve. Predvidene so tudi rešitve za odvajanje padavinskih voda iz območja OPPN. Upoštevajoč navedeno ocenjujemo, da se bodo zaradi izvedbe OPPN lahko pojavile spremembe načina urejanja in odvajanja odpadnih voda v smislu priklopa dodanih obremenitev, toda ti vplivi ne bodo bistveno vplivali na način urejanja in odvajanja odpadnih voda v smislu izpolnjevanja zastavljenih ciljev v primeru upoštevanja podanih ukrepov.

Glede na navedeno predvidevamo da se kazalec "Način urejanja in odvajanja odpadnih voda" ne bo poslabšal zaradi izvedbe OPPN v primeru upoštevanja ukrepov.

7.4.2.3 Vpliv na tveganja za potencialno onesnaženje tal in voda

Na območju OPPN lahko v primeru nezgod in nesreč nastopijo tveganja, ki lahko potencialno obremenijo tla in podzemne vode. To so predvsem:

- onesnaženje tal in podzemne vode z naftnimi derivati zaradi nesreč delovnih strojev na območju urejanja (med izvajanjem plana, kot začasni vplivi - gradnja);
- onesnaženje tal in podzemne vode zaradi prometnih nesreč in razlitij nevarnih snovi (med obratovanjem oz. uporabo objektov namenjenih parkiranju).

Območje OPPN se ne nahaja na varovanem območju virov pitne vode. Predvidena dela, povezana z izvedbo gradnje objektov s spremljajočimi ureditvami se ne bodo izvajala neposredno v vodnem telesu podzemne vode. V času izvedbe del ni predvidenih izpustov ali posegov v podzemne vode.

Na območju OPPN lahko v primeru nezgod ali nesreč nastopijo tveganja za morebitna razlitja nevarnih snovi, ki lahko potencialno obremenijo okolje. To je predvsem onesnaženje tal in podzemne vode z naftnimi derivati zaradi nesreč delovnih strojev na območju. Nafto in naftne derivate uporabljajo vsi premični delovni stroji, ki se običajno uporabljajo pri gradnji ter vozila, ki prihajajo na območje gradbišča (tovornjaki). Vsi viri tveganja, ki so značilni za gradbišča in prometne povezave, lahko nastopijo tako pri gradnji kot tudi pri obratovanju.

Gradbena mehanizacija tako predstavlja potencialni vir tveganja za nesrečo, vendar bodo predvidoma v projektu za izvedbo navedeni ukrepi za njeno zmanjšanje (redni nadzor tehnične usposobljenosti vozil in gradbene mehanizacije ter nadzor nad uporabo goriv, motornih in strojnih olj, ...). V času izvajanja gradbenih del bo uporaba oz. prisotnost nevarnih snovi omejena pretežno na goriva in olja v gradbenih strojih in tovornih vozilih za potrebe gradnje, drugih nevarnih snovi v pomembnejših količinah na gradbišču ne bo. Vse nevarne snovi in nevarni odpadki bodo na gradbišču ustrezno skladiščeni, kar bo opredeljeno tudi v načrtu organizacije gradbišča, ki ga bo potrebno izdelati v skladu s določili področnega predpisa. Pomembnejših količin nevarnih odpadkov se pri gradnji ne pričakuje. Pri potencialnih možnostih za onesnaženje tal in posredno podzemnih voda lahko med izvedbo plana obravnavamo:

- onesnaženje tal zaradi neustrezne uporabe ali skladiščenja gradbenih materialov, ki se uporabljajo pri gradnji in vsebujejo nevarne snovi,
- onesnaženje tal z emisijami plinov, ostankov goriv in mazalnih olj ter drugih materialov, ki nastajajo pri uporabi transportnih sredstev in gradbenih strojev,
- čiščenje in pranje delovnih strojev (onesnaženje tal z odpadnimi vodami),
- onesnaženje tal zaradi nesreč delovnih strojev, razlitij ali razsutij.

Pri uporabi tehnično brezhibnih strojev in vozil ter pri ustrezno izdelanem načrtu organizacije gradbišča je tveganje za nesrečo oziroma za onesnaženje tal in vode v času izvajanja plana nebitno.

Tla na območju posega bodo že v fazi gradnje spremenjena, utrjena in površinsko obdelana. V primeru običajnega (normalnega) obratovanja objektov s spremljajočo infrastrukturo ni pričakovati dodatnih vplivov na kakovost, strukturo in sestavo tal. Dodatni vplivi se lahko pojavijo med vzdrževalnimi deli in so lahko podobni tistim med gradnjo, le da so po obsegu predvidoma manjši. Potencialno onesnaženje tal na območju plana in okolici je možno ob cestni infrastrukturi, zaradi emisij iz prometa.

V času obratovanja, na območju lahko nastane onesnaževanje tal zaradi sledečih razlogov:

- zaradi nekakovostne izvedbe del pri gradnji.
- zaradi emisij, ki bodo nastajale pri obratovanju (npr: odpadne vode, emisije iz prometa ipd.).

Vplivi zaradi nekvalitetne izvedbe del se izražajo predvsem v:

- slabi kakovosti vgrajenih materialov (nastanek postopka izluževanja),
- slabo izvedeni vodotesnosti vozniških površin,
- slabo izvedeni vodotesnosti kanalizacijskega sistema.

Največjo nevarnost za onesnaženje tal in podzemne vode med uporabo in obratovanjem na obravnavani lokaciji predstavljajo onesnaževala, ki lahko nastopijo kot posledica nesreč vozil. Vendar so to izjemni dogodki, ki so posledica najslabšega scenarija. Onesnaževala v takih primerih so predvsem naftni derivati. Ta onesnaževala lahko v takih primerih pridejo v tla in poslabšajo njeno kakovost. Možnost razlitja olj in naftnih derivatov se lahko prepreči, morebitno razlitje pa omili z upoštevanjem omilitvenih ukrepov. Z upoštevanjem podanih usmeritev iz osnutka OPPN ne pričakujemo vnosa onesnaževal v tla. Predvidene dodatne prometne obremenitve, povezane z obratovanjem bodo v zanemarljivi meri vplivale na obremenitve tal. Ocenjujemo, da zaradi povečane prometne obremenitve ne bodo presežene mejne, opozorilne ali celo kritične vrednosti onesnaževal v tleh. S projektom je predvidena izvedba ustreznega sistema za odvajanje padavinskih vod s cestišč. Vse vode, ki bodo nastajale z obratovanjem, se bodo kontrolirano zajemale in izpuščale preko lovilnika olj.

7.4.2.4 Ocena vplivov na okoljski cilj

Zaradi izvedbe predvidenih ureditev, ki so predmet OPPN bo nastala dodatna količina odpadnih voda, ki v primeru neustreznega ravnanja lahko vpliva na stanje voda, predvsem stanje podzemnih voda. Možna so tudi tveganja v času izvajanja plana, vendar predvsem kot vpliv začasne narave.

Ocenjujemo, da bo zaradi izvedbe OPPN prišlo do nebitvenih negativnih neposrednih, posrednih, daljinskih začasnih in trajnih vplivov na površinske in podzemne vode, ki bodo skupno imeli značaj nebitvenega vpliva, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

7.4.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Vse zunanje površine, namenjene prevozu in manipulaciji s tovorom ki se lahko razlije in onesnaži tla, je treba utrditi tako, da zagotavlja neprepustnost in so površine obrobene z robniki, padavinsko vodo s teh površin pa odvajati preko lovilnika olj. Lovilniki olj morajo biti izvedeni v skladu s standardom SIST EN 858 in jih je treba v primeru poškodb takoj sanirati.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno preprečuje potencial za onesnaženje vode v primeru morebitnih nezdod.
Tla prostorov, kjer se pojavlja ravnanje z nevarnimi snovmi je treba izvesti v nepropustni izvedbi, redno pregledovati in v primeru poškodb takoj le-te sanirati. Tovrstni prostori morajo biti vodotesni in odporni na lastnosti snovi, ki se skladiščijo.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno preprečuje potencial za onesnaženje vode v primeru morebitnih nezdod.
Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih in komunalnih odpadnih voda mora biti usklajena z določili predpisov, ki urejajo izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno ureja področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Vsi kanali in jaški kanalizacijskega omrežja morajo biti grajeni vodotesno.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno ureja področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
V času izvajanja ureditev na območju OPPN je treba zagotoviti vse varnostne ukrepe in tako organizacijo gradbišča, da bo preprečeno onesnaževanje voda, izlitje nevarnih tekočin prosto v zemljo.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno ureja področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
Viške materialov ni dovoljeno nekontrolirano odlagati na okoliški teren izven območja OPPN. Gradbeni material se lahko začasno odlaga znotraj območja OPPN. V projektu za gradbeno dovoljenje je potrebno prikazati oziroma opisati mesto za vnos viška zemeljskega materiala.	Z navedenim ukrepom se podaja jasno določila in dosega skladnost z zastavljenimi okoljskimi cilji.	V času priprave predloga OPPN in velja za čas veljavnosti plana.	Ukrep je izvedljiv. Omilitveni ukrep je ustrezen, saj se z njim ustrezno ureja področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

7.4.4 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

Ni posebej predvideno.

Stanje omrežja za odvajanje odpadnih voda v povezavi s kapaciteto naprav za čiščenje izvaja upravljavec omrežja v postopkih izdaja mnenja na projektne rešitve v faz pridobivanja gradbenega dovoljenja. Stanje omrežja se spremlja s pomočjo notranje analize, ki jo izvaja javna gospodarska služba odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju občine. Zato nismo posebej predvideli spremljanja kazalnikov.

7.5 Okoljski cilj: Dobro stanje arheoloških ostalin

Izbran okoljski cilj celovite presoje je:

- **Dobro stanje arheoloških ostalin.**

Okoljski cilj izhaja iz temeljnih ciljev varstva kulturne dediščine in sicer varstva arheoloških ostalin ter ciljev, ki izhajajo iz splošnih usmeritev ohranjanja dobrega stanja arheoloških ostalin.

Izbran je posredni kazalec za spremljanje doseganja izbranih ciljev:

- **Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovanje izvedbe posegov.**

S kazalcem Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve preverjamo, kako in v kolikšni meri so bili pridobljeni izsledki in rezultati vključeni v načrtovane ureditve, ki so predmet OPPN.

7.5.1 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Pri vrednotenju stopnje vpliva na okoljski cilj po značaju smo uporabili lestvico, ki jo predpisuje *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*. Vplive izvedbe plana se vrednoti glede na izpolnjevanje okoljskih ciljev, ocene pa se podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 20: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj Dobro stanje arheoloških ostalin

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A - ni vpliva oz. je lahko vpliv pozitiven	Zaradi izvedbe plana sprememb vrednosti izbranih meril ni pričakovati oziroma se vrednost meril lahko izboljša.
B - nebitven vpliv	Zaradi izvedbe plana bistvenih sprememb izbranih meril ni pričakovati. OPPN posega v območje arheološkega najdišča, vendar je v vsebino OPPN zagotovljena vključenost ukrepov za ohranjanje arheoloških ostalin, ali pa je zagotovljena vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v izvajanje načrtovanih ureditev.
C - nebitven vpliv pod pogoji (zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	Zaradi izvedbe plana bistvenih sprememb izbranih meril ni pričakovati. OPPN posega v območje arheološkega najdišča, vendar je v vsebino OPPN zagotovljena vključenost ukrepov za ohranjanje arheoloških ostalin zaradi podanih omilitvenih ukrepov, ali pa je zagotovljena vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v izvajanje načrtovanih ureditev z dodatno podanimi ukrepi za zmanjšanje vpliva na sprejemljivo raven.
D - bistven vpliv	Zaradi izvedbe plana se pričakuje poslabšanje stanja enega ali več izbranih meril, vendar sprememb ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva so neizvedljivi.
E - uničujoč vpliv	Zaradi izvedbe plana je pričakovati uničujoče poslabšanje izbranih meril, katerih sprememb ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva niso možni.
X	Ugotavljanje vpliva plana ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

7.5.2 Opredelitev vplivov

Na celotnem območju je opredeljeno arheološko območje Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421).

Med 21. 6. 2024 in 20. 7. 2024 je strokovna ekipa podjetja Arhat izvedla invazivno arheološko raziskavo v obliki podpovršinskega intenzivnega terenskega pregleda na parc. št. 422/7, k. o. Bršljin. Obravnavana parcela leži na območju arheološkega najdišča Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421) in pristojni konservator je v kulturnovarstvenih pogojih št. 35105-0151/2024/4, z dne 11. 4. 2024, predpisal izvedbo raziskave na območju velikem cca. 6,45 ha. /22/

Med arheološkim intenzivnim podpovršinskim terenskim pregledom na parceli št. 422/7, k.o. Bršljin so v dveh zbiralnih enotah (ZE) odkrili sledi človekove dejavnosti v starejših zgodovinskih obdobjih. Ostanek železove žindre nakazuje na uporabo tega območja v prazgodovinskem obdobju in potrjuje obstoj že znane poselitve v neposredni bližini, nekoliko severovzhodneje od obravnavanega zemljišča. Med že opravljenimi arheološkimi raziskavami so bile namreč odkrite sledi poselitve in metalurške dejavnosti v prazgodovinskem obdobju (Olić 2010; Jovanović, Brečić 2014). Najdba sicer majhnega in dokaj neizpovednega fragmenta potencialno rimskodobne keramike nakazuje uporabo prostora naselbinske narave tudi v obdobju rimske dobe. Poudariti velja tudi, da je bil prostor obljuden tudi v novoveškem obdobju, na kar kaže dokumentirana pot, katere obstoj je mogoče potrditi tudi na historičnem katastru. Pot in kataster tudi kažeta na to, da je kakršnakoli metalurška dejavnost na območju starejšega izvora, saj bi bila novoveška dejavnost izpostavljena na katastru, srednjeveška pa najverjetneje izpričana v zgodovinskih virih. V tem kontekstu topografsko dokumentiranje odkrite poti predstavlja dobro dopolnitev rezultatov podpovršinskega intenzivnega terenskega pregleda.

Podobno dopolnitev predstavljajo tudi rezultati izvedbe geomehanskih vrtin pod nadzorom ZVKD OE Novo mesto. Med slednjim sicer niso odkrili arheološko relevantnih plasti, so pa prek vrtin prepoznali osnovno stratigrafsko sekvenco v treh plasteh – gozdna tla (do cca 40 – 60 cm), geološka osnova terena v obliki glinene preperine in jerine (do cca 100 cm) in skalna osnova terena v obliki belega plastnatega apnenca. Med izvedbo nadzora nad geomehanskim vrtanjem niso prepoznali antropogenih ostalin, a je bilo vrtanje izvedeno v premajhnem obsegu, da bi v večji meri vplivalo na pozitivne rezultate intenzivnega podpovršinskega terenskega pregleda. /22/

S planom se načrtujejo ureditve, ki bodo posegale v zemeljske plasti kar pomeni, da bi lahko prišlo do vplivov na arheološke ostaline.

Zaradi zagotavljanja varstva arheoloških ostalin in oblikovanja ustreznega arhiva arheološkega najdišča je potrebno ob zemeljskih delih opraviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, t.i. arheološke raziskave ob gradnji. Natančna vsebina arheološke raziskave bo določena s kulturnovarstvenimi pogoji v fazi pridobivanja dovoljenj(a) za gradnjo. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri izvedbi gradnje. Investitor mora za izvedbo predpisanih arheoloških raziskav v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ali pred predvidenimi zemeljskimi posegi, pridobiti izvajalca arheoloških del in kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda pristojno ministrstvo (Ministrstvo za kulturo).

7.5.2.1 Ocena vplivov na okoljski cilj

Zaradi značilnosti območja in dejstva da je celotnem območju e opredeljeno arheološko območje Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EID 1-20421) obstaja možnost, da bo pri izvedbi oz. urejanju območja prišlo do odkritja ostalin in pri tem do poškodovanja ali celo uničenja potencialnih arheoloških ostalin ob neprimernem izvajanju zemeljskih del. Glede na predhodno navedeno smo mnenja, da je smotrno med izvedbo zemeljskih del opraviti invazivno arheološko raziskavo in zagotoviti nadzor za predmetno območje ter izvajati ukrepe s katerimi bo zagotovljeno varstvo arheoloških ostalin.

Na temelju tega ocenimo vpliv na ravni nebistvenega vpliva (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Ukrepi, ki se upoštevajo pri izvajanju plana so:

- Zaradi zagotavljanja varstva arheoloških ostalin in oblikovanja ustreznega arhiva arheološkega najdišča je potrebno ob zemeljskih delih opraviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, t.i. arheološke raziskave ob gradnji.
- Natančna vsebina arheološke raziskave bo določena s kulturnovarstvenimi pogoji v fazi pridobivanja dovoljenj(a) za gradnjo.
- Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri izvedbi gradnje.
- Investitor mora za izvedbo predpisanih arheoloških raziskav v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ali pred predvidenimi zemeljskimi posegi, pridobiti izvajalca arheoloških del in kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda pristojno ministrstvo.

Na temelju predhodno navedenega ocenjujemo, da bo vpliv izvedbe OPPN na okoljski cilj *Dobro stanje arheoloških ostalin* nebistven vpliv (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

7.5.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Zaradi zagotavljanja varstva arheoloških ostalin in oblikovanja ustreznega arhiva arheološkega najdišča je potrebno ob zemeljskih delih opraviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, t.i. arheološke raziskave ob gradnji. Natančna vsebina arheološke raziskave naj bo določena s kulturnovarstvenimi pogoji v fazi pridobivanja dovoljenja za gradnjo. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri izvedbi gradnje.	Z upoštevanjem omilitvenega ukrepa se bo ustrezno varovalo arheološke ostaline na območjih predvidenih ureditev.	Pri pripravi odloka o OPPN. Besedilo se prenese v vsebino odloka o OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Ukrep je ustrezen saj se bo tako pripomoglo k zagotavljanju ustreznega varovanja arheoloških ostalin na območjih. Upoštevanje ukrepa se preveri v postopku pridobivanja mnenje pred sprejemom OPPN.

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Investitor mora za izvedbo predpisanih arheoloških raziskav v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja ali pred predvidenimi zemeljskimi posegi, pridobiti izvajalca arheoloških del in kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda pristojno ministrstvo.	Z izvedbo omilitvenega ukrepa se bo ustrezno varovalo arheološke ostaline na območjih predvidenih ureditev.	V času izvajanja OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Ukrep je ustrezen saj se bo tako pripomoglo k zagotavljanju ustreznega varovanja arheoloških ostalin na območjih. Upoštevanje ukrepa se preveri v postopku pridobivanja mnenje pred sprejemom OPPN.

7.5.4 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

Spremljanje stanja ni posebej predvideno.

7.6 Okoljski cilj: Ustrezno ravnanje z odpadki

Izbran okoljski cilj celovite presoje je:

- **Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki.**

Izbran je posredni kazalec za spremljanje doseganja izbranih ciljev:

- **Potencialni viški izkopnih materialov in ravnanje z njimi**

7.6.1 Merila in metode ugotavljanja in ocenjevanja vplivov

V nadaljevanju so podana merila za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na okoljski cilj. Vplive izvedbe plana se vrednoti glede na izpolnjevanje okoljskih ciljev, ocene pa se podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Pomen posameznih ocen je podan v spodnji preglednici.

Preglednica 21: Merila vrednotenja vplivov za okoljski cilj Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka
A - ni vpliva oz. je lahko vpliv pozitiven	Zaradi izvedbe OPPN ne bodo nastali odpadki in ni pričakovati vplivov ravnanja z odpadki na okolje. Vpliv bo pozitiven.
B - nebitven vpliv	Zaradi izvedbe OPPN bodo nastali odpadki. Nastali bodo viški izkopnih materialov (zemlja in kamenje). Zagotovljene so lokacije vnosa viškov izkopnih materialov, ki omogočajo sprejem. Vplivi bodo nebitveni.
C - nebitven vpliv pod pogoji (zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov)	Zaradi izvedbe OPPN bodo nastali odpadki. Nastali bodo viški izkopnih materialov (zemlja in kamenje). Zagotovljene so lokacije vnosa viškov izkopnih materialov, ki omogočajo sprejem. Vplivi bodo nebitveni zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
D - bistven vpliv	Zaradi izvedbe OPPN bodo nastale večje količine različnih vrst odpadkov. Nastali bodo veliki viški izkopnih materialov (zemlja in kamenje). Lokacije vnosa viškov izkopnih materialov, ki omogočajo sprejem niso možne. Vplivi bodo bistveni. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva so neizvedljivi.
E - uničujoč vpliv	Zaradi izvedbe OPPN bodo nastale večje količine različnih vrst odpadkov. Nastali bodo veliki viški izkopnih materialov (zemlja in kamenje). Lokacije vnosa viškov izkopnih materialov, ki omogočajo sprejem niso možne. Vplivi bodo uničujoči. Zaradi izvedbe OPPN je pričakovati uničujoče poslabšanje sistema ravnanja z odpadki, katerih sprememb ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva niso možni.
X	Ugotavljanje vpliva plana ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

7.6.2 Opredelitev vplivov

Na območju OPPN v izhodiščnem stanju odpadki ne nastajajo. Gre za območje, ki je nepozidano. Na območju je gozd. Odpadki na območju niso prisotni. Na območju OPPN se ne izvajajo dejavnosti, pri katerih bi nastajali odpadki.

Zaradi izvedbe OPPN, glede na obseg in značilnosti predmeta plana je pričakovati nastanek komunalnih in drugih odpadkov. To pa predvsem kot posledica predvidenih dopustnih gradenj in predvidenih dejavnosti, ki lahko predstavljajo dodatne količine različnih vrst odpadkov.

Vpliv zaradi nastajanja odpadkov

Na območju OPPN bo vzpostavljeno ločeno zbiranje odpadkov. Zbrani odpadki se bodo predajali pooblaščenim družbam za prevzemanje odpadkov. V vsebini osnutka Odloka o OPPN so zapisani pogoji za ravnanje z odpadki (30. člen):

- (1) Način zbiranja in odvoz določenih vrst komunalnih odpadkov morata biti skladna s predpisi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto.
- (2) Med gradnjo in med obratovanjem načrtovanih objektov se upoštevajo predpisi s področja ravnanja z odpadki.
- (3) Gradbeni odpadki se pred oddajo v nadaljnje ravnanje zbiralcem gradbenih odpadkov ali izvajalcem obdelave teh odpadkov, začasno skladiščijo na za to določeni in urejeni lokaciji.
- (4) Za ločeno zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov se uredi ustrezno število zbiralnic v neposredni bližini prometnih površin, tako da omogočajo neovirano prepuščanje komunalnih odpadkov in so dostopni vozilom za prevoz odpadkov v zbirni center. Investitor gradnje o lokaciji in številu prevzemnih mest za komunalne odpadke ter zbiralnic pridobi mnenje izvajalca javne službe zbiranja odpadkov.
- (5) Zunanje zbiralnice se uredijo kot tlakovane površine, ki se ogradijo, lahko pa tudi nadkrijejo z nadstreškom. V sklopu javnih površin se predvidi tudi namestitev košev za odpadke, ki naj bodo enotno oblikovani. Oblikovanje teh objektov in ureditev se uskladi s preostalo urbano opremo na območju urejanja.

Upoštevajoč zgoraj navedeno ne pričakujemo nastanka bistvenih negativnih vplivov na izbrani okoljski cilj. Dodani omilitveni ukrepi za ravnanje z odpadki niso predvideni.

Vpliv zaradi nastajanja viškov izkopnih materialov in ravnanje z njimi

Izvedba ureditev na območju OPPN je predvidena izvedba v 3. ločenih fazah, ki si bodo zaporedno sledile. Zaradi konfiguracije terena in predvidenih izravnav glede na zasnovane rešitve je pričakovati, da bo med izvajanjem plana nastala večja količina izkopnega materiala, ki ga v tej fazi opredelimo kot odpadek s številko 17 05 04 – Zemlja in kamenje. Glede na razpoložljive podatke je ocenjeno (ACER Novo mesto d.o.o., 2025):

Faza	Količina izkopa (m ³)
1. Prva faza: parkirišča na severozahodu.	55.000
2. Druga faza: prodajno izkustveni center s servisom in skladiščem in pripadajoča parkirišča na jugu.	180.000
3. Tretja faza: proizvodno-skladiščni del.	225.000

Ocena po kategoriji izkopa glede izvedene geološke raziskave (Geoinženiring d.o.o., št. 82887, september 2024) na območju OPPN je ocenjeno pričakovanih količin po posamezni fazi sledeča (ACER Novo mesto d.o.o., 2025):

Faza	Kategorija in količina izkopa (m ³)
1. Prva faza: parkirišča na severozahodu.	III. kategorija 65% = 35.750 m ³ IV. kategorija 10% = 5.500 m ³ V. kategorija 25% = 13.750 m ³
2. Druga faza: prodajno izkustveni center s servisom in skladiščem in pripadajoča parkirišča na jugu.	III. kategorija 70% = 126.000 m ³ IV. kategorija 15% = 27.000 m ³ V. kategorija 15% = 27.000 m ³
3. Tretja faza: proizvodno-skladiščni del.	III. kategorija 65% = 146.250 m ³ IV. kategorija 10% = 22.500 m ³ V. kategorija 25% = 56.250 m ³

Predvideni program glede na kategorijo in izvedene geološke raziskave je sledeči:

- III. kategorija je primerna za nasipe in zasipe, potrebno definirati pogoje vgradnje in predvideti morebitne ukrepe za zagotovitev ustrezne zrnivosti in vgradljivosti.
- IV. kategorija je primerna za nasipe in zasipe, potrebno definirati pogoje vgradnje in predvideti morebitne ukrepe za zagotovitev ustrezne zrnivosti in vgradljivosti.
- V. kategorija je primerna za nasipe in zasipe, potrebno definirati pogoje vgradnje in predvideti morebitne ukrepe za zagotovitev ustrezne zrnivosti in vgradljivosti. Ob izpolnjenih pogojih za rabo je primerna tudi za predelavo v gradbene proizvode.

Del izkopanega material bo ob ustreznih lastnostih in izpolnitvi pogojev možno uporabiti v sklopu območja urejanja. Drugi del pa bo potrebno odstraniti iz območja urejanja.

Pri izvedbi OPPN bodo nastali viški izkopnih materialov. V obstoječem stanju je na območju OPPN v pretežnem delu opredeljena dejanska raba gozd (ID 2000). Z ozirom na dejstvo, da gre za območje gozda in brez odsotnosti potencialnih onesnaževal v tej fazi privzamemo, da se pričakuje nastanek nenevarnega odpadka s številko 17 05 04 – Zemlja in kamenje. Z oziroma na dejstvo, da gre v tem primeru za potencialni odpadki z zrcalno sliko je pri izvajanju OPPN potrebno izvesti analizo z vrednotenjem nevarnostnih lastnosti in šele na podlagi rezultatov določiti številko odpadka.

Količine izkopnih materialov, ki so ocenjene in predvidene da bodo nastale izkazujejo potrebo po zagotovitvi lokacije za trajni vnos izkopnih materialov. Investitor je izvedel preliminarne preveritve in prejel informacije, da infrastruktura in zmogljivost centrov za prevzem in predelavo tovrstnih odpadkov nima zadostnih kapacitet za sprejem celotne količine predvidenega izkopa. Zato je predvideno, da bodo viški izkopnih materialov uporabljeni v postopku zahtevnih agromelioracij na kmetijskih zemljiščih in sicer kot material za nasipavanje spodnjih plasti tal.

Pri izvedbi vnosov na razpoložljive lokacije (lokacije, ki bodo ustrezale pogojem za vnos) se upoštevajo določila področne Uredbe o obremenjevanju tal z vnosom odpadkov. za izvedbo vnosov bo potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za vnos odpadkov po postopku R10 z obveznostjo pridobitve dokazila, da zemeljski izkop ni onesnažen z nevarnimi snovmi.

V primeru, da se bo z nastalimi odpadki ravnalo v skladu z zahtevami področnih predpisov in bo zagotovljena predaja nastalih odpadkov pooblaščenimi predelovalcem ali zbiralcem potem ocenjujemo majhno možnost za obremenjevanje območja zaradi odpadkov v času gradnje. Ocenjujemo da bodo nastali nebitveni vplivi.

Na območju lokacij vnosov viškov zemeljskih izkopov bo po zaključku izvedbe vzpostavljena raba zemljišč, kot je bila pred izvedbo ureditev.

Zaradi zagotovitve ustreznega ravnanja z viški izkopnega materiala so v osnutku Odloka o OPPN zapisani pogoji za ravnanje z viški materialov in sicer (31. člen):

- (1) Zaradi izvedbe načrtovanih ureditev je predvidena izvedba preoblikovanja reliefa in izkopi terena do kot predvidenih z zasnovo ureditev. Zaradi izvedbe zemeljskih del bodo nastali tudi viški izkopnega materiala v količini do 460.000 m³ v raščnem stanju.
- (2) Za gradnjo bo na območju urejanja uporabljenih do 5% izkopnega neonesnaženega dela tal. Preostali del se obravnava kot višek zemeljskih izkopov, ki jih mora investitor po vrednotenju nevarnih lastnosti oddati zbiralcem gradbenih odpadkov ali izvajalcem obdelave teh odpadkov.
- (3) Investitor mora zagotoviti naročilo za prevzem gradbenih odpadkov pred začetkom izvajanja gradbenih del, to pa dokaže z naročilom za prevzem gradbenih odpadkov ali z naročilom za obdelavo odpadkov.
- (4) Investitor lahko tudi sam zagotovi lokacijo ali več lokacij za vnos odpadkov v tla v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.
- (5) Če pri izvajanju gradbenih del ostajajo viški mineralne surovine, ki je ni mogoče porabiti pri gradbenih delih ali gradnji, lahko investitor z viški postopa na enega od naslednjih načinov:
 - a. jih opredeli kot proizvod in da na trg, če izpolnjujejo pogoje za dajanje na trg v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje dajanja proizvodov na trg,
 - b. jih opredeli za stranski proizvod, če izpolnjujejo pogoje za stranski proizvod v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke, in da na trg, če izpolnjujejo pogoje za dajanje na trg v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje dajanja proizvodov na trg,
 - c. jih opredeli kot proizvod iz odpadkov, če jim je prenehal status odpadka v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke, in izpolnjujejo pogoje za dajanje na trg, v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje dajanja proizvodov na trg,
 - d. zagotovi njihovo obdelavo v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke, ali
 - e. jih začasno skladišči v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke.

Upoštevajoč zgoraj navedeno ne pričakujemo nastanka bistvenih negativnih vplivov na izbrani okoljski cilj zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Vpliv zaradi drugih odpadkov, ki bodo nastali pri izvedbi del

Glede na način izvajanja del, ni predvideno posebno nastajanje odpadkov. Zaradi uporabe gradbene mehanizacije v času gradnje bodo nastajali tudi nevarni odpadki, kot so odpadna olja in naoljene krpe (manjše količine ob nujnih zamenjavah in sprotne vzdrževanju). Le-ti po Uredbi o odpadkih sodijo med nevarne odpadke. Tovrstne odpadke je potrebno zbirati ločeno (v skladišču/kontejnerju nevarnih odpadkov) ter jih nato predati organizacijam, ki imajo pooblastilo za ravnanje s tovrstnimi odpadki.

Pri izvajanju ureditev na območju OPPN mora investitor upoštevati usmeritve in zakonodajne zahteve za ravnanje s tovrstnimi odpadki. Pri ustrezni organizaciji gradbišča, ki bo vključevala tudi ustrezno ravnanje z odpadki (ločevanje odpadkov na izvoru, ustrezno začasno skladiščenje in oddaja), je možnost vplivov odpadkov na okolje majhna. V primeru, da se bo z nastalimi odpadki ravnilo v skladu z zahtevami področnih predpisov in bo zagotovljena predaja nastalim odpadkom pooblaščenimi predelovalcem ali zbiralcem potem ocenjujemo majhno možnost za obremenjevanje območja zaradi odpadkov v času izvajanja OPPN. Vplive na nastajanje odpadkov in ravnanje z njimi ocenimo ko nebitvene. Pri podaji ocene smo izhajali iz spodnjih določil.

Pri ravnanju z gradbenimi odpadki na gradbišču je potrebno upoštevati tudi *Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Ur. l. RS, št. 34/08, 44/22 – ZVO-2)*, med drugim:

- Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v celoti odgovoren investitor.
- Gradbeni odpadki se morajo na gradbišču začasno skladiščiti ločeno po posameznih vrstah odpadkov in ločeno od drugih odpadkov tako, da ne onesnažujejo okolja, z njimi pa je treba ravnati tako, da jih je mogoče obdelati.
- Če gradbenih odpadkov ni mogoče začasno skladiščiti na gradbišču, se morajo gradbeni odpadki odlagati neposredno po nastanku v zabojnike, ki so nameščeni na gradbišču, in so prirejeni za odvoz gradbenih odpadkov brez prekladanja.
- Gradbeni odpadki se na gradbišču lahko začasno skladiščijo največ do konca gradbenih del (ne več kot eno leto).
- Investitor mora zagotoviti oddajo gradbenih odpadkov zbiralcu gradbenih odpadkov ali izvajalcu obdelave teh odpadkov, naročilo pa mora zagotoviti pred začetkom izvajanja gradbenih del - naročilo za prevzem gradbenih odpadkov ali naročilo za obdelavo odpadkov s predpisano vsebino (6. člen Uredbe).
- Investitor mora ob oddaji vsake pošiljke gradbenih odpadkov pridobiti od prevzemnika odpadkov izpolnjen evidenčni list in voditi evidenco o vrstah in količinah nastalih gradbenih odpadkov v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, ali pa mora za to pooblastiti enega od izvajalcev del.

7.6.2.1 Ocena vplivov na okoljski cilj

Zaradi konfiguracije terena in predvidenih izravnjav glede na zasnovane rešitve je pričakovati nastanek večje količine izkopnega materiala, ki ga v tej fazi opredelimo kot odpadek s številko 17 05 04 – Zemlja in kamenje. Potrebno bo zagotoviti ustrezno ravnanje z viški izkopnih materialov. Na temelju tega ocenimo vpliv na ravni nebitvenega vpliva (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Vpliv izvedbe OPPN na okoljski cilj *Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki* ocenimo kot nebitven vpliv (C) zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

7.6.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi, ki jih je potrebno upoštevati so:

Ukrep	Utemeljitev ukrepa	Časovni okvir	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
Pred pričetkom izvajanja del na območju posamezne faze (etape) investitor zagotovi oceno kakovosti izkopnega materiala, ki vključuje pregled osnovnih pedoloških parametrov, fizikalno-kemijskih parametrov, organskih parametrov in anorganskih parametrov v skladu z Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2) ter vrednotenje parametrov potencialnih nevarnih anorganskih in organskih nevarnih snovi v skladu z Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS št. 68/96, 41/04-ZVO-1, 44/2-ZVO-2).	Z izvedbo omilitvenega ukrepa se zagotavlja ustrezno ravnanje z odpadki.	V času izvajanja OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Ukrep je ustrezen saj se bo tako pripomoglo k zagotavljanju ustreznega ravnanje z viški izkopnih materialov. Upoštevanje ukrepa se preveri v postopku pridobivanja mnenje pred sprejemom OPPN.
Investitor mora zagotoviti ravnanje z viški izkopnih materialov v skladu z rezultati izdelane ocene kakovosti izkopnega materiala, s čimer se prednostno material uporabi za vnos po postopku R10 na območje spodnjih plasti kmetijskih zemljišč z namenom ekološkega izboljšanja stanja tal v skladu z določili Uredbe o obremenjevanju tal z vnosom odpadkov ob ustreznih laksnostih izkopnega materiala.	Z izvedbo omilitvenega ukrepa se zagotavlja ustrezno ravnanje z odpadki.	V času izvajanja OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Ukrep je ustrezen saj se bo tako pripomoglo k zagotavljanju ustreznega ravnanje z viški izkopnih materialov. Upoštevanje ukrepa se preveri v postopku pridobivanja mnenje pred sprejemom OPPN.
Investitor mora zagotoviti lokacije za trajni vnos pred pričetkom izvajanja del.	Z izvedbo omilitvenega ukrepa se zagotavlja ustrezno ravnanje z odpadki.	V času izvajanja OPPN.	Ukrep je izvedljiv. Ukrep je ustrezen saj se bo tako pripomoglo k zagotavljanju ustreznega ravnanje z viški izkopnih materialov. Upoštevanje ukrepa se preveri v postopku pridobivanja mnenje pred sprejemom OPPN.

7.6.4 Predviden način spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana

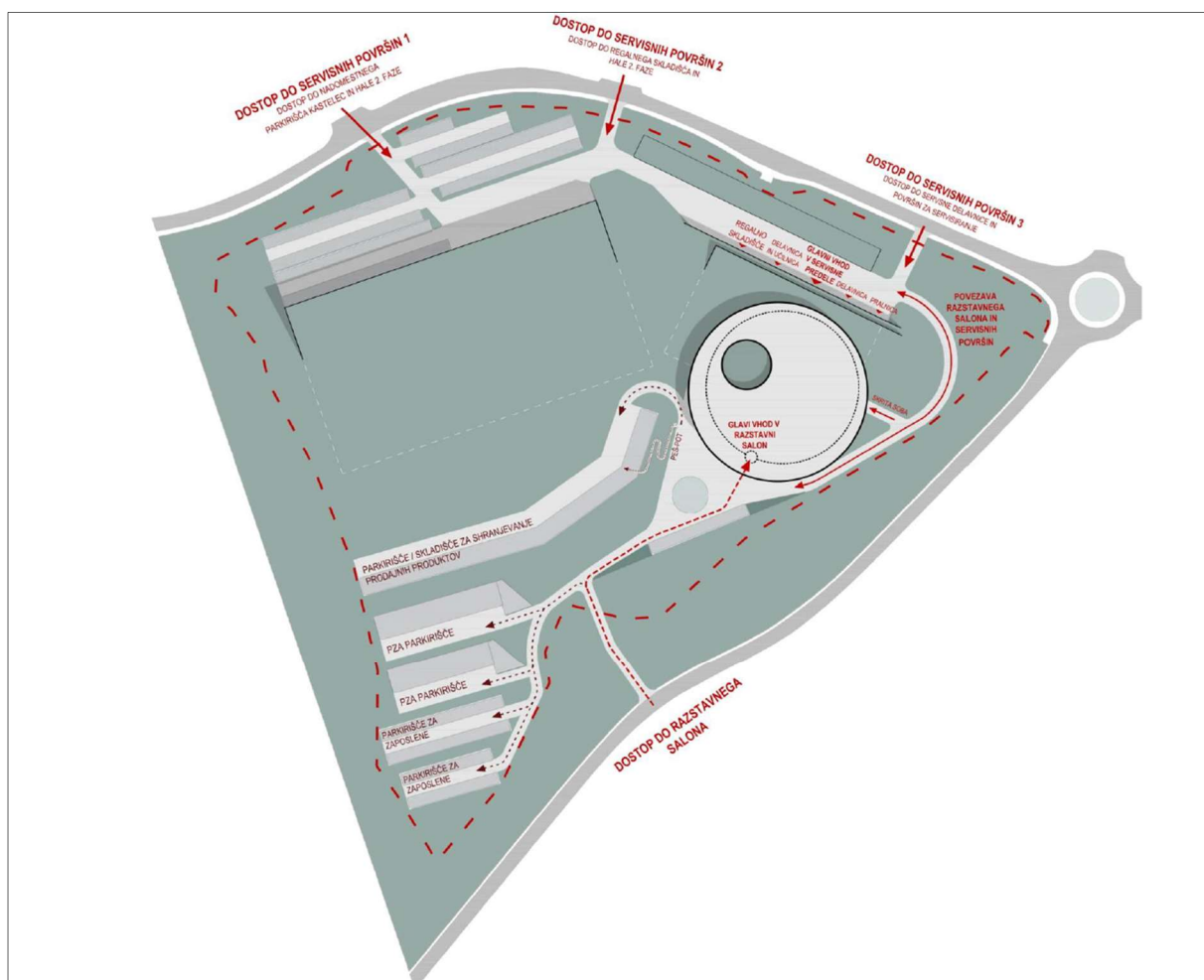
Spremljanje stanja ni posebej predvideno.

8 Podatki o preverjenih alternativah in razlogi za izbor predlagane alternative

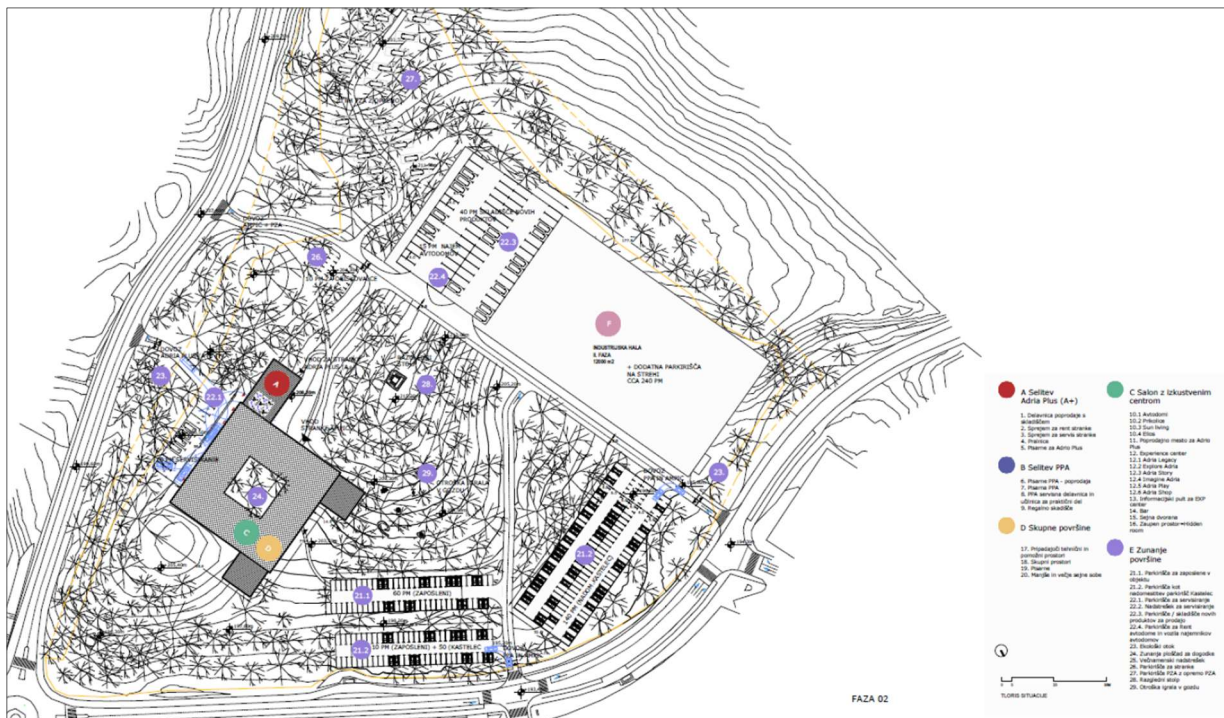
8.1 Preučene alternative v fazi izbora rešitve

V 6. členu *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* je zapisano, da mora okoljsko poročilo vsebovati poleg ostali informacij tudi informacijo o tem katere možne alternative so bile obravnavane in razlogi za izbor najustreznejše alternative. V nadaljevanju so podani podatki o preverjenih alternativah.

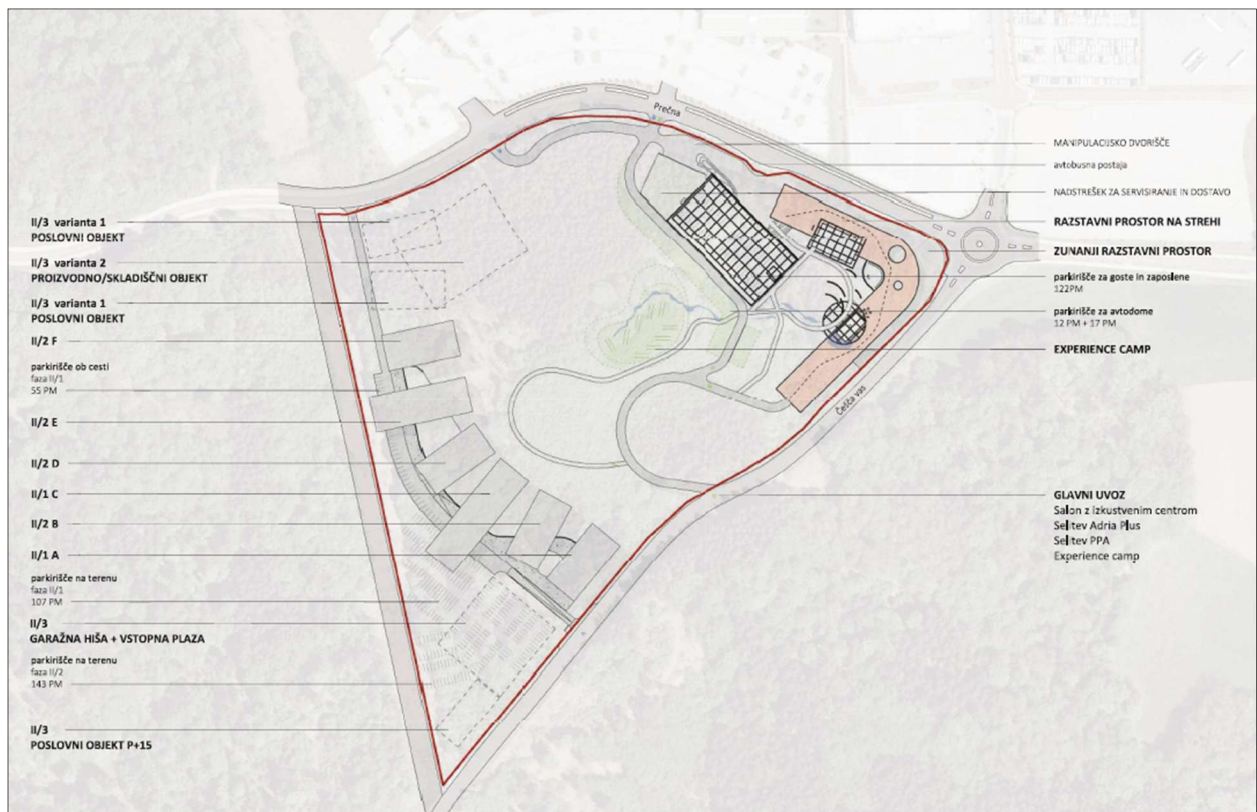
Pobudnik priprave OPPN in investitor je za potrebe priprave idejne rešitve organiziral interni natečaj, kamor je k sodelovanju povabil več projektivnih birojev. V ožji izbor so se uvrstili trije predlagatelji, ki so bili povabljeni v podrobnejšo obdelavo predlogov. Izmed teh je bil po preučitvi izbran zmagovalni predlog, ki je služil kot podloga za izdelavo rešitev, predstavljenih v osnutku OPPN. V nadaljevanju so preverjenih in preučeni predlogih rešitev.

Slika 36: Prikaz izbrane natečajne rešitve (Ark Arhitektura Krušec d.o.o.)

Slika 37: Prikaz drugo uvrščene natečajne rešitve (Ofis arhitekti, projektivni biro, d.o.o.)

Slika 38: Prikaz tretje uvrščene natečajne rešitve (Jereb in Budja arhitekti d.o.o.)

Za nadaljnjo obravnavo je bila izbrana natečajna rešitev biroja Ark Arhitektura Krušec d.o.o.. V postopku priprave osnutka OPPN je rešitev bila privzeta in na osnovi usmeritev izdelana zasnova, ki je bila podlaga za pripravo gradiva OPPN.

8.2 Alternative glede ukrepov in v primeru ugotovljenih uničujoč vplivov plana

V skladu s 13. členom (2. odstavek, 5 alineja) *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje* je potrebno v primeru ugotovitev bistvenih ali uničujočih vplivov plana v okoljskem poročilu preveriti in ovrednotiti možne alternative.

V pričujočem okoljskem poročilu smo podali omilitvene ukrepe, ki vplive plana na izbrane okoljske cilje zmanjšajo na sprejemljivo raven. Upoštevajoč navedeno nismo opredeljevali alternativne rešitev kot to določa 13. člen (2. odstavek, 5 alineja) *Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*.

9 Ločen prikaz ugotovitev okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja

V postopku priprave in sprejemanja Odloka o OPPN, ni treba izvesti presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja narave (ZRSVN, OE NM, št. 3563-0439/2024-2 z dne 10.10.2024). Na temelju navedenega v sklopu izdelave okoljskega poročila ni bil izdelan dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območja. Zaradi tega tudi ne podajamo povzetka oz. ločenega prikaza ugotovitev okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja.

10 Zaključek s sklepno oceno

V predmetnem okoljskem poročilu so opredeljeni ter presojani verjetni vplivi izvedbe osnutka Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje Adria-jug v Novem mestu na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine.

Vplive izvedbe plana na opredeljene okoljske cilje smo vrednotili na podlagi sprememb meril (kazalnikov), ki so bili opredeljeni za spremljanje okoljskega cilja.

Opredelili smo naslednje ocene za postavljene okoljske cilje:

Okoljski cilji za namen CPVO	Ocena vpliva
Dobro stanje tal	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjena ali izboljšana kakovost zraka	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjanje ali zmanjšanje vrednosti kazalcev hrupa v okolju.	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Ohranjeno dobro stanje voda	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Dobro stanje arheoloških ostalin.	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)
Zagotovljeno ustrezno ravnanje z odpadki	Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

Pri vrednotenju smo ugotovili, da se da bistvene vplive z ustreznimi omilitvenimi ukrepi zmanjšati oziroma omiliti na sprejemljivo raven nebistvenega vpliva. Zato smo v fazi presoje določili in opredelili izvedljive omilitvene ukrepe. Z upoštevanjem omilitvenih ukrepov pa smo ocenili te vplive za nebistvene. Tako ob predvidevanju, da bodo opredeljeni omilitveni ukrepi upoštevani, nobena ocena za opredeljene okoljske cilje ni dosegla velikostnega razreda D ali E. Omilitveni ukrepi za doseganje okoljskih ciljev so navedeni pri posameznem obravnavanem okoljskem cilju.

Pri opredelitvi in vrednotenju vplivov nismo identificirali vplivov, ki bi imeli značaj čezmejnega vpliva.

Za sprejemljivost OPPN je ključno upoštevanje podanih omilitvenih ukrepov, ki izhajajo iz tega poročila. V fazi izdelave okoljskega poročila je bilo podanih nekaj predlogov za zapis dodatnih ukrepov in je pripravljavec plana to že sprejel in zapisal v vsebino odloka. Preverjanje ustreznosti vključitve omilitvenih ukrepov iz tega okoljskega poročila bomo izvedli ob pripravi predloga OPPN in pred postopkom pridobivanja sklepa o sprejemljivosti.

Na podlagi ugotovitev tega okoljskega poročila ocenjujemo, da je osnutek OPPN iz vidika vplivov izvedbe OPPN na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine sprejemljiv ob upoštevanju podanih omilitvenih ukrepov, ki izhajajo iz tega poročila, že navedenih ukrepov v odloku o OPPN ter priporočil in usmeritev nosilcev urejanja prostora.

11 Navedbe o izdelovalcih okoljskega poročila

Izdelovalec okoljskega poročila je:

- Naziv: DA CONSULTING d.o.o.,
- Sedež: Maistrova ulica 16, 1241 Kamnik
- Odgovorna oseba: Anes Durgutović, direktor.

Vodja projekta izdelave okoljskega poročila je:

- Anes Durgutović, magister ekotehnolog; dipl. inž. geoteh. in rud.

Člani projektne ekipe v sklopu izdelave okoljskega poročila so:

- Anes Durgutović, magister ekotehnolog; dipl. inž. geoteh. in rud. (DA CONSULTING d.o.o.)
- dr. Gorazd Lipnik, univ. dipl. fiz. (GLSP, Gorazd Lipnik s.p.)
- Maja Malavašič Divjak, univ. dipl. biol. (ERANTHIS, Maja M. Divjak s.p.).
- Alma Durgutović, gim. mat. (AD Svetovanje, Alma Durgutović s.p.).
- Dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr. (AGRARIUS, pedološke raziskave in projektiranje, d.o.o.)

12 Viri informacij

Pri izdelavi poročila so bili uporabljeni sledeči viri:

- /1/ Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za območje Adria-jug (ACER Novo mesto d.o.o, št. naloge I-2/24, april 2025, dopolnitev 1-junij 2025) –osnutek.
- /2/ Mnenje (MOPE, št. 35409-200/2024-9 z dne 7. 2. 2025)
- /3/ Mnenje (ZRSVN, OE NM, št. 3563-0439/2024-2 z dne 10.10.2024)
- /4/ Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje, MZ, marec 2013.
- /5/ Odlok o Občinskem prostorskem načrtu (OPN) Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 24/22 - UPB1)
- /6/ Spletni portal PISO: https://www.geoprostor.net/piso/ewmap.asp?obcina=novo_mesto
- /7/ ARSO, METEO; meteo.arso.gov.si/arhiv
- /8/ ARSO, METEO; meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/PSS/scenariji/letak_RCP45_2070.pdf (zadnji dostop: 25.10.2020).
- /9/ Četrto poročilo o izvajanju Operativnega programa ukrepov zmanjšanja toplogrednih plinov do leta 2020. Ministrstvo za okolje in prostor, RS, julij 2020.
- /10/ Odprti podatki Slovenije, Prometne obremenitve (Ministrstvo za javno upravo RS). URL: <https://podatki.gov.si/dataset/pldp-karte-prometnih-obremenitev>
- /11/ Elektromagnetna sevanja – vplivna območja, dr. Blaž Valič in dr. Peter Gajšek, Ljubljana 2008. Projekt Forum EMS.
- /12/ Podzemne vode – kemijsko stanje 2006-2023 (ARSO, 2025)
spletna objava: <http://www.arso.gov.si/vode/podzemne%20vode/>.
- /13/ Osnovna geološka karta Slovenije (GeoZS) <http://biotit.geo-zs.si/ogk100/>
- /14/ Podatki o prometu - prometne obremenitve (DRSI); spletna objava: http://www.di.gov.si/si/delovna_podrocja_in_podatki/ceste_in_promet/podatki_o_prometu/
- /15/ IED Register, spletna objava: <http://okolje.arso.gov.si/ipcc/vsebine/ipcc-register>
- /16/ Emisije snovi v zrak - Naprave (ARSO, 2025)
http://okolje.arso.gov.si/onesnazevanje_zraka/devices
- /17/ Spletni portal Atlas okolja (ARSO);
http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- /18/ Spletni portal Pregledovalnik podatkov o gozdovih, <http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- /19/ Spletni portal Javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP; <http://rkg.gov.si/GERK/>
- /20/ Spletni portal Naravovarstveni atlas; <http://www.naravovarstveni-atlas.si/nvajavni/>
- /21/ Spletni portal RKD -SITULA; <http://giskd6s.situla.org/evrd/>
- /22/ Poročilo o izvedbi intenzivnega podpovršinskega terenskega pregleda - OPPN Adria jug, parc. št. 422/7, k.o. Bršljin (ARHAT arheološke raziskave Aleš Tiran s.p., avgust 2024).
- /23/ Poročilo o ocenjevanju in vrednotenju hrupa v okolju za ADRIA MOBIL d.o.o. (NLZOH, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto, Evidenčna oznaka: 2112-21/91173-21/69HADN).
- /24/ Geološko-geomhansko poročilo OPPN Adria-jug (GEOINŽENIRING d.o.o., št. 82887, september 2024)
- /25/ Terenski ogled lokacije, januar 2025.
- /26/ Arhivska dokumentacija izdelovalca.
- /27/ Terenske preiskave in sondažni razkop (AGRARIUS d.o.o., 2025)